Colecția Clepsidra
O. GOGA și M. STAN
„RĂZBOIUL"
TĂCUT
EDITURA EMINESCU

O. Goga & M. Stan

„RĂZBOIUL" TĂCUT

Editura Eminescu
Colecţia Clepsidra
Bucureşti, 1979

O. Goga & M. Stan
© 1979, « Războiul tăcut »
Editura Eminescu
Colecţia Clepsidra

Întoarcerea

— Ieşi! spuse sec bărbatul în uniformă.

Palade se urni greoi. O durere aprinsă în ceafă îi luase puterile. Păşi neîncrezător pe lângă poliţist, încheindu-şi din mers surtucul de marinar. După câţiva paşi, se opri pe culoarul slab luminat de un bec, protejat de o plasă de sârmă şi aşteptă.

— Mişcă... zbieră, din nou, omul în uniformă de culoare neagră, şi îl înghionti spre scări.

Palade începu să urce. Se străduia să nu dea atenţie fulgerelor ce-i săgetau mădularele, dar mişcările sale erau fără vlagă. Când ajunse lângă uşa capitonată, fără să vrea, se sprijini de perete, dar gardianul nu-l slăbi şi îl împinse în încăpere. Se opri istovit lângă uşă, ascultă fără să înţeleagă prea multe din cele raportate de poliţistul care-l adusese în faţa celui ce stătea la biroul din mijlocul camerei şi, încercă să-şi adune gândurile. Poliţistul ieşi.

Trecură câteva minute bune, care lui Palade i se părură ceasuri. Simţea nevoia să stea pe un scaun, dar se mulţumi să-şi mute greutatea de pe un picior pe altul, căutând să intuiască ce va urma. Tuşi uşor, pentru a-i atrage atenţia celui de la birou, care părea că uitase de existenţa lui.

— Nu înţeleg germana! răspunse el atunci când acesta i se adresă, fixându-l cu o privire de un albastru spălăcit.

Din nou, în încăpere se aşternu tăcerea. Palade, profitând de răgaz, îl studie pe neamţ. Era un individ ai cărui umeri largi parcă nu încăpeau în haina de tweed. Părul tuns scurt, milităreşte, obrazul bine bărbierit, fruntea înaltă şi proeminentă îi accentuau aerul de siguranţă pe care îl afişa cu ostentaţie.

— Dar engleza? întrebă, pe acelaşi ton absent, neamţul.

— Only pigeon English[1]... răspunse, abia auzit, nehotărât, Palade.

— E de ajuns şi atât... De fapt, probele sunt concludente... nu mai e nevoie de cuvinte prea multe. Ia loc, totuşi...

Palade se aşează. Răsuflă uşurat, întinzându-şi picioarele tremurânde sub masă. Faptul că se afla sub stare de arest îl îngrijora, mai ales pentru că nu îşi putea deloc aminti ce lucruri grave săvârşise, încât să fie luată o măsură atât de severă. Singurul lucru care îi stăruia în memorie, şi acesta destul de vag, era faptul că, în seara precedentă, băuse ceva mai mult, cu un marinar italian. „Macaronarul" o rupea destul de bine româneşte. Îşi mai reamintea că, la un moment dat alţi câţiva „răţoi", aflaţi la o masă nu prea depărtată de cea la care se aflau ei doi, se luaseră la harţă pentru nişte animatoare, nelipsitele crâşmelor din porturi, dar el nu intervenise în vreun fel. Ce se întâmplase în continuare, nu mai ştia...

— Cred că ştii pentru ce eşti arestat, nu?

— Arestat?! Dar ce-am făcut?! răspunse, nevenindu-i să-şi creadă urechilor, Palade.

Poliţistul zâmbi superior şi îl fulgeră, iarăşi, cu privirea. Luă, după aceea, dosarul pe care îl avea în faţă şi începu să-l răsfoiască, păstrând pe chip acelaşi aer de veselie.

---

[1] Engleză marinărească, portuară, care este o variantă a limbii populare. (n.a.)

— Uită-te prin dosar, dacă vrei. Nici nu ştii de ce eşti în stare, domnule Palade...

Palade îşi puse şapca marinărească, pe care o ţinuse până atunci între palmele mari, bătătorite de muncă, pe masă şi începu să dea filă după filă. Totul era scris în germană şi cunoştinţele sale se rezumau doar la câteva expresii uzuale, din mediul portuar, aşa că ajunse repede la sfârşitul dosarului. Se opri îndelung, asupra fotografiilor lipite pe foile de hârtie. Unele reprezentau imagini ale cârciumii în care îşi petrecuse seara, dar cam greu de recunoscut. Mese şi scaune rupte, aruncate claie peste grămadă, geamuri făcute ţăndări, sticle de băutură sparte, într-un cuvânt, imagini de coşmar. Alte fotografii înfăţişau câţiva marinari, clienţi ai cârciumii, care aveau răni sau lovituri destul de vizibile. Palade se mai uită cu atenţie, încă o dată, la toate, şi puse dosarul deoparte.

— Nu înţeleg ce legătură am eu cu toate acestea?!, spuse, găsindu-şi cu greu vorbele.

— Dumneata eşti autorul unic al celor ce sunt înfăţişate aici...

— Eu? Drace? Da' ce sunt eu Hercules, să mă lupt cu atâţia inşi?

Expresia de neîncredere de pe chipul, marinarului se adânci. Luă din nou dosarul şi îl răsuci câteva clipe între degete, de parcă ar fi vrut să se convingă că exista cu adevărat şi, în cele din urmă, îl lăsă, ridicând privirea către omul care stătea de partea cealaltă a biroului şi care, din nou, uitase parcă de existenţa lui.

— Ştii ce te aşteaptă, nu?

— Nu cred să fi săvârşit eu asemenea isprăvi pe care încercaţi să mi le puneţi în cârcă... îi răspunse şi mai pierit Palade.

Poate că în altă situaţie ar fi ripostat cu vigoare, dar acum nu avea niciun punct de sprijin, nu-şi aducea aminte nimic, nu ştia nici măcar ce cuprind paginile acelea scrise în germană.

— Să ştii că ai umor, amice!... Hai, că începi să-mi placi, chiar! Dar, indiferent ce anume susţii dumneata, dosarul acesta, pus pe masa unui judecător, îţi poate aduce câţiva ani buni de puşcărie şi, în plus, plata despăgubirilor, bineînţeles. Uite, aceasta este declaraţia marinarului italian cu care ai băut şi care confirmă faptul că dumneata ai început scandalul, lovindu-l grav. Asta rezultă clar şi din certificatul alăturat, eliberat de medic... Urmează, uite aici, declaraţiile altor şi altor martori oculari, marinari ca şi dumneata, iar proba cea mai concludentă este depoziţia proprietarului localului, care te cunoaşte bine, şi care cere despăgubiri substanţiale pentru pagubele cauzate, ca şi pentru rănile, pricinuite. Sunt documente ce vorbesc de la sine, iar dumneata faci pe nevinovatul, susţinând că nu-ţi aminteşti nimic, încercând să te sustragi, copileşte, răspunderii penale...

Toate acestea, neamţul le rostise rar, într-o engleză fluentă, urmărind atent expresia feţei marinarului. Dar românul stătea ca împietrit. Pe chipul lui nu se putea citi nimic. Uitase de durere, nu-l mai interesau nici hainele rupte şi pătate de sânge, nici faptul că în buzunare nu mai găsise nicio leţcaie; îl preocupa un singur gând: cum să iasă din încurcătura în care intrase. Îl trecură fiori. Pe frunte i se adunară broboane de sudoare.

— Aş vrea să studiez dosarul şi...eventual, să-mi iau un avocat... reluă, după câtăva vreme, Palade.

— Este dreptul dumitale, dar, te întreb, ai ceva bani? Pentru că, aşa cum ştii, fără ei nu ai nici interpret, nici avocat. Altfel, nu văd cine te-ar putea ajuta.

Palade nu răspunse. Singurii săi bani, îi dispăruseră din buzunare şi nici nu avea de la cine să împrumute. Ajutorul său plecase, în urmă cu vreo două săptămâni, în ţară, fiindcă îi născuse nevasta şi, cumpărase câteva lucruri pentru soţie şi copii. Îşi oprise doar o sumă foarte mică, strictul necesar după calculele

sale, dar nici pe asta nu o mai avea acum. Din păcate, ştia, de asemenea, că niciun alt marinar român nu se mai găsea în port. Fusese prins de iarna grea şi timpurie aici, aproape de izvoarele Dunării, şi rămăsese cu bacul la iernat în Regensburg. Mare lucru nu avea de făcut, de aceea îşi permisese să se ducă, uneori, seara la cârciuma din port, să bea un gin sau un grog cald, dar niciodată nu se îmbătase... Numai că acum, aşa cum glăsuiau actele şi poliţistul îmbrăcat civil, o cam făcuse lată. Chiar prea lată...

— Bani nu prea am, dar aş putea munci...

— Ha! Ţi-am mai spus că ai umor, domnule Palade? De muncit ai putea munci, dar după condamnare, fiindcă, află de la mine, te-ai asigurat de nu mai puţin de cinci ani, plus amenda, care, dacă nu o plăteşti, se mai adaugă vreo trei anişori buni la cei cinci. Acum e vorba, însă, de ceea ce trebuie să-i plăteşti avocatului, ca să primeşti o pedeapsă mai mică, fiindcă de achitat nici vorbă nu poate fi. Crede-mă, că mi-e milă de dumneata. Eşti în ţară străină, fără sprijin... în prag de puşcărie... nevasta şi copiii, departe, iar opt ani nu sunt opt luni. Apoi, regimul aplicat celor ce vin din ţările comuniste nu-i deloc blând. Dar ai făcut-o, o vei trage, şi gata...

— Ce să fac, domnule comisar? Altă soluţie... n-am!

— Ştiu şi eu?!... Până una alta, eu mi-am făcut datoria şi ţi-am spus ce acuzaţii ţi se aduc. Acum trebuie să-mi dai o declaraţie. Te sfătuiesc să nu persişti în a nega, căci va fi şi mai rău, fiindcă judecătorul va lua în consideraţie, pe lângă violenţă, şi faptul că eşti nesincer. Este mai bine să arăţi că regreţi faptele şi se va ţine seama de sinceritatea dumitale. Ei, ce zici?!...

— Nu pot, dom' comisar să fac aşa ceva. Eu n-am lovit pe nimeni. Cum să scriu altfel?...

— Gata! Ieşi afară!

În încăpere intră, un poliţist, care îl escortă pe Palade înapoi în celulă.

De cum ieşi marinarul în încăpere pătrunse din camera alăturată, printr-o uşă mascată, un alt bărbat.

— Suntem pe calea cea bună, Kurt, ce zici? spuse noul venit mulţumit, după ce se aşezase pe scaunul pe care până atunci stătuse Palade.

— Dracu' ştie!? Eu zic să nu te bucuri prea devreme... O să vedem noi ce va ieşi până la urmă. Deocamdată, să-l fierbem pe românaş în zeama lui. Vezi, ai grijă şi fă să-i parvină şi somaţia Poliţiei apelor [2] cu privire la amenda pentru începutul de incendiu de pe vas şi redu-i la minimum raţia de hrană. Apoi, mâine du-i în celulă pe omul acela să-l „pregătească". Cine va face pe avocatul?

— Fredy...

— E bun, dar să-l trimiţi să mai stau şi eu de vorbă cu el...

Discuţia a mai continuat, câtva timp, pe aceeaşi ternă, punându-se la cale şi alte acţiuni menite să-l determine pe marinarul român să recunoască. Adevărul era, însă, cu totul altul. Emil Palade, cârmaciul şlepului, blocat, acolo, sus, pe Dunăre, de sloiurile de gheaţă, era un om aşezat, cumpătat, care nu-şi irosea vremea fără rost. Scandalul pe care el, chipurile, „îl provocase" şi în urma căruia trebuia adus în faţa instanţei de judecată nu era decât o abilă înscenare a serviciului de informaţii al lui Ghelen. Agenţii acestuia puseseră de mult ochii pe Palade; îl studiaseră atent şi îl găsiseră potrivit pentru însărcinările ce voiau să i le dea. Rămânea un singur lucru şi poate cel mai dificil de realizat, şi anume recrutarea acestuia. Dar ocazia se ivise şi

[2] Wasserpolizei – Organ însărcinat cu administraţia portuară şi atribuţiuni de poliţie, specifică fluviilor. (n.a.)

după o pregătire minuţioasă, profitându-se de rămânerea la iernat a vasului acolo, se trecuse la operaţiunea de recrutare. Unul dintre agenţi renumit chiar printre ai săi pentru lipsa de scrupule, se achitase, după cum cititorul şi-a putut da seama, de însărcinarea de a „aranja" scandalul.

Cu aceasta, primul act al „comediei", care pentru Palade era o adevărată tragedie, se consumase. Acum, cei doi agenţi stabileau ultimele amănunte, ale prezentării unui avocat din oficiu, care trebuia să-l „sfătuiască" pe Palade să accepte oferta ce i se făcea de către serviciul de spionaj, ca în schimbul unei „colaborări" fără prea mare importanţă pentru el, dosarul să fie închis şi toată povestea uitată.

A doua zi, în celula în care se găsea Palade s-a prezentat un reprezentant al Poliţiei apelor. Acesta i-a adus un act prin care era somat să plătească o amendă de o mie de mărci, pentru incendiul izbucnit pe şlepul său. În caz de neplată, urma să fie deferit, şi pentru acest fapt, justiţiei. Alt necaz, parcă şi mai mare, se adăuga celui prin care trecea. La toate acestea se adăugau foamea şi oboseala. Tocmai de aceea, prezenţa individului mic de statură, cu privirea piezişă şi gura deschisă într-un zâmbet larg, care se prezentase drept avocat, deşi nu-i era deloc plăcută, îl bucurase, mai ales când acesta începuse să-i spună că toată tărăşenia se poate aranja. I-a mai povestit şi altele ca apoi, să-l sfătuiască să facă tot posibilul pentru a nu se lăsa târât în instanţă, ci, să caute să o rezolve într-un fel. „Cum?" se tot întrebase şi până atunci marinarul, dar nu găsise niciun răspuns. În creier îi răsunau încă ameninţările despre închisori, pe care le mai auzise, şi unde deţinuţii au parte de tratamente dintre cele mai aspre. Aşa că, în clipa în care avocatul i-a sugerat că ar putea vorbi cu cineva să închidă dosarul dacă el ar dovedi o atitudine binevoitoare faţă de unele servicii pe care le-ar putea face, era cât

pe ce să accepte. A ezitat însă şi nu a răspuns nimic. Nici avocatul nu a insistat...

Palade şi-a făcut tot felul de socoteli şi, în cele din urmă, năucit de toată povestea, s-a hotărât să le satisfacă cererea, spunându-şi: „trebuie să mă fac frate cu dracul până trec puntea. Să scap de aici, şi o să mai văd eu...".

După aceea, a urmat semnarea angajamentului prin care se obliga să dea ascultare ordinelor pe care le va primi. A făcut-o cu inima îndoită, simţind, acea umbră a lucrului făptuit pe furiş.

Palade a strâns mâinile celor care îl felicitau pentru „hotărârea înţeleaptă" pe care o luase, a mototolit nervos hârtia de o sută de mărci ce i s-a dat, aşa ca să aibă de cheltuială şi a ieşit din clădirea poliţiei, în noaptea rece. Spera că totul nu era decât un vis urât, din care se va trezi până la urmă. Dar, viscolul ce-i şfichiuia faţa îl făcea să simtă şi mai dureros realitatea.

Merse fără să vadă pe unde calcă, şi, în cele din urmă, se îndreptă spre vas. Cabina îngheţată îl întâmpină neprimitoare. Nu avea chef de nimic. Se întinse îmbrăcat în pat şi, în cele din urmă, adormi.

Sentimentul de vinovăţie îi era şi mai aprins în suflet când se trezise. Ziua plumburie, cu cerul greu, ameninţător, gata să se prăbuşească pe pământ, i se părea sumbră ca o criptă. Trecuse de ora opt. Îşi reaminti că la ora nouă fix trebuia să fie la chioşcul de ziare de lângă port. Acolo avea să-l aştepte cineva, care să-i spună ce avea de făcut.

Îi era foame, dar refuză să mănânce, aprinzându-şi o ţigară, pe care o fumă stând pe marginea patului îngust din cabină. Mai aprinse una şi plecă spre locul unde trebuia să se întâlnească cu unul dintre agenţii serviciului care-l recrutase.

Merse agale, fără grabă, ca şi când ar fi vrut să prelungească cât mai mult răstimpul ce-l mai avea până la întâlnirea aceea, şi,

când ajunse la locul indicat, se opri nehotărât. Se gândea ce bine ar fi fost dacă n-ar fi venit nimeni. Îşi mai aprinse o ţigară şi trase cu sete, fumul în piept. Făcu câţiva paşi de-a lungul străzii şi, când se întoarse, observă venind spre el un bărbat, care, cu ţigara neaprinsă în mână, îi ceru foc. I-o întinse pe a lui. Când se aplecă să o aprindă, necunoscutul îi spuse, şoptit, în româneşte să meargă după colţ şi să se urce în autoturismul albastru care-l aştepta. Nu răspunse la mulţumirile individului şi se conformă ordinului. Când se apropie de maşină, unul dintre cei doi bărbaţi care erau pe canapeaua din spate, îi deschise portiera din dreapta şoferului. Nici nu apucă să se aşeze bine, că maşina demară. Nimeni nu rostise nicio vorbă.

După ce părăsiră oraşul, autoturismul se aşternu la drum pe şoseaua străjuită de-o parte şi de alta de nămeţi. După vreo oră de mers, opriră la poarta unei vile, împrejmuită de un gard de zid înalt, dublat de o perdea de brazi ce nu permitea eventualilor curioşi să zărească ceva. Poarta metalică alunecă uşor în locaşurile din zid şi maşina se strecură repede pe aleea de asemenea străjuită de şiruri dese de brazi stufoşi. Coborâră şi cei doi bărbaţi care-l însoţiseră îl zoriră să urce cele câteva trepte care duceau în clădire.

Îl conduseră spre o cameră unde nu existau decât un birou şi două scaune. Încăperea nu avea nicio fereastră iar singura sursă de lumină era becul unei veioze. Se aşeză greoi, nehotărât şi aşteptă mai bine de un ceas.

În sfârşit, în birou intră un bărbat scund dar bine legat, care îi luă un fel de interogatoriu ce s-a prelungit până spre după-amiaza zilei. Abia atunci îl duseră în altă încăpere, unde, mai întâi, îl fotografiară din faţă şi din profil, îi stabiliră înălţimea, greutatea şi celelalte caracteristici anatomice, după care îl amprentară, completându-i dosarul. Îi spuseseră că numele lui

conspirativ, sub care va fi cunoscut, este „Vulpea”, şi i-a fost prezentat ofiţerul care urma să-l aibă în legătură.

Cu aceeaşi maşină, l-au dus, în plină noapte, până în apropierea portului. De acolo, fără ca Palade să ştie, a fost preluat de alţi agenţi, care i-au urmărit fiecare mişcare. „Umbra” nu l-a părăsit nicio clipă, pentru că cei din serviciul de spionaj voiau să verifice dacă nu cumva Palade avea unele gânduri ascunse.

A doua zi, Waldy, ofiţerul din serviciul de spionaj vest-german, care era legătura „Vulpii”, îl aştepta pe cârmaci cu o maşină, în apropierea „Mânăstirii Carmelitelor”. Cei din centrală hotărâseră ca, împotriva obiceiului folosit în instruirea noilor agenţi, să se ocupe de român chiar ofiţerul ce avea să lucreze cu el. Aceasta, tocmai pentru ca între cei doi să se stabilească, de la bun început, relaţii de apropiere, de camaraderie, să se poată cunoaşte, iar ofiţerul să-l dirijeze mai bine în realizarea misiunilor ce urmau să i se încredinţeze. Şefii acestei reţele acordau astfel o mare importanţă bunei instruiri şi acoperirii lui Palade, deoarece marinarul român părea nu numai un om foarte isteţ, capabil să ducă la bun sfârşit însărcinări de spionaj, dar meseria sa îi oferea multe posibilităţi de a asigura transmiterea informaţiilor, care, în anii aceia, când „Organizaţia Ghelen” de abia, se pusese pe picioare era mai greu dacă nu chiar imposibil, de realizat pe alte căi. De aceea se gândiseră nemţii ca, încă de la început, să-l înconjoare cu multă „atenţie” pe Palade.

Pregătirea românului într-ale spionajului a ţinut aproape toată perioada de iarnă. Timp de peste două luni, aproape în fiecare zi, din diverse puncte de întâlnire, Waldy l-a condus la vilă, l-a însoţit la orele de instruire în arta culegerii de informaţii, a folosirii chestionarului, a transmiterii prin diverse mijloace a datelor, a descoperirii filajului, a folosirii diverselor deghizări, a utilizării armelor de foc, ca şi a mijloacelor de a ucide fără

zgomot şi câte altele. La sfârşitul cursului, examenul susţinut de Palade a demonstrat că fusese un elev conştiincios şi foarte dotat, bucurându-se de aprecierile profesorilor săi. Waldy, ca şi în alte dăţi, l-a invitat acasă la el, petrecându-şi împreună ultima duminică dinaintea plecării. De-acum era convins că reuşise să şi-l apropie pe Palade. Îl făcuse să-şi deschidă sufletul şi era aproape convins că „Vulpea" va fi un agent fidel. Înaintea despărţirii, îi înmână o sumă de bani, ca recompensă pentru succesele obţinute în studiul artei spionajului, şi îi spuse că ultimele instrucţiuni le va primi înainte de a părăsi ţara.

Palade mai avea o săptămână până la plecarea spre patrie. Luat cu treburi, nu avusese timp să se gândească ce va face când va da ochii cu ai lui, deşi tot timpul aşteptase clipa aceasta cu nerăbdare, ca pe o eliberare. Dar acum, când ea se apropia, îl speria. Îşi găsise tot felul de scuze pentru ceea ce făcuse, multe fiindu-i sugerate de Waldy, care se dovedise un bun sfătuitor, găsind mai mereu vorbele potrivite. Începuse să-l simtă oarecum aproape de el, dar parcă nu într-atât de sincer, precum voia să pară neamţul. Oricum, îl ajutase să mai uite umbra vinei ce-i apăsa sufletul, şi pentru lucrul acesta îi era recunoscător, dar îl şi punea în mare încurcătură. Apropiindu-se de Waldy, toată povestea i se părea acum o „afacere personală" şi mai puţin o chestiune de spionaj. Aproape începuse să-i slăbească hotărârea ca, odată ajuns în ţară, să renunţe la munca de marinar, căutându-şi altceva de lucru. Aşa, îşi făcuse el socoteala, va scăpa de cei ce-l vârâseră în toată povestea asta.

Se întâlnise pentru ultima oară, chiar înaintea plecării, iarăşi cu Waldy. După ce petrecuseră câteva ceasuri împreună, vorbind de una şi de alta în faţa unui pahar de schnapz, acesta îl anunţă că în noaptea aceea premergătoare plecării, va veni, împreună cu doi colegi de-ai săi, şi îi va aduce pe şlep „nişte materiale".

Umbrele înserării începuseră să mături orizontul. Palade privea prin geamul uşor aburit al cabinei cum se pierd în albăstreala crepusculului siluetele clădirilor medievale ale oraşului. Auzise de la alţi marinari că Regensburgul era pomenit şi în legenda Nibelungilor, şi acum, când se apropia clipa punerii în mişcare, regreta că nu reuşise să vadă mare lucru din oraşul vechi, pe care saxonii conservatori şi tradiţionalişti îl păstrau cu grijă, opunându-se cu vehemenţă oricăror schimbări. Chiar la Waldy, care nu prea scăpase prilejul să-i spună că el este un bavarez get-beget, sesizase mândria, deloc disimulată că oraşul lui îşi începe istoria în negura veacurilor. Căută să uite sâcâitorul sentiment de îngrijorare ce-l încerca, gândindu-se la „*marfa*" ce urma să-i fie adusă pe vas de cei trei şi îşi concentră atenţia asupra panoramei, dar o privea cu ochi absenţi întrebându-se, iarăşi şi iarăşi, unde-l vor duce toate întâmplările prin care trecea.

Noaptea aduse ceaţa care învăluise portul într-o pâclă rece şi umedă. Luminile puternice de pe chei nu se mai zăreau, iar valurile Dunării care loveau înfundat bordajul şlepului, de parcă erau din pâslă, abia de mai puteau fi auzite. Era aproape miezul nopţii, şi Palade, conform consemnului primit, inspecta puntea, apoi aprinse luminile la tribord, şi le lăsă să ardă timp de zece minute. Era semnalul că cei trei puteau veni pe navă liniştiţi. Când limba mare a ceasului cu cadran fosforescent atinse ora 12:00 stinse luminile, şi şlepul se topi în negura nopţii, înghiţit de ceaţa tot mai groasă. Se opri lângă parapetul de la babord şi privi în noapte, nerăbdător să termine odată cu aşteptarea. De câteva ori i se păru că cineva s-a apropiat de schela vasului, dar fusese numai o închipuire, stârnită, probabil, de încordarea aşteptării. Fu, însă, foarte surprins când simţi că vasul este uşor mişcat, ca şi când o altă ambarcaţiune s-ar fi lipit de el, dar imediat văzu

apărând din pâclă silueta înaltă şi subţiratică a lui Waldy, care dădea semnalul de recunoaştere.

— Am venit pe apă, anticipă întrebarea neamţul. Nu-i aşa că nu te-ai aşteptat? Ai uitat că ţi-am spus cândva că surpriza este cheia succesului? Uite, ei sunt colegii mei şi o să-ţi arate ce ai de făcut.

Cei doi bărbaţi care-l însoţeau pe Waldy mormăiră ceva ce se voia a fi un salut, apoi, cu mişcări sigure, aduseră mai multe obiecte din barca cu motor electric, ancorată de şlep, după care se îndreptară spre baba[3] de la babord. O inspectară scurt, la lumina unei lanterne, care abia arunca o pată de lumină, şi se apucară să desfacă în grabă buloanele de prindere din postamentul punţii. O ridicară fără zgomot şi, fulgerător, o făcură să dispară într-un sac de pânză pe care-l aveau la îndemână. Scoaseră o alta, identică, şi o montară în locul celeilalte. După ce prinseră cu repeziciune binta[4] în buloane îşi strânseră sculele şi dispărură de pe punte. Waldy mai zăbovi câteva clipe; îi spuse lui Palade că treaba era terminată şi, că la timpul potrivit va primi instrucţiuni cu privire la cele aflate în ascunzătoare.

A doua zi, de cum se făcuse lumină, Palade se duse şi se uită la bintă. Dacă n-ar fi asistat la operaţiunea de schimbare, ar fi jurat că este cea dinainte. Nimic nu lăsa să se vadă că era alta. Şi zgârieturile pe care le ştia de mult erau la locul lor, fără a mai socoti culoarea sau uşoarele înfundături datorate atâtor ani.

Dar Emil nu avu prea multă vreme să se ocupe de bintă, pentru că avea de îndeplinit formalităţile de plecare. Era puţin contrariat de întârzierea marinarului, ajutorul său. Ar fi trebuit să sosească de câteva ore şi, atunci când a apărut, l-a dojenit aspru.

---

[3] Stâlp de care se leagă navele la chei; babă. (n. hy.)

[4] Babă.

— Te cam laşi aşteptat, domnule! Nu ţi-e de ajuns cât ai stat plecat...?!

În sfârşit, către prânz, ridicară ancora. Şlepul se puse în mişcare domol, mânat de motor ca şi de valurile destul de repezi ale Dunării. Privi, pentru ultima oară, Regensburgul rămas în urmă şi se gândi din nou la Waldy. Acum îl chinuiau alte gânduri. Umbre negre îi coborâră iarăşi pe suflet. Luat cu treburi, nici măcar nu avusese timp să citească scrisoarea pe care Cristea, marinarul, subordonatul său, i-o adusese de la soţie şi copii. Se mulţumise să o vâre în buzunarul scurtei, nehotărât să o deschidă, ca şi când acolo ar fi găsit dojana aspră pentru devierea de la drumul drept pe care mersese până aici în viaţă, deşi ştia că va găsi numai cuvinte calde, de dragoste şi aşteptare din partea celor de-acasă. Când vasul se aşternuse de-a binelea, la drum, se hotărî şi o deschise, urmărit de dorul după ai săi, de parcă până atunci i-ar fi uitat, în existenţa lui, în afara lui Waldy şi a orelor chinuitoare petrecute în şcoala de spionaj nemaifiind nimic altceva. Lăsă şlepul în grija tovarăşului său şi se adânci în gânduri, ca un om bolnav, ce a părăsit pentru o clipă patul, crezând că boala s-a îndepărtat de el, dar care revine apoi şi mai copleşitoare. Lupta din străfundurile conştiinţei sale nu luase sfârşit aşa cum crezuse. Oricât de „solide” i s-au părut, iniţial, argumentele lui Waldy, nu mai era aşa de convins că nu face un mare rău ţării, că tot ceea ce i se cerea era doar un mijloc de a ajuta „anumiţi oameni, care aşa cum i se spusese, sufereau de pe urma comuniştilor”, dar care, chipurile, nu aveau nimic cu patria. Şi toate acestea îi reveneau iarăşi şi iarăşi în minte, cu toate că încerca să nu se mai gândească la întâmplările prin care trecuse.

Călătoria decurse fără vreun incident până la Passau. Numai Cristea nu înţelegea de ce Nea Palade nu prea era în apele lui, şi,

după câteva încercări nereuşite de a-l stârni la vorbă, renunţă. Când şlepul trase la chei, Palade îl trimise pe ajutorul său să cumpere câte ceva de-ale gurii. Faptul i se păru cam ciudat lui Cristea, dar nu spuse nimic şi îşi văzu de drum.

Palade îl urmări cu privirea până ce tânărul se pierdu printre clădirile docurilor şi începu să-şi pregătească actele pentru revizie[5]. Avea totul pus la punct dar verifică încă o dată, ştiind cât de afurisiţi erau cei de la Poliţia apelor[6]. Se gândea că cel puţin scapă de sâcâitoarele întrebări pe care, de regulă, le puneau atât nemţii cât şi austriecii pentru că la Passau se făcea o dublă revizie, dar concomitentă. Nemţii acordau viza de ieşire din ţară, iar austriecii pe cea de trecere pe teritoriul lor.

Şlepul era tras la una din danele rezervate special efectuării reviziilor, dar Palade nu se aştepta ca cei din Poliţia apelor să vină până nu se ducea de câteva ori să-i cheme. Mare-i fu însă mirarea când văzu urcând pe schela vasului un bărbat înalt, bine legat, ce purta uniforma de căpitan de vas. Cele două ancore încrucişate de pe chipiul lui, ca şi fireturile de pe mânecile hainei îi arătau rangul.

— Hei, colega! strigă acesta într-o germană guturală.

Palade îi răspunse printr-un gest scurt de salut şi-l măsură cu privirea de sus până jos. Waldy îl făcuse atent că în port cineva îi va transmite ultimele indicaţii, dar nu se aştepta să o facă tocmai un marinar.

— Salutări de la Waldy, spuse străinul, după ce intră, aplecându-se uşor, în cabina de la pupa. Te roagă să primeşti

[5] Activitatea de verificare a documentelor personale ale marinarilor, a încărcăturii şi a vasului ce se face de organele competente, la intrarea şi ieşirea din apele teritoriale. (n. red.)

[6] Organ de stat în R. F. Germania şi Austria care cumulează funcţiile grănicereşti, vamale şi poliţieneşti, investit cu puterea necesară. (n. red.)

acest mic suvenir, şi îi înmână o cutie mică, învelită în hârtie de mătase. Dă-mi actele să le semnez. După cum vezi, avem încredere în tine şi nu mai facem revizia, nici noi, nici colegii austrieci. Şi acum bagă bine în cap ce ai de făcut, continuă după ce iscăli şi pusese parafa.

Se opri, tuşi scurt şi continuă, de data asta, însă, în româneşte:

— În ziua de 14 aprilie, la ora 10:00, te duci în port la Giurgiu, la „Crâşma de la plopi". Cauţi o masă liberă şi te aşezi, ceri o bere, dar nu bei decât jumătate din sticlă, fără să foloseşti paharul. Stai şi aştepţi, citind ziarul „*Scînteia*" din ziua precedentă. Se va prezenta la tine un bărbat, care o să-ţi ceară un foc întrebându-te: „Nu ştiţi, «Pasagerul» are astăzi, cumva întârziere?" îi vei răspunde: „Cred că da, doar a plouat în amonte". La aceasta el va continua să-ţi spună: „Vremea va continua să se strice". Când vei auzi şi acest răspuns să ştii că el este omul cu care trebuie să iei legătura şi căruia îi vei preda materialele din bintă. Ai grijă! Repetă... Şi nu te mai mira atâta omule fiindcă vorbesc româneşte! Am fost, cândva, în Kriegsmarin, ofiţer II de punte, dar m-a alungat războiul din ţara voastră, pe care, de ce să te mint, o îndrăgisem în bună măsură.

Palade repetă totul cu precizie. Străinul îl ascultă vădit mulţumit, apoi scoase o sticlă plată de whisky, deşurubă capacul metalic, închină şi, după ce trase o duşcă marinărească, i-o trecu lui Palade. Uşor surprins de gestul camaraderesc al neamţului, marinarul român ezită puţin, apoi, se hotărî totuşi şi o luă, închină şi bău, la rândul său. Neamţul zâmbi niţeluş cam strâmb, reproşându-şi în gând, cum că el, marinar cu rang şi vechime, bea împreună cu un pârlit de cârmaci de pe un şlep. Dar nu avea ce face. Trebuia să se conformeze ordinelor. Cei din centrală, studiindu-l atent pe Palade, îşi dăduseră seama că singura cale de a-l determina să le fie devotat era aceea a apropierii, a

împrietenirii cu el, întrucât atunci când i-au oferit bani nu prea avuseseră sorţi de izbândă. La fel eşuaseră şi încercările de a-i specula anumite slăbiciuni omeneşti.

Neamţul mai bău o dată din sticlă, după care îi strânse mâna bărbăteşte şi se urni spre chei. Înainte, însă, de a pune piciorul pe schelă, se întoarse greoi spre Palade şi îi spuse şoptit:

— Nu cumva să te puie dracul să încerci să ne păcăleşti, că te găsim şi în gaură de şarpe. Să nu crezi că mâna noastră nu ajunge şi în puturoasele mahalale ale Giurgiului. Cel mai bine pentru tine este să asculţi şi să faci ce ţi-am cerut noi...Ei, dar lasă asta, vânt la pupa, marinare!

Apoi coborî zâmbind...

Palade nu răspunse, dar ameninţarea aceea, rostită sec, pe un ton răutăcios, îi stăruia în urechi ca o condamnare la moarte, făcându-l, pentru prima dată, să se înfricoşeze de posibilele consecinţe ale jocului în care intrase. Îi veni să-l ia de guler şi să-l zvârle peste puntea vasului pe neamţul acesta neobrăzat, dar se stăpâni şi se pregăti să ridice ancora...

Şeful Departamentului „Ost”, ascultă cu atenţie raportul pe care-l făcuse Waldy cu privire la „Dosarul R.56” . Acesta era numărul de cod al lui Emil Palade pentru cartoteca centrală. Zâmbea abia perceptibil şi trăgea, când şi când, din ţigara de foi „Corona”, marca lui favorită, a cărei banderolă aurie nu o scotea niciodată.

Waldy, ca orice funcţionar conştiincios, cu un dezvoltat spirit de ordine şi disciplină, atât de specific celor ce lucrau în proaspătul serviciu de spionaj pus pe picioare de Ghelen, dar mai ales celor ce proveneau din Bavaria, aşteptă plin de respect

ca şeful să spună să ia loc. Acesta, însă, furat de propriile-i gânduri, uitase. Waldy tuşi uşor şi îşi aranjă, din nou, hârtiile dactilografiate, pe care era aplicată stampila roşie cu inscripţia „Geheim[7]", pentru a-i stârni atenţia. Şeful său nu luă în seamă nici această nouă încercare. Mai trecură câteva minute bune, vreme în care fiecare, deşi din alte unghiuri de vedere, se gândea la acelaşi Palade, care-şi ducea şlepul la vale, pe apele Dunării.

— Şi crezi tu că omul nostru, „Vulpea" vreau să zic, prezintă încredere absolută? se adresă, dintr-o dată, pe un ton de reproş, lui Waldy, fără să-l privească şi continuând să arunce rotocoale albăstrii spre tavan.

— Din toate cele câte le-am raportat, din substanţa faptelor rezultă cu prisosinţă, cred eu, acest lucru.

— Bine, astea le-am mai auzit... Mă interesează, Waldy, părerea ta intimă, ceea ce simţi tu, doar ai stat mai tot timpul în preajma lui...

— Domnule inspector, consider că am făcut o treabă bună. Chiar dacă el nu manifestă un interes deosebit pentru bani, chiar dacă femeile şi băutura nu ocupă un loc prea important în viaţa lui, chiar dacă, până acum, nu i-am descoperit alte vicii pe care i le-am putea exploata, sunt convins că, în ce mă priveşte, mi l-am apropiat. Şi acest lucru contează cel mai mult. În fond, pe această cale trebuie să perseverăm, fiindcă unul lacom poate să ne ia banii şi, în acelaşi timp, să ne trădeze, pe când un prieten face mai greu aşa ceva.

— A fost ideea dumitale şi vreau să cred că nu am greşit atunci când te-am lăsat să o pui în aplicare. O să vedem ce o să iasă din toată afacerea asta. Bine, să trecem acum la celălalt

[7] Geheim = Secret.

capitol. L-au anunţat pe agentul nostru să ia legătura cu „Vulpea”?

— Cred că la ora aceasta deja ştie când şi unde să-l abordeze pe marinar. Vom repeta mesajul pe ziua de 1 aprilie în cadrul buletinului de ştiri. Am să vă informez la timp, imediat ce primesc cartea poştală de confirmare. Nu avem de ce să ne facem probleme din acest punct de vedere, pentru că, aşa cum bine ştiţi, „Arnold” este un om de nădejde şi a vegetat destul. Trebuie pus la treabă!

— Bine, bine, asta o ştiu şi eu, dar tot mă frământă un gând nenorocit: oare nu cumva este cunoscut de securitatea română?

— Ce vă face să credeţi acest lucru, domnule inspector?

— Este o simplă întrebare pe care, deşi nu aş vrea, trebuie să o luăm în calcul. Arnold, agent cu multă experienţă, a acţionat destul de bine, dar după război a tăcut. N-a dat niciun semn de viaţă până nu am făcut noi apel la toţi cei care rămăseseră „în adormire” în România. A răspuns parcă prea repede. Nu ştiu dacă acest lucru e bine, dar, oare, în toţi aceşti ani nu a făcut nimic care să-l aducă în atenţia organelor româneşti? Nici n-avem cum să aflăm decât contactându-i iarăşi pe toţi. De aceea, îţi repet şi acum, de Palade acesta avem nevoie ca de aer. El e plămânul prin care reţeaua noastră poate, respira, el este braţul prin care noi o putem conduce. Altfel...

— Am înţeles şi eu foarte exact, încă de la început, importanţa pe care i-o acordăm „Vulpii”, dar nu i-am spus-o. Dimpotrivă, l-am lăsat să creadă că nu este decât o mică rotiţă într-un angrenaj imens, dar nevăzut, din care n-are cum să iasă nepedepsit.

— Încă ceva aş vrea să te mai întreb, Waldy: n-a fost, oare, prea scurt timpul recrutării lui?

— Revenim asupra discuţiei, domnule inspector. Dacă, obişnuit, procesul unei recrutări durează şi câţiva ani, acum l-am

scurtat sau, mai bine zis, l-am „concentrat”, fără însă a omite ceva. Metoda persuasiunii nu se poate să nu dea rezultate. Apoi, nu prea avem timp la dispoziţie. Ne-aţi tot cerut ca, indiferent de metode, să punem pe picioare o reţea în România, şi asta cât mai repede. Începutul e făcut, sămânţa aruncată în ogor, acum să aşteptăm lăstarul.

Abia termină de legat parâma şi Palade sări pe chei, neaşteptând ca marinarul să mai pună schela. Se opri, desfăcu larg braţele şi se aplecă să-şi prindă în braţe copiii ce alergau către el, strigând: „A venit tata, a venit tata!”. Îi cuprinse şi îi ridică, strângându-i la piept iar ochii i se umeziră de bucurie. Maria, soţia lui, îi privea şi, la fel de grăbită, se apropie de omul drag. Palade îi mai sărută o dată pe ţânci şi îi lăsă din braţe, apoi îşi cuprinse de mijloc soţia şi o strânse la piept, cu aceeaşi duioşie caldă. Simţi zbaterea de o clipă a pleoapelor femeii cum îi mângâie obrazul, şi sufletul i se prăbuşi într-un suspin, pe care nu şi-l mai putu stăpâni. Lipsise pentru prima dată atât de mult timp, dar nu numai despărţirea îndelungată îl făcea să trăiască cu atâta emoţie revederea, ci, mai ales, taina aceea grozavă care îl apăsa ca o piatră. Înţelesese bine ceea ce îi „sugerase” marinarul acela trufaş şi înfumurat de la Passau, şi numai bănuiala că aceste fiinţe dragi ar putea să sufere pentru el îi încrâncena inima.

— Eu mai zăbovesc prin port până termin treaba şi vin imediat acasă... Să mă aşteptaţi cu masa, le spuse şi îi împinse uşurel din spate.

Îi urmări, apoi, cu privirea până departe şi, oftând, se îndreptă spre căpitănie. Abia către prânz sfârşi ceea ce avea de făcut după un voiaj atât de lung şi se duse acasă. Încercă să se poarte la fel

de dezinvolt, ca şi altădată, dar Maria îi simţi frământarea. Sufletul ei de femeie iubitoare nu putea fi înşelat. Ceva acolo, în străfunduri, îi spunea că Emil al ei ascunde o taină, dar nu-l întrebă nimic, nu-i spuse, nimic. Nu se temea că ar fi vorba de vreo femeie, ci de alte necazuri, dar îşi înfrână dorinţa de a-l întreba, gândind că el îi va povesti, vreodată, ce se întâmplase în acest răstimp de ochii lui nu mai zâmbeau ca înainte de plecare. Palade, cu toate că se străduia să nu lase nimic să se ghicească, nu mai era acelaşi pe care îl cunoşteau toţi. Schimbarea fusese sesizată şi de ceilalţi colegi ai săi, iar ajutorul lui le povestise unora că, în drumul acesta de întoarcere spre casă, „blândul Palade", cum îi spuneau toţi, scosese untul din el pe degeaba.

Locotenentul Vasile Moraru, un tânăr nu prea înalt, dar viguros, ca un jucător de rugby, era bine cunoscut marinarilor care navigau în susul şi în josul Dunării. Şi, asta nu numai pentru că juca fotbal în echipa portului, ci, mai ales, pentru că era destul de des printre ei. Nevoile muncii îl chemau acolo. Şi el, deşi era dintr-un sat de sub poala muntelui, îi îndrăgise pe aceşti bărbaţi, care se înfruntau cu valurile şi vremea rea, tocmai pentru sufletul lor aspru, dar deschis, pentru trăinicia cu care munceau, cu care îşi vedeau de treburi. Aflase multe de la ei, nu numai despre vapoare şi porturi, despre ape şi viaţa grea de marinar, dar, mai ales, despre oameni, despre câte se întâmplă de obicei de-a lungul fluviului. Nu o făcuse numai din curiozitate, ci îndeosebi din dorinţa de a cunoaşte cât mai multe despre aceşti oameni şi despre munca lor, despre bucuriile şi necazurile lor. Ceea ce îl îndemna să afle cât mai multe era faptul că el, ca ofiţer de securitate, ştia că Dunărea constituie una dintre posibilităţile

ideale de transmitere a informaţiilor, de legătură cu agenţii, un bun canal de penetrare a unor materiale destinate spionajului.

Discutând cu oamenii, cu cei ce navigau pe vasele româneşti până departe, unii dintre ei îi povestiseră câte necazuri li se iviseră în cale şi, nu o dată, dincolo de aparenţe, ofiţerul descoperise indicii ale unor activităţi de spionaj, încercări de recrutare, tatonări în scopul cunoaşterii şi exploatării unor slăbiciuni ale personalului navigant românesc. Tocmai de aceea, el nu scăpa din vedere niciun amănunt.

Vasile Moraru aflase că şlepul „Azur" se întorsese din cursă şi îşi propusese să stea de vorbă cu Emil Palade, cârmaciul navei. Îl căută în port, dar în dimineaţa aceea, pe vas, nu se afla decât ajutorul său.

— S-a întâmplat ceva cu nea Palade? îl întrebă, vădit îngrijorat, marinarul pe ofiţer.

— Nu, nimic deosebit. Dar de ce crezi că s-ar fi putut întâmpla ceva cu el? întrebă ofiţerul mai mult într-o doară.

— Nu-mi dau seama, dar prea l-am văzut abătut în ultima vreme, încât mi-am zis că poate a dat de vreun necaz. Altfel nu-mi explic de ce a devenit dintr-o dată atât de posac... Apoi, faptul că aţi venit să-l căutaţi m-a dus imediat cu gândul la alte lucruri.

— Hai să mai stăm de vorbă...

Şi ofiţerul păşi pe schela ce se balansa sub mersul lui apăsat.

Marinarul, apropiat ca vârstă de lucrătorul de securitate, se simţi pe dată cucerit de sinceritatea cu care acesta discuta. Îi povesti că atunci când plecase spre ţară cu trenul din Regensburg, îl lăsase pe Palade singur, pe şlep. Nu-şi dădea seama ce se întâmplase, dar la întoarcere aproape că nu-l mai recunoscuse. Atât de mult se schimbase. Se gândise că era poate supărat fiindcă rămăsese singur, dar curând a înţeles că nu acesta este motivul, ci cu totul altul, dar pe care el nu reuşise să-l

descopere nicicum. Se străduise, la întoarcere, să facă fiecare lucru cât mai bine pentru a-i intra în voie şi a nu-l nemulţumi în vreun fel, dar nu izbutise pe deplin. Palade nu observase nici măcar cât de curată este puntea, sau cât de gustoasă este mâncarea, ori cum străluceau alămurile vasului. Stătea mahmur şi tăcut într-una, şi pace. Tânărul marinar se cam luase de gânduri. Îi plăcea veselia şi nu îşi putea închipui cum un om ca „nea Palade", prietenos şi apropiat, poate deveni, dintr-o dată, aşa de ursuz. Se întreba dacă nu ar fi fost cazul să ceară să se mute pe un alt vas, pentru că, în niciun caz, nu dorea să muncească cu cineva care tot timpul tună şi fulgeră.

— N-ai observat pe cineva străin pe vas, sau altceva, care să fi contribuit la această schimbare?

— Vedeţi, eu m-am reîntors pe şlep doar în dimineaţa când am ridicat ancora, cam cu vreo oră înainte de a porni la drum. Este adevărat că întârziasem, dar nu din vina mea. Fusese o grevă, sau ceva asemănător, şi trenurile au stat mult prin gările din Austria. Când am ajuns, nea Palade era singur. Am oprit doar la Passau. Eu am plecat, trimis repede de el, să fac târguieli. Când m-am întors, am zărit în apropierea şlepului, pe chei, un ofiţer de la căpitănie. Nu ştiu dacă fusese pe vas. Nu l-am întrebat nimic pe nea Palade, pentru că era, parcă, şi mai neguros la faţă decât cum îl lăsasem când plecasem după târguieli.

Mai discutară, apoi, de una, de alta. Într-un târziu, tânărul marinar, scuzându-se, ceru permisiunea ofiţerului să coboare în cală, să pregătească mărfurile pentru descărcat. Moraru, cu coatele sprijinite pe parapetul şlepului, privea apele vălurite ale Dunării, în care razele soarelui cald de aprilie se spărgeau în mii de cioburi de lumină. Cele aflate îl făcură pe ofiţer să nu dea prea mare atenţie dimineţii senine, care, poate altădată, l-ar fi încântat. Nu voia să se lase influenţat, ci, pur şi simplu, se hotărî să stea de

vorbă cu Palade, să afle de la el, aşa cum făcuse şi în alte rânduri, problemele cu care s-a confruntat şi cu prilejul acestei călătorii, mai ales că ea se prelungise atât.

Moraru îl cunoştea pe Palade de mai mulţi ani şi nu îşi putea imagina ce l-ar fi putut tulbura atât de mult. Îl ştia ca pe un om cu o fire echilibrată, veselă, apreciat de către toţi pentru seriozitatea şi conştiinciozitatea cu care muncea. Nici în familie nu avea probleme deosebite, iar timpul cât era pe uscat îl petrecea numai şi numai cu ai lui. Nimic nu lăsa să se vadă existenţa vreunei tare, care să facă posibilă atragerea lui pe căile trădării.

— Ei, dar oamenii-s oameni, spuse locotenentul, şi privi din nou, în lungul cheiului.

Îl zări pe Palade venind. De acolo de unde se găsea ofiţerul nu putea fi văzut de pe ţărm, aşa că aşteptă ca marinarul să urce pe vas şi, înainte ca acesta să intre în cabină, făcu câţiva paşi, ieşindu-i în cale. Îşi calculase cu grijă această mişcare. Oricât ar fi fost de stăpân pe el, Palade, în situaţia că avea ceva pe suflet, nu se putea să nu-şi manifeste în vreun fel surprinderea.

— Bun găsit, tovarăşe Palade! îl întâmpină vesel Moraru.

Palade avu o tresărire abia perceptibilă şi, pentru o clipă, îşi feri privirea într-o parte. Apoi, întinse mâna şi răspunse cam cu jumătate de glas.

— Am venit să stăm puţin de vorbă, continuă locotenentul şi îl bătu uşor pe spate, dându-i a înţelege că ar fi mai bine să intre în cabină.

Palade îi făcu loc ofiţerului, trase uşa, îşi dezbrăcă surtucul bleumarin şi se aşeză tăcut pe scaunul de lângă masă.

— Despre ce vreţi să discutaţi cu mine, tovarăşe Moraru?

— N-am nimic special. Aşa, despre voiaj, ai fost, doar, cu vasul la iernat...

Pronunţase ultimele cuvinte mai rar, urmărindu-i atent expresia feţei.

Palade nu ridică privirea. Îşi frământa palmele mari şi încerca să-şi potolească bătăile inimii, care aproape îi spărgeau pieptul. Waldy îi vorbise de multe ori despre acest moment. Îl învăţase cum trebuie să se comporte, ce trebuie şi cum trebuie să spună, astfel încât să nu stârnească niciun fel de bănuială. Atunci i se păruse foarte simplu şi fusese convins că va putea să se descurce foarte bine. Dar nu se aşteptase să primească vizita ofiţerului chiar a doua zi de la sosire. „O să mă descurc" îşi făcu el curaj. Scoase din dulapul din perete o sticlă de coniac şi două pahărele. Turnă şi ridică să închine. Îşi impuse să-şi păstreze zâmbetul pe buze şi se aşeză, aşteptând. Moraru, stătea însă, tăcut pe scaunul lui. Sorbi alene din băutura ce părea stoarsă din soare şi se uita fix la faţa arsă de vânt a marinarului. Palade îi susţinu câtva timp privirea, ca, în cele din urmă, să înceapă să se foiască pe scaun.

— S-a întâmplat ceva deosebit, pe timpul absenţei din ţară? Zic să nu te grăbeşti cu răspunsul, nea Palade, spuse, după un timp de tăcere, ofiţerul.

— Nu mă grăbesc deloc, totul s-a petrecut ca de obicei...

— Dar cu vizita aceea de la Passau, cum a fost?

De data aceasta Palade simţi că nu mai are aer să respire. Se stăpâni şi zâmbi mai larg, deşi parcă sub frunte îi zumzăiau roiuri de albine.

— Ce vizită?! Nicio vizită. Am ancorat şi băiatul s-a dus să cumpere de-ale gurii. Ştiţi doar că eu nu prea am treabă cu femeile, iar de adus vreuna la bord, nici nu poate fi vorba.

— Nu de femei, ziceam eu. De altcineva, în uniformă...

Din nou, Palade se grăbi să nege şi, ca să scape de focul privirii lui Moraru, se ridică să caute ţigări. Scoase un pachet din buzunarul scurtei, îi rupse panglica da celofan, îl întinse către

ofiţer şi îşi aprinse şi el una. Moraru văzu cum flacăra chibritului îi tremura uşor între degete.

— Nea Palade, îţi vorbesc aşa de la om la om, de la suflet la suflet. N-are rost să încerci să ascunzi adevărul, ştii doar că timpul lucrează împotriva minciunii. Cel mai bine este să spui totul deschis, fără ascunzişuri, pentru că se pare că lucrurile nu stau chiar aşa cum vrei să le prezinţi. Eşti un om cinstit, aşa te ştiu şi eu, şi toţi de-aici, din port şi din oraş. Rămâi un om cinstit şi, apoi, gândeşte-te la copii, la părinţi, la ţară, pentru că orice ai fi făcut, te putem, încă, ajuta. Până nu e prea târziu. Nu spune nimic. Gândeşte-te în voie şi, dacă crezi că m-ai înţeles bine treci pe la noi. Noroc bun şi s-auzim de bine! spuse Moraru, şi plecă.

Palade îl urmări cu privirea până trecu de cabină, îşi dădea seama de ameninţarea care stăruia ca o ceaţă deasupra lui şi nu întrezărea nicio geană de speranţă. Era speriat. Îşi cuprinse capul între palme şi, pentru prima dată în viaţa lui, plânse.

Paracliserul

Trecuse de nouă şi Palade se grăbi să se îndrepte spre restaurantul portului. Lângă parcul „La alei”, o luă zorit pe partea de pe marginea drumului. Îşi mai domoli pasul doar atunci când zări, nu prea departe, plopii stufoşi, lângă care se afla restaurantul. Se uită din nou la ceas. Era aproape zece fără un sfert şi îşi zise că va fi la vreme la locul de întâlnire. Găsi o masă şi se aşeză. Ceru bere şi bău cu poftă o jumătate de sticlă. Desfăcu, apoi, ziarul „*Scînteia*”, astfel încât să se poată vedea bine data, şi se „adânci” în lectură. Nu citea însă. Nici n-ar fi putut. De atâta încordare, literele parcă îi jucau în faţa ochilor. Se întreba dacă legătura va veni la întâlnire. Rememora parola de recunoaştere şi simţi că îi plesneşte gâtul de sete. Puse la loc sticla de bere, pe care, într-un impuls, o luase iarăşi în mână. Se mai uită încă o dată la ceas. Trecuseră câteva minute peste ora zece. Deşi nu se scursese decât o jumătate de ceas de când intrase în cârciumă, parcă era de o veşnicie pironit în scaun. Îşi aruncă, din nou, privirea peste paginile ziarului şi, de data aceasta, încercă să citească.

— Bună ziua, nu ştiţi «Pasagerul» are întârziere?

Dacă ar fi fost mai slab de înger, ar fi sărit de pe scaun, dar răspunse cu glas domol la parolă şi îl măsură cu privirea pe cel ce

se oprise lângă masa la care se găsea el. Era un bărbat de aproape cincizeci de ani, înalt, suplu, cu părul tuns scurt, pieptănat într-o parte, îmbrăcat modest, având în mână o geantă ponosită. Îl invită să ia loc şi mai ceru nişte bere.

Bărbatul se aşează, rotindu-şi discret ochii peste grădina restaurantului.

— Ce mai e pe dincolo? îl întrebă abia auzit.

— Bine, ce să fie?! răspunse Palade.

— Ai adus ceva?

— Adus.

— Perfect! Mi le dai când îţi spun eu! Pe ce vas eşti?

— „Azur”.

— Te caut eu.

— Nu prea târziu, că săptămâna asta ridic iar ancora.

— Unde pleci?

— Până la Budapesta doar, şi mă întorc.

— N-avea nicio grijă. O să ţin seama.. Salut şi ai grijă...

Necunoscutul se ridică, îi întinse mâna şi se îndreptă agale spre ieşirea din restaurant. Palade nu-i mai acordă nicio atenţie. După câteva clipe, aşa cum fusese instruit, plăti şi plecă, în altă direcţie însă. Nu se uită nici în stânga, nici în dreapta, ci o luă direct către chei. Se urcă pe şlep şi trebălui întruna, până ce căzu întunericul. Ajutorul său rămase oarecum surprins, auzindu-l, din nou, cântând.

— Ei, nea Palade, aşa te vreau, bre, îi zise, bucuros.

Palade nu-i răspunse şi îşi văzu mai departe de treburi.

Seara târziu, după ce încuie magaziile şi cabinele vasului se îndreptă către casă. Mergea la fel de vesel, fluierând uşor, fără să se grăbească, respirând aerul primăverii. În urma lui, ca o umbră, se strecura necunoscutul cu care se întâlnise dimineaţă la restaurant. Dar el, neobişnuit să fie atent la ce se întâmpla în

urma sa, nu-l băgase în seamă. Individul zăbovi în colţul străzii marinarului mult timp după ce luminile de la ferestrele casei acestuia se stinseseră. Stătea la pândă, cu toate simţurile încordate, gata să se topească în noapte, dacă din casa lui Palade ar fi ieşit cineva. De fapt, lucrul acesta îl interesa cel mai mult. Nu putea risca nimic. De atât amar de ani aştepta să ia din nou legătura cu cineva, şi acum, când în sfârşit, îi venise un semn, îi era teamă să nu nimerească în braţele securităţii. Îşi reamintea cu precizie tot ceea ce fusese învăţat, de parcă lucrurile s-ar fi petrecut ieri, şi nu avusese nicio ezitare când i se ceruse să pună din nou în practică tactici şi procedee pe care nu putuse să le uite.

Despărţindu-se de Palade, nu plecase – aşa cum a lăsat impresia, – ci îl urmărise până în port. Îl urmărise tot timpul şi cât trebăluise pe vas. Trebuia să se convingă dacă nu cumva pe navă se urcă vreun securist. Apoi plecase. Cu destulă discreţie făcuse câteva investigaţii cu privire la Palade şi, ceea ce aflase de la cei pe care-i stârnise la vorbă, îl mulţumiră într-un fel. Era însă, hotărât să continue verificarea acestui mesager pe care îl trimisese centrala. Voia să se convingă definitiv că nu este niciun pericol. Abia după aceea se va apropia de vas, ca să ia materialele aduse de curier.

Până acum era mulţumit şi plecă mult după miezul nopţii către locuinţa lui. Dormi câteva ore profund şi liniştit. Se trezi înainte ca ceasul deşteptător să sune la ora fixată, deschise fereastra şi, în ciuda aerului răcoros, îşi dezbrăcă bluza de pijama. Deşi faţa îi era brăzdată de riduri destul de adânci, iar părul spicat de şuviţe albe ce-l făceau să pară sur ca de lup, trupul îi era încă viguros. Sub pielea uşor măslinie, muşchii zvâcneau puternic, iar mişcările sale arătau nu numai o vitalitate surprinzătoare, dar şi forţă. Mai bine de un sfert de oră, întinse

arcurile unui extensor, ridică două greutăţi, făcu flotări şi alte exerciţii care-i solicitau toate grupele de muşchi, după un program metodic şi complet.

Când termină, se spălă cu apă rece şi bău în pripă o cafea. Nu mai zăbovi nicio clipă şi ieşi în stradă. Noaptea începuse să se destrame. Mergea destul de sprinten. Spatele uşor arcuit nu lăsa însă să se ghicească agilitatea şi forţa cu care executase exerciţiile, rezistenţa şi vioiciunea cu care ar fi putut răspunde unor solicitări fizice deosebite. De altfel, nici nu dorea altceva decât să treacă drept un bătrânel neputincios. Imaginea pe care şi-o compusese era destul de potrivită pentru ocupaţia lui de paracliser la biserica catolică. Mergea abia auzit, călcând ca o felină. Se îmbrăcase, ca de obicei, în haine de culoare închisă. Întotdeauna avea un aer umil, o privire ce se voia plină de compasiune, de înţelegere pentru „biata" omenire. De îndată, însă, ce nu mai putea fi văzut, îşi lepăda masca de bătrân gârbovit şi redevenea bărbatul care ştia să-şi călească trupul, să bea un pahar de vin şi să se dedulcească şi cu alte „păcate" pe care le anatemiza în felul său blând, apropiat. Toate le făcea atât de omeneşte încât cei care îl cunoşteau mai îndeaproape, îl recomandau ca pe un om de o modestie şi bunătate de sfânt. De fapt, nimic nu lăsa să se vadă adevărata faţă a acestui bărbat.

Aşadar, în acea dimineaţă de aprilie, omul nostru, paracliserul, porni la drum. După ce trecu grăbit cele câteva străzi din centrul oraşului, unde deja îşi făcuseră apariţia navetiştii şi cei pe care zorii trebuia să-i găsească la posturile lor, îşi domoli pasul. Ajunsese pe strada unde locuia Palade. Îşi alese un loc de unde putea supraveghea casa şi curtea, iar când Palade plecă spre port, îl însoţi ca o umbră, fără ca acesta să bănuiască ceva. Aşa îl conduse până la vas. Se opri lângă una dintre căsuţele din marginea canalului. Aici locuia o bătrână, o

habotnică, care nu lipsea de la niciuna din predicile de la biserică. Bătrânica trebăluia prin curte. Când îl văzu pe paracliser, se bucură să-l aibă ca oaspete. Îl invită în casă, dar omul refuză politicos, cerându-i doar încuviinţarea să stea sub umbrarul din curte. Îi spuse că ieşise în întâmpinarea cuiva care urma să sosească cu „Pasagerul" şi că dorea să-l aştepte acolo, şi nu în fumăraia din sala gării fluviale. Gazda fusese de acord, şi el era mulţumit că, de sub umbrarul acela, putea urmări foarte bine, tot ce se petrecea în port şi, mai ales, pe şlepul lui Palade.

Ziua se limpezise bine. Soarele îşi revărsa peste oraş valurile de căldură aromitoare.

Se apropia amiaza, şi el continua să stea tăcut sub umbrar, măturând cu privirea puntea navei. Nu apăruse nimeni în afara lucrătorilor din port. Convins că nu mai avea de ce să se teamă că totul nu era decât o activitate obişnuită, plecă. Dar nu se duse acasă, ci zăbovi prin oraş, până când se făcu ora la care ştia că marinarul ieşea din port. Îl aşteptă şi îi spuse ca a doua zi să-i aducă materialele trimise de centru.

— Unde? îl întrebă Palade.

— Când pleci acasă, să le ai la tine, în această geantă, că te găsesc eu şi am să le iau...

— Bine, n-ai nicio grijă, îi răspunse Palade.

Locotenentul Vasile Moraru sesizase prezenţa paracliserului. Ba mai mult, a doua zi „asistase" la preluarea genţii în care se găseau materialele de spionaj. Ştia de-acum şi ce va urma; odată ajuns la biserică, paracliserul cu pasul lui molatic, bătrânesc, cunoscut de toţi, va intra în chilia lui şi se va cufunda în studiul hârtiilor. Acelaşi lucru se gândise să-l facă şi el. Nu avusese

vreme să vadă ce conţine vraful de documente, pentru că fusese destul de dificil să le aducă în starea în care le găsise. Nu se putea risca nimic. Cea mai mică neatenţie l-ar fi alertat pe destinatar şi operaţiunea ar fi fost compromisă de la început.

Cel mai mult i-a dat de furcă lui şi colegilor care îl ajutau la rezolvarea acestui caz, problema găsirii unei cărţi asemănătoare celei pe care fuseseră scrise cu cerneală simpatică, instrucţiunile centrului. Era o ediţie antebelică, într-un format obişnuit, dar pe o hârtie deosebită, a poeziilor lui Ion Minulescu. Pentru ca textul, mesajului ce fusese scris în spaţiul dintre rânduri, să poată fi citit, paginile cărţii au trebuit să fie umezite cu o soluţie acidă. Conţinutul mesajului fusese relevat dar cartea nu mai putea fi pusă înapoi în pachetul cu materiale. Era un fapt foarte evident că se umblase la documente. Moraru a alergat peste tot să găsească o astfel de carte şi, după multe încercări, a descoperit un exemplar asemănător, la un profesor, de liceu. A trebuit să-şi folosească întreaga putere de convingere pentru a-l determina pe posesor să i-o cedeze. „O să văd eu cum mă descurc. Esenţial este acum să nu speriem vânatul”, îşi zicea el, în timp ce se îndrepta spre sediul organului de securitate, fiindcă mai avea o problemă de rezolvat, şi anume aceea a rescrierii mesajului. Trebuia ca şi pe cel de-al doilea exemplar forma scrierii să corespundă celei iniţiale. Acest lucru era cu atât mai necesar, cu cât la sfârşitul mesajului redactat în limba germană, se aflau două iniţiale scrise cu un anume meşteşug care, pentru destinatar, ar fi putut avea semnificaţia unei parole de recunoaştere.

După îndelungi tatonări unul dintre colegii săi a început să scrie textul mesajului. Moraru stătea lângă el şi urmărea mişcările peniţei pe hârtie, tremurând la fiecare ezitare, la fiecare pauză mai mare, întrebându-se mereu dacă literele care dispăreau în ţesătura hârtiei, atunci când vor apărea, vor fi aşa

cum se aşteptau ei. Când operaţiunea a luat sfârşit, toate au fost aşezate la locul lor şi dichisite să arate de parcă nimeni nu umblase cu ele. Moraru le-a dus pe şlep, târziu, mult după miezul nopţii.

— Credeţi că o să-şi dea seama de ceva? întrebă şoptit, în timp ce le punea în ascunzătoarea lor, Palade.

— Poţi fi fără grijă! îl asigură Moraru, şi dispăru în noapte, la fel de neauzit precum venise.

— Bine, Morarule, dă-i drumu', zise răguşit şeful biroului, maiorul Pavel Dinescu.

Moraru se ridică, dădu scaunul deoparte, îşi încheie haina, care-i sublinia linia viguroasă a umerilor şi întoarse coperta dosarului albastru, pe care îl avea în faţă.

— Tovarăşe maior, cred că putem considera încheiat „primul act" al operaţiunii „Donau". S-a realizat contactul, şi agentul a intrat în posesia materialelor furnizate de centru. Deci, făcând un bilanţ, serviciul Ghelen are, până acum, aici, în oraşul nostru, un agent şi dispune de un curier cu destulă libertate de mişcare. Datorită măsurilor luate, am reuşit să supunem controlului nostru întreaga mişcare. Este, însă, numai începutul, pentru că, din analiza situaţiei rezultă o seamă de probleme. În sensul acesta vreau să vă raportez că trebuie să stabilim care este „hramul" paracliserului. Contactul cu Palade, urmărirea deosebit de versată a acestuia, modul în care se comportă demonstrează că avem de-a face cu un tip bine pregătit. Faptul că mare parte din materialul de spionaj găsit în ascunzătoarea indicată de Palade este codificat, presupune existenţa unei legături între centru şi paracliser. «Când? Cum? Prin ce mijloace s-a realizat

legătura şi, mai ales, de cât timp?» Iată întrebări care-şi aşteaptă răspunsul. Apoi, va trebui să stabilim ramificaţiile posibile ale acestui canal. Totul este să realizăm un control absolut asupra fiecărei mişcări.

Maiorul Dinescu asculta cu atenţie. Îşi făcea câte o însemnare, dar nu lăsa să-i scape o vorbă din cele ce spunea ofiţerul.

— Bine, bine, sunt clare toate acestea, tovarăşe Moraru, zise uşor repezit şi pe un ton destul de acru Dinescu. Altceva m-ar interesa pe mine: de unde crezi că a apărut acest paracliser, sau vrei să aşteptăm să ni se „spovedească" el?

— O ipoteză putem emite, spuse Moraru, puţin surprins de asprimea ce o simţea răzbătând din vocea şefului său. Mă gândisem însă că nu trebuie să mă grăbesc cu stabilirea variantelor de lucru tocmai pentru că voiam să le judec foarte bine. Eu cred că ar putea fi, dacă vieţi să aflaţi părerea mea personală, un agent mai vechi lăsat în „adormire" şi „trezit" abia acum...

— Cam cât de vechi, locotenente?

— Poate din perioada antebelică sau din timpul războiului... sunt ipoteze plauzibile.

— Şi dacă-i aşa cum zici, cum de nu l-au preluat alţii până acum?

— Singura explicaţie ar fi aceea că l-au păstrat „pentru sufletul lor".

— Dar dacă a venit din altă parte? Dacă s-a stabilit în oraşul nostru după ce a fost infiltrat? Ideea aceasta că el ar fi un agent destul de vechi mi se pare cam prea îndrăzneaţă.

Moraru nu se grăbi să răspundă. Îşi mută greutatea de pe un picior pe altul, se foi uşor, gândindu-se că nu i-ar strica o ţigară, apoi spuse cu un glas în care se simţea o undă de reproş:

— Tocmai de aceea vă raportam, tovarăşe maior, că trebuie să stabilim precis care este adevărata „piele" a paracliserului nostru.

— Bine, bine, aş vrea să aud acum care este concluzia cu privire la materialele aduse din străinătate.

— Tovarăşe maior, începu căpitanul Dumitru Mitrache, privind uşor încruntat către cei de faţă. În primul rând, în acel colet se afla o carte, în care erau cuprinse câteva instrucţiuni asupra unor obiective şi misiuni de spionaj. Cel puţin aşa deducem din cuvintele necodificate, pentru că, până acum, nu am putut sparge cifrul folosit. Apoi, era un pachet de zece mii de lei. Suma este destul de mare şi ne îndreptăţeşte să credem că ar fi vorba de bani destinaţi recrutării de noi agenţi sau reactivării unora mai vechi. Mai poate fi şi o altă explicaţie, şi anume aceea că banii reprezintă plata unor servicii făcute de destinatar. Surprinzător este faptul că în text, în clar, nu apare nicio menţiune cu privire la modul în care vor fi folosiţi. De aici se poate trage şi o altă concluzie: nu este exclus ca individul să ştie ce are de făcut cu ei.

Nu putem însă exclude, şi o altă posibilitate, în fond deloc de neglijat şi anume aceea că paracliserul, în ciuda îndemânării sale în ale preluării documentelor, ceea ce presupune o bună iniţiere în munca de spionaj, ar putea fi numai o „Căsuţă poştală". Ipoteza stă în picioare, mai ales că mai sunt şi alte materiale, care au legătură mai mult cu activitatea de propagandă contrarevoluţionară decât cu spionajul. O nedumerire, cât de cât, poate stârni şi cravata aflată acolo, care, mai mult ca sigur, este un mijloc de recunoaştere cu cineva. Oricum, însă, suntem abia la început şi nu avem voie să ne grăbim. O simplă mişcare greşită, şi ne vom găsi în faţa unui eşec. Trebuie să lăsăm „fructul" să se coacă.

Dinescu îl ascultase, dar pe faţa sa nu se putea vedea ce anume gândeşte. Mitrache nu aşteptă niciun semn de aprobare şi se aşează.

După câteva clipe de tăcere, timp în care îşi consultase notiţele făcute, în vreme ce ofiţerii îşi expuseseră concluziile, Dinescu începu să vorbească:

— Dumneata, Morarule, întreprinzi investigaţii în legătură cu paracliserul, stabileşti cine este, de unde a venit şi, mai ales, cum şi în ce condiţii a intrat în această afacere de spionaj. Sarcina este deosebit de dificilă, dar am încredere că vei şti să ţi-o duci cu bine, la capăt. Tovarăşe Mitrache, dumneata te vei ocupa de mesajul cifrat. Misiunea se va încheia atunci când vei reuşi să spargi cifrul, dar nu uita că trebuie să faci lucrul acesta cât mai curând. De el depind multe. Încă ceva, Morarule, ia legătură cu Palade şi mai dă-i puţin curaj, fiindcă am senzaţia că este puţin cam speriat. Ne vedem poimâine, când vom face analiza acţiunii. Elementul cel mai important în această acţiune îl constituie iniţiativa noastră, fiindcă nu putem permite să aşteptăm mişcările paracliserului pentru a vedea ce are de gând. E de ajuns pentru astăzi...

Paracliserul îşi stăpâni emoţia. Trupul îi era inundat de o dulce sfârşeală. Intrase stăpânit de acest sentiment în biserica ce mirosea a piatră rece, afumată, a tămâie şi a lumânări de ceară, şi abia de mai avea putere să mai facă cei câţiva zeci de paşi până la uşa paraclisului. Închise uşa şi se rezemă de canaturile din lemn masiv, respirând profund, ca un alergător după o cursă lungă, istovitoare. Inima i se zbătea în piept, de parcă ar fi vrut să sară. Dacă vreunul dintre cei care îl cunoşteau l-ar fi văzut în situaţia

aceasta, ar fi rămas uimit de transfigurarea care se înstăpânise pe chipu-i cenuşiu şi umil.

Străbătu biserica cu paşi mari, care răsunau estompat sub ogivele ferestrelor; intră în altar, de unde, prin uşiţa de lemn vopsită în negru, pătrunse în încăperea paraclisului. Cu mişcări rapide, dar de o precizie uimitoare, scoase, de sub masa grea de piatră o lespede din pardoseală. O puse alături şi din scobitura ivită trase afară o cutie metalică, nu prea mare, dar destul de încăpătoare. Alese, de pe inelul metalic pe care erau înşirate destul de multe, o cheie de o formă mai deosebită, şi descuie caseta.

Pentru paracliser, documentele existente între pereţii metalici reprezentau mai mult decât o comoară, erau o parte din viaţa sa, atât de puţin cunoscută altora. Rareori umbla la casetă, tocmai pentru că ştia că secretele trebuie păzite. Dar acum o făcea cu nerăbdare. Dădu la o parte „Crucea de fier" cu diamante şi frunze de stejar clasa de ofiţer, pe care îi plăcea în clipele de singurătate să şi-o atârne la gât, reamintindu-şi momentele de mare pompă, când i-o prinsese pe piept însuşi marele Canaris[8], nu pentru că i-ar fi acordat mai puţină importanţă, ci pentru că acum era nerăbdător să afle ce conţine mesajul pe care ştia că îl va găsi în cartea aceea cu scoarţe legate în piele. Puse pe masa de piatră lustruită de vreme şi frecătură tabela de codificări cu vulturul nazist pe copertă, închise caseta, după care o aşeză la locul ei în ascunzătoare, şi astupă gaura din pardoseală. Mai cercetă o dată cu un ochi atent totul şi se apucă de decodificat mesajul. Rămase oarecum surprins, că printre grupele de cifre ale cuvintelor codificate erau şi unele în clar, dar îşi dădu imediat

[8] Wilhelm Canaris (1887-1945) – şeful serviciului de spionaj militar german, Abwehr. (n. hy.)

seama că era vorba doar de o modalitate de dublă criptare, pe care el o uitase. Dacă s-ar fi încercat descifrarea mesajului cifrat prin folosirea ca bază a cuvintelor clare, nu s-ar fi ajuns la niciun rezultat, ci lucrurile s-ar fi complicat şi mai mult, pentru că rezultatele puteau avea un alt înţeles decât cel real şi, ca urmare, atenţia putea fi îndreptată pe o pistă greşită. Zâmbi satisfăcut când observă semnătura de la sfârşitul textului. Era deosebit de mulţumit că, după atâţia ani, află că Manfred, bunul său amic, trăieşte.

Reciti cu atenţie cele scrise pe foaia de hârtie ce şi-o puse la îndemână, o dată şi încă o dată. Apoi, îi dădu foc în mica sobă de tuci aflată lângă unul dintre pereţii încăperii. Tot la flacăra chibritului aprinse, rând pe rând, fiecare filă din cartea ce conţinuse mesajul, iar coperţile le tăie în fâşii mici şi le aruncă şi pe ele în lada cu gunoi. Mai verifică încă o dată totul, până ce se convinse că nimic nu putea fi reconstituit. Aşează banii în ascunzătoarea din podea, oprindu-şi pe moment numai câteva hârtii de o sută.

„Manfred ăsta a rămas acelaşi om de demult, pe cât de isteţ în unele, pe atât de naiv în altele", îşi zise, zâmbind, totuşi cu înţelegere. „Îmi trimite bani folosiţi, care nu stârnesc suspiciuni, dar mă încarcă cu literatură de protest de parcă ar avea cineva nevoie de astfel de maculatură aici. Este atât de potrivită pentru spionaj ca şi ghiuleaua pentru înotător. Las' că scap eu de ea..." şi se apucă cu tragere de inimă să o îndese în godinul ce începuse să se încălzească.

În fond, proceda foarte înţelept. Îşi dădea seama că dacă s-ar fi apucat să răspândească tipăriturile acelea aşa cum îi cerea Manfred, nu peste mult timp, organele de securitate, refăcând drumul „broşurelelor", ar fi ajuns la el. Or, pe el îl interesa, în primul rând, să-şi poată duce la bum sfârşit însărcinarea de a

pune pe picioare o „reţea de informaţii”, al cărei rezident-şef să fie el. Faptul că urma să fie şeful unei reţele de spionaj îi satisfăcea orgoliul, îi dădea o senzaţie îmbătătoare de putere, o poftă nemaipomenită de viaţă.

A doua zi, păstrând încă în suflet savoarea clipelor de fericire pe care le retrăise în ultimele zile, reluând vechile contacte, expedie, aşa cum era consemnul, o vedere, pe o adresă din Viena, prin care confirma, într-un limbaj convenţional primirea pachetului. Mai hoinări un timp prin oraş şi se întoarse în căsuţa-i modestă dinspre şoseaua ce ducea către Olteniţa. Cămăruţa i se părea acum neîncăpătoare. În degete simţea furnicături de neastâmpăr. Dar, se stăpâni, făcând eforturi vizibile în acest sens. Singurul semn care îi trăda neastâmpărul fusese acela de a goli sticla de şampanie pe care o cumpărase în ajun, când sărbătorise momentul „reluării activităţii şi avansării sale la rangul, deloc lipsit de importanţă, de rezident”.

Dar nu se grăbea. Cunoştea bine că o reţea de spionaj nu se pune la punct cât ai bate din palme. Ba mai mult, era convins aşa cum i se spusese de zeci de ori pe timpul pregătirii, că duşmanul cel mai de temut al oricărui spion sunt graba şi încercarea de a trece peste nişte etape necesare. Acest lucru îl făcea să fie vulnerabil, tocmai pentru că, presat de timp, uită sau, în cel mai bun caz, chiar dacă nu-i făcea niciun renghi memoria, nu trata totul cu destul răbdare şi atenţie. Paracliserul nu era, însă, un om gata să se lase purtat de entuziasm, căruia să-i poată fugi printre degete răsplata atâtor ani de aşteptare şi renunţări.

Primul lucru pe care l-a avut în atenţie a fost acela de a-şi verifica cu multă grijă nu numai comportarea, ţinuta, atitudinile, toate mişcările de la cele mai neînsemnate până la cele care făceau din el un viitor şef de reţea de spionaj, dar, mai ales, încerca să vadă dacă nu cumva, în umbra lui, se află cineva, dacă

nu este urmărit, dacă de el nu se interesează cineva. Avea ceva din mişcarea vulpii, care niciodată nu iese în luminiş până ce nu adulmecă cu grijă vânatul, care nu se avântă dincolo de marginea pădurii până nu e absolut sigură că nu se află vreun ogar prin preajmă.

Moraru nu stătuse, însă, nici el cu mâinile în sân. Cele mai lungi clipe din viaţă i se păreau cele în care nu avea ceva concret de rezolvat, cele în care timpul se lăţea ca o bucată de halviţă. Se obişnuise, şi după el se luaseră şi colegii de serviciu, ca, şedinţelor mai lungi, în care nervii îi erau puşi la grea încercare, să le zică „pelteaua noastră cea de toate zilele", iar celor care nu mai ştiau să se oprească când luau cuvântul, le spunea, fără prea multe menajamente, „halviţari". Mulţi îi cam luaseră frica. Cu limba sa ascuţită cu tonul direct, tăios, dar fără urmă de obrăznicie, spunea lucrurilor pe nume, adevăruri nu tocmai plăcute pentru unii. De aceea, de cum primise sarcina să întreprindă investigaţii în jurul paracliserului, îşi schiţase, în grabă planul de acţiune.

— În principiu, n-am ce observaţii să-ţi fac... Ai judecat bine totul, dar de un lucru să ai mare grijă, mai multă chiar decât de ochii din cap: nu cumva să prindă cineva de veste că suntem pe urmele lui, că ai terminat-o cu mine. Să ştii că nu glumesc! Va trebui să-ţi calculezi bine fiecare mişcare. Pe aici să dai numai atunci când îl ai într-o descriere completă pe acest „slujitor al Domnului". Ai înţeles?

Deşi îmbrăcat civil, Moraru schiţă un gest ce putea fi luat drept un salut militar şi ieşi repede din birou. Timp de mai multe zile n-a mai fost văzut prin sediu. Doar, când şi când, raporta situaţia prin telefon, maiorului Dinescu, care, cu toate că în sinea lui se arătase mulţumit de cele ce reuşise să afle ofiţerul, nu

făcuse niciodată vreo aluzie la faptul că ar avea altceva de spus decât „bine” sau „ai grijă în continuare”.

Primul lucru pe care îl făcuse Moraru a fost acela de a vedea dacă nu cumva paracliserul, pe nume Ilie Alexandru, nu are cazier judiciar, dar, aşa cum se aşteptase, nu găsise nimic în arhivă. Se oprise să verifice datele de stare civilă ale individului, trecut de multişor de cea de a doua tinereţe. Aşa cum reieşea din evidenţele de stare civilă, se născuse într-o comună de lângă Arad, de unde plecase de mic. Lucrase prin mai multe localităţi din ţară. Anul 1936, îl găsea cu domiciliul în Bucureşti, an în care fusese încorporat în Regimentul 32 „Mircea” din Ploieşti. După terminarea stagiului militar, date fiind evenimentele din acei ani premergători războiului, fusese în continuare concentrat. Ca specialitate militară era transmisionist. La izbucnirea războiului, a fost trimis pe front, luând parte la diferite acţiuni militare pe frontul de răsărit. După 23 August 1944, unitatea sa a participat la luptele de eliberare a patriei şi, ulterior, la numeroase acţiuni militare. În luptele de la Oarba pe Mureş, căzuse prizonier la nemţi şi, în februarie, după ce Budapesta fusese eliberată, unităţile româneşti îl găsiseră, împreună cu alţi prizonieri români şi sovietici, într-un lagăr, care, datorită înaintării rapide a frontului, nu mai putuse fi evacuat. Eliberat, a fost trimis în ţară. Sfârşitul războiul l-a găsit în drum spre noua unitate, cu care s-a întors în patrie. În 1947 s-a stabilit în Giurgiu, unde s-a angajat la biserica catolică.

Aflând de toate acestea, Moraru gândi că undeva trebuie să fie o pată neagră, un punct care, odată îndepărtat, ar pune întreaga poveste într-o lumină absolut nouă. Răbdător şi încăpăţânat, o porni la drum. S-a oprit, mai întâi la Arad, dar în comuna natală a paracliserului nu a mai găsit nicio rudă de-a acestuia în viaţă. Părinţii îi muriseră încă înainte de război. Ceilalţi săteni, îşi

aminteau de el ca de un tânăr subţiratic, pe care, însă, nimeni nu îl recunoscuse în vreuna din fotografiile prezentate de ofiţer.

Fără să-şi piardă răbdarea, Moraru se duse la adresele din Bucureşti unde locuise Ilie Alexandru. Nici aici nu reuşi să descopere mare lucru. Mulţi dintre locatarii cu care vorbise nu-şi aminteau să fi locuit vreodată, acolo, un tânăr cu acel nume. Dacă nu l-ar fi ştiut la Giurgiu, în carne şi oase, Moraru mai că nu ar fi crezut că există un individ cu acest nume, darămite să descopere vreo urmă, care să dea în vileag când şi unde intrase în slujba serviciului de spionaj. Bănuia că pe timpul prizonieratului, dar una era presupunerea şi alta certitudinea. Aşa că îşi continuă cercetările.

La Ploieşti, la fostul regiment, erau puţini cei care fuseseră, cândva, cadre de comandă. Cine şi-ar mai fi amintit, după atâtea frământări de un soldat care nu ocupase, în niciun fel, un loc prea important în viaţa unităţii. Dar Moraru începu să-i caute pe cei care făcuseră armata odată cu Ilie Alexandru. În sfârşit, reuşi să dea de urma unui subofiţer care îndeplinise funcţia de plutonier de companie. Pentru Moraru, faptul era important cu atât mai mult, cu cât în documentele unităţii găsise toate datele care confirmau cele ştiute despre Ilie.

Subofiţerul, un bărbat aprig, negricios, uscat ca un tei sub viforul toamnei, cu nişte ochi scăpărători, plini de vioiciune, muncea acum ca magazioner la o întreprindere de industrie locală. L-a măsurat pe Moraru de sus până jos, cu acel aer de cunoscător cu care se obişnuise probabil să măsoare recruţii, şi l-a întrebat ascuţit cu ce l-ar putea ajuta.

— Să-mi vorbeşti de Ilie Alexandru, tov'ule, nu putu să nu i-o întoarcă Moraru.

— Cine dracu' mai e şi ăsta?! întrebă pe acelaşi ton fostul subofiţer.

— Ţi-a fost soldat în companie, nu-l slăbi Moraru.

Discuţia se închega greu, mai ales că bătrânelul aflând că Moraru era de la securitate, îşi cam ferea privirea şi nu scotea mai mult de două-trei cuvinte. Lui Vasile nu-i prea plăcea felul de a fi al fostului plutonier, dar se făcea că nu observă lipsa de solicitudine, gândindu-se că era singurul care îi putea da unele relaţii despre paracliser. I-a trebuit, însă, multă răbdare până acesta s-a decis să-i spună câte ceva, mai ales după ce individul îi spusese că nu-şi poate aminti de toţi soldaţii care trecuseră prin companie. Moraru nu se lăsă însă înşelat. Văzuse, deşi foarte stăpânit, abia perceptibil, în ochii acestuia o urmă de interes, o sclipire de o clipă, care trăda nu numai faptul că ceea ce susţinea nu era adevărat, dar se părea chiar că-l recunoaşte pe cel din fotografie. Îl lăsă câteva minute fără să spună o vorbă, dându-i a înţelege că nu ar mai avea nimic de întrebat, şi-i zise la ureche, abia şoptit:

— L-ai recunoscut, ai?

Rostise voit cuvintele foarte încet, convins fiind că omul, dacă avea ceva pe suflet, era cu toate simţurile la pândă.

— Şi da, şi nu!

— Cum adică?

— Foarte bine, da, pentru că aduce cu Iliuţă, nu, pentru că parcă n-ar fi chiar el.

— Te rog să fii mai explicit, nu-l slăbi Moraru.

— Vedeţi, mie mi-a fost destul de drag băietanul ăsta, Iliuţă, cum îi spunea toată compania. Înalt, subţirel, era ca o fată, şi cânta tare frumos. Băiat isteţ. Purta o mare durere în suflet. Nu prea avea rude pe lume şi satul său rămăsese în zona ocupată în urma dictatului de la Viena. Avea acolo o fată de la care nu mai primise un rând de când intraseră hortiştii. Suferea foarte mult, dar cu bărbăţie. Cânta la taragot şi, când apuca el „goarna”, cum

îi zicea, plângeau toţi, aşa de frumos îi zicea. Băiat curăţel, cu niţică şcoală, l-a luat de ordonanţă don' comandant de batalion.

Fostul subofiţer tăcu, de parcă nu ar mai fi avut de gând să-şi reia firul amintirilor. Moraru, deşi nerăbdător, nu-l sâcâi cu nicio întrebare, pentru că, în ciuda aerului său ursuz, de deşcă bătrână, omul nu părea să fie lipsit de inimă.

— Pot să vă întreb ceva?

— Desigur.

— Ce este cu Ilie de întrebaţi aşa cu zor de el? A făcut ceva rău?

— Întreb, tocmai pentru că n-aş vrea să facă rău. Mă înţelegi, tovarăşe...

Moraru ar fi vrut să-i spună mai mult, dar se opri.

— Bine, conchise după câteva clipe de tăcere, bătrânul. Când am pornit-o spre Vest să ne batem cu nemţii, Ilie parcă era alt om. Probabil era vorba de dorul de prietena lui. Eu, însă, am fost rănit şi m-am întors la un spital din spatele frontului, unde m-a şi găsit sfârşitul războiului. Despre Ilie am mai auzit câte unele, dar mi-a părut rău când am aflat că a căzut, împreună cu comandantul batalionului prizonier la nemţi şi unguri. Am auzit că au fost eliberaţi spre sfârşitul războiului, dar pe-aici n-a trecut deloc, deşi credeam că o s-o facă. Cam asta-i. Dacă ar mai fi ceva, este că una din cumnatele mele oftează şi acum după el. Dar, ce mai, anii au zburat şi lucrurile sunt altfel. Dar nu pot să cred că a îmbătrânit pe atât cât îl arată poza aceasta, sau poate fotografia este prost făcută?

— Câţi ani ar trebui să aibă acum?

— Vreo 39, sau poate mai mult... în niciun caz aşa cum se vede aici, parcă ar avea cel puţin 50. D-aia am zis că este şi nu este el.

Fotografia era un „instantaneu". Dar, oricât de „neartistică" ar fi fost, el, care ştia că în realitate aşa arată individul, abia îşi

stăpâni neastâmpărul ce-l cuprinsese. Era aproape sigur că fostul subofiţer nu vorbea despre omul din fotografie, dar nu voia să se lase „blocat” de o idee mult prea devreme îmbrăţişată.

— Îţi mai aminteşti de ce religie era Ilie acesta?

— Cum dracu să nu-mi aduc aminte?! Era ortodox, ca cei mai mulţi din regiment, dar nu era un bisericos. Mergea şi el la slujbă cu ceilalţi, că n-avea ce face, ştiţi doar cum era în trecut...!

— Te rog, mai uită-te o dată la poza asta. Eşti sigur că nu este, într-adevăr, Ilie?

— Ştiu şi eu ce să mai cred?! Pe măsură ce mă uit mai mult, treaba îmi pare mai încurcată. Ilie semăna destul de bine cu domnul comandant de batalion, numai că dânsul era mai voinic şi avea o mustaţă stufoasă şi părul puţin rărit în faţă. Altfel, puteau fi confundaţi. Unii chiar ziceau că l-a luat de ordonanţă tocmai că să-l scoată din încurcătură când se duce la dame, fiindcă, semănând, comandantul nu se dădea de ruşine. De, aş fi mai sigur dacă i-aş vedea fruntea şi părul, dar nu pot din cauza pălăriei. Nu ştiu, de ce să vă spun altceva?

— Cum îl chema pe ofiţer?

— Aristotel Brătăşanu. Un om dat dracului, fiu de oameni bogaţi, cu studii făcute prin străinătate, căruia nu-i suflau prea mulţi în ciorbă. Chiar ofiţerii nemţi, după ce intraseră în ţara noastră în ’40, îl tratau cu foarte mult respect.

— Şi despre el, ce cunoşti?

— Puţin, foarte puţin, pentru că nu era din localitate. Venise la noi, parcă în urma unui scandal cu fata unui general pe care o lăsase borţoasă şi n-a vrut s-o mai ia de nevastă. Stătea la o femeie în gazdă, dar casa nu mai e acum, a fost dărâmată la bombardament, iar femeia am auzit că a murit... Cam atât, că de, era din altă lume. A ofiţerilor. Noi, ăştia mai micii, cu trupa, cu servitorii şi hangaralele...

— Din cauza asta m-ai luat aşa, cam de departe, la început? spuse zâmbind Moraru.

— D-aia. Şi încă de una. Or zice unii, pe drept, că în vechea armată majurii au fost nişte zbiri care trăgeau de la gura soldatului ca să-şi facă averi... De unde să fi ştiut eu cine sunteţi şi cu ce vă ocupaţi?

Moraru simţise schimbarea din tonul bătrânelului şi îi strânse mâna cu putere, gândindu-se că şi el fusese cât pe ce să-l socotească un majur „tipic."

Umbre vechi

Primăvara se aşternuse slobodă peste întreaga fire. În petalele florilor, în inimile oamenilor, în adierea vântului se anunţa o vară bogată. Peste tot simţeai numai bucurie. Poate, altădată, Moraru şi cei care lucrau în cazul „Paracliserul” şi-ar mai fi găsit o fărâmă de timp să zăbovească în serile cu lună pe malul Dunării, să asculte cântul fluviului în lina lui curgere către mare, sau să privească perechile de tineri îndrăgostiţi, plimbându-se pe sub sălciile mari. Acum, însă, gândul le era îndreptat spre următoarea mişcare a spionului. O intuiau, o simţeau, o aşteptau cu nerăbdare. Dar timpul părea că se agăţase între rândurile scrise cu cerneală simpatică pe foile cărţii expediate de serviciul de spionaj. Fiindcă, tocmai aici era cheia care le-ar fi deschis o uşă spre mulţimea de tenebre pe care le stârnea reactivarea acestui vechi spion. Căpitanul Dumitru Mitrache era de nerecunoscut. Fire veselă, deschisă, care găsea oricând o vorbă de duh, acum nu vedea nici în stânga, nici în dreapta, fiind preocupat de un singur lucru – mesajul cifrat. Iniţial, crezuse că va fi o treabă de copil să-l „spargă”. Spera că din grupele scrise în clar va afla baza de criptare. Se şi văzuse gata să ducă, pe biroul şefului său, hârtia cu conţinutul complet al comunicării. Dar lucrurile nu s-au întâmplat aşa.

După euforia primului gând. Şi-a dat seama că cei care cifraseră materialul nu erau nici novici, nici îngâmfaţi, care să-şi subaprecieze adversarii. Ba chiar s-a dojenit pentru uşoara sa infatuare şi s-a pus serios pe muncă.

Dacă n-aţi dezlegat niciodată cuvinte încrucişate sau dacă n-aţi încercat să vedeţi care este sensul unei criptograme, nu puteţi înţelege ce însemna pentru Mitrache această sarcină pe care trebuia să o ducă la bun sfârşit. Pentru că nu este de ajuns să ai nişte cunoştinţe despre cifruri, nu este de ajuns să fi dobândit o anumită îndemânare în a lucra cu codurile, trebuie să ai scânteia imaginaţiei, acea sclipire de inteligenţă, acea inspiraţie care îl detaşează pe un mânuitor obişnuit de cifruri de unul chemat să le „spargă!". Mitrache era în măsură să facă astfel de lucruri. O mai făcuse şi în alte dăţi, succesele sale fiind bine cunoscute în regională, dar, de data aceasta, îşi dădu seama că cifrul în cauză, de o aparentă simplitate, era o capcană pentru orice descifrator neavenit. Nu numai că, fără baza de codificare, nu se puteau înţelege cuvintele transformate în grupe de litere, dar textul era prevăzut şi cu o capcană. Dacă se încerca realizarea unei „chei" din combinaţia cuvintelor clare şi a celor cifrate, se ajungea la un anume rezultat, obţinându-se o comunicare logică, coerentă, dar care nu era menită decât să ducă pe nişte piste false. Era nevoie de experienţă, de inteligenţă, ca să „simţi" capcana, pentru că nici la ea nu se ajungea tocmai uşor. Mai mult, cei care codificaseră textul, mizaseră nu numai pe acest lucru, ci şi pe faptul că cifratorul nostru, „blocat" de acest sistem de cifrare, nu va mai încerca şi alte variante de lucru.

Şi Mitrache fusese foarte aproape de a săvârşi această greşeală. Voise chiar să anunţe victoria, succesul decodificării, când, reverificând, aşa cum îi era obiceiul, înţelesese că făcuse tocmai mişcarea pe care contaseră „expeditorii". Baza de decriptare era

relativ, lesnicios de obţinut, încât orice adolescent, care ştia să rezolve o ecuaţie cu trei necunoscute, ar fi putut-o găsi.

Înciudat, se necăjise pe sine că fusese la un pas de una din acele gafe care ar fi declanşat o seamă de operaţiuni ce s-ar fi desfăşurat în gol.

— N-ar fi mai simplu să-l arestăm pe paracliser? îl iscodise şeful, atunci când văzuse că descifrarea mesajului întârzia.

Mitrache sesiză pe dată nuanţa de ironie, dar îşi stăpâni năduful. Şeful său avea obiceiul să spună mici răutăţi cu cel mai candid aer din lume. Iniţial dorise să-i riposteze, dar lăsă cuvintele nerostite, convins fiind că şi superiorul său era de acord cu faptul că arestarea paracliserului ar fi însemnat, în acel stadiu, o gogomănie. Mormăi un răspuns, care îl făcu pe maior să iasă cam grăbit din încăpere, şi îşi văzu de lucru.

Munca unui om care se ocupă cu descifrarea mesajelor, dar mai ales a acelora care nu au niciodată „cheia" la îndemână, pentru că niciun serviciu de spionaj nu le-a trimis vreodată pe amândouă, pe lângă sclipirea de inteligenţă cere şi foarte multă trudă, am spune de cercetător, dar, nu în arhivele istoriei deşi, într-un fel, şi aceasta este istorie, şi nici în seifurile serviciilor secrete că atunci lucrurile ar fi mult prea uşoare. Mitrache, ştia acest lucru şi, cu încăpăţânarea lui de oltean – cum îşi cataloga el ceea ce alţii numeau perseverenţă – nu lăsa nimic să-i scape, hotărât fiind să elucideze totul până la capăt. În vreme ce Moraru se străduia să dea de urmele lui Ilie Alexandru, Mitrache petrecu câteva zile în arhivele centrale. Cu sprijinul celor de aici, reuşi să găsească ceea ce-l interesa şi se cufundă bucuros în studiu. Răsfoi dosare vechi, de dinainte de război, dosare în care agenţii contraspionajului Siguranţei adunaseră date privitoare la acţiunile desfăşurate de Gestapo în România. Nu-l interesau decât metodele de cifru şi descoperea lucruri nu numai

interesante, ci şi utile pentru munca sa. Dăduse în vileag că unul dintre mesajele trimise de centrala de spionaj hitleristă unui oarecare Laszlo Krantz din Braşov, rezident al unei reţele anihilate de organele româneşti, interceptat şi descifrat era codificat într-o manieră întrucâtva asemănătoare. Poliţistul român se întrecuse pe sine.

Mesajul, deşi în acele condiţii, în care România era aproape sub călcâiul german, datat 11 iulie 1938, fusese expediat într-o manieră identică. Sistemul de decriptare nu era însă descris. Mitrache înţelesese, studiind cu atenţie fotocopiile criptogramei, că baza de decriptare era chiar cartea pe care fusese scris. Era un lucru periculos, dar destul de ingenios, mai ales că fiecare descifrator ar fi căutat în van „cheia" în altă parte. Stratagema se dovedea inteligentă şi Mitrache aprecie lucrul acesta, dar, mai ales, priceperea românului. Nu era exclusă, însă, şi o altă posibilitate, pe care ofiţerul nostru o găsise tot studiind materialele aflate în dosarele acelea peste care se aşternuse colbul istoriei, dar pe care aceşti indivizi, care încercau să iasă din ungherele în care îi aruncase timpul, voiau să-l stârnească.

Agenţii hitlerişti nu folosiseră numai acel sistem de cifru, ci şi modurile clasice, cu tabele de codificare special concepute sau, utilizând ca bază de lucru, o operă literară care se putea găsi în orice bibliotecă. Acest fapt îi făcea munca şi mai grea. Din analiza atentă a cazurilor cunoscute şi din materialele studiate, Mitrache reţinuse că, în marea lor majoritate, aceste lucrări erau tocmai ediţiile mai deosebite ale unor poeţi germani. Spiritul teutonic îşi spusese cuvântul şi în această direcţie.

Aşadar ofiţerul nostru ştia de acum cu ce să înceapă şi, după câteva zile însoţite de tot atâtea nopţi albe, pline de încordare, trăite asemenea unui pustnic, cu uşa biroului închisă, hrănindu-se doar cu câteva sandviciuri, ajunse la rezultatul dorit. Nu o

dată, în acest răstimp, şeful său venise decis să intre şi să vadă care era stadiul lucrării, dar abia de atingea clanţa uşii şi, simţind-o încuiată, nu mai stăruia în niciun fel. În ciuda aerului său distant, a obişnuinţei de a cicăli, de a-i dădăci tot timpul pe subordonaţi, nu era un om fără suflet. Pe Mitrache, deşi niciodată nu i-o arătase în vreun fel, îl aprecia foarte mult. Ştiindu-l cât de conştiincios munceşte, îl respecta. Şi accepta chiar şi unele hachiţe, ca, de pildă, această izolare deplină în timpul lucrului la o criptogramă. Încercase, şi nu de puţine ori, să intre în „laboratorul de creaţie" – cum îşi denumise olteanul, biroul – în momentele de maximă concentrare în care nu deschidea uşa nimănui, dar acesta i-o tăiase ţâfnos:

— Tovarăşe maior, pe dumneavoastră vă interesează rezultatul, nu modul în care ajung eu la acesta... şi, pe deasupra, n-aş vrea să facem din principiul compartimentării muncii o simplă vorbă...

Cunoscând că de calitatea muncii lui Mitrache depind foarte multe, maiorul nu mai spusese nimic, aşteptând cu înfrigurare rezultatul.

— În concluzie, spuse nu fără mândrie Mitrache, apăsându-şi cu degetul mare şi arătătorul de la mâna dreaptă firele mustăţii de un negru ce bătea spre albăstrui, acesta este conţinutul mesajului.

— Să recapitulăm, se grăbi să adauge maiorul, după ce Mitrache se aşezase pe scaun, adresându-se de data aceasta şi celorlalţi care se aflau prezenţi la dezbaterea conţinutului comunicării abia descifrate.

1. Paracliserul este un vechi agent al nemţilor, aflat în legătura unuia care semnează WL-40. Este un individ bine instruit în materie de spionaj. Ca atare, trebuie înţeles de la bun început că nu avem de-a face cu un diletant.

2. I se cere să reactiveze reţeaua. Aşadar, trebuie reţinut că nu este singur, că are în contact şi alţi agenţi care, probabil, n-au fost descoperiţi de contraspionajul nostru de dinainte de război, pentru că, altfel, nemţii ar fi ştiut că au „căzut".

3. De data asta avem de lucru cu «Organizaţia Ghelen», concluzie care reiese cu claritate din sarcinile pe care le-a stabilit centrala pentru prima etapă. Este prima mişcare şi s-ar părea că vor să lucreze de-acum, pe cont propriu. Aşadar, avem şi un nou partener.

4. Şi, ceea ce ne interesează, deopotrivă de mult, e faptul că, în legătură cu Centrul, se vor folosi de cârmaciul nostru, pe care trebuie să-l verifice atent, tot timpul cât se află în ţară.

5. Până la 30 august trebuie să stabilească pe cine se poate conta. Iată şi o sarcină cu termen precis. Aceasta, se înţelege, va da de lucru omului nostru, nu glumă. Dar cine este acest paracliser? Poţi să ne spui ceva, Morarule?

Moraru ascultase foarte atent, dar întrebarea directă, rostită pe un ton cam brusc, îl surprinse. Nu pentru că nu ar fi avut pregătite concluziile cu privire la investigaţiile desfăşurate asupra paracliserului, ci, pur şi simplu, pentru că ar fi dorit ca datele respective să fie mai amplu dezbătute. Îl privi, zâmbind abia schiţat, pe Mitrache, bucuros că acesta reuşise să dea de capătul cifrului.

Întoarse filele carnetului, privi două-trei secunde rândurile scrise cu literele drepte, frumos rânduite, şi începu:

— Paracliserul nostru, pe nume Ilie Alexandru, nu este de fapt cel care pretinde că este. O sumedenie de probe puternice mă determină să cred că sub această identitate, se ascunde cu totul altcineva...

Şi Moraru rezumă foarte cuprinzător datele pe care reuşise să le culeagă în cursul investigaţiilor desfăşurate şi pe care cititorul deja le-a aflat.

— Concluzia firească, conchise el, ar fi aceea că maiorul Aristotel Brătăşanu, comandantul de batalion, a luat identitatea ostaşului.

— Crezi că este singurul care se putea „strecura" în pielea soldatului Ilie? îl provocă maiorul.

— N-am exclus din calcul nici alte posibilităţi. Mi se pare, însă, că toate datele culese, toate indiciile converg spre această concluzie. Şi anume: cei doi semănau foarte mult; atât de mult, încât unii îi socoteau rude. Soldatul Ilie reprezenta o acoperire clasică. Părinţii şi rudele apropiate ale acestuia dispar. Putem, deci, face o legătură între acest fapt şi evenimentele care s-au succedat. Apoi, căderea în ambuscadă a batalionului. Analiza atentă făcută de câţiva ofiţeri foarte competenţi a dus la concluzia că regizarea este evidentă. Despre ce este, concret, vorba? Comandantul de batalion „interpretează" un ordin al regimentului, înaintează, în condiţiile în care marea unitate lua măsuri pentru consolidarea la teren, şi este încercuit de inamic. La momentul respectiv au fost necesare măsuri suplimentare pentru închiderea breşei create. Deci, o a doua „întâmplare? Cea de a treia, am amintit-o deja. Unitatea cade aproape în totalitate în cursa întinsă de inamic, în vreme ce, în acest lagăr de prizonieri nu este găsit decât soldatul Ilie. Ceilalţi fuseseră evacuaţi din vreme în Germania. Să punem acest fapt în relaţie şi cu o practică a trupelor nemţeşti. Când simţeau că sunt copleşiţi, luau întotdeauna măsuri pentru transferarea prizonierilor, tocmai pentru a nu cădea în mâinile trupelor noastre. Or, analizând, din nou, desfăşurarea operaţiunilor în acea zonă unde a fost descoperit lagărul, trupele germane ar fi avut nu numai

timpul, ci şi toate mijloacele la dispoziţie pentru a realiza transferul. Dar, „din întâmplare" nu s-a făcut acest lucru.

— Interesant, tovarăşe Moraru... Ai stabilit însă ce-i cu... Aristotel Brătăşanu? interveni maiorul, nelăsându-l pe Vasile.

— Vă daţi seama reluă imediat locotenentul, că a fost următorul element pe care l-am avut în atenţie. De îndată ce am aflat, am trecut la cercetări. De aceea am şi întârziat aproape o săptămână.

Moraru ţinu să precizeze lucrul acesta, pronunţându-l mai apăsat şi rar, tocmai pentru că maiorul îi trăsese o săpuneală pe cinste, reamintindu-i în felul său tăios şi distant că termenul până la care trebuie rezolvată o lucrare are un caracter imperativ şi numai cu aprobarea necesară poate fi depăşit.

Maiorul îl împunse cu privirea şi gândi că, dacă tânărul acesta ar fi mai puţin impulsiv, ar avea mai multe şanse să se facă simpatic tuturor, dar lui nu-i plăcea deloc aerul de totală stăpânire de sine al locotenentului, spiritul bătăios cu care îşi apăra opiniile, chiar şi atunci când nu prea avea dreptate. Ascultă, totuşi, cu atenţie în continuare.

— Aristotel Brătăşanu, începu după o scurtă pauză Moraru, s-a născut în 29 februarie 1903, în Bucureşti. Tatăl său, mare moşier, avea o proprietate întinsă lângă Ploieşti, iar mama provenea din familia Iani, negustori greci din acelaşi oraş. După naşterea copilului, cei doi s-au despărţit, iar mama lui Aristotel a plecat în Franţa. Tatăl s-a recăsătorit cu fiica fostului consul al Germaniei la Bucureşti. În aceste condiţii, copilul a fost îndrumat să facă studiile în Germania, unde, de fapt, termină şcoala militară de ofiţeri de geniu şi mai târziu, Academia de război. Este unul dintre puţinii militari români, reţineţi, vă rog, amănuntul, admis după anii '30 la aceste instituţii de învăţământ, fapt datorat, probabil, „intervenţiilor" familiei, mai ales ale

mamei sale vitrege. Dar poate fi, oare, luat în calcul numai acest element?! Nu putem aprecia că „dovada" de încredere ce i s-a dat, fiind admis în aceste instituţii de învăţământ, ar fi fost o „recompensă" pentru un anume fapt?! Şi acest lucru ar putea fi recrutarea sa ca spion de către serviciile de informaţii naziste. Este o situaţie, zic eu, care nu trebuie neglijată. Apoi, în rândul foştilor ofiţeri, colegi de regiment cu Brătăşanu, se ştie că el manifestase anumite simpatii faţă de mişcarea legionară. Aceasta, până la un moment dat, când a încetat parcă subit să mai facă vreo aluzie la acest lucru, să manifeste vreun interes vizibil pentru legionari, aşa cum o făcuse mai înainte. Este o „mutare" care dă serios de gândit. Discutând cu oamenii, cercetând arhive, am reuşit să dau şi de alte urme. Vizita cu destulă regularitate Ambasada germană, dar mergea numai îmbrăcat civil şi foarte discret. La intervenţia organelor de contraspionaj române, fiind atenţionat de comandantul de regiment, a încetat să mai facă acest lucru, un timp. Dar şi-a reluat obiceiul. Tocmai de aceea a fost mutat la Ploieşti, deşi, iniţial, se hotărâse transferarea lui undeva în Moldova. Cineva pusese din nou o „vorbă bună" pentru el.

Trebuie să ştiţi că serviciul nostru de contraspionaj începuse să-l supravegheze foarte atent în acea perioadă. După intrarea trupelor nemţeşti în ţară, însă, situaţia s-a schimbat. Dosarul său, aflat la Siguranţă a „dispărut", păstrându-se numai copia pe care comisarul ce-l avea în atenţie şi-o făcuse, parcă bănuind ce se va întâmpla. L-am căutat pe acest om să-i cer mai multe amănunte, dar, din păcate, a murit în timpul bombardamentelor. Şi moartea lui mi s-a părut întrucâtva suspectă. Poate, cândva, vom avea timp să ne ocupăm şi de elucidarea acestei probleme, pentru că s-ar putea să fie vorba tot de o mână criminală... În copiile acestui dosar am găsit unele date care demonstrau cert, faptul că

Brătăşanu era spion nazist. Se pare că era în solda Abwehrului, pentru că el n-a apărut niciodată în legătura agenţilor Gestapoului. Când spun acest lucru am în vedere şi faptul că, în dese rânduri, fusese văzut în compania şefului serviciului „Balcani" al organizaţiei lui Canaris, cu prilejul vizitelor pe care acesta le făcea în România, în special în anul 1940. Notările de serviciu, făcute de-a lungul anilor, ni-l descriu pe Brătăşanu ca pe un ofiţer capabil, ambiţios, la curent cu cele mai noi probleme de artă militară, cu un pronunţat spirit filogerman. Oamenii, însă, îl descriu ca pe un mârşav, gata să calce pe cadavre pentru a ajunge în vârful piramidei, adept al metodelor forte, capabil de orice, avid de bani şi de putere. Batalionul lui, povestea un fost gradat care l-a avut comandant, aplica metodele germane de instruire. În miezul iernii, ostaşii făceau instrucţie fără mantale şi mănuşi, iar cei câţiva copii de trupă, afectaţi unităţii, erau supuşi la chinuri greu de închipuit. Şi acest fapt spune multe... Timpul petrecut legal în Germania a fost o excelentă acoperire pentru iniţierea în problemele de spionaj, iar substituirea lui cu Ilie Alexandru, i-a oferit o bună acoperire lui Brătăşanu care era destul de „pătat" şi care, aşa cum probabil a bănuit, atât el, cât şi stăpânii săi, stătea în atenţia organelor de contraspionaj române. Pentru a-l trece în „adormire" era necesară o „carcasă" cât mai puţin bătătoare la ochi. Şi, de ce să nu recunoaştem, au găsit una destul de bine pusă la punct. Omul şi-a clădit un trecut „autentic". Nu ştia cine şi-ar putea da seama de substituire. Deci posibilităţile de verificare sunt destul de reduse. Apoi ocupaţia individului este destul de modestă, nu ridică niciun fel de probleme. Şi, pe deasupra, trăieşte într-un oraş, mic e drept, dar cu nebănuite „deschideri" spre lume. Cu mijloace legale, sau chiar în mod fraudulos, poţi, în cel mult două săptămâni ajunge în inima bătrânei Europe. De asemenea, fără să faci cel mai mic

semn care ar stârni suspiciuni, poţi primi şi expedia „scrisori”, cum ne-a demonstrat afacerea la care lucrăm şi cum, de altfel, ne şi aşteptam. În linii mari, atât am avut de raportat, pentru că amănuntele legate de Aristotel Brătăşanu, alias Ilie Alexandru, le vom stabili ulterior...

Moraru vorbise tot timpul cu glas egal, liniştit, de parcă ar fi prezentat o lecţie. În minte i se învolburau cele mai aiurite gânduri, întrebări, frânturi din discuţiile purtate cu oamenii pe care-i întrebase despre Brătăşanu, chipuri diferite, întâlnite în cale, imaginea unor locuri pe unde trecuse. Iar peste toate plutea, asemenea unei pâcle, figura încruntată, torsionată de cicatricea ce-i brăzda obrazul drept, a paracliserului, pe care îl bănuia că ucisese omul a cărui identitate şi-o însuşise. Se întreba mereu cum? De altfel, tot asta făcuse de când acest gând îi încolţise în minte.

— Ce propuneri aveţi? întreabă maiorul, privindu-i pe rând.

— Cred, raportă Moraru, că n-ar strica „să forţăm niţeluş mâna” paracliserului.

— Să-l grăbim?

— Nici vorbă, tovarăşe maior! Individul este şiret ca un vulpoi bătrân, dar să-i venim puţin în întâmpinarea dorinţelor...

— Şi cum crezi că ai să faci asta, tovarăşe locotenent?

— Uitaţi cum...

Palade îşi frământa palmele ca un şcolar care nu cunoştea lecţia. Era în neastâmpărul lui o anume timiditate ce-l făcea pe omul acesta voinic să pară nehotărât, poate lipsit de fermitate. Dacă cineva l-ar fi judecat, însă, în acest fel, ar fi greşit, şi Moraru îşi dăduse imediat seama că această stare de spirit i-o crease

întâmplarea trăită, vârtejul în care fusese atras fără voia lui, lumea tenebroasă pe care i-o deschidea „colaborarea" cu serviciul secret vest-german fapt care, pe el, om al faptelor făcute la lumină, fără ascunzişuri, îl speria. Dar Moraru mai înţelesese că, în adâncul sufletului său, Palade nu ar fi ezitat o clipă, la nevoie, să facă ceea ce ar fi fost spre binele ţării. Ofiţerul aflase despre modul în care Waldy se purtase cu cârmaciul nostru, cum reuşise să-i câştige prietenia, cum încercase să-i adoarmă orice resentimente, pedalând tocmai pe relaţiile lor, pe apropierea lor ca oameni, şi nu pe legătura clasică agent-ofiţer de legătură. Moraru aprecia chiar fineţea „lucrăturii" şi îşi spunea adesea, gândindu-se la modul în care fusese recrutat Palade, că poate Waldy ar fi avut sorţi de izbândă dacă omul nostru ar fi fost un ahtiat după bani, un afemeiat sau un aventurier mărunt, sau dacă el, ca lucrător de securitate, nu şi-ar fi făcut cum trebuie meseria. În sufletul lui Palade exista chiar o anume contradicţie, o luptă de sentimente, o încrâncenare determinată tocmai de faptul că Waldy se dovedise un om deosebit, sensibil, prietenos, poate sincer, care ştiuse să atingă nişte coarde sensibile. Moraru înţelesese şi acest lucru. Ştia că există un singur remediu, un singur mijloc de a-l face pe Palade să înţeleagă că „prietenia" afişată de Waldy nu era decât un simplu „joc", bine pus la punct. Avea chiar o vorbă care îl făcuse remarcat printre colegii săi: „*timpul lucrează împotriva minciunii*", obişnuia el să spună şi Palade cugetase îndelung asupra zicalei.

Moraru îl fixa acum pe Palade cu aceeaşi privire hotărâtă, deschisă, ce pătrundea până în adâncul sufletului, aşteptând ca acesta să se pronunţe. Îi ceruse să se pregătească de plecare în voiaj şi, conform înţelegerii ce o avea cu paracliserul, să-l anunţe cu o săptămână înainte pentru ca acesta să-i poată înmâna cele ce avea de transmis în străinătate.

— Eu, tovarăşe locotenent, aş fi vrut să trec pe o şalupă aici, în port, că nu prea mă mai bătea gândul s-o iau din nou, la drum lung, cu şlepul, pe-afară... Dar dacă ziceţi că trebuie, am s-o fac şi p-asta. Un singur lucru mă frământă, nevasta şi copiii... să nu păţească ceva... De mine nu prea mi-e teamă, pot să mă apăr şi, la nevoie, ştiu să-mi vând scump pielea, dar ei...

— Nicio grijă, tovarăşe Palade. Vom veghea asupra vieţii lor, ca-nimeni să nu tulbure existenţa familiei dumneavoastră.

— Atunci, sunt liniştit. Poate când o să aveţi şi dumneavoastră familie şi copii, o să mă înţelegeţi... Spuneţi-mi ce trebuie să fac...

Avrămuţ îşi aşează din nou trenciul pe braţ, astfel încât să se vadă foarte bine emblema fabricii producătoare, şi se uită cu atenţie, dar foarte discret, dacă nu cumva în preajma lui se mai afla cineva cu care ar fi putut fi confundat. Nezărind printre călătorii ce aşteptau venirea automotorului de Giurgiu niciunul care să-i fie o „copie", se lăsă uşor furat de gânduri. Fusese mutat, în interesul serviciului, de la Deva în Capitală, deşi el nu ar fi vrut să părăsească oraşul acela liniştit, dar toate argumentele pe care le adusese fuseseră spulberate de hotărârea celor ce apreciaseră că e nevoie de el aici, în Bucureşti. Abia venise de o săptămână şi, cu sprijinul unui coleg găsise o gazdă, dar locuinţa era destul de departe spre marginea oraşului şi ar fi vrut să se mute cât mai curând. În după-amiaza aceea, avea, chiar, de gând să se ducă să vadă o nouă cameră, dar şeful său îi încredinţase misiunea de a-l aştepta pe locotenentul Moraru din Giurgiu, pe care urma să-l sprijine în îndeplinirea misiunii.

— Nici eu nu ştiu prea multe. Te orientezi la faţa locului. Sunt sigur că n-o să ne faci de ruşine. Veţi lua legătura, având acest

mod de recunoaştere. Este posibil ca el să „însoţească”, aşa cum am înţeles „un rechin” plecat la vânătoare, aşa că ai grijă cum te descurci. De Moraru ăsta, am auzit că e un tip cam băţos, dar ştiu că nici tu nu te laşi mai prejos. Tare-s curios cum o să vă înţelegeţi.

Avrămuţ îl reperă pe Moraru din clipa în care apăruse în cadrul uşii vagonului de clasa a doua. Silueta îndesată, cu umerii parcă prea largi, cu braţele puternice şi mersul uşor legănat, era imposibil să fie confundată. Avea în mână geanta de piele neagră şi de cum dădu cu ochii de el, se apropie; se prezentară discret, dornici să nu atragă atenţia celor din jur.

— Uite, acela-i tipul pe care nu trebuie să-l scăpăm din ochi, îi spuse şoptit, întorcându-se cu faţa către paracliserul care, pe partea cealaltă a peronului, îi depăşise.

Avem indicii că urmează să ia contact cu câteva dintre legăturile sale. Noi trebuie să fim pe fază, să nu ne scape nimic. În ciuda aerului de om inofensiv, să ştii, amice, că este un tip al dracului de dibaci, uns cu toate alifiile...

Lui Avrămuţ îi plăcu tonul direct, al locotenentului Moraru...

Paracliserul se pierdu în mulţimea aflată în gară. I se părea că trăieşte o nouă viaţă, că este alt om şi, bucuros, îşi îndreptă spinarea, trăgându-şi umerii înapoi, renunţând la poza umilă pe care o afişa şi care i se părea inutilă acum. Făcuse toate acestea numai după ce verificase foarte bine dacă nu era cumva urmărit, dacă printre sutele de perechi de ochi cu care se întâlneau ai lui, nu erau unii ce îl aţinteau expres. După câteva trucuri făcute aşa cum ştia el, cu care i-ar fi „scos la lumină” pe eventualii urmăritori, se convinsese că nimeni nu era interesat de ceea ce

reprezenta el în „valea universului”. Nu slăbise, însă, atenţia. De-acum, mai sigur pe el, se verifica mult mai rar, nu mai zăbovea atât în staţiile de tramvai şi nu mai aştepta, la infinit, la stopuri până treceau toţi, pentru ca, în ultima clipă, să se întoarcă din drum.

Deşi, aparent, mergea fără nicio ţintă, el se apropia, urmând un traseu destul de sinuos, de primul său obiectiv. După ce dădu colţul străzii de lângă Sfatul popular al Capitalei, se opri brusc şi privi prin vitrina librăriei. Nu zări pe nimeni în urma sa. Destul de grăbit, trecu strada şi intră în „Belvedere”. Aşteptă câteva minute bune până când cabina de sticlă a liftului ajunse la parter. Ochii îi ţinea, însă, mereu lipiţi de uşa blocului. Grăbit urcă în lift şi opri la etajul şase. Coborî şi, cu aceeaşi agilitate de pisică, închise cât mai neauzit uşile cabinei. Se opri şi ascultă atent dacă nu se aud paşi pe scări. Abia după aceea apăsă pe butonul soneriei sub care, pe o carte de vizită, cam îngălbenită de vreme, scria „Familia Hotineanu”. Sună o dată lung şi apoi manipulă în aşa fel butonul soneriei, încât, pentru un cunoscător în ale limbajului Morse, ar fi însemnat „QR-4. Aşteaptă!”

După un timp, dincolo de uşă se auzi un zgomot de papuci târşiţi şi cheia răsucită clănţăni uşor în broască. În deschiderea uşii apăru o figură cam răvăşită, pe care se întipărise, pe dată, o surpriză greu de descris, un amestec de teamă şi bucurie, de îndoială, dar şi de certitudinea pe care ţi-o dă doar reamintirea unor lucruri bine ştiute şi îndelung dorite. Deschise gura să spună ceva, dar paracliserul flutură uşor mâna dreaptă, depărtându-şi puţin reverul hainei, astfel încât să se vadă mai bine cravata. Ţesătura de mătase a acesteia avea brodat un G foarte discret. La vederea literei, nehotărârea ce îi stăruia încă în suflet se risipi ca o pală de ceaţă sub adierea vântului. Semnalul acela QR-4 era indicativul său pe care el era convins că numai

cineva avizat îl ştie, dar nu putuse să nu încerce un anume sentiment de teamă atunci când văzuse că în faţa uşii stă un necunoscut. Se puteau întâmpla foarte multe, mai ales că el nu se legănase în iluzia că nu mai fuseseră descoperiţi şi alţi agenţi, dar, în niciun caz nu putea crede că semnul de recunoaştere – „cravata" – care fusese expres stabilit pentru un anume grup care nici măcar nu se cunoşteau între ei, putuse fi cumva aflat de organele româneşti.

— Bună ziua! Aş dori să vorbesc cu domnul Hotineanu... zise paracliserul, deşi omul din pragul uşii semăna, cu unele mici deosebiri, descrierii ca de altfel şi fotografiei ce exista în dosarul său de agent.

— Eu sunt... dar în ce problemă? răspunse, uşor nehotărât.

— Vreau să vă transmit salutări de la Rudy.

— Mulţumesc! Cum o mai duce cu sănătatea? continuă dialogul cu cel de-al doilea termen al parolei bărbatul din uşă, privind cu interes la batista cu bordură aurie, cu care paracliserul îşi tampona fruntea pe care nu se vedea niciun strop de sudoare.

Recunoaşterea fusese, aşadar, făcută şi niciun element nu lipsea din semnalele stabilite. Hotineanu deschise larg uşa, făcând loc paracliserului să intre. Se aşezară la masa din sufragerie şi, la privirea întrebătoare a musafirului Hotineanu îi răspunse că poate vorbi tot ce doreşte, fără grijă.

— Nu-i nimeni în casă, ţinu să-l asigure din nou.

— Domnule Hotineanu, a venit vremea să ne punem pe treabă. Am „dormit" destul până acum. Eu sunt rezidentul şef al grupului din care faci dumneata parte. Nu demult, am primit ordine precise din partea centralei. De fapt, ştiu de existenţa dumitale încă dinainte de război. Am avut ocazia să te văd şi în centrul de instruire de la Bergendorf şi, sincer să fiu, ţi-am apreciat calităţile. Ca dovadă a încrederii, dumneata vei fi

ajutorul meu şi vei coordona activitatea celor doi agenţi ce sunt aici, în zonă, dar despre aceste probleme vom discuta mai în detaliu altă dată. Acum vreau să stabilim care sunt posibilităţile dumitale, ce pătrunderi ai, cum şi în ce fel poţi intra în posesia unor informaţii şi, mai ales, în ce măsură acestea sunt de valoare, prezentând interes pentru noi.

Hotineanu îşi drese glasul, dorind să nu lase să-i răzbată în voce unda de supărare ce-l cuprinsese. Sperase întotdeauna că el va fi şeful unei reţele de spionaj, ca o recompensă pentru numeroasele servicii aduse stăpânilor săi, încă de dinainte de război, când furnizase date foarte complete şi precise cu privire la industria petrolului. Dar planurile făurite de el, cu înfrigurarea aşteptării, răzbite de incertitudinile pe care i le ofereau noile vremuri, se spulberaseră irevocabil. Trăise destule frământări şi „lipsa" acelei vieţi duble, cu care fusese obişnuit, îi crea o stare de nesiguranţă, pentru că el trăda din viciu, cu aceeaşi pasiune cu care alţii jucau cărţi, beau sau fumau. Contactele secrete cu agenţii, aura de mister şi putere pe care i-o aducea situaţia de clandestinitate, în care se găsea, apoi sumele de bani realizate atât de uşor, sentimentul de putere pe care îl încerca în faţa celor ce habar nu aveau că stau de vorbă cu un spion care fusese decorat cu insigna de aur a partidului nazist, îi creau o stare de fericire, care îi lipsise în tot acest timp. Iar acum mirajul acela i se deschidea din nou. Din nou i se solicitau serviciile, din nou devenea un om care, în ascunzişul lui, era „unul dintre puternici" şi, cu toate că el ar fi vrut să fie şeful care să domine totul, se supuse cu evlavie aproape, acestui bărbat, în plivirile căruia îşi vedea oglindită parcă, imaginea caracterului său. Sub strălucirea metalică a ochilor omului obişnuit să comande îşi plecă, cu supunere, fruntea, într-un gest pe care-l făcea şi în trecutele-i întâlniri cu ofiţerii de informaţii germani.

— Eu sunt pensionat pe caz de boală, gradul trei, de un an de zile. Nimic serios. Cu sprijinul unor prieteni, am reuşit să mă clasez medical. Nu mai suportam să le văd mutrele ălora şi „m-am retras" pentru o vreme. Dar am să reiau munca. Ca inginer petrolist, voi putea intra în multe locuri. Urmează să mi-l aleg pe cel mai „convenabil", aşa că aştept recomandarea. Soţia mea lucrează ca dactilografă la un institut de cercetări şi nu este cazul să vă mai spun că poate afla destule, iar prin intermediul cunoscuţilor şi prietenilor avem asigurate şi alte categorii de informaţii. Rămâne să stabilim doar domeniul ce prezintă interes pentru superiorii noştri.

— Toate domeniile: politic, economic, militar, interne, relaţii cu aliaţii României, cadre ale armatei, securităţii şi miliţiei, nivel de trai, tot, într-un cuvânt, absolut tot, fără alegere. Spionajul total nu e o simplă vorbă! Înţelegi, domnule Hotineanu, tot, nimic nu trebuie să scape ochiului, urechilor, simţurilor noastre.

— Şi cum o să transmitem toate aceste informaţii?

— Asta este o problemă care mă priveşte pe mine. Avem până acum un canal de legătură foarte sigur, mijloace la dispoziţie şi nu este cazul să vă faceţi griji.

De fapt, paracliserul se temea ca nu cumva omul să-şi fi schimbat sentimentele, să nu fi devenit un „renegat", care nu mai e în stare să lupte.

— Perfect! se entuziasmă Hotineanu.

— Să facem, înainte, de a ne despărţi, un scurt plan de acţiune pentru viitor. Ne vom întâlni în trei locuri. În Grădina botanică, lângă tufa de „Mimoza pudica", loc conspirat sub denumirea de „În colţ, la Patria"; doi, la bufetul Gării de Nord, conspirat „În Cişmigiu", şi trei, la sala de lectură a Bibliotecii municipale, conspirat, „La o cafea, la Nestor". Te anunţ prin telefon. Ora o stabilim în felul următor: scazi din numărul 24 ora pe care ţi-o

spun eu. Ziua, întotdeauna este cea următoare. Dacă din diverse motive nu reuşim să ne vedem, sau vreunul simte ceva suspect, întâlnirea se amână pentru a treia zi, în locul următor celui care fusese fixat. Informaţiile mi le aduci scrise cu cerneală simpatică pe foi albe. Plata, în raport cu valoarea lor. Acum ai un avans. De o mie de lei. La treabă, Hotineanu şi nu uita să-ţi reaminteşti tot ceea ce ai învăţat „acolo" cu privire la culegerea de date, filaj, transcriere, scriere secretă şi, mai ales, să fii mereu pe fază. La revedere...

De cum păşi pragul uşii blocului Belvedere, paracliserul deveni din nou acelaşi om umil, acelaşi bărbat ce trecea neobservat printre oamenii de pe stradă. Dar acest lucru nu scăpă atenţiei celor doi ofiţeri, cărora, silueta umilă le stârnea aprige strângeri de inimă.

Din uşoara relaxare a spionului, ofiţerii de securitate înţeleseseră însă că începuse să capete acel sentiment de siguranţă, care îl face pe unul ce se ocupă cu astfel de lucruri să săvârşească greşeli. De aceea, nu-l slăbiră nicio clipă, urmărindu-l cu atenţie, supraveghindu-l pas cu pas. Putea fi o simplă tactică, menită să-i facă pe ei să trateze totul cu uşurinţă şi să se „pună în lumină". Avrămuţ fusese acela care-i spusese şi lui Moraru că nu aveau voie să facă vreo greşeală, fie din prea mult zel, fie din grabă, că nu trebuie întreprins nimic care l-ar fi putut alerta pe paracliser, chiar dacă ar fi riscat să piardă vreun moment operativ.

Moraru, cu toate că nu ar fi avut niciun motiv să nu-i dea dreptate lui Abrămuţ, mormăi ceva, auzind de pierderea vreunui moment operativ.

— Măi, Vasile, tu parcă tot timpul priveşti într-o oglindă retrovizoare. La tine, dreapta apare de parcă ai vrea să fie stânga, iar când mergi înainte, vrei să laşi impresia că eşti în marşarier. Nu-mi dau seama de ce o faci, dar cred că din spirit de frondă, deşi, în fond, nu eşti tu nesuferitul care vrei să pari, uneori.

— Poate că ai dreptate, dar mă râcâie pe suflet faptul că l-am putea scăpa pe individul acesta care ar reuşi astfel să-şi facă, în continuare, mendrele. Ştiu că este foarte logic şi profesional ceea ce-mi spui, dar, când am realizat cât rău a făcut până acum şi, mai ales, când îl văd cum se pregăteşte să pună la cale alte mârşăvii, mă cuprinde nerăbdarea. D-aia am bombănit, Eugene, şi, te rog, să nu mi-o iei în nume de rău...

Avrămuţ nu-i răspunse. Nu prea aveau timp de discuţii. Fiecare îşi vedea de treabă, hotărâţi să nu se lase surprinşi.

Spionul nu-şi pierdea, însă, vremea cu nimicuri. Cu aceeaşi precauţie, contactă un alt individ despre care nimeni n-ar fi putut bănui că ar fi fost în solda vreunui serviciu de spionaj. Era un bărbat între două vârste, bine cunoscut printre colegii de muncă ca un om conştiincios, gata oricând să-şi refuze repausul pentru a-şi duce treburile la bun sfârşit. În funcţia lui de impiegat de mişcare la staţia Bucureşti-Triaj, afla destule despre transporturile de mărfuri, astfel încât paracliserul îi acordase importanţa cuvenită, oferindu-i „ca avans” o sumă destul de mare de bani, mult mai mare decât cea dată lui Hotineanu. Şi acestuia, sub pretextul că are de rezolvat unele probleme privind expedierea unor mărfuri, i-a făcut un scurt instructaj, în special asupra modului în care, să-şi codifice informaţiile culese şi calea de întâlnire pentru transmitere. Paracliserul îşi simţea inima pocnind de bucurie. Toate îi mergeau din plin. Cei doi informatori erau oameni cu destulă experienţă în activitatea clandestină, aveau acces la informaţii de valoare şi, ceea ce era

foarte important, era faptul că anii de inactivitate nu le diminuaseră din dorinţa de a-şi relua vechile îndeletniciri.

Trecuse demult de amiază şi paracliserul nu-şi terminase încă drumurile. Forfecă, de câteva ori, Calea Victoriei, şi străzile limitrofe, părând nehotărât, dar, în cele din urmă, se apropie de clădirea Direcţiei Centrale de Statistică. Împinse uşa de cristal şi schimbă câteva cuvinte cu portarul. Acesta îl ascultă cu acea deferenţă superioară, care îi face să se creadă cel puţin de aceeaşi dimensiune cu instituţia la uşa căreia stau. Destul de vizibil, însă, atitudinea i s-a schimbat îndată când a înţeles cine era acel om modest, a cărui cravată de mătase, în tonuri şterse, purta semnul care lui îi spunea atât de mult. Scurta întrevedere a fost urmată de o alta, ceva mai lungă, al cărei conţinut cititorul, desigur, îl bănuieşte.

Din nou în vizuină

Deasupra fluviului continua să plutească o uşoară pâclă ce făcea să dispară în aburul umed contururile caselor satului Barbing. La cârma şlepului său, Emil Palade urmărea atent drumul indicat de balize, dar gândurile îi zburau tot către întâlnirea pe care o va avea cu Waldy. Naviga încet, cu grijă, dar, înainte de satul Schwabbelweis, cerul începu să se limpezească şi, în lumina razelor soarelui de dimineaţă, iarba de un verde crud de pe maluri strălucea vesel. Palade, însă, nu prea lua în seamă tabloul care altădată poate l-ar fi bucurat, amintindu-i de satul lui gorjenesc de pe malul Amaradiei. Aruncă, din obişnuinţă parcă, o privire spre binta în care erau ascunse cele două pachete pe care i le adusese paracliserul şi se întrebă dacă nemţii ăştia nu vor observa că se umblase la ele. După ce îi dăduse de veste că va veni pe vas, târziu, către miezul nopţii, paracliserul supraveghease foarte atent cum sunt ascunse pachetele în bintă şi cum se îndepărtează urmele care puteau da în vileag faptul că se umblase la şuruburile de fixare ale babei. Abia după aceea, părăsise puntea, la fel de neauzit, precum venise. Palade simţea şi acum arsura ochilor acelora albicioşi, care mocneau în întunericul nopţii, ca ai unei sălbăticiuni şi, cu toate că nu-l zărea prin preajmă, intuia că individul nu era prea

departe căutând să se convingă că nu mai urcă nimeni pe vas. Până ridicase ancora, avusese destule momente în care crezuse că totul se va duce dracului. De câte ori auzea pe cineva călcându-i schela, îşi spunea că trebuie să fie Moraru, dar acesta nu se arătase şi nici altcineva nu venise pe vas. Chiar se întreba dacă nu cumva ar fi trebuit să se ducă el să le spună că „marfa" sosise, dar îşi frână pornirea, convins că ştiu ei ce fac. Procedase foarte bine. La vreo câteva ore bune de la plecarea din Giurgiu, când înserarea îşi îngemăna umbrele cu valurile Dunării, din apropierea malului receptă semnalul luminos „Venim pe vas", clipit de lumina unei lanterne oarbe. Încetini viteza verifică dacă marinarul său dormea, şi aruncă o parâmă pentru ca cei din barcă să poată urca pe vas, cât mai uşor.

Erau trei bărbaţi tineri. Doar pe Moraru îl cunoştea, dar când le simţi strângerea de mână bărbătească, puternică, sinceră toate temerile i se risipiseră. El deja desfăcuse şuruburile bintei şi, avându-i alături pe cei trei, scoase cu grijă cele două pachete legate meşteşugit cu sfoară groasă, cerată, de năvod. Moraru le luă nerăbdător, gata să taie sfoara cu briceagul său marinăresc, greu, cu multe limbi, pe care îl scosese din buzunar. Avrămuţ, însă, îl opri cu un gest scurt, spunându-i că orice grabă poate duce la greşeli. Intrară în cabina de la pupa şi Palade aprinse toate becurile, după ce acoperise bine hublourile cu hârtie neagră. O lumină atât de puternică ar fi trezit bănuieli oricui, dar, mai ales, spionului care poate nu renunţase să urmărească şlepul şi după plecarea din Giurgiu. Prezenta sa în apropierea locului în care nava se aflase la ancoră, în port, deşi bine mascată, fusese reperată de ofiţerii de securitate. Tocmai de aceea ofiţerii nu veniseră pe vas cât timp acesta fusese ancorat în port.

Avrămuţ se aşează la masa îngustă, pe care nu era nimic în afară de cele două pachete, îl luă pe cel mai puţin voluminos şi îl

întoarse pe toate feţele. Privind cu atenţie legăturile strânse temeinic, observă între fibrele sforii o uşoară urmă de ceară gălbuie. După modul cum fuseseră legate nodurile şi-a dat scama că pelicula ei, aproape invizibilă, constituia şi un sigiliu destul de dibaci. Sub ochiul de lupă, pelicula de ceară se observa mult mai bine. După ce o mai examina o dată şi notă pe fila unui carnet aflat la îndemână, „ceară şi sfoară de năvod nouă", tăie legăturile cu briceagul, pe care i-l întinse lui Moraru. Cu aceeaşi meticulozitate examină hârtia în care era învelit pachetul. Hârtia velină, care nu mai permitea o împachetare fără ca lucrul acesta să nu se cunoască cât de cât, indiferent de măiestria celui care ar fi făcut acest lucru, era de fapt, un calendar bisericesc catolic, pe anul în curs.

— Al dracului slujitorul ăsta al lui Belzebuth! Nu lasă nimic la întâmplare. Închipuieşte-ţi că dacă cineva ar fi desfăcut pachetul fără să-şi ia măsurile de precauţie, ar fi dat chix. De unde să iei calendar în mijlocul Dunării, iar în Giurgiu astfel de tipărituri, nu se găseau decât la biserica catolică, unde, precis, sunt în grija paracliserului. Şi dacă cineva ar fi cerut un astfel de...

— ...călindar, continuă Moraru, omul parcă ar fi intuit că ceva se întâmplă cu „suvenirurile" lui...

— Pun pariu că şi ceara de pe sfoară este din acelaşi loc. Vezi, nu uita să cerem să ni se facă rost şi de o astfel de „marfă".

Avrămuţ desfăcu pachetul şi privirilor lor nerăbdătoare li se arătă o carte din colecţia B.P.T., „Momente şi schiţe" de I.L. Caragiale, volumul întâi, pe care, desigur, era scris mesajul spionului către centrală. Fără să mai zăbovească, Mitrache, cel de-al treilea ofiţer din echipă, se şi apucă de relevarea scrierii secrete şi de descifrarea mesajului.

Între timp, ceilalţi coi ofiţeri cercetau conţinutul celui de-al doilea pachet La rândul său, acesta conţinea alte pacheţele,

învelite, după acelaşi procedeu. Puse cap la cap, hârtiile constituiau o altă coală de calendar, dar din anul precedent, iar decupajul fusese astfel făcut, încât să lipsească şase zile din luna august. Notară atent fiecare amănunt, pentru că se observa destul de bine că nimic nu fusese făcut la întâmplare. Din aranjamentul lor reieşea clar mesajul către legătura din centrală. Surprinzător era şi faptul că spionul, în ciuda atâtor ani care trecuseră, nu uitase nimic din ceea ce constituia tipicul unei transmiteri de acest gen. El lucra cu precizie, dar nu fără să se gândească la pericolul de a-i fi interceptate materialele.

Într-unul dintre pacheţele se găseau cinci role de film, sigilate, care, după toate aparenţele, nu erau developate. Moraru n-a mai aşteptat şi s-a pus pe lucru. A scos, din geanta special pregătită, soluţiile de developare şi a început să-şi pregătească un loc unde să poată lucra în linişte, în vreme ce Avrămuţ continua să examineze cu atenţie celelalte pachete. În plicuri sigilate, de data aceasta cu un sigiliu bisericesc, ce-l reprezenta pe Sfântul Gheorghe ucigând balaurul – o altă măsură preventivă luată de paracliser – erau mai multe planuri reprezentând obiective industriale în domeniul petrolier, ce urmau să fie construite sau care deja se aflau în stadiu de finalizare. Documentele erau foarte amănunţite şi multe dintre hârtii fuseseră trase la heliograf după originale, cum foarte bine se putea vedea.

După ce a făcut, mai întâi, un bilanţ al obiectelor aflate în cele două pachete, Avrămuţ a întocmit o scurtă notă care cuprindea toate materialele de care avea nevoie pentru a pune totul la loc, fără a se observa că se umblase la ascunzătoare. La apariţia lui Moraru cu filmele încă umede, s-a concentrat asupra studierii imaginilor pe care acestea le cuprindeau Unul din ele înfăţişa câteva unităţi militare. Nu lipseau nici aspecte privind tehnica de luptă. Un altul era un adevărat „Fotoreportaj” al portului militar.

Celelalte cuprindeau imagini de ansamblu şi detalii ale unor obiective industriale importante, cele mai multe din zonele limitrofe Capitalei. Filmele arătau foarte clar că cel care mânuise aparatul avea serioase cunoştinţe în acest domeniu al fotografiei. Oricum, la o privire mai atentă se observa o oarecare diferenţă în execuţia imaginilor, ceea ce a dus la concluzia că de fapt, filmele fuseseră realizate de către doi „fotoreporteri". Dar şi unul şi celălalt se dovediseră la fel de pricepuţi. După ce descriseră, pe scurt, ceea ce conţineau filmele, ofiţerii indicară, în continuarea raportului, marca negativelor care să fie folosite la realizarea „dublurii" imaginilor, pentru că în pachet nu mai puteau fi puse filmele developate. Ca urmare, noile filme urmau să înfăţişeze aproximativ aceleaşi imagini, aceasta deoarece, în mesajul codificat, aşa cum constatase Mitrache, erau destul de exact descrise. Trebuiau evitate doar acele cadre care dezvăluiau secrete ce nu puteau fi sub nicio formă divulgate.

Mitrache terminase şi el de decodificat mesajul. Era un amplu raport al spionului, în care descria posibilităţile sale de culegere a informaţiilor, agenţii pe care îi „pusese" la treabă, activităţile desfăşurate de la reactivare, aspecte pe care, desigur, cititorul le-a reţinut din paginile anterioare. După ce reciti conţinutul în clar al mesajului, ofiţerul îl codifică cu un alt cifru. La fel şi raportul întocmit de Avrămuţ şi îşi pregăti aparatul de emisie-recepţie.

Apoi, timp de mai bine de o jumătate de oră. Mitrache mânui cu dexteritate manipulatorul Morse. În vreme ce Moraru şi Avrămuţ citeau şi reciteau materialele aflate în pachete. Degetele fine, ca de pianist, ale lui Mitrache făceau să ţăcăne discret manipulatorul.

Nici nu termină Mitrache bine de transmis, că răspunsul maiorului veni prompt. Grăbit, îşi puse căştile de ascultare şi

completă formularul cu un scris sigur şi, oarecum, prea apăsat. După alte cinci minute, mesajul era deja descifrat.

Deşi ar fi vrut să participe direct la acţiunea de pe vas, maiorul s-a lăsat până la urmă convins că prezenţa sa era mai necesară acolo, pe uscat, fiind cel mai în măsură să organizeze activitatea celorlalte forţe care trebuiau să alerge după materialele şi obiectele necesare pentru a reface totul precum fusese mai înainte, pentru a nu lăsat loc niciunei bănuieli că s-ar fi umblat. Acum, surprins, probabil, de tot ceea ce trebuia să trimită, cerea lămuriri suplimentare şi, totodată, le ordona să rămână pe vas, până în noaptea următoare, când vor primi tot ceea ce le trebuia. Se prevăzuse acest „Mic interludiu" şi, după ce transmiseseră datele suplimentare cerute, Palade îi conduse pe cei trei ofiţeri în ascunzătoare. Cu toate că marinarul de pe şlep era un tinerel în care se putea avea suficientă încredere, a luat toate măsurile pentru ca el să nu cunoască nimic despre prezenţa ofiţerilor, tocmai pentru a se putea păstra secretul cât mai desăvârşit. Nu era exclus ca, odată aflat în străinătate, marinarul să scape ceva care să ajungă neîntârziat la urechea serviciului de spionaj vest-german. Lucrul acesta nu numai că ar fi dat peste cap totul, dar ar fi pus în pericol şi viaţa lui Palade.

După ce băură păhărelele cu ţuică pregătite de Palade, ofiţerii de securitate, fără cel mai mic zgomot, se ascunseră în tancul de apă, pe care cârmaciul îl lăsase în mod intenţionat gol. Ca urmare a măsurilor luate, tânărul marinar n-a bănuit nicio clipă că, la numai câţiva paşi de el, se aflau trei oameni...

Palade se afla din nou, după ce se odihnise toată dimineaţa, la cârmă, când pe lângă şlep trecu „Pasagerul". Pe punte, printre cei ce călătoreau spre Turnu-Severin, se afla şi paracliserul, care scruta atent puntea şlepului; încercând să descopere eventuale prezenţe insolite. Dar nimic nu-i stârni bănuiala.

La ora zece noaptea, cei trei ofiţeri erau din nou în cabina de la pupa. Palade împungea cu privirea-i atentă noaptea spicată de stele, gândindu-se cât de bine s-ar fi simţit dacă măcar unul dintre cei trei tovarăşi ar fi mers cu el până la destinaţie. I-ar fi fost mai uşor să-i înfrunte pe nemţii care cu siguranţă nu s-ar fi dovedit deloc îngăduitori, dacă reuşeau să descopere adevărul. Oftă uşor, abia auzit, fiindcă nu-i stătea în obicei să se vaite, chiar atunci când era la ananghie. Singurul său punct slab, dacă putea fi numit aşa, care îi înmuia într-un fel hotărârea, erau copiii, gândul că exista pericolul să nu-i mai vadă niciodată. Ştia că nu se putea aştepta la nicio milă din partea acelora ce credeau că le era un agent devotat. Acest lucru îl spusese clar şi Moraru, fără ascunzişuri, bărbăteşte, sincer, fapt, ce-l făcu şi mai prudent, şi mai grijuliu în tot ceea ce întreprindea, de a nu lăsa nimic la voia întâmplării. Înţelesese pe deplin că pentru a acţiona trebuia să gândească atent totul, să prevadă şi să analizeze cu răceală fiecare mişcare.

La zece şi treizeci, Mitrache recepţiona semnalele morse ale mesajului transmis de maior. Peste încă o oră, pe vas urca un alt ofiţer care adusese cu el cele cerute. Nu mult după miezul nopţii, cei patru plecau cu barca de cauciuc gonflabil pe care o avuseseră cu ei, vâslind cât mai uşor în noapte, îndepărtându-se uşor de şlep.

Vasul românesc aluneca acum prin dreptul kilometrului 2375. În imediata apropiere se deschidea bazinul pentru petroliere. Palade răspunse la salutul pe care i-l adresase cârmaciul unui şlep iugoslav. Ridică braţul în semn că îl recunoscuse pe Ştefan Mircovici, şi privirea îi alunecă spre clădirea Wasser Schutz

Polizei, unde fusese ţinut închis şi unde se aranjase procesul recrutării sale ca spion, iar sufletul i se umplu de amărăciune. Imediat îi apăru în minte chipul lui Waldy. Ştia că nu vor trece multe ore şi cei de acolo vor fi tare nerăbdători să stea de vorbă cu el, de aceea îşi mută privirea spre celălalt mal. Simţise acest lucru încă de la revizia de la Passau. Spre deosebire de controlul precedent, acum formalităţile duraseră foarte puţin. În ochii poliţiştilor de frontieră, ghicise, sclipind unde de complicitate.

Danele Şantierului naval Hitzler rămăseseră mult în urmă, alungate parcă de ritmul surd al motorului. Palade întoarse cârma pe şenalul principal şi ancoră la cheiul pentru descărcări. Manevra de ancorare i-o urmăriseră mai mulţi marinari aflaţi pe chei, iar imediat ce aruncă schela, câţiva se şi urcară, cerând „tzuica" şi făcând semne de bun venit marinarilor români.

Printre cei ce urcau pe punte era şi un fost marinar, renumit în portul Regensburg, ca unul dintre cei mai hâtri, mereu prezent la venirea şi plecarea fiecărui vas, trăind din mila marinarilor. Îl porecliseră toţi „Mahoarcă" pentru nelipsita pipă din colţul gurii, pipă olandeză din spumă de mare. Palade îi întâmpină nu fără oarecare reţinere şi, după obiceiul marinăresc, le dădu o sticlă de ţuică, fapt care stârni grohăituri de mulţumire, în special din partea lui Mahoarcă. Apucând-o cu degetele-i butucănoase, acesta se hlizi către cârmaci şi-i spuse repezit, la ureche:

— Waldy te aşteaptă la opt, la Podul Dracului.

Palade aproape că nu-şi credea urechilor, dar îşi reveni curând din surpriză şi îl urmări pe Mahoarcă în timp ce călca apăsat şi vesel pe chei şi îi făcea, zâmbind, cu ochiul, semn că nu trebuie să uite ceea ce îi spusese.

Palade aprinse luminile care semnalizau poziţia „la ancoră" a şlepului, încuie cabina, controlă celelalte acareturi ale vasului şi o luă agale de-a lungul cheiului. Trecu de podul Leopold, şi în piaţa care se deschidea nu departe, zări mai mulţi trecători, cărora le cercetă atent feţele ce se mai zăreau în lumina crepusculului. Nu remarcă, însă, pe nimeni cunoscut. Îşi consultă ceasul. Mai avea aproape un sfert de oră până la întâlnirea cu Waldy, şi îşi domoli mersul. La ora opt, era lângă estacada podului, dar nici urmă de Waldy. Auzi paşi pe dalele de piatră ale podului şi, din noaptea ce se prelingea cu vâscozitatea untdelemnului, apăru o tânără femeie, care, după înfăţişare putea fi foarte bine socotită una dintre multele pensionare ale cartierului de prostituate, ce se întindea mai în susul fluviului. Palade nu-i dădu nicio importanţă şi era să o repeadă când aceasta i se agăţă de braţ.

— Nu fi rău, Emil... îi spuse, într-o românească destul de fluentă, femeia, căutând la chipul bărbătesc al marinarului. Waldy m-a trimis să te întâmpin. Te aşteaptă. Să mergem!

— Unde?

— Lasă că vezi tu.

Palade realiză pe dată că se înşelase în privinţa femeii, în afară de îmbrăcămintea cam ţipătoare, nimic din atitudinea ei nu lăsa să se creadă că ar fi fost vorba de o profesionistă a amorului tarifar. Dimpotrivă. Ea semăna mai mult cu un manechin de la casele de modă, învăluit în cele mai scumpe veşminte, decât cu acea imagine tipică a nemţoaicei bine hrănite, cu acea Gretchen având obrajii purpurii bucălaţi şi trupul prea rotofei. În mişcările ei, avea ceva de felină, ceva care arăta că ştia precis ce urmăreşte, şi Palade se întreba dacă cei din serviciul secret beneficiază, deopotrivă, atât de mintea ca şi de trupul unor femei de acest gen.

O luară în susul fluviului, potrivindu-şi paşii. Palade o simţi pe femeia de lângă el, furându-l când şi când cu ochii. Curios, o privi la rândul său şi, din arcuirea buzelor, înţelese că ar fi fost gata să-l întrebe câte ceva, dar, probabil, lucrul acesta nu i se permisese.

— Întreabă-mă! zise Palade.

— Cum mai e prin România?

— Bine. Dar de ce mă întrebi?

— Acolo am copilărit. Tata ne-a luat cu el. Am avut şi câţiva prieteni. Mi-ar plăcea să ştiu ce mai e cu ei. Asta-i tot.

— De-atunci ştii româneşte?

— Da!

Trecuseră deja de Löwen Bar, neluând în seamă efluviile de alcool şi sunetele muzicii sincopate ce se auzeau până departe, spre fluviu, şi, la al doilea colţ, cotiră brusc pe sub arcada Mănăstirii Carmelitelor. În umbra arcadei, femeia îl trase uşor, întorcându-l cu faţa către ea cu destulă iuţeală. Îşi încolăci braţele în jurul gâtului bărbatului şi îşi lipi buzele-i umede, de gura lui. Surprins, acesta nu schiţă niciun gest. Chiar dacă ar fi vrut să facă ceva, nu ar fi avut când, pentru că, din uşa ce se deschidea în aripa stângă a mânăstirii, un tip îl lovi, scurt, cu mânerul pistolului, în moalele capului. Ameţit, Palane începu să se clatine. Femeia şi bărbatul, care-l şi înlănţuise strâns, îl duseră în încăperea mică, cu tavanul boltit, din apropiere. Nimeni nu observase nimic.

Când îşi reveni, Palade era întins pe o laviţă de lemn aspru, având cătuşe la mâini. La masa din mijlocul camerei, doi zdrahoni jucau cărţi. Hainele le aveau aşezate pe spătarele scaunelor, iar sub braţul stâng al fiecăruia se vedeau tocurile în care era aşezat câte un Mauser uriaş. Privi toate acestea printre gene, fără să arate că şi-a revenit, dar unul sesiză imediat uşoara

mişcare a cârmaciului şi aruncă, cu un gest scurt, cărţile cât colo, de parcă i-ar fi ars degetele. Se apropie de acesta şi-i cercetă starea cătuşelor, strângând până la ultimul dinte, deşi palmele românului căpătaseră o uşoară culoare vineţie.

— Ţi-ai revenit, năpârcă trădătoare?

— Nu sunt nici năpârcă, nici trădător, bivole! i-o întoarse, plin de venin, Palade. Fă bine şi cheamă pe cineva cu care pot vorbi, slugoi nenorocit!

Zdrahonul rămase surprins de răspunsul românului, îşi luă haina şi, fără să mai spună ceva, ieşi din încăpere.

Trecu un timp şi, în camera semiobscură, în care Palade rămăsese păzit de celălalt individ, îşi făcu intrarea un bărbat subţiratic, cu părul pieptănat lins, dat peste cap, strălucitor, ai cărui ochi erau ascunşi de lentilele fumurii ale ochelarilor. La apariţia lui, cel aflat în încăpere ţâşni în poziţia de drepţi, de parcă ar fi înghiţit o sabie, iar pe chip avea întipărit un zâmbet slugarnic. Se opri lângă laviţa pe care stătea întins Palade şi aşteptă.

— Ce doreşte omul acesta? îl întrebă pe paznic.

— Doreşte pe mă-ta, răspunse Palade pe un ton vulgar, voit aspru, ştiind bine că nu va putea scăpa din această încercare decât dacă se dovedeşte a fi mai grosolan decât ei.

Avea, aşa cum evoluaseră lucrurile până atunci, toate motivele să procedeze astfel.

Ceea ce urmă, fu un interogatoriu încrucişat, din care n-au lipsit nici loviturile de pumni administrate cu dichis, nici lampa supravoltată, proptită în luminile ochilor, nici insinuările dulcege. Toate se risipiră însă în faţa hotărârii românului, care se menţinea ferm.

Se făcuse miezul nopţii, dar niciunul nu ceda. Palade se întreba cât va dura acest calvar, când, în încăpere, intră Waldy:

— Domnilor, cred că aţi exagerat. Omul nostru spune adevărul, zise el pe un glas ce se voia binevoitor.

Pentru Palade, însă, această remarcă binevoitoare nu mai avea inflexiunile de altădată El înţelesese, mai mult ca oricând, că cele spuse de Moraru şi Avrămuţ, tinerii aceia care reuşiseră să-i insufle atâta încredere în cauza pe care şi el era chemat să o slujească, se dovedeau adevărate. Waldy nu-i era prieten, se folosea numai de acest pretext pentru a-l determina să lucreze împotriva propriei ţări. Rezistând interogatoriului, care nu fusese o simplă discuţie de domnişoare, ofiţerii din serviciul german de spionaj pregătiseră o capcană pentru marinarul de pe şlep, la restaurantul „Die Blauen der Donau", al cărui proprietar, era nu transfug român, poreclit „grecu". Adus aici de Mahoarcă, ajutorul lui Palade fusese meşteşugit tras de limbă asupra modului în care se desfăşurase drumul. Marinarul nu ştia nimic şi, deci, nu avea ce să spună. De fapt, el spusese numai adevărul şi altceva nimic. Discuţia cu el fusese înregistrată şi, abia după ce a fost ascultată de şeful departamentului; s-a hotărât încetarea interogatoriului.

— Emile, sper să nu te superi pentru toate aceste neînţelegeri. Vei fi despăgubit într-un fel, este o măsură de precauţie obişnuită... Sper că-ţi dai seama că nu putem risca nimic... Munca aceasta în care tu faci primii paşi este foarte frumoasă, dar tare a dracului... Chiar dacă tu îmi eşti deosebit de drag, nu putem lăsa să se strecoare un agent al securităţii, în organizaţia noastră. Înţelegi, nu?

— Înţeleg, pe dracu'!

— Hai, lasă supărarea şi vino să bem un păhărel... Şeful îţi trimite felicitări pentru modul în care ţi-ai îndeplinit prima misiune şi, uite, ai aici, în acest plic, suma de o mie de mărci pentru serviciile aduse...

Operaţiunile de descărcare şi încărcare ale şlepului au durat, prin „grija" serviciului de spionaj, mult mai mult decât ar fi fost necesar. A, „apărut" apoi o defecţiune la cârmă, care a trebuit reparată, şlepul nemaiputând fi guvernat. În tot acest răstimp, însă, Palade a fost, sub diverse motive, scos din port şi dus, din nou, la instruire. A învăţat noi procedee de transmitere a informaţiilor, noi metode de codificare, pentru că serviciul german dorea să-i încredinţeze nu numai misiuni de curierat, ci să-l antreneze şi în munca de căutare şi de culegere a informaţiilor.

În sfârşit, având la bord o nouă „încărcătură", destinată paracliserului, şlepul ridică ancora, pornind în aval spre ţară. Documentele, banii şi alte câteva materiale, având, de astă dată, dimensiuni mai mici, fuseseră ascunse în stringherii[9] de la babord, iar în rola pentru parâmă fusese introdus un aparat de fotografiat miniaturizat, împreună cu mai multe rolfilme şi ustensile pentru scrierea secretă. Deşi binta prezenta o ascunzătoare destul de bună, Waldy i-a explicat lui Palade că pentru mai multă siguranţă, trebuia, de fiecare dată, să găsească alte locuri, la fel de sigure, care să nu bată la ochi. Pentru Palade, însă, locurile în care le ascundeau nemţii avea mai puţină importanţă, fiindcă oriunde ar fi fost ele dosite, el le-ar fi pus la dispoziţie fără nicio ezitare, organelor de stat româneşti. Palade îşi atrăsese, şi de astă dată, laudele instructorilor de la şcoala de spionaj, dar nu se socotise oportun să i se încredinţeze şi sarcini de culegere de informaţii. Serviciul de spionaj nu voia, încă să-l

[9] Piesă în osatura unei nave care întăreşte corpul acesteia în borduri. (n. hy.)

expună inutil, apreciind ca mult mai eficientă pentru el misiunea de curierat. Este poate inutil să mai spunem că şi lui Palade îi convenea de minune să rămână la acest stadiu de angrenare în activitatea de spionaj.

La toate acestea se gândise de nenumărate ori, în timpul voiajului către ţară. Acum, nu mai simţea apăsarea aceea de atunci când abia scăpase din capcana pe care i-o întinsese serviciul de spionaj vest-german. Era chiar bucuros că reuşise să-i păcălească pe acei indivizi, care nu prea păreau duşi la biserică, trecând cu bine proba examenului de „fidelitate" la care fusese supus. Era nerăbdător să vadă ce vor spune tovarăşii de acasă, mai ales când le va arăta „marfa" cu care se înapoia. Din mia de mărci pe care o primise ca recompensă de la Waldy nu cheltuise niciun pfening. Considerase că ar fi cel mai josnic lucru pentru el ca din aceşti bani, să cumpere lucruri pentru ai săi şi pentru el.

Încă din prima noapte de la intrarea în ţară, Moraru şi Avrămuţ şi-au făcut apariţia pe vas. Din nou au lucrat cu atenţie, desfăcând şi controlând conţinutul pachetelor trimise de serviciul de spionaj paracliserului. Au studiat cu grijă totul, notând şi fotografiind documentele. La vinciul său, Mitrache asigura prompt legătura radio cu cei de pe mal, pentru a li se procura materialele identice, astfel ca spionul să nu prindă de veste că lucrătorii noştri umblaseră la „coletele" ce-i fuseseră destinate.

De bună seamă că misiunea încredinţată color doi ofiţeri nu era prea lesnicioasă. În afară de faptul că trebuia să respecte cu stricteţe regulile conspirativităţii, astfel încât, sub nicio formă, ajutorul lui Palade să nu prindă de veste că se află pe vas, nu aveau voie să facă vreo greşeală cu privire la „ambalarea" materialelor furnizate de oficina de spionaj agentului lor. Şi din acest punct de vedere se izbiseră, din nou, de numeroase

greutăţi, pentru că cei din serviciul de spionaj nu păreau deloc dispuşi să se lase legănaţi de iluzia că lucrurile, odată pornite din loc, merg apoi de la sine. Şi, pe deasupra, totul trebuia terminat în cel mai scurt timp, astfel ca, la sosirea şlepului în Giurgiu, paracliserul să găsească totul în ordine, să nu poată observa nimic care să-i poată stârni cumva, bănuieli. Se aprecia că, pe bună dreptate „slujitorul lui Dumnezeu" nu va lipsi de la „momentul ancorării", tocmai pentru că nu era un novice în materie; dimpotrivă se luase în calcul şi posibilitatea ca acesta să apară chiar şi mai devreme.

Din nou raţionamentul lucrătorilor de securitate s-a dovedit foarte inspirat. Paracliserul îşi făcuse iarăşi „timp" să mai poarte o „discuţie teologică" cu bătrâna ce locuia în apropierea portului. Între două fraze, el arunca priviri cercetătoare spre chei, măsurând atent fiecare siluetă care trecea spre clădirea căpităniei. Dar nicio umbră nu-i tulbură sufletul plin de îndoieli, niciun gând nu-i sfredelea mintea chinuită de arşiţa aşteptării. Se interesase şi aflase că „Azurul" va ancora chiar în aceeaşi zi, la dana 5, şi inima i-o luase parcă din loc, cu toate că pe chipul său impasibil şi rece nu se putea citi nimic din frământările ce-l încercau. Ar fi vrut să le arate tuturor acestor nătângi de ce este el în stare, ar fi vrut să le demonstreze ce putere are el, un aparent umil şi neînsemnat paracliser. Ar fi vrut să strige, să fie auzit, şi oamenii să ia aminte de câte poate face el, şeful unei reţele de informaţii, care putea deveni una dintre cele mai puternice organizaţii de spionaj din lumea comunistă. Se stăpânea, inert, cu grijă. Îşi controla gesturile, expresia feţei şi îşi surâdea cu drag, sieşi în adâncul sufletului. Ştia că de-acum va avea de lucru, aşa cum îşi dorise, dar, mai ales, era convins că, în contul său secret din Elveţia, vor fi adăugate noi sume, care îl vor face bogat. Un

om care va şti să-i cheltuiască, să scoată din fiecare bănuţ maximum de plăcere, tot ceea ce-i mai poate oferi viaţa.

„Până atunci, mai ai de muncit, domnule", îşi spuse, bucuros că va primi răspunsul la cele expediate, simţind cum mirajul celor ce avea să întreprindă îi aprinde flăcări în vine.

Vasul, aşa cum am văzut, fusese întâmpinat cu mult înainte să tragă în port. Dar, cu aceasta nu se terminaseră acţiunile ce trebuiau întreprinse în astfel de situaţii. Prezenţa paracliserului în apropierea portului fusese reperată de Moraru, dar îl lăsase să-şi facă mendrele. Ofiţerul îi urmărise îndeaproape mişcările care puneau, o dată mai mult în evidenţă, temeinica instruire în problemele de spionaj. Moraru se amuza la gândul că individul era, poate, convins că nimeni nu are habar de hramul ce-l poartă. Chiar se întreba ce vor mai face în viitor, pentru că jocul acesta „de-a spionii" începuse să i se pară o simplă activitate de rutină. Singura problemă care se impunea era aceea de a respecta foarte strict regulile jocului. Se hotărâse, deci, ca paracliserul să fie lăsat în voia lui, să creadă că nimeni nu are cunoştinţă de activitatea sa, controlându-i-se îndeaproape toate acţiunile, iar când se va vedea că gluma se îngroaşă, îl vor aresta, pe el şi pe acoliţii lui.

— Tovarăşe maior, materialele au fost preluate, aşa cum ne-am aşteptat. Paracliserul nu i-a lăsat niciun pic de răgaz cârmaciului nostru, aşa că, dacă nu se luau măsuri pentru „interceptarea coletelor" încă de la intrarea în ţară, scăpăm un important moment.

Moraru accentuase aceste cuvinte, tocmai pentru că ştia că îl irită întrucâtva pe şeful său. Maiorul se dovedise destul de refractar la ideea avansată de Avrămuţ şi Moraru ca studiul şi

înlocuirea documentelor să se facă încă de la graniţă şi după acelaşi procedeu, ca şi la plecarea cârmaciului în cursă. Era un risc, o acţiune care cerea, deopotrivă, eforturi şi răspundere. Maiorul era de părere că nu merită să se facă atâta efort, când totul putea fi realizat foarte bine şi în port. Dar cei doi nu se lăsaseră şi, până la urmă, îl convinseseră, să le aprobe propunerea.

— Ascultă, flăcăiaş, ripostă maiorul, nu crezi că te cam întreci cu gluma?! În curând ai să pretinzi că poţi da şi lecţii de...!

— Dacă va fi cazul, am s-o fac cu plăcere, nu se lăsă Moraru.

Avrămuţ îi privi pe amândoi şi îşi stăpâni cu greu intenţia de a spune ceva. Lucra cu cei doi ofiţeri de numai câteva luni, fiind detaşat de la securitatea Capitalei. După ce stabilise, împreună cu Moraru, „conexiunile" paracliserului, consideraseră necesar ca acţiunea să fie desfăşurată în comun. Îi era foarte simpatic locotenentul, dar spiritul lui bătăios, deşi avea multă dreptate, îl cam punea pe gânduri. Nu înţelegea de ce se lua permanent la harţă cu şeful său. Mai aprecia la el faptul că îşi gândea foarte bine fiecare mişcare şi, în ciuda aparenţei de om repezit, ce făcea totul la „prima inspiraţie", cântărea în amănunt orice acţiune, cu un sânge rece, demn de invidiat, care îl detaşa net de ceilalţi cu care lucrase până atunci. Cât despre maior, şeful lui Moraru, Avrămuţ, obişnuit cu Alexiu, căruia îi ducea dorul ori de câte ori era nevoit să lucreze de unul singur, departe de el, familiarizat cu stilul de muncă apropiat, cald al acestuia, nu înţelegea de ce între şef şi subordonat există o permanentă stare de tensiune. De ce amândoi căutau să se împungă la fiecare cuvânt.

Maiorul, însă, întrerupse discuţia în felul său tăios şi îşi mută privirea spre Avrămuţ, semn că aştepta să audă părerea acestuia. Eugen nu se lăsă invitat a doua oară:

— Analizând la „rece”, situaţia, putem considera că am rezolvat unele probleme şi ca atare, ne aflăm pe drumul cel bun. Este indubitabil acest fapt. Cred, însă, că am scăpat ceva din vedere...

— Ce anume? se repezi maiorul.

— Tocmai la acest aspect voiam să mă refer în continuare. În primul rând, apreciez că încă nu putem fi convinşi pe deplin că am dat de întreaga reţea a paracliserului. O logică elementară ne obligă să luăm în calcul şi alte posibilităţi. Deci, un lucru pe care nu avem voie să-l neglijăm.

— Dar cine-l neglijează? întrebă, la fel de nerăbdător şi tăios, maiorul.

— Nimeni, spuse Avrămuţ pe un ton voit foarte calm, înclinând să-i dea mai multă dreptate lui Moraru.

Modul de a interveni al maiorului avea darul să sâcâie, să-i scoată din răbdări pe cei cu care lucra.

— Apoi, continuă el, problema trebuie abordată şi sub un alt unghi. Nu avem voie să neglijăm nimic. Paracliserul nostru şi-a pus la punct tot ceea ce îi este necesar pentru a desfăşura acţiuni de spionaj „fără probleme”, să zicem. Putem fi noi siguri că nu va încerca, însă, să găsească noi surse de informare sau de transmitere a secretelor? Din nou afirm că nu avem voie să ne lăsăm îmbătaţi de primul succes...

Pavel Dinescu simţea cum îi zvâcnesc tâmplele. Erau interesante lucrurile pe care le spuneau aceşti doi tineri, dar pentru el, fiecare minut care trecea peste ora 19:00 ere un veritabil chin. Şi trecuseră deja vreo patrusprezece.

Cu cele aproape douăzeci, care urma să le piardă până la gară, avea să aibă o întârziere de cel puţin o jumătate de oră, dacă pleca în momentul acela. Dar clipa plecării se prelungea din cauza „maeştrilor” ce băteau la poarta consacrării. Apoi, pentru

el, venit în urmă cu numai doi ani în organele de securitate şi numit direct şef al unui birou destul de greu, orice discuţie ce aborda un subiect care ridica cât de cât problema experienţei în munca de contraspionaj i se părea o încercare de subminare a autorităţii sale, o tentativă de a-i demonstra că numirea lui în acest post nu era cea mai potrivită. De aceea, se manifesta cât mai dur cu putinţă; avea, uneori, excese de tiranie, ştiind că distanţa impune, aureolează, chiar dacă îndepărtează de oameni, de cei cu care trebuia să muncească. Cumnatul lui, soţul soră-si, căruia îi solicitase sprijinul pentru a fi mutat din trupele de grăniceri în această frumoasă şi grea muncă, îi spusese că nu va fi tocmai uşor să se adapteze, dar el îl asigurase că va şti să se descurce, numai să i se ofere posibilitatea de a munci „acolo unde visase întotdeauna". O dorinţă mai veche, aprinsă poate de lectura unor romane din colecţia celor „15 lei", dar cu simpla dorinţă, fie ea şi dublată de ambiţia aceea de a face carieră, nu poţi deveni un autentic ofiţer de securitate.

O vorbă „bună", şi omul nostru s-a văzut acolo unde îşi dorea, într-un oraş, pentru că, de fapt, dorinţa lui cea mai arzătoare, dar nemărturisită, era să scape de compania unde fusese comandant şi care se găsea într-o anume comună. Tânjise cu nespusă nostalgie după asfaltul oraşului, iar anii petrecuţi prin diferite garnizoane mărunţele nu făcuseră decât să-i aprindă şi mai mult această dorinţă. Când i se ivise ocazia, nu o scăpase. Munca pe care o făcea acum i se părea şi mai importantă, mai plină de mister, mai „bărbătească". Lăsa chiar să se întrevadă în atitudinea sa, de zi cu zi, la serviciu, în cercul său de prieteni, o anume „oboseală de mare detectiv", o poză a omului care le ştie pe toate şi pentru care nu există niciun fel de „secrete". Aceasta era o altă faţetă a caracterului, care avea destule lumini, dar şi umbre, care îl făceau să nu fie tocmai agreat de cei cu care lucra.

Maiorul se uită din nou la ceas. Limbile fosforescente se mişcau inexorabil, arătând că ora la care a fi trebuit să fie pe peron trecuse demult, şi se întreba, cu o uşoară nostalgie, dacă femeia îl va mai aştepta, totuşi. Pregătise totul pentru această întâlnire. Nu scăpase din vedere niciun amănunt, astfel ca cea cu care urma să se întâlnească, tânăra ce-i bântuia visele să simtă cât de mult îi lipsise, iar acum toate păreau că se duc pe apa sâmbetei, din cauza limbuţiei acestor tineri locotenenţi. Le spunea tineri, nu pentru că el s-ar fi simţit prea bătrân. Chiar îşi ascundea cu grijă începutul de calviţie, imprimând direcţii foarte curioase părului său rar, dar voia să sublinieze numindu-i astfel, distanţa între el, maior, şi ei, locotenenţi.

În sfârşit, cu un gest ce-i trăda destul de bine starea de încordare, puse capăt şedinţei, nereţinând, de fapt, ceea ce spusese în ultima sa intervenţie Avrămuţ. „Ei, oi vedea eu mâine ce mai facem!" îşi zise, şi se precipită să-şi închidă fişetul. Era aproape ora 20 şi, dacă şoferul nu-şi dezminţea măiestria, îl putea încă ajuta să mai îndrepte ceva...

Maşina zbura ca o nălucă pe străzile destul de animate ale oraşului, dar, cu toată graba, pe peronul gării, unde sosise trenul din capitală, nu mai era nimeni. Îl străbătu în lung şi-n lat şi o luă abătut spre casă, întrebându-se unde s-ar fi putut duce tânăra femeie, a cărei lipsă îl făcea să încerce un acut sentiment de frustrare.

O cunoscuse în urmă cu vreo doi ani, foarte puţin timp după ce începuse să lucreze în securitate. Fata îl cucerise din prima clipă. Nu numai prin ţinuta-i zveltă, bine proporţionată, prin vestimentaţia care lăsa să i se ghicească nurii, prin zâmbetul paradisiac ce-i lumina ochii întunecaţi şi plini de promisiuni, ci, mai ales, prin faptul că ştia să asculte, că ştia să preţuiască fiecare cuvânt pe care el, „omul important", catadicsea să-l spună.

Crezuse că va fi o pradă uşoară. Dar, în ciuda aparenţei de femeie obişnuită să „cadă" repede, ea îi rezistă asalturilor. Faptul îl îndârjise şi între ei se născuse un sentiment foarte contradictoriu, poate, de aceea, şi mai puternic. Şi astfel ceea ce părea o simplă aventură care s-ar fi continuat doar cu vreo câteva revederi, din ce în ce mai fugare, devenise o obişnuinţă de a se întâlni, de a se căuta, de a petrece cât mai mult timp împreună. Revederile lor aveau un anume ritual. Pavel încerca să o determine pe femeie să-i devină amantă, iar ea rezista cu îndârjire atacurilor, deşi, prin această atitudine, îi stimula şi mai mult dorinţa de a o poseda. Cam la atât se rezuma, deocamdată, dorinţa lui, deşi, cu toate că nu mărturisea, o iubea în felul său. Îi era nespus de teamă, însă, de căsătorie. Avusese deja una ratată şi, gândul că ar fi trebuit să treacă din nou printre furcile caudine, îl îngheţa.

Acum, negăsind-o pe peron, deşi nutrise speranţa că va fi aşteptat, simţea că pământul de sub el se năruie, iar planurile lui, de a avea o noapte încălzită de plăceri, i se părea la fel de fantastice, ca şi ideea de a se căsători a doua oară.

Dezamăgit, porni spre casă. Locuia într-o clădire mare şi frumoasă, una din cele mai impunătoare case din oraş, care fusese pe vremuri a unui armator grec, şi actualul proprietar îi închiriase o cameră, foarte spaţioasă, în apropierea căreia se găseau toate dependinţele necesare unui trai retras de restul locatarilor. Era mulţumit de casă şi se gândea că fusese norocos să posede o astfel de locuinţă. Intră prin faţă, dar, înainte de a introduce cheia în broască, observă pe sub uşă lumina de la becul veiozei. Fu uşor descumpănit, pentru că nu se aştepta să fie cineva în interior, de aceea deschise brusc uşa, neştiind ce să creadă. Aproape, îşi pierdu răsuflarea: în pat, purtând o cămaşă de noapte vaporoasă, de un roşu aprins, ca roba unui cardinal,

care punea şi mai mult în evidenţă părul de culoarea grâului copt, într-o poziţie de totală detaşare, îl aştepta Claudia. Nu zise nimic, înaintă în mijlocul camerei, lăsând uşa deschisă.

— Bună seara, Pavel! îl întâmpină femeia. Credeam că mă aştepţi la gară...

— Am vrut, dar, te rog, crede-mă că...

— Nu-i nimic, dragul meu... Nu-i nimic, îl asigură ea, şi braţele-i moi, parfumate, îl învăluiră, făcându-l să-şi piardă şi mai mult capul...

Strania îndoială

Se împlinise mai bine de un an, de când Palade făcea „naveta” între Giurgiu şi Regensburg, cărând nu numai marfă, ci şi „coletele” dintre reţeaua paracliserului şi Departamentul „Ost” al aşa numitei Organizaţii Ghelen. Se dovedise un curier perfect. Ţinând seama de rezultatele sale, de calităţile manifestate deosebite, Waldy îi ceruse de acum să culeagă şi informaţii, dar, pentru început, de mai mică importanţă. Se ştia că Palade nu avea posibilităţi de pătrundere la informaţii cu caracter militar, economice sau strategice, dar se avusese în vedere că, în drumurile sale, în întâlnirile cu diferiţi marinari, unii chiar şi de alte naţionalităţi, mai putea afla câte unele, care nu erau lipsite de interes pentru Waldy. Cel puţin aşa îşi motivase acesta cererea. Moraru avusese, însă, grijă să-l pregătească temeinic pe cârmaci asupra celor ce urma să aştearnă pe hârtie, la întâlnirile cu Waldy, pentru că îşi dăduse seama că totul suna mai mult a mijloc de verificare a sincerităţii, decât prezenta vreun interes pentru serviciul de spionaj german. Fiindcă, altfel, ce însemnătate putea avea pentru ei faptul că un şlep iugoslav transportase o încărcătură de cherestea spre Viena şi că pe comandant, Palade îl întâlnise în Piaţa Operei vieneze? Evident

că toate aceste date erau solicitate, deci, mai mult pentru verificarea loialităţii marinarului nostru.

Apăruseră şi alte elemente noi în această afacere. Sub aceeaşi mască liniştită, inofensivă, care nu lăsa loc niciunei bănuieli, paracliserul îşi conducea reţeaua cu mână forte, culegând informaţii dintre cele mai diverse. Cele trei surse ale sale acţionau cu destulă uşurinţă, adunând informaţii, dintre care unele destul de importante, care, dacă n-ar fi trecut prin „filtrul" lucrătorilor de securitate ar fi dat posibilitate să se cunoască de către cei din exterior, o serie de date despre unele domenii importante ale economiei româneşti. Dar nu toate secretele culese erau „prelucrate". Dimpotrivă. Unele, de mai mică valoare erau lăsate, voit, aşa cum fuseseră adunate, tocmai pentru că altfel, ar fi dat de bănuit serviciului de spionaj german.

Existau, aşadar, deja destule probe pentru a demonstra, în faţa justiţiei, activitatea ostilă desfăşurată de grupul paracliserului. Între timp „cercul" acestuia se mărise; număra şase indivizi. Spionul se grăbise să „mai trezească la viaţă" încă doi purtători ai cravatei cu „G"-ul argintiu bordat cu frunze de laur. Şi aceştia se puseseră şi ei pe treabă, imediat ce primiseră semnalul. Nici n-ai fi bănuit că, sub înfăţişarea de oameni cinstiţi, cu biografii „bine spălate", se ascundeau alţi doi duşmani periculoşi. Şi aceşti doi agenţi reuşiseră să se infiltreze în posturi unde aveau la îndemână numeroase date şi informaţii cu caracter secret, aşa că reînceperea activităţii de spionaj îi găsise pregătiţi, cu posibilităţi de a acţiona. Unul dintre ei, Marcu Stoican, nu încetase, de fapt, nicio clipă să-şi îmbogăţească cunoştinţele să culeagă informaţii. Deşi stăpânii săi, căpetenii ale spionajului hitlerist, cei care îl recrutaseră, îl instruiseră şi-l puseseră la treabă, nu mai existau ca firmă, nu-şi pierduse o clipă speranţa că cineva îşi va aduce aminte şi de el şi îi va cere din nou să lucreze. Iar speranţa nu i se

dovedise zadarnică. După prima întâlnire cu paracliserul, i-a furnizat şefului de reţea atâtea date culese de-a lungul anilor ce trecuseră de la terminarea războiului, încât acesta s-a simţit obligat să-i recompenseze zelul cu un pachet destul de gros de bancnote. Pentru a-i măguli şi mai mult orgoliul, l-a desemnat ca legătură superioară pentru ceilalţi patru agenţi din Capitală. De la ei, Stoican aduna informaţiile şi i le preda ajutorului de popă. Astfel, paracliserul avea de-acum timp să se ocupe mai îndeaproape de sortarea datelor, de codificarea şi organizarea transmiterii lor.

Reţeaua paracliserului începuse să funcţioneze ca un mecanism bine reglat. Nimic nu era lăsat la voia întâmplării. Activitatea se desfăşura cu precizie, foarte bine gândită şi conspirată. Totul lăsa să se întrevadă metodismul şi, în alte condiţii, descoperirea acestora ar fi fost destul de dificilă. Fără ca ei însă să bănuiască, acţiunile le erau sub un permanent şi strict control.

Avrămuţ, care era la curent cu toate mişcările „acoliţilor din Capitală", cum le spunea el acestor spioni ce se oploşiseră în umbra marelui oraş, avu la un moment dat senzaţia că rotiţele acelui ceasornic se învârtesc atât de bine, poate pentru a-i induce în eroare. Prea îşi vedeau liniştiţi de treabă spionii, acţionând din interiorul instituţiilor în care îşi aflaseră sălaşul, adunând, întrebând, ascultând, şoptind, trăgând cu urechea, pentru a-şi putea îndeplini sarcinile primite din partea stăpânilor lor din străinătate. Li se ceruse odată, să afle care era situaţia rezervelor româneşti de petrol şi stadiul deschiderii unor noi exploatări în zona... Prin intermediul surselor sale, abil dirijate, prin recunoaşteri directe pe teren, raportul înaintat de paracliser centralei, confruntat cu datele aflate la organele de resort

româneşti, conferea o imagine aproape exactă a situaţiei preocupărilor noastre la data respectivă.

Organele de securitate nu stăteau, însă, cu mâinile în sân, ci vegheau. Desprinzând concluziile necesare din această acţiune, luaseră măsurile ce se impuneau pentru a limita posibilităţile de acces ale acestor inşi pentru a nu le lăsa la îndemână informaţii secrete. Toate acestea se desfăşurau, bineînţeles, cu precauţiile necesare, pentru ca spionii să nu fie alarmaţi în niciun fel. Activitatea ofiţerilor noştri era uşurată şi de faptul că ei cunoşteau înaintea paracliserului şi a complicilor lui conţinutul ordinelor emise de centrala de spionaj.

În fiecare instrucţiune trimisă de cel ce semna W. 65 se repeta, ca un leitmotiv şi pe un ton categoric un ordin, pe care, însă, cei aflaţi în solda acestei oficine nu-l putuseră îndeplini nici măcar în parte. Era vorba de faptul că se solicitau foarte imperativ, date cu privire la organizarea, metodele de muncă şi cadrele serviciilor de contraspionaj româneşti. Mitrache aproape că nici nu mai avea nevoie de tabela de codificare pentru a decripta frazele respective, într-atât îi deveniseră de cunoscute. Dar, datele pe care spionii le prezentau chipurile, ca fiind informaţii culese de ei, erau pure invenţii, şi atât Avrămuţ, cât şi Moraru se amuzau copios, dându-şi seama de „imaginaţia" paracliserului şi a agenţilor săi, de stratagema folosită pentru a ieşi cât de cât din încurcătură. Ei nu numai că inventau datele respective, dar pe „statele de plată" apăruseră şi „informatori" care trebuiau plătiţi. După sumele „decontate" se vedeţi cu uşurinţă, însă, cine îşi însuşeşte banii.

Şi jocul continua ca într-un veritabil carusel fără însă ca spionii să bănuiască cine pusese motorul în mişcare.

Dinescu considera că venise vremea ca totul să fie oprit. Chiar propusese acest lucru şefului unităţii.

— Ne-am lămurit cine sunt şi ce vor. Trebuie să-i aducem pe vinovaţi în faţa justiţiei, conchise el.

— Şi, totuşi, nu-i cam prea devreme, tovarăşe Dinescu? îl iscodise acesta.

— Nu! răspunse maiorul, ferm pe poziţie.

— Şi ce realizăm cu arestarea, vorbind, bineînţeles, din punctul de vedere al muncii noastre? Te-ai gândit la asta?

— Cred că...

— Ofiţerii din subordinea dumitale ce părere au? nu-l lăsă să continue colonelul Sandu.

— Au propus să continuăm operaţiunea... spuse, puţin cam nesigur, maiorul.

— Asta-i şi părerea mea. Este drept că, pe moment, le dăm peste labe, dar asta nu înseamnă că vor renunţă la planurile lor, ci vor căuta să pătrundă în altă parte. Acum îi avem sub control, dar asta nu ne scuteşte pe noi să căutăm în continuare. M-ai înţeles?

Deşi la început, maiorul îi cam repezise pe locotenenţi, acum el era acela care le cerea cu insistenţă să nu scape o clipă din atenţie „Cazul Sineala", cum fusese denumită operaţiunea pentru neutralizarea grupului de spioni condus de paracliser. Ba, chiar le repeta mereu ceea ce spusese colonelul, că, acţiunile se pot întinde pe perioade îndelungate şi nu este cazul să se grăbească. Dar cei doi locotenenţi nu se grăbeau de fel. Învăţaseră la şcoala aspră a muncii că niciodată nu ai voie să te laşi îmbătat de ceea ce ai realizat la un moment dat. Succesul, chiar dacă nu-ţi dai pe deplin seama, conţine în el ascuns, învăluit în strălucire, şi germenul căderii, al unor viitoare ratări. Or, nu numai Avrămuţ, Moraru sau Mitrache, dar chiar şi maiorul erau convinşi de acest adevăr. Dar şeful biroului în ciuda sfaturilor şi a îndemnurilor se grăbea, totuşi, să încheie

lucrurile numai şi numai din dorinţa de a „ieşi la piaţă”, cât mai repede cu un dosar finalizat sub conducerea sa. El visa, chiar, şi o decoraţie pentru activitatea depusă. Îi plăceau succesele, dar, mai ales, onorurile. După ce terminase şcoala de ofiţeri, înzestrat fiind cu o anume eleganţă şi pricepere în a aranja lucrurile, aşa încât să-i fie favorabile, promovase destul de repede până la gradul de maior. I se decernase chiar şi o decoraţie. Dar, încurcătura cu nevasta unui subofiţer din subordine atrăsese asupra sa o ploaie de reclamaţii, cercetări şi sancţiuni, care păreau că nu se mai termină. În cele din urmă, soarele se părea că îi zâmbise iarăşi. Sora lui mai mare se căsătorise cu un om de ispravă, care îndeplinea o importantă funcţie în minister. În urma rugăminţilor îndelungi şi repetate, se plictisise şi intervenise ca maiorul să fie mutat în securitate. După ce se familiarizase, cât de cât, cu noua muncă, i se părea că fusese născut pentru aceasta. Era, însă, o simplă părere de om destul de mărginit. De altfel, cumnatul său, om cu capul pe umeri, avusese încă de la început, oarecari îndoieli, dar nu scăpase de gura nevesti-si, şi aşa, Dinescu se trezise numit la securitatea din Giurgiu, oraş nu prea mare, poate nici cu prea multe probleme, dar unde, după opinia sa, putea face „dovada” calităţilor pe care le avea.

Deşi nu fusese singurul care îşi începuse activitatea în organele de securitate fără să aibă o pregătire specială, Dinescu voia cu orice chip să fie socotit un „maestru” al combinaţiilor şi ţinea morţiş la propriile opinii, cu toate că, de multe ori, el însuşi îşi dădea seama că punctele de vedere exprimate, şchioapătă binişor. Tot acest ghem de contradicţii din caracterul lui Pavel Dinescu îi scădeau din calităţi, pentru că, am fi nedrepţi dacă nu i-am recunoaşte, totuşi, capacitatea de muncă, puterea de concentrare, ca şi abilitatea de a sesiza esenţialul dintr-un domeniu oarecare. Aceasta este şi cauza pentru care va săvârşi

de-a lungul activităţii sale, unele greşeli, ce vor avea o seamă de urmări.

După o discuţie cu maiorul Dinescu, colonelul Sandu ceru dosarul respectiv, cu gândul să-l studieze cu atenţie, pe îndelete, dar treburi urgente nu-i oferiseră răgazul necesar. De fapt, nici n-ar fi trebuit să o facă el. Rămăsese însă cu acest obicei de a filtra atent, prin propria analiză totul, încă din anii ilegalităţii, când, pentru a nu cădea pradă copoilor Siguranţei, făcuse primii paşi în munca clandestină. Mai întâi, i se dăduse sarcina de răspândire a manifestelor. Apoi, când tovarăşii se convinseseră că este un om de nădejde, i se încredinţaseră sarcini privind organizarea pazei sediilor, în care aveau loc şedinţele organizaţiei judeţene. În cele din urmă, fusese trecut la conducerea unei formaţiuni patriotice, cu care luase parte activă la Insurecţie. Era pe vremea aceea un tânăr subţirel, nu prea înalt, care purta o mustaţă stufoasă, pentru care tovarăşii îi dăduseră numele conspirativ de „Moşul". Încă de pe atunci i se dusese faima de om care ştie ce vrea, pentru care nu exista pericol de nebiruit. Maturitatea în gândire ca şi chibzuinţa în acţiune, fusese, probabil, cel de-al doilea motiv pentru acest nume conspirativ, având în vedere că era destul de tânăr. Ţinând seama de aceste calităţi ale „Moşului", conducerea partidului apreciase că putea lucra încă imediat după Insurecţie, în organul Siguranţei burgheze. I se încredinţase misiunea fără prea mare ceremonial, şi Sandu nu mormăise decât un abia inteligibil „dacă trebuie, trebuie".

Pe 15 septembrie 1944, îşi şi luase în primire postul de agent al aparatului de care se ferise atât şi împotriva căruia luptase. Şi

iată-l acum, chemat să îndeplinească misiuni dintre cele mai dificile într-un organ încă nepurificat, dar gata totuşi să dea peste cap planurile celor care căutau să se opună cursului istoriei tării.

Muncise cu temei, aşa cum îi era felul, împotriva adversităţilor de tot felul. Muncise pe brânci şi învăţase... învăţase, în primul rând, de la duşmani, de la cei cu care se luptase nu cu prea mult timp în urmă şi pe care trebuia să-i înlocuiască. Învăţase cu grijă, tocmai fiindcă ştia că fiecare ocazie este unică în felul ei, irepetabilă adesea şi pentru munca unui ofiţer de contraspionaj totul era de cea mai mare importanţă. Aceasta cu atât mai mult cu cât, atunci nu era timp de studiu, de zăbovit în faţa cărţii. Nu din cursuri şi instrucţiuni a învăţat meserie, ci descifrând dosare, investigând, acţionând pentru soluţionarea unor cazuri deloc simple, deloc comune, fiecare purtând amprenta riscului, a necunoscutului, a surprizelor de tot felul şi la tot pasul. Desprinsese încă de atunci, din perioada aceea tulbure de luptă tenace, de clarificări de poziţii, din diferitele situaţii de care se lovise, un învăţământ, să caute în faptele deja ştiute, în enigmele deja dezlegate, ceea ce acestea puteau prefigura, viitoarea acţiune şi nu de aiurea, din vreo inspiraţie fără un temei oarecare. De aceea, nici nu-l lăsase pe maior să-şi facă „tacâmul", respingându-i propunerea de încheiere a acţiunii. Simţise imediat că acesta nu stăpânea lucrurile aşa cum ar fi trebuit, îi adulmecase, ca un bătrân copoi, năduşeala nesiguranţei şi pe loc descifrase cauzele acesteia. Om harnic, care nu aşteptase niciodată vreo recompensă pentru ceea ce ştia că este datorie, conştient de obligaţia socială ce-i revine fiecărui ins, de a munci, nu putea suferi felul, îndeosebi al celor mai tineri, care nu mişcau un pai până nu simţeau mirosul unei anume recunoaşteri a eforturilor depuse.

Îl remarcase pe Avrămuţ şi cu prilejul altor câtorva activităţi şi apreciase la el nu numai calmul şi priceperea, dar, mai ales, luciditatea rece, analiza matură, conciziunea şi logica cu care îşi expunea gândurile. La fel îl apreciase şi pe Moraru, dar acesta era un temperament mai coleric, mai pripit, gata să-şi asume riscul, deşi la el riscul nu era la fel ca cel pe care îl afişează unii oameni de falsă temeritate. Dar, în egală măsură, admira la ei puterea de muncă şi angajarea care îi caracterizau, spiritul de luptă, dorinţa de a face tot ceea ce depindea de ei pentru îndeplinirea misiunii. Se hotărî să le sondeze opiniile mai adânc şi le ordonă să studieze în amănunţime toate aspectele acţiunii şi să facă propuneri în consecinţă.

După câteva zile, Avrămuţ se prezentă la colonel.

— Ai cercetat totul cu atenţie, ai studiat? îl întrebă acesta de cum intră.

— Am citit cu destulă grijă...

— Eu ţi-am spus să s t u d i e z i, nu să citeşti, tinere. Îţi mai dau răgaz, încă pe cât ai avut, pentru a te edifica complet. Clar?!

— Am înţeles!

Nu se împlinise încă termenul, când Avrămuţ ceru să fie primit din nou de către şeful unităţii. După ce colonelul îi făcu semn să ia loc, îl rugă să aştepte până ce termină ce avea de lucru. Avrămuţ profită de acest timp, parcurgând încă o dată documentele, pentru a putea relata cât mai concis ceea ce gândea el că poate prezenta interes pentru comandant. Simţea, până în vârful degetelor, furnicăturile stârnite de situaţia inedită în care se afla.

— Te ascult, tinere!

— Tovarăşe colonel, începu Eugen pe un ton cazual, din analiza atentă a situaţiei, pot raporta, cu toată certitudinea, că din „jocul" nostru lipseşte o piesă. O piesă principală, a cărei absenţă

face ca întregul edificiu să capete o altă lumină sau, mai bine-zis, elementele cunoscute de noi capătă alte dimensiuni.

Avrămuţ rosti voit mai rar cuvintele, aşteptând să fie întrerupt, dar colonelul îl ascultă mai departe, fără să intervină cu ceva, privindu-l pătrunzător pe tânărul ofiţer, a cărui figură păstra o expresie gravă, preocupată. Acesta continuă.

— Pe ce îmi bazez această supoziţie?! Prin intermediul marinarului Palade Emil, serviciul de spionaj vest-german a trecut la reactivarea unei reţele de spioni recrutaţi încă de nazişti, cărora abia acum, la atâţia ani de la terminarea războiului li s-a cerut să treacă la culegerea de informaţii şi date cu caracter secret. Larvele care au trecut repede la stadiul de fluturi, au reuşit deja să expedieze, prin curierul naval, mai multe informaţii de acest gen, care s-au dovedit a fi de valoare şi care, poate, fără intervenţia noastră ar fi fost de folos oficinei. Totul se desfăşoară atât de frumos, încât te poţi întreba dacă nu cumva oficina nu ştia foarte exact că reţeaua lor lucrează sub controlul nostru.

— Cum?! nu mai răbdă colonelul.

— Foarte bine. În primul rând, din modul de acţiune al serviciilor de spionaj naziste rezultă faptul că, pe deplin consecvenţi meticulozităţii lor teutonice, întotdeauna luau măsura verificării informaţiilor culese de către orice reţea, oricât de bună ar fi fost ea, oricât de loiali s-ar fi dovedit agenţii lor. Or, după cum se poate observa, deşi stilul de lucru al Organizaţiei Ghelen este o reflectare a celui nazist, de la care a preluat nu numai metodele, ci şi cadrele, pentru niciuna dintre informaţiile transmise de reţeaua paracliserului nu s-au cerut verificări, nu s-au indicat agenţilor alte obiective, din studiul cărora să rezulte autenticitatea celor raportate mai înainte. Faptul, e drept, nu prea sare în ochi, dar, dacă raportezi datele transmise de agenţi la cele

cerute de centrală şi le pui într-un grafic, lucrurile apar cu destulă pregnanţă.

— Interesant! spuse colonelul.

— Pe lângă aceasta, cu toate că agenţii sunt de valoare şi au posibilităţi de penetrare care ar fi fost şi mai adânci dacă nu luam măsura îngrădirii lor, până acum oficina nu a întreprins iniţiativa de a deschide şi o cale de rezervă pentru transmiterea informaţiilor. În cazul „căderii" marinarului, grupul ar rămâne izolat. Şi totul ar fi ca la început. Nefiresc deci pentru un serviciu de spionaj, pentru că lipsa comunicării înseamnă moarte. Apoi, un alt aspect, calea aceasta de legătură între centru şi agentură aparent foarte sigură, este destul de vulnerabilă şi cam înceată. Să luăm exemplul unei singure informaţii transmise: cea cu privire la desfăşurarea aplicaţiilor militare din zona... A ajuns la centru cu mult după desfăşurarea ei, când, practic, nu mai prezenta interes. Or, lor le-ar fi necesar şi un mijloc rapid, eficace, nu numai ca rezervă, cum spuneam, dar şi ca o normă impusă tocmai de regula exploatării informaţiilor la timp. Acest mijloc le lipseşte şi nu cred că cei de-acolo să nu-şi fi dat seama. Singura explicaţie ar fi aceea că nu acordă prea mare credit grupului paracliserului.

— Mai departe!

— O altă concluzie rezultă din inversarea rolurilor. De ce nu trecem noi la arestarea grupului? Pentru că, lucrând sub controlul nostru, le ştim mişcările. Îi cunoaştem şi nu ne putem aştepta la alte surprize. Cred, însă, că ei au mizat tocmai pe acest aspect. Undeva au intuit „jocul" şi, la rândul lor, vor să ne ţină pe noi „ocupaţi". În acelaşi timp, îşi realizează scopurile prin alte mijloace şi în cu totul alt loc.

— Interesant! Totuşi nu-i prea îndrăzneaţă ideea ta?

— S-ar putea! Dar, altfel nu-mi explic ghemul acesta de coincidenţe. Reţeaua paracliserului este prea bună şi totuşi, nu este pusă la treabă pe cât ar putea. Şi încă ceva, tovarăşe colonel. Lucrul acesta nu cred că a intervenit prea de mult, gândesc eu, ca duşmanii noştri să fi deschis o nouă linie. Până acum, cererile lor cu privire la penetrarea în serviciile de contrainformaţii româneşti erau foarte imperative, insistente, dure. Apoi, tonul a devenit mai relaxat, ceva de natura rugăminţilor, nu prea perseverente. Concluzia?! Au deja o sursă în domeniu şi nu vor să strice lucrurile, complicându-le inutil.

— Locotenente, nu te-ai lăsat cumva furat de imaginaţie?

— Nu cred. Permiteţi-mi să raportez mai departe. Diferenţa de ton este notabilă. Instrucţiunile din august, vă rog să remarcaţi sună cam aşa: „Se va acorda prioritate absolută recrutării unei surse de informaţii din organele de securitate, pe cât posibil, până la sfârşitul anului. Nu interesează sumele ce se vor cheltui. Vă veţi orienta, în special, spre ofiţerii cu perspective, capabili, care să ajungă în posturi de conducere. Folosiţi orice mijloc: corupţie, şantaj, legături compromiţătoare". Cam în acelaşi ton se menţin şi instrucţiunile către agentură din toamna-iarna aceluiaşi an: „Dacă nu este posibilă recrutarea unei surse directe, realizaţi pătrunderea în mediul acestora, acţionaţi prin cei apropiaţi. Este o sarcină de extremă urgenţă şi importanţă.". Dar, aproape imperceptibil, apar nuanţări: „Întrucât nu aţi reuşit până acum să realizaţi obiectivul nr. 1, asiguraţi fişe tipologice pentru cei cu care puteţi veni în contact, de preferinţă însoţite de fotografii şi descrieri cât mai detaliate". Deci, o supraveghere de ordin general, care are o anumită importanţă, dar nu reprezintă un simptom de acţiune, nu mai are un specific ofensiv, aşa cum rezulta din precedentele ordine. Mai mult, în ultimul mesaj nu se mai aminteşte nimic în acest sens.

— Ai mai ajuns şi la alte concluzii, frăţioare?

— Mi-am pus, firesc, întrebarea dacă nu este cumva o cursă întinsă de cei de dincolo, pentru că nu putem ignora acest aspect. Dar nu am găsit nimic care să mă ducă la această concluzie. Mai mult, cred că ei au săvârşit şi o greşeală.

— Care?

— Din analiza modului în care organele lor au condus acţiunile de spionaj, ca şi cele de contracarare a activităţii celor cu care în decursul anilor s-au confruntat, am înţeles că, în marea majoritate a cazurilor, atât conducerea grupurilor active, cât şi a celor ce erau cunoscute ca fiind controlate de organele adverse, era încredinţată, de regulă, aceloraşi ofiţeri. Mai ales în vremea războiului, metoda a dat rezultate. S-or fi schimbat multe la ei, dar metoda, ca atare, putea fi preluată, conservată, continuată. Chiar şi pentru, „tradiţie", ca să zic aşa, nu puteau renunţa prea uşor la ea. Acest fapt i-a făcut să comită o greşeală. Cea de care am amintit deja. Cel care are în legătură grupul paracliserului este, desigur, la curent şi cu acţiunile „dublurii" – s-o numim aşa. Fără intenţie, atunci când a redactat instrucţiunile, probabil s-a lăsat furat de realităţi, de ceea ce ştia, de ceea ce el avea în minte.

— Şi cursa de care vorbeai?

— Păi şi aceasta poate fi o cursă. Noi ajungem la ideea că ei ştiu că grupul este controlat şi că ar mai avea o reţea. Atunci ne gândim să-i lăsăm pe aceştia „să lucreze" în vreme ce noi „suntem ocupaţi cu căutarea celorlalţi", iar informaţiile le parvin, fie ele şi nu prea valoroase, dar în contextul actual tot e ceva mai mult decât nimic.

— Corect raţionamentul. Dar de ce crezi că sarcina conducerii celor două grupuri, dacă există şi un al doilea, ar fi fost încredinţată aceluiaşi serviciu, aceluiaşi om?

— Vorbeam, tovarăşe colonel, de situaţia actuală, or tocmai ţinând seama de acest fapt, nu pot crede că „Organizaţia Ghelen” îşi poate permite să facă risipă de cadre. Abia s-a pus pe picioare. „Sărăcia de personal”, asociată cu tradiţia duce la această premisă.

— Eugene, să-mi aşterni toate acestea pe hârtie, fiindcă vreau să mai stărui puţin asupra lor.

— Am şi făcut-o, tovarăşe colonel. În acest dosar sunt mult mai pe larg analizate toate aspectele pe care vi le-am raportat.

Cu ochii mijind a zâmbet, colonelul continuă să-l privească în tăcere pe ofiţer. Rareori îşi arăta faţă de cineva sentimentele, dar Avrămuţ îl făcuse să-şi calce pe inimă. Iar pentru Eugen, care începuse să-l cunoască pe „Bătrânul”, cum îi spuneau toţi din unitate colonelului, acel zâmbet abia schiţat a fost mai mult decât orice altă recompensă.

— O clipă, locotenente, îl opri colonelul, când tocmai era să iasă pe uşă. Ai discutat cu cineva problemele pe care mi le-ai raportat?

— Nu. Ştiu foarte bine ce înseamnă compartimentarea muncii.

— Bine, băiete! Până la noi ordine, totul rămâne aici.

Maiorul închise uşa biroului, după ce îl lăsă pe Avrămuţ să treacă pragul înaintea lui. Îl invită să ia loc pe scaunul din faţa biroului, după care el ocoli masa şi se aşeză, uitându-se ţintă la ofiţer. Pe faţă i se aşternuse o expresie de nespusă nedumerire. Venise de la şedinţa de lucru cu şeful unităţii şi fusese total surprins să afle că propunerile pentru noi ipoteze de lucru le emisese un subordonat al său, fără ca el să ştie ceva. Aceasta i se

părea o adevărată uzurpare a prestigiului şi autorităţii lui şi voia să pună lucrurile la punct.

— Am impresia, tovarăşe locotenent, că dumneata nu prea stai bine cu disciplina militară.

— Doar impresia, tovarăşe maior!?

Replica îl surprinse şi, câteva clipe, rămase puţin descumpănit.

— Cum adică, numai impresia?

— Foarte bine. Ştiu că vreţi să mă întrebaţi de ce nu eraţi la curent cu cele prezentate, probabil, de către tovarăşul colonel Sandu. Nu, pentru că aşa au sunat ordinele. Iar corecta executare a lor face parte tot din capitolul disciplinei militate. Nu aveţi impresia asta, tovarăşe maior?

— Pentru că vorbeşti cu atât aplomb de executarea ordinelor, uite care este ordinul: De-acum înainte nu-ţi mai permit să treci peste mine, indiferent care ar fi motivul. Să-ţi fie clar!

— Cu tot respectul ce vi-l port, trebuie să vă raportez că nu vă sunt subordonat direct, iar respectarea normelor compartimentării şi conspirativităţii muncii nu contravin regulilor disciplinei militare. Să nu confundăm munca de securitate cu raportul de dimineaţă pe care îl face comandantul de grupă...

— Ieşi afară!

— Chiar dacă sunteţi şef, disciplina vă obligă să fiţi politicos şi cu cei mai mici în grad.

Strigătul mut

După prima noapte de dragoste, Claudia începuse să pună stăpânire pe sufletul lui Pavel.

— Ce faci tu tot timpul? încercă să o descoasă el, de cum o reîntâlni, după o absenţă ceva mai îndelungată.

— Cum adică ce fac? îi replică râzând femeia.

— Aşa cum te-am întrebat... Vreau să-mi vorbeşti de tine, despre prietenii tăi, despre munca ta, despre tot...

— Iată-mă supusă unui interogatoriu!

— Nu-i vorba despre un interogatoriu dar vreau să mă înţelegi, Claudia. Că tot ceea ce este legat de tine mă interesează...

— Deci, cu alte cuvinte, mă iubeşti, nu-i aşa?

Dinescu nu-i răspunse, dar Claudia nu-l slăbi. Se apropie de el, mişcându-şi provocator şoldurile, şi îi cuprinse grumajii, sărutându-l. Simţi tresărirea bărbatului, dorinţa acestuia şi îşi zise că de acum trebuia să acţioneze cu foarte multă prudenţă pentru a-l face, „să joace după melodia ce i-o va cânta ea”.

Pavel Dinescu, în ciuda aerului său sigur, era totuşi un timid. Câteva eşecuri, suferite în tinereţe, îl făcuseră să se îndoiască, oarecum, de trecerea pe care o avea la „sexul slab”. Cu Claudia lucrurile se întâmplaseră altfel. Reuşea să-l stimuleze, să

trezească în el resurse nebănuite, să-i biciuiască simţurile, să-l facă să se simtă un adevărat bărbat, fiecare nouă întâlnire devenind, după părerea lui, un nou recital de dragoste. Toate acestea îi stârniseră în suflet sentimente foarte puternice şi pe zi ce trecea, devenea tot mai dependent de femeia care, de acum, făcea parte din viaţa lui.

Femeia intuise, pe dată, care erau adevăratele resorturi ale întrebării şi se bucură. Îi înşiră o poveste bine ticluită în legătură cu viaţa ei. Nici prin gând nu-i dădea să verifice cât de cât măcar unele dintre spusele iubitei.

Din ziua aceea, se mai petrecu o schimbare în viaţa lui, femeia începuse să vină aproape în fiecare seară, la Giurgiu.

Claudia, în ciuda lipsei oricărui sentiment faţă de Dinescu, îşi juca cu multă abilitate rolul de îndrăgostită. Se întrecea în a-i fi pe plac bărbatului, avea, mai de fiecare dată, o mică atenţie pentru el, făcea pe bosumflata când întârzia, nu se sfia să-i facă chiar şi mici scene de gelozie. Toate îl dădură gata pe maior, dar ceea ce îl subjugase cel mai mult, fusese credinţa ce reuşise să i-o insufle Claudia că ea nu mai are niciun secret faţă de el, că în ascunzişurile sufletului ei nu se mai găseşte nicio umbră, că totul îi este cunoscut. Femeia sporovăia despre tot ceea ce i se „întâmplase" peste zi, cu cine vorbise despre cele văzute, având grijă să ocolească adevărurile care poate, l-ar fi interesat pe maior.

De la o vreme, simţi că bărbatul se afla în raza ei de influenţă. Se bucură foarte mult, mai ales că numai ea ştia cu câte eforturi obţinuse acest lucru, cu câtă neplăcere venise în târgul măturat de vânturile purtate de Dunăre. De acum, stăpână pe sentimentele maiorului se hotărî să treacă la atac.

— Ce-ai făcut astăzi, că te văd cam supărat? îl întrebă ea, mângâindu-i uşor fruntea.

— Nimic deosebit, probleme de serviciu...

— Cum adică nimic deosebit de vreme ce vii acasă atât de schimbat...

— Aşa cum ţi-am spus, nimic deosebit...

— A, nu ai încredere în mine, îi spuse îmbufnată Claudia şi în noaptea aceea, pentru prima dată, femeia îi refuză mângâierile.

Dinescu se frământă mult. Îşi reproşa că o jignise pe Claudia şi nu ştia cum să se mai poarte ca să o împace, ca să-i intre în voie. A doua zi, văzând că este tot îmbufnată, încercă să o înveselească povestindu-i o discuţie nostimă pe care o avusese cu unul dintre colegi.

Primul pas a fost făcut... Claudia, consecventă scopului ce-l urmărea nu scăpa niciun prilej pentru a-i stârni pofta de vorbă pentru a-l face să discute ceea ce o interesa.

Şi pregătit cu atâta dichis, lucrul acesta s-a întâmplat într-una din serile lor de „mare dragoste”.

— Vrei o gură de coniac, dragule?

— N-aş mai bea. Trebuie să plec ceva mai devreme, fiindcă am multă treabă...

— Treabă şi treabă, numai despre asta aminteşti! Am impresia că exagerezi! strecură ea una dintre întrebările devenite obişnuite în ultima vreme.

— Habar n-ai tu câte am eu pe cap. În faţa ta se află unul dintre cei ce se duelează cu spionii...

— Pur şi simplu, mă faci să rid... Auzi! Spioni! În zilele noastre... îl incită femeia.

— Nu te mai mira atâta! Dacă ai şti numai o mică părticică din câte cunosc eu...

— Ei, haide, că mă faci să mor de curiozitate, continuă ea pe acelaşi ton.

— Oi fi tu nerăbdătoare să afli câte unele, dar nu am...

— Adică n-ai încredere în mine?

— Vezi ce spui? Cum să nu am încredere... Dar, îmi promiţi să nu vorbeşti cu cineva despre aceste lucruri?

— Mai încape vorbă, dragule! Doar mă ştii că nu ies din cuvântul tău! Am discutat eu, oare, până acum cu vreo persoană problemele ce mi le-ai povestit, tu? zise uşor îmbufnată.

Şi maiorul, plin de el, dornic să o împace, dar şi să arate cât de important este, începu să povestească afacerea paracliserului. Bineînţeles, rolul principal îi revenea aproape, în exclusivitate lui. Lui i se datorau, acţiunile desfăşurate, succesele repurtate.

Cu alte prilejuri îi vorbi şi „tendinţele de parvenire ale lui Avrămuţ, locotenentul", care afirma că ar fi posibil să mai existe şi un alt grup de spioni.

Era aproape miezul nopţii, dar somnul nu se lipea de ea, deşi îşi spusese că nu avea rost să nu doarmă. Tot nu ar fi avut ce face. Gândul că reuşise, să-l facă să vorbească pe maior, îi dădea o ciudată senzaţie de putere şi o bucurie stranie îi umplea sufletul. Îşi imagină cum îi va povesti omului care o învăţase cum şi, mai ales, când să acţioneze pentru realizarea acestui scop. „Îl dau gata pe comandor", îşi spuse, şi rememoră totul pentru a nu uita vreun amănunt. Nu aflase decât datele generale ale noii situaţii ivite în urma ipotezei formulate de locotenentul Avrămuţ, dar ştia că pentru omul de care depindea era de ajuns.

Comandorul o sfătuise să-şi însemne câte ceva pentru a nu uita. Dar acum îi era mult prea lene ca să mai facă acest lucru.

Claudia zăbovi îndelung în faţa oglinzii, cercetându-şi chipul potrivindu-şi cutele rochiei elegante, care îi punea în evidenţă silueta zveltă. Acorda mare atenţie înfăţişării sale. De fiecare dată, simţise privirea cercetătoare a comandorului şi se străduia să-i placă. O obseda ideea că ea nu reprezintă nimic ca femeie pentru acel bărbat cu ochii atât de vii şi pătrunzători, parcă şi

mai plini de foc, în ciuda părului grizonat. Simţea privire-a cum o dezbracă, cum îi studiază fiecare mişcare, iar în faţa lui avea senzaţiei că este goală, că nu-i poate ascunde nimic şi, dacă i-ar fi cerut-o, i s-ar fi dăruit cu toată fervoarea pe care, chiar dacă nu o încerca atunci când se culca cu un bărbat, era în stare să o mimeze atât de perfect, încât cel în cauză se putea considera un mare „Don Juan". Dar, de fiecare dată când crezuse că va urma acest ceva pe care-l aştepta, privirea încărcată de dorinţă a bărbatului se schimba în cel mai tăios pumnal care îi îngheţa inima, făcând-o să renunţe la avansurile prea directe. Totuşi, nu renunţase la acel gând şi de aceea, se pregătea cu meticulozitate de fiecare dată când îl întâlnea.

Ieşi şi se pierdu cu pas uşor în mulţimea de trecători. Sesiză faptul că bărbaţii întorceau privirea după ea şi, pentru a-i face şi mai atenţi, şi mai curioşi, începu să calce parcă şi mai înţepat. Interesul pe care-l stârnea, îi măgulea orgoliul. Dar, trăgând câte o ocheadă, ea nu făcea altceva decât să verifice dacă nu este cumva urmărită. Jocul o amuza. De câteva ori avusese impresia că are pe urmele ei un poliţist, dar în realitate, nu fuseseră decât nişte îndrăzneţi, care intenţionau să-i propună o întâlnire. Ştia să deosebească destul de bine, din sclipirile ochilor, care erau intenţiile celui ce-şi potrivea paşii după ea, deşi nu avea nici cea mai mică bănuială că undeva cineva ar avea habar de preocupările ei reale. Trăia destul de bine din salariul pe care-l primea ca stewardesă şi, pe deasupra, mai avea şi „renta" neimpozabilă pe care i-o asigura comandorul. Garsoniera ei, din plin centrul Bucureştiului, bine mobilată, era un cuibuşor pe care mulţi l-ar fi râvnit. Fiecare fibră a trupului ei nutrea dorinţa însă de a avea şi mai mult: setea de aventură, chemarea spre necunoscut, indiferent de ce natură ar fi fost el, îi înfrigura gândurile. Comandorul fusese cel ce-i descoperise această

aviditate bolnăvicioasă; care-i domina fiinţa şi de atunci, se lăsase condusă de bărbatul ce părea coborât dintr-o lume a tenebrelor, de care se temea, dar, în acelaşi timp, o atrăgea, din ce în ce mai puternic, aidoma unui magnet.

Făcu un ocol prin Cişmigiu şi coborî spre clădirea Radiodifuziunii. Cum depăşi strada Nuferilor, pe colţ, se opri câteva clipe, şi intră în agenţia Loto-Pronosport. În încăpere erau doi bărbaţi, cărora nu le acordă nicio atenţie. Se îndreptă spre tejgheaua unde se afla comandorul, care stătea mai departe cu nasul în hârtii, de parcă nici nu-i observase prezenţa.

— Cu ce vă putem servi, frumoasă doamnă? întrebă el, cu aceeaşi voce comercială, pe care o folosea în relaţiile cu clienţii.

— Aş dori să completez un bilet loto pentru tragerea de joi...

— Aveţi nişte numere pe care le juca ţi în mod special, sau doriţi să alegeţi? întrebă bărbatul, nelăsând o clipă să se înţeleagă că ar cunoaşte-o pe femeia din faţa sa.

— Dumneavoastră le ştiţi mai bine pe cele care ies mai des. Puteţi să-mi recomandaţi o anume combinaţie, care să mă facă bogată?

— O, exageraţi, dar aş zice că 64, 15, 21 n-au ieşit de mult şi cred că ar fi o şansă.

— Perfect, scrieţi lozul!

Îl luă, întinzând mâna cu unghiile-i bine lăcuite, îl împături şi îl puse în poşeta de piele. Îl mai fixă o dată cu privirea pe vânzătorul de lozuri şi ieşi.

Cifrele înscrise pe buletin aveau pentru ea o anume semnificaţie, ce depăşea valoarea unui simplu joc „al norocului”. Cerând să i se completeze un buletin loto, ea îi comunicase cifrat comandorului că are noutăţi şi trebuie să-l vadă. Cifra 64 reprezenta aprobarea pentru întâlnire, 15 ora la care urmau să se

vadă, iar 21 semnifica locul de întâlnire, în cazul acesta restaurantul „Mioriţa”.

Comandorul, un bărbat de aproape cincizeci de ani, înalt, cu alură de sportiv, viguros, care putea încă să răscolească în sufletul fiecărei femei fiorii dorinţei, rămase puţin surprins de noutăţile aflate de la Claudia. Ştia, în baza studiului atent asupra caracterului lui Pavel Dinescu, că, mai devreme sau mai târziu, acesta va sfârşi prin a se lăsa dominat de femeie şi se va lăuda, pozând în ceea ce nu era de fapt. Tocmai pentru a ajunge la acest deznodământ, o îndrumase foarte atent pe femeie cum să procedeze, urmărind ca prin fiecare mişcare a acesteia să-i aţâţe poftele, să devină un fel de căţeluş de la care să afle unele informaţii. Îşi dăduse seama că nu putea face din Dinescu un trădător. Maiorul, în ciuda tuturor defectelor sale, nu s-ar fi lăsat atras într-o astfel de afacere murdară, dar un palavragiu era categoric, şi lucrul acesta putea fi exploatat cu abilitate. Şi, iată că previziunile sale se adeveriseră, iar acum avea ceea ce se cheamă o sursă indirectă în serviciul de contraspionaj românesc. „Cu timpul, ursul nostru va juca aşa cum o să-i cântăm noi”, se mângâia el cu gândul la acţiunile viitoare.

Dacă acest lucru era un succes şi se bucura, alt fapt relatat de stewardesă îl îngrijora, nespus, pe comandor: „Cum dracu’, de l-a dus mintea pe locotenentul ăla, atât de aproape de adevăr?”.

După ce închise agenţia, se îndreptă, cu paşi repezi, spre casă şi, până a doua zi, când trebuia să se ducă iarăşi la slujbă, nu-l mai văzu nimeni. Stătuse aplecat asupra raportului pe care îl întocmise pentru serviciul de spionaj. Raport în care descria foarte exact cele aflate. Când termină de recitit textul, sări de pe scaun şi-şi reproşa cum de putuse crede că se afla într-un pericol, iminent, tocmai el, care avea atâta experienţă. „Nu, nu se poate să fie chiar aşa de deştepţi! Şi-apoi măsurile noastre de a conspira

totul, de a pune un capac ermetic întregii afaceri". Se hotărâse să rupă hârtiile pe care aşternuse întreaga poveste şi care-i făcuseră noaptea albă. „În fond, de unde să ştie ei mai bine decât mine, de acolo, ce am de făcut eu, aici, unde mă confrunt cu toate? Asta o hotărăsc eu. Doar pielea mea este în joc". Se decise să-şi asume toate riscurile. Nu era fricos defel şi îşi aducea cu nostalgie aminte de activitatea sa de pilot de vânătoare, de plăcerea cu care pleca în misiune, de beţia încercată atunci când dobora un inamic. Doborâse şi aviatori români, foşti colegi de-ai lui, după ce România întorsese armele împotriva fasciştilor, şi o făcuse fără urmă de regret, fără nicio strângere de inimă, fiindcă el se identificase pentru totdeauna cu ideologia nazistă. Nu concepea să trăiască în afara acesteia. Nu-i venea să creadă că se terminase războiul, că trecuseră atâţia ani de atunci. Cea mai mare surpriză i-au furnizat-o tocmai unii dintre cei care contribuiseră la nimicirea maşinii de război hitleriste, americanii. Un reprezentant al O.S.S. l-a chemat şi l-a întrebat dacă era dispus să-şi reia vechea activitate de agent al Abwehr-ului, şi el acceptase. Fiind total compromis, împotriva lui fiind dată deja o sentinţă de condamnare la moarte pentru trădare de patrie şi pentru acţiuni împotrivă armatei române, pentru a se ascunde, a procedat la „construirea" unei alte personalităţi. Apoi o operaţie estetică foarte reuşită i-a conferit o altă fizionomie. Numai ochii îi rămăseseră la fel de reci şi tăioşi şi cicatricea de pe mâna dreaptă, pe care o avea de la accidentul de avion ce-l suferise cu mulţi ani în urmă. Recrutat în primul detaşament de spioni, pe care serviciile secrete engleze şi americane voiau să le implanteze în România postbelică, a fost oprit pentru acţiunile ulterioare, mai deosebite, stăpânii săi apreciindu-i, cum se cuvine, calităţile.

După eşecurile în lanţ suferite în încercarea de „creare a unei rezistenţe naţionale", prin paraşutarea elementelor legionare

oploşite în Germania, în urma puciului eşuat, din ianuarie 1941, preţul său a crescut şi mai mult, preluat fiind, cu binecuvântarea occidentalilor, de proaspătul scos de la curăţătorie. Ghelen. Pentru implantarea lui s-a folosit o metodă mai deosebită, fiind paraşutat de unul singur, într-o zonă a Făgăraşilor, având asupră-i tot ceea ce era necesar pentru a-şi înjgheba o viaţă obişnuită. Singura sarcină era să se „îngroape la teren" şi să pună bazele unei reţele de spionaje să-şi creeze conexiuni şi abia atunci să ia legătura cu centrul. I se lăsase iniţiativa, agentul acţionând după propria sa inspiraţie. Era o situaţie deosebită cam rar folosită de serviciile de spionaj şi comandorul s-a descurcat de minune, legalizindu-şi şederea în România, găsindu-şi o acoperire ideală şi recrutând mai multe surse demne de încredere. Între cele mai valoroase achiziţii era şi Claudia. Ca stewardesă, avea mari posibilităţi de a pleca în străinătate şi, după ce comandorul i-a descoperit dragostea de buni, a ştiut că este în puterea lui şi numai a lui. A întrevăzut, apoi, şi celelalte posibilităţi de a o folosi în realizarea tuturor scopurilor pe care şi le propusese. Tânără, frumoasă, plină de nuri, îmbrăcată cu gust şi posesoarea unei garsoniere centrale, putea suci capul oricărui bărbat. Când îl văzu pe maiorul de grăniceri, care lucra la punctul de trecere a frontierei din aeroportul Băneasa, făcându-i ochi dulci, a înţeles că era timpul să-şi anunţe stăpânii. Şi a făcut-o, iar răspunsul lor a fost foarte prompt, trimiţându-i-se tot ceea ce solicitase. La rândul lui, începea să fructifice la maximum „roadele" reţelei puse la punct cu atâta dichis.

Posibilităţile de culegere a informaţiilor despre inamicul numărul unu al oricărui spion, organele de contraspionaj, se măriră atunci când maiorul de grăniceri, după câteva tribulaţii prin ţară, trecu într-o altfel de muncă la Giurgiu. Se hotărâse să-l exploateze. La început fără ştirea lui, iar mai târziu, spera

comandorul, prin recrutarea directă a lui Dinescu. Evident acest lucru urma să se facă atunci când acesta, compromis fiind, ca urmare a limbariţei sale, nu ar mai fi avut nicio altă posibilitate, decât aceea de a trece la „colaborare”.

Iar acum, întregul edificiu, construit cu atâta trudă, cu atâtea emoţii şi artă, risca să se prăbuşească, ca un simplu castel din cărţi de joc. Spionul judeca totul cu un dezvoltat simţ al realităţii, fără să ignore câtuşi de puţin pericolul care-l reprezentau pentru el lucrătorii de securitate. Avrămuţ, chiar îi devenise un adevărat coşmar. Avea, totuşi, o speranţă, o singură speranţă, născută tocmai din analiza foarte lucidă a tuturor aspectelor problemei. Graţie „limbutului”, aflase unele date despre acţiunea pe care intenţiona să o întreprindă organele de securitate române pentru a mai putea pune la cale ceva până nu era prea târziu. „Ce anume?” Îşi tot răscolise creierii, pentru că îşi dădea seama că nu putea conta încă pe intervenţia directă a maiorului, acesta fiind doar o sursă complementară. Ca să aştepte până ce Dinescu va fi recrutat şi deci, în solda sa, ar fi trecut multă vreme. Iar timpul ar fi lucrat, indubitabil, împotriva sa.

Revăzuse însemnările pe care le făcuse atunci când Claudia îi relatase cele aflate de la maior şi, dintr-o dală, îi încolţi în minte un gând. Maiorul nu împărtăşea părerea lui Avrămuţ şi părea hotărât să-şi susţină această ipoteză până în pânzele albe. „Probabil, îşi făcu spionul calculul, şi ceilalţi gândesc la fel, iar dacă dispare”... „Dacă dispare locotenentul... dispare şi ideea”. „E atât de simplu, că nu-mi vine să cred”, îşi spuse şi aproape că-i veni să sară în sus de bucurie. Şi, din acea clipă, mintea sa începu să lucreze pentru punerea la punct a planului de lichidare a lui Avrămuţ.

— Aş dori să vorbesc cu tovarăşul locotenent Avrămuţ... se adresă comandorul subofiţerului de la poarta sediului raionului de securitate Giurgiu.

Spionul purta o pereche de ochelari de vedere, cu ramă groasă şi lentila stângă mată, ceea ce lăsa impresia că nu vedea cu acel ochi. Ţinuta sa modestă, barba nerasă de câteva zile contrastau, oarecum, cu mâinile îngrijite, cu unghiile bine tăiate şi discret lăcuite. Comandorul nu renunţase la acest obicei, deşi, în zilele noastre, prea puţini bărbaţi mai aveau timp sau chef să-şi lăcuiască unghiile.

— Dar cine sunteţi dumneavoastră?! îl chestiona subofiţerul, şi privirea îi alunecă pe silueta uşor gârbovită, chiar îmbătrânită a comandorului.

— Un unchi de-al lui. Am venit la el împins de treburi...

— Este la Bucureşti. Nu ştiaţi că se însoară?

— Tocmai de-asta! pară comandorul, şi dădu să ridice sacoşa, plină cu pachete, pe care o pusese jos.

— Nunta este abia poimâine, aşa că aveţi timp să daţi de el... Cunoaşteţi Bucureştiul?

— Nu prea...

— Căsătoria se celebrează la Sfatul popular al raionului Bălcescu[10], Cam pe-acolo şi locuieşte, de altfel. Ştiţi adresa, nu? căută din nou subofiţerul la faţa obosită a cetăţeanului şi la ochelarii aceia ce îi stârneau un anume sentiment de compătimire.

— A, da, o am pe-aici, pe undeva... Dar unde naiba am pus-o? se miră acesta, şi începu să întoarcă buzunarele pe dos.

[10] În 1968, raionul Nicolae Bălcescu se transforma în sectorul 5. (n. hy.)

Subofiţerul îl urmări câteva clipe cu privirea şi, gândind că face un bine, ridică receptorul.

— Tovarăşe Moraru, spuse în aparat, nu ştiţi adresa tovarăşului Avrămuţ? Da, am notat-o... Un unchi de-al lui... A venit tocmai aici şi a rătăcit omul hârtia pe care o avea scrisă... Desigur, totul este în ordine. Să trăiţi!

Cu toate că lui Moraru, subofiţerul îi spusese, atunci când acesta îl întrebase dacă l-a legitimat pe cel care îl căutase pe Avrămuţ, nici măcar după ce închisese telefonul nu o făcuse. I se părea inutil acest fapt. Individul părea atât de inofensiv, de neajutorat, încât se gândise că n-ar fi avut rost să-l sâcâie şi el. Renunţase. Îl urmări până ce dispăru dincolo de colţul străzii, dar în ciuda siguranţei sale un sentiment de nemulţumire îl încercă, totuşi. Acum îi părea rău că nu-l legitimase...

Lavinia îşi mai potrivi o dată pălărioara albă de dantelă, cercetându-şi cu un ochi critic pletele blonde, pieptănate simplu, pe spate, ce-i învăluiau chipul ca o cunună aurie. Rochia din mătase albă, vaporoasă, îi sublinia silueta subţire ca de adolescentă. Avrămuţ o privi cu ochi plini de dragoste; o cuprinse încetişor, strângând-o la piept şi îi şopti:

— Să mergem, ne aşteaptă toţi. Nu fii îngrijorată, eşti mai frumoasă ca niciodată, şi o sărută uşor, abia atingându-i buzele.

Coborâră şi, împreună cu ceilalţi, se îndreptară voioşi spre clădirea – Sfatului popular. Fiind destul de aproape, străbătură distanţa pe jos, alaiul vesel al nunţii stârnind curiozitatea firească a trecătorilor. Dar printre cei ce urmăreau mirii şi pe însoţitorii lor se afla şi comandorul. Ascuns în singura maşină ce se găsea la ora aceea pe stradă, se uita atent în oglinda retrovizoare,

neschiţând niciun gest. Nimeni nu-i acordă însă, nicio importanţă şi întregul grup urcă scările mari ale primăriei.

Se scursese aproape o oră până când comandorul observă o oarecare mişcare pe scările mari, monumentale. Răsuci cheia în contact, ascultă relantiul uşor mărit al motorului, slăbi frâna de mână, scoase din geanta neagră „Coltul 45" şi înşurubă la capătul ţevii, surdina. Mişcările sale nu trădau nicio urmă de ezitare, făcea totul cu atâta precizie, şi calm, de parcă ar fi desfăcut hârtia unei caramele. Cu degetul mare al mâinii drepte trase cocoşul şi răsuci butoiaşul pistolului spre stânga; controlă, încă o dată, starea cartuşelor, aşeză butoiaşul la loc şi puse piedica. Cu degetele palmei drepte ţinea revolverul, fără să strângă prea tare patul cu plăselele din lemn de abanos, sprijinindu-l de antebraţul mâinii stângi, într-o poziţie de aşteptare.

Între timp, apărură tot mai multe persoane, băieţi şi fete, care îşi ocupau locurile în stânga şi. În dreapta uşii, aşteptând să iasă şi tinerii căsătoriţi. Atenţia tuturor era îndreptată spre cadrul uşii aşa că, fără grabă, comandorul coborî geamul din stânga de tot şi ridică revolverul la înălţimea portierei, gata să tragă. Era într-o poziţie puţin oblică faţă de uşă, dar astfel calculată, încât Avrămuţ, apărând în stânga miresei, să-i ofere din plin pieptul drept ţintă. Comandorul fu aproape surprins de silueta albă, care făcu cadrul uşii să pară nesfârşit de înalt, şi ridică pistolul, aşteptându-l pe ofiţer. Când îl văzu, întinse braţul cu pistolul la înălţimea ochiului, rămânând nemişcat. Cătarea prinsă la mijlocul crestăturii înălţătorului era fixată exact la două degete mai jos de garoafa albă, pe care Eugen o purta la butoniera reverului stâng. Uşoara mişcare a braţului se opri şi comandorul începu să apese lin pe trăgaci. O făcea cu multă atenţie, cu detaşare, ca într-un poligon, de parcă în bătaia armei ar fi fost o ţintă de carton şi nu un om aflat într-unul dintre cele mai

frumoase şi de neuitat momente ale vieţii sale. O făcea la fel ca atunci când urmărea aparatele în flăcări, stând la pândă să apară pilotul pe care, dacă trăia încă avea să-l ucidă cu focul mitralierei şi pe buzele subţiate i se aşternu din nou, acelaşi zâmbet sarcastic ce-i trăda fericirea. Se simţea mai puternic decât un Dumnezeu şi, dacă ar fi putut, ar fi prelungit acest moment, în care gusta din plin senzaţia de putere, de forţă care distruge. Încă o uşoară apăsare pe trăgaci şi glonţul va porni, făcând să se oprească inima acelui om de care se temea cel mai mult. Dar, chiar în clipei aceea, Lavinia se răsuci, aruncându-se la pieptul lui Avrămuţ, în vreme ce mâna cu buchetul de mireasă arăta spre maşina de unde zărise pistolul întins. Buzele, pe care Eugen le sărutase abia în urmă cu câteva minute după ce rostiseră „da”-ul de nuntă, se rotunjiseră într-un strigăt. Apoi, nu se mai auzi decât un geamăt, şi pleoapele, cu gene lungi, căzură grele pentru totdeauna peste ochii ce preveniseră moartea bărbatului iubit. Nu avusese timp să facă altfel. Voise să-l salveze, şi o făcuse cu preţul vieţii ei. Pe rochia albă, spumoasă, muşcata roşie a sângelui desena floarea morţii, pe care Abrămuţ şi tovarăşii săi nu o vor putea uita niciodată.

Îndârjirea

Comandorul privi încă o dată silueta prăbuşită a tinerei femei, înjură spurcat, neştiind dacă locotenentul fusese sau nu lovit. Ascunse, cu o mişcare precisă, pistolul în geanta pregătită pe scaunul din dreapta, cuplă treapta întâi de viteză, demară scurt şi, ambalând motorul la maximum, dispăru după colţ. Îşi studiase cu atenţie traseul şi, în următoarele secunde, se pierdea în traficul din centru. Trecu în jos, pe bulevard, pe lângă Universitate şi, după ce făcu sensul giratoriu în Piaţa Kogălniceanu, intră pe strada „Grădina cu cai". Opri scurt, tăie contactul şi coborî din maşină, după ce luă geanta în care avea pistolul. Împinse uşa şi făcu câţiva paşi în direcţia pieţei, apoi coti scurt spre Cişmigiu. Îşi scoase mănuşile subţiri din piele de căprioară, pe care le purta pe mâini, şi le puse, de asemenea în geantă. Se urcă în primul tramvai şi dispăru. „Pobeda" pe care o folosise pentru a săvârşi crima, o furase cu o zi mai înainte din faţa unei întreprinderi. Îi pusese plăcuţe de înmatriculare mineralogică cu numere false, şi acum o abandonase. Avusese grijă să nu lase nicio amprentă, purtând încă, din primul moment până abandonase maşina mănuşile din piele.

După primele secunde, de-a dreptul paralizante, cei veniţi să-i însoţească pe Avrămuţ şi Lavinia se dumiriră de tragismul întâmplării. Lavinia păstra încă pe chip ceva din zâmbetul cu care îşi privise în cea din urmă clipă a vieţii, bărbatul iubit. Iar Avrămuţ, cu toate că glonţul ce străbătuse trupul fiinţei adorate, îi produsese o rană uşoară în pectoralul stâng, nu se îndura să lase din braţe trupul, ce devenea, din ce în ce mai rigid. Nu-i venea să creadă că e adevărat. Avea impresia că trăieşte un coşmar din care se va trezi curând. Dar hohotele de plâns ale celor de faţă îi săgetară inima cu mii de săbii de foc. „Lavinia a murit! Lavinia a murit”! îşi spunea deşi nu voia să înţeleagă, nu voia să accepte suferinţa, ce-i întuneca inima.

Dumirindu-se pe dată de ceea ce se petrecuse, Moraru scoase din fugă pistolul, de care nu se despărţea niciodată, şi se îndreptă spre maşina de unde îl văzuse pe individ trăgând. Aproape în aceeaşi clipă, un alt glonţ zbură pe lângă capul său. Evident că şi acest nou foc de armă fusese destinat tot lui Avrămuţ, dar ofiţerul se aplecase să-şi prindă mireasa în braţe şi glonţul se strivise de zid, împroşcându-i pe tineri cu mortarul smuls din tencuiala groasă. Ridică şi el pistolul să tragă, dar în cale îi apăru un bătrânel. Continuă să fugă cu gândul de a se putea apropia de maşină, dar criminalul reuşise să se pună în mişcare şi să se mistuie cu uşurinţă în trafic. Reţinuse numărul maşinii, dar era aproape sigur că nu putea fi decât fals. „Un individ care se dovedeşte atât de feroce nu lasă lucrurile la voia întâmplării”, îşi zise imediat. Îl comunică, totuşi, serviciului de circulaţie al Capitalei, solicitând sprijinul pentru a se da de urma maşinii.

În mai puţin de o oră autoturismul a fost găsit. Cu toate cercetările minuţioase efectuate de experţii criminalişti, nu se descoperiseră niciun fel de urme. Doar o singură fâşie de hârtie,

lată de vreo trei milimetri şi lungă de un centimetru şi jumătate, ce părea a fi un fragment dintr-o bucată mai mare. Altceva nimic. Se deduse că autorul crimei purtase mănuşi, pentru că nicio amprentă nu putuse fi relevată.

Cercetările fuseseră declanşate imediat, deoarece crima săvârşită punea în evidenţă nu numai temeritatea asasinului, ci, mai ales, periculozitatea lui. Se emiseseră tot felul de ipoteze de lucru, tot felul de mobiluri, căutându-se direcţii posibile de investigaţii, dar niciuna nu se dovedise de valoare.

— Care să fie scopul acestui act criminal, locotenente?! îl întrebă ofiţerul însărcinat cu ancheta, pe Avrămuţ, când acesta revenise la serviciu, după cele aproape două săptămâni de spitalizare.

— Nu-mi dau seama, deşi, după toate probabilităţile, eu am fost ţinta. Ştiu eu, poate răzbunarea. Altfel nu-mi explic. Pe Lavinia, Avrămuţ vorbea despre ea ca şi când ar mai fi fost în viaţă, nu cred că ar fi putut-o duşmăni cineva.

— Ne-am gândit şi noi că ar fi putut să fie cineva dintre cei împotriva cărora ai desfăşurat cândva acţiuni. Aceasta a fost, de altfel, şi prima noastră direcţie de căutări, dar nu am reuşit să scoatem ceva. Unii sunt încă în închisoare, iar alţii au alibiuri atât de temeinice, încât nu poţi să nu le iei în consideraţie. Am extins cercetările la rudele şi cunoscuţii acestora, la cei eliberaţi din închisoare şi care au fost în contact cu bănuiţii. Nimic, tovarăşe Avrămuţ, nimic nu se leagă, de parcă criminalul ar fi de pe altă planetă.

— Vă daţi seama că în tot acest răstimp şi eu m-am gândit la tot felul de situaţii. În primul moment, l-am bănuit şi eu pe Tudorancea, dar am aflat că a murit în timpul unei tentative de evadare. Apoi, mi-am spus că mă duc, cu gândul prea departe. În fond, de ce trebuie să luăm în calcul numai posibilitatea

răzbunării şi nu şi pe cea a interesului unei anumite persoane, sau chiar al mai multora. „de a mă scoate din cursă", cum se spune...?

— La ce te referi?

— La cazul în care şi eu lucrez.

— Grupul de spioni?

— Desigur.

— Este exclus, locotenente. Am luat şi noi în consideraţie această ipoteză. În modul cel mai discret, dar cu multă grijă, am verificat activitatea, tuturor în ziua crimei. Nu rezistă. Fiecare dintre ei a fost văzut, la ora respectivă, în locurile obişnuite. În altă ordine de idei, crima a fost săvârşită de un individ foarte bine pregătit. Arma crimei este, aşa cum au stabilit specialiştii, un „Colt-45" , de producţie americană şi, de fapt, toată afacerea are un uşor iz gangsteresc. Dacă te-ai lăsat furat de aparenţe, ai crede că totul a fost decupat dintr-un film american. Dar nu este în obiceiul nostru să ne ghidăm numai după ceea ce „se vede."

— Eu nu m-am referit la grupul de spioni pe care îi avem sub control, ci la filiera a doua, ca să-i zic aşa. La ce-a de-a doua reţea, care, sunt sigur, acţionează în umbra primei...

— Am citit şi eu raportul dumitale cu privire la această problemă şi mi s-a părut interesant. El pune în evidenţă capacitatea dumitale de analiză şi chiar posibilităţile combinative de care dispui, dar nu am găsit suficiente fapte care să demonstreze convingător că ai dreptate. Este adevărat, sunt destule „coincidenţe" acolo, sunt destule semne de întrebare, dar încă nu sunt de ajuns de relevante. De bună seamă că este o ipoteză de lucru, pe care, dumneata, ca ofiţer de securitate, o iei în calcul, dar nu poate fi pusă în legătură cu dezlegarea nodului, a acestei enigme tragice...

— Vedeţi, tovarăşe colonel, părerea mea este că tocmai aici este *clou*-ul[11]. Eu am fost cel care am formulat această ipoteză. Ba, am susţinut-o cu ardoare, împotriva zâmbetelor neîncrezătoare, uşor condescendente, am căutat să impun luarea ei în lucru, m-am bătut pentru ideea mea. Ba, mai mult, am şi fost admonestat, sfătuit să stau „cuminte”...

— În cazul acesta se conturează un alt aspect grav, poate de aceeaşi gravitate cu fapta în sine. Cineva manifestă superficialitate în apărarea secretului. Ai conturate la dimensiunile exacte, cele ce le afirmi?

— Vorbesc cu toată răspunderea! Nu-mi place să mă hazardez atunci când fac afirmaţii, mai ales în probleme atât de serioase, cu implicaţii atât de adânci. Trebuie, după părerea mea, luate măsuri, nu numai pentru descoperirea fisurii, dacă o asemenea fisură în apărarea secretului există, ci şi pentru întărirea vigilenţei noastre...

— Măi băiatule, treaba asta pe care mi-o spui tu nu poate fi neglijată. Să ştii că am să reflectez şi eu asupra ei. Chiar şi eventualele „coincidenţe”, de care aminteam, cu privire la raportul tău, capătă alte nuanţe privind în acest fel lucrurile. Cum ai ajuns la această bănuială?

— Am reţinut, din cele reieşite din ancheta desfăşurată, că despre mine s-a interesat un aşa zis unchi, venit tocmai de la Buzău. Eu nu am nicio rudă acolo. Lucru cusut cu aţă albă, căruia până acum nu i s-a dat prea multă importanţă. Aceasta n-a fost legitimat de subofiţerul de la poartă. Avea individul o înfăţişare bine studiată pentru a stârni compasiune, iar, pe de altă parte, de a îndemna la slăbirea atenţiei. Asta a declarat plutonierul Topală şi ofiţerilor ce se ocupau cu ancheta. Asta mi-a spus-o şi mie. Dar

[11] *Le clou* = cheia, indiciul major. (n. hy.)

eu am discutat mai îndeaproape cu el şi am reuşit să-l fac să-şi aducă aminte nişte amănunte cărora el, deşi le-a observat, nu le-a dat prea multă importanţă. Aşa am aflat că omul avea unghiile foarte bine îngrijite, element contrastant cu ţinuta lui destul de modestă şi neglijentă, iar pe faţa palmei mâinii drepte avea o cicatrice destul de vizibilă, care părea a fi urma unei arsuri. Cicatricea se prelungea sub mâneca hainei, cuprinzând aproape întreaga încheietură şi, după cum şi-a dat el seama, mergea, probabil, mult mai sus. Toate acestea le-a observat când individul pleca de la punctul de control şi, gândindu-se mai bine, şi lui i-a părut rău că l-a lăsat să se ducă fără să ştie cine era, cui anume dăduse adresa mea... Apoi sunt aproape convins că individul avea şi acte false, iar un nume şi un număr de buletin nu ne-ar fi spus mare lucru. Poate că am fi descoperit un act de identitate furat sau pierdut de cineva, sau care nu fusese niciodată emis de vreun organ de miliţie. Dar, oricum, era mai mult decât nimic.

— Ce concluzii ai tras de aici?

— Vedeţi, „ruda" aceasta a mea m-a căutat la Giurgiu, deci ştia că ar fi trebuit să fiu acolo. De unde ştia?! Tovarăşii de la Capitală nu au informat pe nimeni şi nimeni altcineva n-a ştiut de la mine. Apoi, eu n-am fost căutat de cineva la locul meu de muncă obişnuit cum era firesc. Nici cei apropiaţi, nici Lavinia chiar nu avea habar despre deplasarea mea la Giurgiu, pentru că nu-mi place să glumesc cu noţiunile şi regulile de conspirativitate a muncii de securitate. În serviciul meu, doar şeful cunoaşte pentru ce şi unde mă duc, iar în oraş nu am niciun fel de relaţii personale. Singurul cu care îmi permit să-mi petrec câteodată vreo după amiază este Vasile Moraru, coleg şi prieten. Or, el este cel care l-a întrebat pe subofiţer dacă a legitimat

vizitatorul. Deci firele duc tot către respectiva reţea sau la cineva care are în vreun fel o anume conexiune cu cazul nostru.

— Locotenente, aşterne-mi toate astea pe hârtie. Ştiu că nu ar trebui, dar îţi atrag, totuşi atenţia să nu discuţi nici măcar cu primenii dumitale cei mai apropiaţi, cum ai spus că-ţi este Vasile Moraru, problemele acestea. Clar?!

— Ca o zi de vară cu cer senin, cum n-o să mai privească vreodată Lavinia, tovarăşe colonel...

Avionul trase la poarta numărul trei a aeroportului Fiumicino şi pilotul comandant tăie contactul celor două motoare. Elicele duble se mai învârtiră câteva clipe, apoi rămaseră ca nişte steaguri, împungând azurul în bătaia brizei ce adia dinspre Câmpiile Palestre. Era o zi frumoasă, şi Claudia, stewardesa principală, deschizând uşa avionului, privi apropiindu-se maşina cu scara pentru coborârea pasagerilor. Pentru ea, scara pusă la avion însemna nu numai sfârşitul sau începutul unei călătorii, ci avea şi alte semnificaţii mai ascunse. De data aceasta, la volanul maşinii se afla Giullio, omul de legătură, cutia ei de scrisori, cel care zâmbea tuturor şi cerea, fără vreo jenă, de la fiecare membru al echipajului, ţigări. Se obişnuiseră cu el, şi mulţi, atunci când plecau spre Roma, cumpărau, în mod special, pentru Giullio ţigări „Mărăşeşti". Erau singurele care-i plăceau şi era foarte bucuros să le primească. Iar dacă cuiva i se păruse oarecum straniu ca acest italian vorbăreţ să tot ceară ţigări, cu timpul se obişnuiseră. Acum, lucrul acesta devenise tot atât de firesc, ca şi bacşişul dat băiatului de la lift în marile hoteluri.

Claudia, care avea pachetul deja pregătit, nici nu aşteptă ca scara să fie lipită de avion şi îi şi aruncă ţigările. Giullio îl prinse

cu o mişcare agilă şi îl ascunse în buzunarul de la piept al salopetei. Nu prea fuma el. De cum rămânea singur, le arunca cu scârbă cu toate că îi făcuse pe toţi să înţeleagă că este mort după tutunul acesta. Îl oprea doar pe cel care-l primea de la femeia aceea frumoasă, cu ochii ca o noapte fără stele. Îndată ce intra în posesia lui, căuta un motiv şi ieşea în sala de aşteptare a aeroportului. Acolo îl plasa discret, învelit în hârtie, fetei de la chioşcul de ziare. Ea, ultima verigă din lanţ, anunţa telefonic undeva. După câteva minute bune, apărea un bărbat, mereu acelaşi, blond, înalt, subţire, cu un mers băţos, care-i cerea ziarul „*Corriere de la serra*" din ziua precedentă. Lui îi preda pachetul şi, astfel, mesajele microfilmate erau trimise, prin canal diplomatic, spre „Departamentul Ost" al serviciului de spionaj condus de Ghelen.

Lanţul funcţiona ireproşabil. În sens invers era folosită o cu totul altă filieră. Unul dintre funcţionarii vămii, în momentul când controla bagajele Claudiei, îi strecura discret o revistă, o carte sau un alt obiect, uneori şi câte un mic pachet, care conţinea instrucţiuni, bani şi alte materiale de care avea nevoie comandorul. Pentru obiectele mai voluminoase se folosea o altă metodă: în timpul escalei, Claudia, la fel ca şi ceilalţi membri ai echipajului, pleca în oraş după cumpărături. La întoarcere, era aşteptată şi i se înmâna un pachet. În acest fel, stewardesa introdusese în ţară un aparat de radioemisie, filme, un aparat de mărit, mai multe aparate de fotografiat miniaturizate şi numeroase sume de bani.

Raportul trimis de comandor avea, de data aceasta, un conţinut cu totul deosebit. În fraze de o conciziune specific militărească, spionul descria stăpânilor săi toate întâmplările al căror personaj principal fusese. O făcuse cu multă obiectivitate,

fără nicio încercare de a ascunde adevărul, cerând, pe această bază, instrucţiuni cu privire la activitatea viitoare...

Maiorul Dietrich mai citi o dată raportul decodificat al comandorului. Îşi simţea fruntea îmbrobonată, dar nu acordă nicio atenţie acestui fapt. Era de-a dreptul surescitat. Aproape că nu-i venea să creadă cele citite. Dar faptele nu puteau fi tăgăduite şi, ceea ce era mai grav, i se cerea şi un sfat, un ordin, fără ca agentul lor să fi făcut o cât de palidă propunere. Şi, pe lângă asta, mai era şi ştirea năucitoare că securitatea românească prinsese de veste că mai exista o reţea pe lângă cea al cărei curier era marinarul Palade.

— Nu-s deloc nişte proşti, românii ăştia, cum mai zic unii...

Se apucă să redacteze concluziile sale pe marginea raportului comandorului. Dar, oricât căuta cauzele care ar fi putut permite românilor să prindă de veste de existenţa unei alte reţele, nu găsea nişte explicaţii, cât de cât, plauzibile. Era una dintre cele mai bine puse la punct dintre operaţiuni, nu numai după opinia lui, ci şi a celorlalţi specialişti din centrală. Şi, cu toate acestea, se părea că organele de securitate sesizaseră existenţa adevăratei linii de spionaj. „Iar noi credeam că, lăsând reţeaua paracliserului în mâna securităţii, gândi neamţul, le vom tăia apetitul de a mai căuta şi altele, iar comandorul îşi va putea vedea liniştit de treburi. Ce-ar fi să le dau peste cap şi această acţiune a românilor şi să le încurc şi mai al dracului socotelile?! Să-i plesnesc tocmai unde nu se aşteaptă!! Perfect! Atunci, la lucru!”

Deşi mai toţi îl sfătuiseră pe Avrămuţ să plece în concediu, să încerce să uite încercările grele prin care trecuse, înfundându-se în liniştea munţilor, el nu le putuse urma sfatul. Era prea necăjit,

iar sufletul i-ar fi sângerat şi mai mult dacă pleca de unul singur. Se hotărâse să-şi reia munca, iar cei mai mulţi dintre colegi îi înţeleseseră zbuciumul, căutând să-l ajute să mai uite de necazuri. Cel mai apropiat de el era Moraru, care, în felul său repezit şi mereu pus pe harţă, îi ţinea ocupate gândurile lui Eugen. El nu se purta cu Avrămuţ aşa cum te porţi cu un om bolnav, ci, pur şi simplu, reluase relaţiile normale, fireşti, ca şi când nimic nu se întâmplase sau mai corect, socotind situaţia ca pe o etapă încheiată, viaţa trebuind să-şi urmeze cursul ei.

Nici lui Moraru nu-i era tocmai uşor, pentru că vedea zbuciumul prietenului său, îi simţea strigarea mută de durere, îi sesiza efortul de a nu se mai gândi la fiinţa cea mai apropiată pe care o pierduse, situaţia, care, pentru un om slab ar fi fost un motiv suficient de puternic pentru a-şi pierde minţile.

Contrar firii lui, Avrămuţ devenise un om tăcut. Între sprâncenele groase i se adâncise o cută, aşa cum pe cerul senin de vară se adună norii, făcându-i albastrul şi mai profund, strălucirea şi mai pronunţată. Cu toate că, fizic, slăbise destul de mult, îşi păstra vigoarea care-l caracterizase întotdeauna. Întreaga lui fiinţă ardea de dorinţa nemărginită de a lupta, de o obsedantă chemare de a descoperi cât mai repede pe cel ce ucisese fiinţa de care se legaseră într-atât visurile tinereţii sale.

— Eugene, dacă nu te-aş cunoaşte, îi spuse într-una din zile Moraru, aş zice că eşti făcut din oţel. Eu, însă, am privilegiul să ştiu ce suflet cald se ascunde dincolo de înfăţişarea aceasta, a ta, de „om dur”.

Se înserase de mult, când Moraru încercă să-l scoată din hârtiile în care se adâncise în studiu, dar Eugen se mulţumi să mormăie ceva şi îşi văzu mai departe de treabă. Era aproape convins că direcţiile de acţiune spre care trebuia să-şi îndrepte atenţia le putea găsi numai analizând atent schimburile de

informaţii dintre grupul paracliserului şi centrul de spionaj. Altfel, ar fi însemnat să caute un „ac în carul cu fân", pentru că, şi în situaţia în care s-ar fi acceptat ipoteza existenţei unui alt grup de spioni, a unei alte reţele, ca să se poată apuca de treabă era necesar să aibă un fir de care să se agaţe, de la care să pornească cercetările. Or, până în acel moment, practic, nu exista acel ceva de care să se poată agăţa. Avrămuţ voia să-l afle, să-l apuce şi să tragă de el, ca astfel, să ajungă la cel care apăsase pe trăgaci, la cel care, ascuns, uneltea, poate, alte fărădelegi şi mai mari. În tot acest duel invizibil, individul avea un avantaj total asupra lui şi asupra celorlalţi ofiţeri români. Îi cunoştea, era la curent cu unele din acţiuni, în vreme ce, pentru lucrătorii de securitate, el era numai o umbră fără contur, la fel de inconsistentă şi de nedescifrat, ca şi întunericul.

Maiorul Dinescu avusese unele obiecţii atunci când Eugen ceruse să restudieze dosarele „Acţiunii Sineala" dar, când văzuse tomurile cuprinse în coperţile albastre, fusese de acord, gândind că, cel puţin pentru un timp, acest tânăr cam incomod era blocat, iar el îşi va putea vedea mai departe, în voie, de lucru. Cât despre eventualele iniţiative ale acestuia, va avea grijă să fie oprite pentru că nu le mai putea permite mucoşilor să treacă peste el, astfel ca totul să nu poată căpăta consistenţă fără să poarte girul său, pecetea „competenţei" sale şi, fidel promisiunii ce şi-o făcuse, trecea destul de des să vadă ce face Avrămuţ. Când avea posibilitatea îi controla notiţele, dar nu înţelegea mare lucru din ele şi, mai ales nu descoperea lucruri alarmante, care l-ar fi pus, iarăşi, în poziţii dificile faţă de şeful unităţii.

Eugen, însă, nu ceda. Trecea iarăşi şi iarăşi, nici el nu ştia pentru a câta oară, peste fiecare însemnare, revedea cu grijă material cu material, nu manifesta niciun pic de plictiseală, nimic nu i se părea de prisos, de dat la o parte, pentru că era convins că

undeva va găsi ceea ce căuta, un indiciu cât de mic, o umbră cât de palidă, care să-l apropie de adevăr, să-i ofere o pistă de acţiune concretă. Era în tenacitatea lui ceva din încăpăţânarea câinelui de vânătoare care a descoperit o urmă, dar nu reuşeşte să dea şi de celelalte, ceva din dorinţa de a-şi dovedi sieşi că nu greşise.

Nici comandorul nu putea fi socotit altfel decât un om cu un sânge rece şi o hotărâre de-a dreptul ieşite din comun. Toate acestea, puse sub controlul unei inteligenţe deosebite şi al unei dorinţe de a-şi realiza planurile, îl detaşau net de ceilalţi agenţi. Pentru el, banii nu aveau decât menirea de a-l ajuta în îndeplinirea misiunilor, iar celelalte plăceri ale vieţii le accepta numai în măsura în care nu-i încurcau treburile. Un altul, în situaţia lui, şi-ar fi strâns repejor „jucărelele" după insuccesul de a-l omorî pe Avrămuţ şi, măcar pentru un timp, s-ar fi retras. Ba, dimpotrivă, după ce ar fi întreprins o acţiune de o asemenea gravitate fără binecuvântarea patronilor săi, n-ar fi trebuit să mai continue, să le ceară părerea pentru viitor şi, mai ales, să se avânte şi mai mult, cerând să-şi desfăşoare mai departe activitatea.

Această trăsătură de caracter i-o intuise Avrămuţ, de parcă atunci, în bătaia pistolului, odată cu glonţul, comandorul, care apăsase pe trăgaci, i-ar fi transmis ceva din gândurile sale. Erau doi adversari de valori aproximativ egale, numai că spionul, după cum bine realizase Avrămuţ, avea de partea lui avantajul că ştia cu cine urma să se bată, pe când locotenentul încă alerga după el, în necunoscut.

Primind noi dispoziţii din partea centralei, comandorul a devenit, dintr-o dată, nespus de bucuros. Intenţionat nu propusese nimic. Dorea ca un om din afară care nu era implicat direct în acţiune, să-i indice modul de a proceda, mutarea următoare. Era fericit să constate că ceea ce i se ordonase de către centrală se apropia întrucâtva de gândurile şi intenţiile lui. „Nici eu nu băteam departe de voi, tâmpiţilor", îi complimentă el. Urma să execute totul, pas cu pas, aşa cum i se ordonase şi era convins că, dacă nu ar fi avut atunci acel eşec, acum ar fi putut fi mult mai liniştit. Moartea tinerei femei nu-i trezise nicio urmă de regret. Singura părere de rău pe care o avusese era aceea că ea se interpusese între glonţ şi cel căruia îi fusese destinat, că nu-l putuse omorî pe Avrămuţ. Viaţa altora cântărea foarte puţin pentru el, tot atât de puţin ca şi altădată, încât regreta mai mult când pierdea o piesă la jocul de şah decât atunci când arunca atâta durere, atâta tristeţe, atâta nefericire în inimile oamenilor. Pentru el, moartea Laviniei era un simplu accident, de care nici nu îşi va mai aduce aminte decât atunci când va avea nevoie să ia măsuri pentru a îndepărta toate bănuielile, astfel ca niciodată să nu fie acuzat de crima făptuită. Acest lucru îl gândise şi el, dar cei de la centrală i-l completaseră cu un „amănunt". Îi ceruseră nu numai să facă totul ca să i se piardă urmele, dar pistolul şi alte materiale care ar fi putut contribui la identificarea celui care apăsase pe trăgaci trebuiau duse la unul dintre membrii reţelei paracliserului, astfel încât, descoperite la acesta, cercul să se închidă şi securitatea românească să nu mai caute alt grup de agenţi străini. Ca să se confere şi mai multă credibilitate acestor „mişcări", centrala avea grijă să întrebe ce se întâmplase cu „Acţiunea locotenentul", iar prin intermediul unui agent al paracliserului să se raporteze că a dat greş. Se indica şi cine anume şi, mai ales, termenii în care să se facă acest raport.

Citindu-le, comandorul nu-şi putu stăpâni un zâmbet de satisfacţie. Era un plan dibaci, care îi asigura supravieţuirea, şi cele câteva cuvinte de mustrare pe care le conţinea mesajul nu însemnau nimic în comparaţie cu plăcerea ce i se oferea de a acţiona din nou.

Sacrificatul era Hotineanu. Fiind cel mai bătrân din reţeaua paracliserului, neavând nici posibilităţi de informare prea bune, centrala apreciase că se putea dispensa de el. Apoi, se miza pe faptul că românii nu vor trece la arestarea lui, pentru că aceasta ar fi dus la încetarea jocului operativ cu adversarul german. Dar lucrul acesta ar fi însemnat şi încetarea oricăror suspiciuni cu privire la existenţa altei filiere de spionaj în afara celei a paracliserului.

Noi bănuieli

Toamna îşi bulucise norii grei de ploaie peste malurile Dunării, făcând apa fluviului să pară şi mai cenuşie. Era frig şi cârdurile de ciori anunţau, cu croncănitul lor metalic, de râşniţă, o iarnă timpurie, aspră. Norii din sufletul lui Avrămuţ erau şi mai grei decât cei care alergau pe cer. Răsucise cu răbdare pe toate feţele rapoartele trimise de agenţii conduşi de paracliser în primul an şi jumătate de la reactivarea lor, dar nu reuşise să găsească nimic nou, ceva care să-i trezească o bănuială cât de mică. „E firesc oare? Doar nu s-or fi adunat agenţii lor în acelaşi loc, cu toţii". Nu renunţă la ideea lui şi continuă cu aceeaşi îndârjire să caute.

Munci la fel de concentrat şi meticulos, aşa cum obişnuia el. Îşi făcuse un grafic în care cuprinsese domeniile de unde se culegeau informaţii. Pe un alt grafic, cu rubrici întrucâtva asemănătoare, înscrise cererile, indicaţiile centralei cu privire la datele ce trebuiau căutate cu prioritate. Se gândise că, procedând prin eliminare, ca în cazul ipotezei cu privire la penetrarea în serviciile de securitate româneşti, va găsi locul de unde se culegeau informaţii care îi interesau pe cei din serviciul Ghelen. Cu toată meticulozitatea ce o dovedise atunci când centralizase toate datele, situaţia întocmită nu arăta decât faptul că

informaţiile cerute de serviciul vest-german, corespundeau posibilităţilor agenţilor, locurile în care ei reuşiseră să se infiltreze. Pentru început nu-i venea să creadă, dar acesta era adevărul relevat şi statistic. Exista o singură explicaţie: nemţii lăsaseră această „moară" să macine de la început în gol, şi atunci nu complicaseră în niciun fel lucrurile. Avrămuţ nu se împăca, însă, cu această ipoteză.

Cum nu îi era în obicei să lase lucrurile făcute numai pe jumătate, deduse că şi „cercul" de spioni aflat încă în umbră ar putea avea pătrunderi similare ca şi primul, fapt ce explica mult mai multe. În primul rând, lipsa cererilor de a se reverifica unele informaţii, precum şi căutarea unor mijloace de transmitere mai rapidă a acestora. Se mai putea deduce şi o aparentă lipsă de interes faţă de exploatarea posibilităţilor pe care grupul paracliserului le avea totuşi şi care nu erau folosite, cum ar fi fost normal, la capacitatea maximă. Toate acestea constituiau, într-adevăr, nişte indicii, dar nu erau îndeajuns de revelatoare pentru a permite declanşarea unei acţiuni concentrate. Să prinzi un spion la o întreprindere de importanţă, care grupează, adesea, mii de salariaţi, este o muncă de Sisif, care, de regulă nici nu poate duce la vreun rezultat. Avrămuţ ştia din practică că, până va reuşi să ajungă la „boabe", trebuia să-şi „taie degetele în multe frunze", dar nu ezita să o facă.

Iar ca lucrurile să se complice şi mai mult, între informaţiile transmise către centrală se găsea şi una care putea fi interpretată ca un raport cu privire la încercarea de asasinare a unui ofiţer de securitate.

— Vedeţi că am avut dreptate? se făli, imediat, maiorul Dinescu.

Pentru Avrămuţ, acest raport avu, însă, tocmai valoarea inversă faţă de ceea ce reprezenta el pentru maior, şi, în parte,

chiar şi pentru Moraru. Faptul că există un astfel de raport, îi confirma bănuiala iniţială şi, totodată, îi întărea certitudinea că cealaltă filieră are la îndemână mijloace mult mai rapide de legătură.

— Dar cei care au desfăşurat ancheta au stabilit, evident cât le permitea situaţia, pentru a nu se deconspira că Hotineanu, pe care îl cam indică raportul ca fiind cel ce a tras asupra mea, în acel moment, ar fi fost acasă, cu familia, fiind văzut în balconul locuinţei de către mai mulţi vecini. Corect? întrebă Avrămuţ.

— Da, şi ce-i cu asta? replică maiorul.

— Deci, Hotineanu poate fi scos de sub bănuială. Şi, pe lângă asta nu miroase cam a capcană faptul că ni-l şi indică, de parcă pe „domnii friţi" i-a apucat mila de noi, că ne irosim timpul, căutându-l pe criminal? S-au oferit ei să ni-l demaşte, pentru a fi siguri că nu greşim...

— Eu cred că are dreptate Avrămuţ, interveni Moraru...

— Consider încheiat subiectul acesta. Dacă ar fi să mă iau după mintea voastră, ar însemna să căutăm peste tot spioni, de parcă şi la alimentara din colţ s-ar fi pus în vânzare... Vă legaţi de tot felul de fleacuri, căutaţi zeci şi zeci de explicaţii şi scăpăm din vedere problemele esenţiale „capitale", care rămân fără răspuns. Ce interes ar fi avut nemţii să-şi sacrifice această reţea, pe care se pare că au pregătit-o cu destulă minuţiozitate fostele organe fasciste?

— N-au avut niciun interes, dar şi-au dat seama că ei acţionează sub mâna noastră... spuse repede, Avrămuţ.

— Este o ipoteză bună, nimic de zis, dar, te rog, să mi-o probezi cu fapte şi date. Clar? Până atunci, însă, să nu mai aud de poveşti cu spioni, de parcă am fi la filmele americane.

— Prea bine, tovarăşe maior. Şi-aşa nu prea voiam cu să vă plictisesc... i-o întoarse Avrămuţ, pe acelaşi ton răutăcios.

Colonelul Sandu nu se dezminţi nici de data aceasta. Îl ascultase pe Avrămuţ cu aceeaşi răbdare şi atenţie, uitându-se la el cu aceeaşi privire camaraderească în care se citeau, deopotrivă, compătimire, înţelegere şi apreciere.

— Cunosc aspectul acesta. L-am discutat cu colonelul Tudose. Mi-a spus că dumneata i-ai formulat această ipoteză, dar, drept să-ţi spun, mie mi se pare niţeluş cam depărtată de realitate.

— Poate că aşa este dar, cred, că n-ar strica să verificăm toate aspectele ce s-ar putea ridica, tovarăşe colonel.

— Adică?

— Să vedem care dintre ofiţerii noştri are vreun anturaj în care s-ar fi putut strecura şi un om care furnizează informaţii unor agenţi străini.

— Totuşi, tare mi-e teamă că n-o să găsim nimic. Eu îţi înţeleg înverşunarea, vezi, însă, ca durerea să nu te facă să cauţi umbre şi în soare.

— Nu caut nici umbre şi nici vinovaţi cu orice chip, dar consider de datoria mea să vă cer verificarea atentă a situaţiei fiecăruia, inclusiv a mea, pentru că nu avem voie să...

— Ştiu, locotenente. O să facem tot ceea ce este necesar. Nu te îngriji de asta, este obligaţia noastră.

Comandorul apreciase la justa valoare datele obţinute cu ajutorul Claudiei. Maiorul Dinescu se dovedea a fi o mină de aur, pe care ar fi putut-o exploata multă vreme, dar îşi punea serios problema dacă nu era prea periculoasă continuarea jocului. Renunţarea la o sursă de informaţii atât de preţioasă şi atât de lesnicioasă cerea o anume hotărâre. Şi comandorul nu ezită să-i impună Claudiei să uite de existenţa maiorului Dinescu. Pentru

Claudia, faptul în sine nu avea nicio semnificaţie, fiindcă de acest om nu o lega absolut nimic, nu simţea nicio plăcere să-l vadă şi, mai ales, să facă dragoste cu el. Foarte consecventă obişnuinţelor ei reuşise să-l facă pe Pavel Dinescu să creadă că este îndrăgostită nebuneşte de el, că este singurul cu care ar fi dorit să trăiască până dincolo de moarte.

Credul, orbit de dragostea pentru propria-i persoană, Dinescu se privea cu alţi ochi. Chiar începuse să creadă că de la o vreme succesele pe plan profesional erau dublate de altele, pe plan sentimental, că era un bărbat bine, după care femeile se dădeau în vânt şi căruia nu-i rezistă nimeni. De aceea, fusese dezamăgit când scrisorile sale rămăseseră fără răspuns, când la repetatele avize telefonice nu se mai prezenta nimeni, când aştepta înfrigurat venirea trenului din Bucureşti. Suferea sincer şi am fi nedrepţi dacă nu am recunoaşte că situaţia îl făcea să se simtă părăsit, înşelat, rănit în cele mai sincere sentimente. Ar fi căutat-o pe Claudia, călcându-şi bucuros pe inimă, lăsând la o parte orgoliul, dar femeia nu-i lăsase nicio adresă, unde să poată fi găsită.

Claudia, aşa cum o instruise comandorul, îi spusese să-i scrie pe „adresa unei prietene", până ea îşi va rezolva problemele cu casa, dar el nu reuşise niciodată să-i descopere locuinţa. Încercase, pentru că, asemeni fiecărui bărbat ce iubeşte o femeie, vrea să intre în intimitatea ei, dar Claudia reuşise să întoarcă astfel lucrurile, încât îl determinase să renunţe. Se hotărî totuşi s-o caute. Dar în Bucureşti la adresa unde îi scria, o femeie între două vârste îl ascultă uimită când îi spusese cu cine vrea să stea de vorbă.

— N-a locuit niciodată cineva cu numele acesta aici, îi spuse, şi închise uşa îmbufnată.

Dinescu simţi că îi fuge pământul de sub picioare, însă nici măcar acum nu se trezi la realitate. Cu toate că nu ştia mare lucru despre femeia cu care devenise atât de intim şi căreia îi vorbise despre lucruri secrete din activitatea sectorului său de muncă, Dinescu nu raportase situaţia, deşi ar fi trebuit să-şi dea seama de gravitatea faptei sale. Dar el tot mai spera într-o reîntoarcere a femeii, visând la picioarele lungi, cu coapse pline, la sânii feciorelnici şi la buzele-i ce sărutau atât de pătimaş. Era în aşteptarea lui ceva de câine bătut, de copil părăsit de nişte părinţi răi. Din păcate totul pentru el nu era decât o chestiune pur sentimentală. Nu putea face o legătură cât de cât logică între „destăinuirea" sa cu privire la ideile lui Avrămuţ şi focul de pistol care-l urmărise pe ofiţer.

Din păcate, nimeni altcineva nu cunoştea relaţia sa cu Claudia. Femeia îl rugase să fie discret, iar el împinsese lucrurile până la absurd, pentru că nu gândea că se va lăsa prins atât de tare în această poveste, pe care el o socotise, iniţial, o simplă şi nevinovată aventură.

Comandorul urmărise cu destulă grijă evoluţia evenimentelor, nerăbdător să cunoască ce va face în continuare locotenentul. Dacă ar fi fost după el, ar mai fi încercat încă o dată să-l lichideze pe acest om împotriva căruia simţea o aversiune crescândă, deşi îşi dădea seama foarte bine că nu-i putea fi o victimă chiar atât de uşoară. În ciuda aerului absent, Avrămuţ era deosebit de atent la cele ce se petreceau în jurul său. Observând lucirea din ochii ofiţerului, într-o împrejurare, înţelesese că acesta ar fi ripostat fără ezitare, cu acea hotărâre care îl face pe atacator să se simtă de la început, inferior. Nu-l urmărise decât de două ori, şi, atunci,

doar câteva sute de metri, pentru că ofiţerul, prins de treburi, dispăruse tocmai când credea că va avea posibilitatea să-l aibă mai mult în obiectiv, să-i cunoască din preocupări. În faţa acestei situaţii renunţase la ideea că ar fi putut să tragă unele concluzii privitoare la activitatea ce o desfăşoară din urmărirea sa şi bineînţeles, specularea unui anumit moment, pentru a încerca iarăşi să-l omoare. Nu putea risca, nu putea să se hazardeze, pentru că văzuse permanent în Avrămuţ un adversar pe măsură. Un om de care avea toate motivele să se teamă.

Îşi răscolise mintea, în fel şi chip, cum anume să procedeze, pentru că era convins că, dacă îl ţinea în contact, într-o formă sau alta, pe acest tânăr ofiţer, ar fi reuşit să-şi menţină avantajul pe care deja îl avea faţă de organele de securitate. În cele din urmă, se hotărî să-i încredinţeze această sarcină Claudiei, mai ales că acum, după ce ea rupsese orice legătură cu maiorul Dinescu, rămăsese fără „angajament”. Pe lângă asta gândea că o astfel de femeie, pentru care dragostea fizică făcea parte din osatura vieţii, nu trebuia să stea prea mult timp singură, fără o preocupare de acest gen.

Îi spusese Claudiei ce anume are de făcut, atrăgându-i atenţia asupra discreţiei şi delicateţei cu care trebuia să procedeze în cazul tânărului ofiţer. Modul în care Avrămuţ se purta după pierderea fiinţei iubite îl definea foarte clar ca pe un om ferm, greu de abătut din drumul său. De aceea, având încredere în intuiţia-i de femeie o lăsase pe ea să aleagă calea de apropiere, urmând ca să mai discute asupra a ceea ce urma să întreprindă înainte să treacă la îndeplinirea noii misiuni.

Claudia era obişnuită cu succesele facile, iar atunci când un bărbat nu-i acorda atenţie, simţea răscolindu-se în ea toate hachiţele de femeie pentru care întoarcerea capului, avansurile mai mult sau mai puţin directe făceau parte din tabietul zilnic. Îşi

închipuia deja, cum avea să-l facă pe ofiţer să-şi piardă în aşa hal „busola”, încât o să-i pună o lesă de toată frumuseţea. Comandorul îi mai potoli entuziasmul, mai ales după ce, într-o zi, mentorul ei i-l arătă şi îi vorbi despre Avrămuţ. Înţelesese atunci destul de bine că nu va fi o treabă chiar atât de uşoară, precum crezuse.

Îşi făcuse şi ea socoteala că momentul abordării lui Avrămuţ trebuia bine ales. Se hotărâse ca, mai întâi, din umbră, să-i afle obiceiurile. Descoperise că tânărul locotenent obişnuia, atunci când treburile îi permiteau, să frecventeze concertele de duminică dimineaţa ale Filarmonicii. Găsise astfel, modul de a-l face pe ofiţer să o remarce. Se îmbrăcă cu destulă modestie şi ocupă un loc în sala Ateneului. Îl văzuse intrând şi, ca din întâmplare, chiar atunci ea ieşi pe culoarul central, să-şi cumpere un program. Trecând pe lângă Avrămuţ, îl atinse uşor, „din greşeală”, cerându-şi scuze, şi îşi văzu mai departe de drum, fără să-i mai acorde atenţie. Dar femeia nu era una dintre cele care pot trece neobservate. Avrămuţ îi remarcă silueta elegantă, ţinuta bine proporţională şi chipul de o frumuseţe remarcabilă, dar nu-l interesa nimic. Îşi ocupă locul şi ascultă în tăcere „Simfonia spaniolă” de Lallo, simfonie care ştia că-i plăcuse foarte mult Laviniei. Dar, de atunci, Claudia, pentru care muzica aceasta era aproape un supliciu, începu să frecventeze cu asiduitate concertele de duminică ale Filarmonicii. Avrămuţ era şi el prezent, când şi când.

După un timp, Eugen sesiză apariţia frumoasei femei la concerte. De câteva ori, privirile li se întâlniră şi femeia îi zâmbise discret, cu o anume complicitate, ca unei cunoştinţe. Începuse chiar să o salute şi, în cele din urmă, îi propuse să facă împreună câţiva paşi. Totul se rezumase, însă, la o nevinovată plimbare prin Cişmigiu, pe covorul de frunze galbene ale

toamnei. Ofiţerul îi vorbise cu o sobrietate ce-i făcuse inima să tresalte uşor de emoţie. Niciodată, nu se simţise în largul ei atunci când se afla în prezenţa unui bărbat care o făcea să se gândească şi la altceva decât la atingerea pielii, la aşternuturile curate şi la acel moment, în care ea, femeia, era cea care alegea, cea care impunea, cea care hotăra clipa în care să se dăruiască. Dar bărbatul acesta tânăr, în care ea întrezărea atâta forţă stăpânită a cărui putere o fascina, ale cărui palme mari, aspre şi totuşi atât de tandre, ar fi vrut să le simtă frământându-i trupul, o făcea să încerce un sentiment nou, o dorinţă de a se lăsa dominată, condusă, stăpânită.

Păşea în tăcere lângă el şi înţelegea de ce comandorul se temea atât de mult de tânărul locotenent. Puterea aceea copleşitoare iradia din el ca dogoarea dintr-un fier încins, şi ea, femeia obişnuită să accepte mângâierea, simţi nevoia să-l îmbrăţişeze şi să-l sărute. Se trezi numai sprijinindu-se uşor de braţul lui şi abia apropiindu-şi buzele de obraz, aspirându-i mirosul de bărbat tânăr, a cărui aromă neobişnuită încă nu o mai întâlnise.

— Nu trebuia să faci asta, Claudia... o dojeni Eugen, pe un ton blând, ca atunci când cerţi un copil răsfăţat.

— Pur şi simplu, aşa am simţit... Te rog, să nu mi-o iei în nume de rău...

— Nici vorbă, dar nu trebuia... Nu ştiu cât timp va trebui să treacă să mai pot săruta o femeie...

— De ce, te-a înşelat cineva?

— Nu m-a înşelat.

— Te-a părăsit?

— E un fel de a spune, pentru că femeia pe care o iubeam a murit în braţele mele, sub ochii mei sorbindu-i ultima suflare. Cred că mă înţelegi...

— Nu, defel...

Avrămuţ îi povesti în cuvinte simple, fără să exagereze nimic, tragica întâmplare. Ascultându-l, Claudia realiză pe dată, cu acea intuiţie feminină, că vinovat de toată acea întâmplare era comandorul, omul de care ea asculta orbeşte şi de care îi era teamă. Comandorul nu-i spusese niciodată nimic despre aceea istorie, dar o asemenea poveste cu privire la uciderea unei tinere, chiar pe treptele primăriei, după căsătorie, circulase în destule variante, din care nu lipsea fostul amant gelos, sau soţia părăsită a ginerelui, variante pe care le auzise şi ea, dar cărora nu prea le dăduse crezare. Ceea ce îi spusese, însă Avrămuţ, o răscolise, o făcuse să se înfioare şi, pentru prima dată, să cugete la situaţia ei de frunză călătoare, de femeie care se bucurase numai de plăcerea de a fi acostată şi de a se lăsa iubită, să se întrebe dacă ea ar fi fost în stare să se jertfească pentru a salva viaţa iubitului. „Dar am iubit, oare, pe cineva cu adevărat?" îşi puse, pentru întâia oară, această întrebare, şi înţelese că nu putea găsi în viaţa ei, destul de scurtă şi, totuşi, atât de plină de aventuri, pe cineva pe care să poată spune că l-a iubit cu adevărat.

Se simţi dintr-o dată murdară, plină de noroi şi se întrebă ce rol îi mai rezervase comandorul în distrugerea acestui tânăr pe care nu-l mai simţea deloc duşman, înfiorător, ca la început, atunci când începuse să frecventeze concertele Filarmonicii.

Avrămuţ tăcuse, bântuit iarăşi de amintiri. Privindu-i chipul, îi văzu buzele întinse într-un rictus ce nu prevestea nimic bun, şi îşi zise că era o fericire pentru o femeie să fie iubită de un astfel de bărbat, care ştie să câştige iubirea, dar şi să aprecieze jertfa.

— Aş vrea să te conduc, îi spuse, dintr-o dată, înfrigurat, Avrămuţ, dornic să rămână cât mai repede singur.

Şi, contrar ordinului pe care i-l dăduse comandorul, de a nu-l lăsa să-i cunoască adevărata adresă, Claudia se lăsă însoţită. Mergea parcă plutind şi pentru prima oară, avu senzaţia de

puritate, simţindu-se curăţată prin, jertfa acelei femei, lovită atât de crunt de mâna ucigaşă, în cel mai frumos ceas al vieţii ei, de sufletul acestui bărbat tânăr pe care nu-l putea urî şi faţă de care se vedea neputincioasă de a-i face vreun rău.

În noaptea aceea, Claudia nu putut dormi. Se zvârcolise între cearşafurile care-i ardeau pielea. În vâlvătaia neliniştii, îi năvăliră în minte crâmpeie din viaţa ei; chipurile fraţilor pe care nu-i mai văzuse demult, ochii înlăcrimaţi ai mamei, care o condusese cu bocceluţa la gară şi pe care nu se mai dusese să o vadă niciodată, fotografia tatălui ei, ştearsă şi îngălbenită de vreme, pe care nu-l cunoscuse şi care murise departe de ai săi, într-un lagăr de prizonieri, măsuţa cu trei picioare, în jurul căreia se adunau cu toţii să împartă bruma de bucate, care, mai mult aţâţa decât să potolească gurile lor flămânde. Apoi, în minte îi răsăriră alte imagini. Viaţa în care se afundase, mai bine-zis, se înecase, ca un om care uitase să înoate, nopţile de bar, şoaptele înfierbântate, ale bărbaţilor, aventurile trecătoare; plânse dureros, fără un motiv anume, şi îşi spuse că, dacă ar fi avut şi ea norocul să întâlnească un bărbat pe care să-l fi iubit, aşa cum îl iubise Lavinia pe Avrămuţ, pentru care murise, apărându-l cu propria-i viaţă, şi ea ar fi rămas la fel de pură.

Adormi târziu, spre dimineaţă, oftând. Soneria telefonului o trezi la realitate cu ghearele reci, dureroase, amintindu-i că trebuie să intre în scenă, să-şi joace rolul. Era comandorul. Spuse un „alo”, adormit, răguşit, şi bărbatul luase asta ca un semn al nopţii de dragoste petrecute cu ofiţerul. Bănuiala o duru nespus, de parcă s-ar fi expus goală într-o piaţă publică. Nu încercă să-i schimbe impresia şi confirmă tot ceea ce mormăia spionul, cu un glas ce i se părea venit din caverne. Cursa de Roma, cu care ea trebuia să plece, era abia la ora două, dar nu fu în stare să accepte ideea de a-l întâlni pe comandor şi încercă să-şi motiveze în fel şi

chip dorinţa de a nu ieşi în dimineaţa aceea. Individul râse complice, scârnav şi închise...

Oftă uşurată şi intră în baie. Zăbovi îndelung sub şfichiul duşului, simţind aceeaşi nevoie de a se purifica. Se freca cu atâta furie cu buretele de parcă ar fi vrut să şteargă cu el nenumăratele „mângâieri", care-i atinseseră pielea şi pe care nu dorea să le mai simtă.

Plecă la timp, îmbrăcată în uniforma cochetă de stewardesă. De astă dată nu mai luă în considerare privirile semnificative, admirative şi pofticioase ale bărbaţilor. Pentru prima dată, încercă să se ferească şi de atingerea mâinilor pilotului comandant, îndepărtându-l cu un gest, care îl făcu, pe bărbatul căruia îi acceptase întotdeauna totul, să privească uşor ruşinat spre femeia ce părea alta. Se uită neîncrezător şi nu ştiu ce explicaţie să dea acestei atitudini atât de neobişnuită la Claudia, dar care o făcea parcă mai atrăgătoare, mai frumoasă.

Ceva se schimbase nu numai în atitudinea ei faţă de bărbaţi, ci şi faţă de ceea ce în mod normal făcuse în cursele anterioare. Plecă ultima din avion şi, până la ora decolării spre patrie, rămase la restaurantul aeroportului cu un pahar de coniac în faţă. Nu avea prea clare în minte mobilurile acestei schimbări, dar, înţelesese totuşi mai mult decât din toate explicaţiile pe care le-ar fi putut încropi, că ceea ce făcuse era şi împotriva ei.

Din nou îşi aminti de cei dragi de acasă şi se hotărî ca, de îndată ce va putea, să meargă să-i vadă. Cumpără câteva nimicuri de la Free-shopul aeroportului. Şi se grăbi să fie la uşa aeronavei cu suficient timp înainte ca pasagerii să sosească. Funcţionarul de la vamă, aşa cum avea consemnul, îi strecură, – între pacheţele mesajul centralei către comandor.

Avrămuţ credea în ideea sa. Colonelul Sandu îl chemase să-i spună că toate verificările întreprinse de organele de contrainformaţii nu reuşiseră să scoată la iveală vreun indiciu cu privire la anturaje necorespunzătoare, la legături cu persoane dubioase ale vreunuia dintre cei antrenaţi la această acţiune. Dar, locotenentul era convins că are dreptate. Îşi îndreptă atenţia spre posibilele canale de legătură ale spionilor cu străinătatea. Era un raţionament just, deoarece, aşa după cum se ştie, informaţiile oricât de valoroase s-ar dovedi, dacă nu ajung la timp la cei cărora le sunt destinate, se depreciază. Or, dacă culegerea acestora se poate face în siguranţă, momentul cel mai periculos pentru orice spion este tocmai acela al transmiterii lor. Acest lucru era foarte clar, şi pentru Avrămuţ şi, de aceea, mereu cu atenţia trează, se străduia să dea de un indiciu care să-l ajute să descifreze acest punct nevralgic. Cu sprijinul organelor în drept, verificase dacă nu cumva în ultima perioadă de timp apăruse vreun post de emisie necunoscut. Dar nimeni nu tulburase „liniştea" eterului. Goniometrele continuau să rămână mute. Acest fapt era un puternic argument împotriva părerii emise de Avrămuţ. Dar, Eugen nu era dispus să considere că fuseseră epuizate toate posibilităţile pe care spionii le-ar fi avut la dispoziţie pentru a comunica, şi după un studiu foarte aprofundat a formulat şi alte ipoteze de lucru.

Transmiterea în exterior a informaţiilor se putea realiza prin intermediul unui emisar străin, care ne vizita ţara la intervale destul de mici, era o primă variantă, iar cea de-a doua era tocmai reversul primei; transmiterea putea fi făcută de către un curier care, prin natura serviciului său, pleca cu uşurinţă peste graniţă.

Din nou se prezentă la raportul colonelului Sandu. Cu aceeaşi răbdare şi atenţie, „Moşul" îl ascultă dar nu prea păru entuziasmat de ideile locotenentului.

— Este o simplă problemă de competenţă. Treaba cred că îi priveşte mai mult pe tovarăşii de la Capitală. N-ar fi bine să...

— Tocmai de aceea voiam să vă propun să îmi permiteţi să mă reîntorc la serviciul meu. În fond, „bisericuţa paracliserului" merge şi fără mine, iar, la nevoie, sunt gata să execut sarcinile ce-mi vor fi încredinţate.

— Hm! Dacă nu te-aş cunoaşte, aş zice că te-ai plictisit de noi, de oraşul ăsta cam mititel şi vrei să te întorci la munca dumitale. Dar fii fără teamă, se grăbi să adauge, la gestul de protest al ofiţerului, nu sunt tentat să gândesc aşa ceva. Îmi place înverşunarea dumitale. E bună în muncă, dar fi atent să nu te facă să vezi unele lucruri pe dos. Acesta-i singurul pericol, şi nu unul mărunt ce te paşte. Fii sigur că toate ipotezele dumitale au fost analizate până la cele mai de sus niveluri. Au fost antrenaţi şi alţi ofiţeri. Din păcate, nu am reuşit să găsim nimic concret. Negăsind, nu înseamnă că nu pot exista. E o prostie să crezi aşa ceva şi din păcate, şi pe la noi mai sunt unii care mai au impresia că lumea începe şi se sfârşeşte cu cercul lor îngust. Am pretenţia că sunt departe de un asemenea mod de a vedea lucrurile şi, sincer să fiu, pe mine m-ai convins că ai dreptate. Nu-i de-ajuns, însă. Trebuie dovezi, fapte, probe. Nu mai eşti un novice într-ale muncii de securitate şi cunoşti bine că ipotezele, oricât ar fi de bune, dacă nu se verifică în practică, sunt abandonate. Ipoteza emisă de dumneata, Avrămuţ, este bună, are „carne", se leagă, este al dracului de tentantă, dar, spre regretul nostru, nu se confirmă... nu prinde conturul faptelor.

— Dar...!

— Ştiu ce vrei să spui. Focul acela de pistol care... Însă, dincolo de el, ce mai ştim? Ceea ce spui în legătură cu transmiterea informaţiilor, dacă te gândeşti bine, constituie o problemă generală şi, dacă vrei, nu aduci nimic nou cu asta. De când e spionajul, informaţiile s-au transmis într-una din formele pe care le ştii. Alta ar fi situaţia să ne arăţi curierul, sau măcar dacă ne-ai indica mai precis mijlocul. Apoi, îţi dai seama că dacă noi am concentra atenţia lucrătorilor noştri spre o astfel de pistă, cel puţin în acest stadiu ipotetic, „ne-am blocat singuri" şi am scăpa, poate, din vedere alte aspecte. Oare nu este şi acesta un scop al duşmanilor? Noi alergăm după coada vulpii şi ea nici n-a ieşit din vizuină. Mai cugetă şi dumneata.

Avrămuţ, însă, reflectase îndeajuns de mult, fiecare zi i se părea o pierdere imensă, şi de cum primi aprobarea colonelului Sandu, se reîntoarse la serviciul său.

— Am impresia că-ţi cam depăşeşti atribuţiile, locotenente! îl apostrofă, fără răutate, colonelul Danciu,

— Este vorba numai de o propunere, nici...

— Mi-am dat seama. Surprinzător este altceva. Pe de o parte, înverşunarea dumitale, despre care Sandu mi-a vorbit în termenii cei mai admirativi posibili, iar pe de altă parte, faptul că laşi în pragul finalizării sau, mă rog, nu departe de aceasta, o misiune executată în cel mai strălucit mod, renunţând cu uşurinţă la momentul în care şi dumneata te-ai fi putut afirma. Vezi, treaba asta mă face să înclin spre propunerea ta. Sunt convins că nu faci asta de florile mărului. Dacă simţi nevoia să acţionezi, fă-o. Convinge-te şi aştept să ne convingi şi pe noi. Un singur lucru vreau să-ţi mai spun, să nu-mi ceri forţe, că nu am de unde să-ţi

dau. Ştii cât de prinşi sunt oamenii cu cazul „Jaguarul albastru[12]" şi nu-mi pot permite să scot niciun ofiţer din dispozitiv. Pricepi?

— Am înţeles! Nu este nevoie să-mi spuneţi mai mult.

— Ba este nevoie să-mi spui dumneata mai mult. Cum vei acţiona? Definitivează-ţi planurile şi vino să le discutam. Am să dau dispoziţiile necesare şi vei avea toată, libertatea de acţiune. Lucrezi direct cu mine. Mie îmi vei raporta totul...

— Tovarăşe colonel, vă şi prezint cele două planuri principale ale acţiunilor pe care intenţionez să le întreprind. Primul, să încerc să dau de un fir, tocmai pornind dintr-unul din locurile în care eu bănuiesc că ei au alte surse de informare decât cea controlată de noi, iar, pe de altă parte, să le descopăr mijloacele de transmitere.

— Cum? întrebă Danciu, surprins să-l vadă pe ofiţer pregătit de acţiune.

— În primul caz, am să las să ajungă, la urechea uneia dintre sursele controlate, o informaţie care să pară foarte valoroasă. Aceasta o va transmite prin canalul „Marinarul". Strecurată printre altele, sunt sigur că va prezenta interesul necesar. Atât. Pentru că nu vom mai lăsa individul să afle nimic altceva. Am convingerea că cei de-acolo vor indica celei de a doua reţele sarcini în acest sens. Fiind pe fază, noi vom reuşi să-l descoperim pe cel ce caută să intre în posesia unor astfel de date. Îl vom lăsa să-şi facă jocul. Prin el, ajungem la cel ce strânge datele şi, de-acolo, mai departe.

— Bine gândit. Chiar dacă nu reuşeşti de prima dată, să încerci să repeţi „figura".

— Desigur!

— Cel de-al doilea plan?

[12] Vezi „Opriţi «Jaguarul» albastru!" de Victor Jerca, editura Militară, 1979.

— Vreau să studiez în ce măsură există o anumită „obişnuinţă” a vreunui funcţionar, din întreprinderile şi instituţiile ce au relaţii frecvente cu străinătatea de a pleca în ţări limitrofe cu aceea în care îţi are sediul oficina care l-a racolat pe marinar.

— De ce limitrofe?

— Pentru că ar fi o neghiobie să credem că ei şi-ar contacta agenţii tocmai la ei acasă. Că i-ar putea duce pentru instruire da. Dar nu pot să cred că nu veghează la faptul ca niciun curier să nu meargă acolo. Ar fi prea bătător la ochi. Apoi, uneori nemţilor le place să fie mai intriganţi decât le este în obicei, mai ascunşi în tot ceea ce întreprind...

— De unde ai aflat toate astea?

— Le-am citit. În special în ceea ce au scris americanii după cel de-al doilea război mondial despre foştii adversari şi actualii aliaţi. Sunt nişte studii pline de conţinut, chiar dacă şi americanii au cam prins gustul psihologiei mai mult decât le permite firea lor practică.

— Şi unde ai găsit, locotenente, lucrările despre care vorbeşte.

— La B.C.S.[13], secţia literatură străină contemporană.

— În ce limbă?

— Engleză.

— Bravo, măi, băiete, ştii engleza? Unde ai învăţat-o?

---

[13] Biblioteca Centrală de Stat – înfiinţată în 1955 ca principală bibliotecă publică a ţării având atribuţiile specifice unei biblioteci naţionale, conform standardelor UNESCO. Biblioteca Centrală de Stat a preluat parte din fondurile vechii Biblioteci Centrale a Statului. După evenimentele din decembrie 1989, mai exact în ianuarie 1990, Biblioteca Centrală de Stat primeşte numele de Biblioteca Naţională a României, denumire păstrată până astăzi. (n. hy.)

— În multe locuri. Prima dată, am auzit-o la americanii din schelă, la Moreni. Apoi, cu un prieten şi mai recent la Universitatea populară.

— Să-mi aduci şi mie notiţele.

— Desigur. Le am. Sunt lucruri care mai trebuie chiar să le revăd.

— Ce te-a îndemnat să faci toate astea?

— Din moment ce am fost provocat, trebuie să-mi cunosc foarte bine duşmanul. Este o problemă elementară. Să vă raportez un fapt care mie, evident, la altă scară, mi se pare foarte relevant. Într-o comună din Oltenia s-a întâmplat un accident de maşină. Un bătrân a fost lovit, şoferul l-a aruncat în şanţ, s-a suit la volan şi a dispărut. Şeful de post nu a reuşit, nici cu sprijinul celor de la regională, să dea de urma făptaşului. Bătrânul era tatăl unui ofiţer de miliţie care, atunci când a auzit, ce s-a întâmplat, a cerut permisiunea să conducă el cercetările. I s-a aprobat. Şi-a dat seama că făptaşul, târând victima în şanţ, luase, probabil, sub imperiul emoţiei, căciula victimei. Ofiţerul, oltean fiind, ştia unde, bărbaţii din acea zonă ascund, de regulă, nimicuri, de nevestele lor. A luat doi martori şi a căutat în şira de paie a unui bănuit. Căciula tatălui său era acolo. Dacă omul n-ar fi ştiut acest amănunt, cine ştie cât ar fi durat cercetările sau poate cauza ar fi rămas mult timp înregistrată între cele cu autori necunoscuţi. Ofiţerul acesta de miliţie este un prieten de-al meu şi când m-am gândit de unde să încep, mi-am zis că, înainte de toate, trebuie să-mi cunosc bine adversarii. Aşa am pornit să...

— Înţeleg. Este un lucru înţelept. Apucă-te de treabă cu nădejde.

Claudia aştepta telefonul comandorului. Îi era teamă că se lăsase prea mult furată de imaginea aceea de puritate pe care tânărul ofiţer i-o stârnise în suflet. O chinuise ca un coşmar şi nu mai putea să se uite în oglindă fără ca în apele imaginii să nu-i apară chipul locotenentului. Privirea albastră, atât de calmă, a ochilor lui Avrămuţ, avea ceva din tăria înălţimilor montane, ceva din răcoarea curată a dimineţilor de primăvară. Când îşi amintea însă ce este şi cu ce se ocupă ofiţerul, viaţa ei i se părea şi mai lipsită de sens. „Da, acesta este adevărul-adevărat şi...", dar nu apucă să-şi termine gândul, că auzi soneria de la intrare. Nu aştepta pe nimeni şi, în zbuciumul ce-i înnegura sufletul, sunetul strident al acesteia i se părea o adevărată alarmă. Îşi aminti însă, imediat că era semnalul de recunoaştere al comandorului şi teama din suflet îi crescu, luând proporţii nemărginite.

— Ce dracu' ai întârziat atât? o repezi acesta de cum îi deschise.

Claudia nu răspunse. Îşi strânse, înfrigurată, dintr-o dată, capotul în jurul trupului şi puse lanţul la uşă.

Comandorul scoase din frigider sticla cu coniac, îşi turnă o porţie dublă, după care îşi aprinse o ţigară americană din cele aduse de Claudia. Se răsturnă în fotoliul adânc şi moale şi începu să o măsoare pe tânăra femeie de sus până jos, cântărindu-i sânii copţi, pulpele pline, rotunde, ce se desenau răscolitor în mătasea capotului. Sesizase imediat încercarea femeii de a se acoperi cât mai mult, gest, neobişnuit pentru el, care înţelesese de mult că tânăra era contrariată că niciodată nu „adâncise" relaţiile cu ea. Ar fi putut să o facă de nenumărate ori, dar lui îi plăcea jocul acesta, în care se simţea, şi chiar era, superior. Acum realizase că ceva se schimbase în atitudinea „puicuţei", iar schimbarea, aşa cum bănuise, se datora ofiţerului acela pe care ea trebuia să-l ţină în contact. Bănuiala îi încolţise în minte îndată ce o sunase la

telefon, înaintea plecării la Roma, şi acum venise, sub pretextul luării mesajului, să verifice dacă i se confirma suspiciunea. Se hotărâse să ia măsuri, înainte ca lucrurile să evolueze. Nu o putea lăsa să o ia razna cu mintea şi simţurile ei de femeie proastă şi influenţabilă, gata să creadă în sentimente.

— Te-ai tăvălit cu locotenentul? Cum face dragoste unul d-ăsta, ai?

Claudia nu răspunse. Scoase din geantă pachetul, îl puse pe măsuţa de lângă fotoliu, iar din gestul ei reieşea invitaţia mută, adresată bărbatului de a pleca.

— Te-ai îndrăgostit de tip? Hai, că mă faci să râd, şi o cascadă de hohote îi umplu gura deschisă dizgraţios.

Se opri, însă, la fel de brusc cum începuse. Se ridică din fotoliu, se apropie de ea, îi aruncă coniacul din pahar drept în ochi.

— Treci în pat, muiere! Îţi arăt eu...

— Nu, zise speriată Claudia, strângând şi mai mult capotul în jurul trupului.

— Nu? Hai că mă faci să mor, vrei să te păstrezi „pură" pentru banditul ăla? Mama mă-tii de târâtură! După ce că-ţi fac o cinste să mă... cu tine, tu o...

Dar nu mai continuă, văzând expresia de groază, de silă din cehii femeii.

Se opri, făcu câţiva paşi prin cameră, furios, gata să lovească, să spargă, să nimicească. Se stăpâni însă. Niciun muşchi nu i se mai mişca pe faţa la fel de impasibilă ca o mască de ceară. Se apropie de Claudia, care rămăsese nemişcată în mijlocul camerei.

— Să fie clar, dacă faci o singură mişcare greşită, plăteşti cu viaţa! N-ai decât să-l iubeşti, dar dacă îndrăzneşti să ieşi din cuvântul meu şi faci altceva decât ceea ce ţi-am cerut, ai terminat-o. Atenţie, altfel...

Şi comandorul îşi trecu încet unghia degetului mare peste pielea gâtului femeii, simţind-o cum se înfioară. Repetă mişcarea în sens invers şi, apoi, cu o smucitură scurtă, îi rupse nasturii capotului atât de violent, încât femeia rămase dezbrăcată.

— Sunt mult prea sentimental, continuă el, să nu mă gândesc cât de rece ar fi marmura mesei de disecţii de la morgă pentru acest trup frumos. Ai grijă, şi nimeni nu te va supăra. Ai priceput?

Claudia mişcă maşinal capul, înfricoşată, neîndrăznind nici măcar să clipească. Îl urmări cum pleacă şi încă vreo câteva minute după ce comandorul închise uşa nu avu puterea să se mişte măcar. Se aruncă pe pat şi plânse cu sughiţuri, amarnic, cum nu mai plânsese niciodată.

Îmbrăcat în salopetă albastră, cu şapca ce purta urme de ulei şi rugină, comandorul părea un autentic instalator de apă şi gaze. Îşi puse geanta cu scule pe umăr şi păşi cu hotărâre în holul blocului. Era aproape sigur că la ora nouă dimineaţa nu putea întâlni prea multă lume, care să se întrebe, eventual, ce caută în blocul lor. Avea pregătită o poveste bine ticluită şi ideea de a pătrunde în „bârlogul securistului" i se părea plină de risc, dar îi şi da speranţe. Nădăjduia să găsească unele însemnări, vreo schiţă, vreun nume care să-i ofere posibilitatea de a afla, cât de cât, intenţiile ofiţerului. Apoi, simţea aproape o nevoie fizică să intre cât de puţin în intimitatea locotenentului, să-i simtă răsuflarea, să se elibereze de frământarea pe care i-o strecurase în suflet. Pentru că în ciuda curajului, a sângelui rece cu care analiza totul, cu care acţiona, avea, totuşi, în străfundul

conştiinţei sale, o anume teamă, mai bine zis un presentiment de teamă, de nelinişte, ca atunci când îţi dă târcoale un gând rău.

Făcuse, cu câteva zile în urmă, o recunoaştere şi studiase atent yala de la uşa garsonierei ofiţerului, înţelegând că o putea deschide cu uşurinţă, folosindu-se de uneltele sale de spărgător. Acum avea deja realizată cheia necesară. O simţea caldă în podul palmei. Urmărise în câteva rânduri intrarea şi ieşirea locatarilor, dar cel mai mult îl interesase locotenentul. Îl observase şi se convinsese că nu mai era nimeni în garsoniera acestuia care să-i fi dat peste cap planurile.

Păşi ultima treaptă şi intră pe palier. Era pustiu. Se apropie neauzit de uşa garsonierei; scoase cheia şi o potrivi cu un gest scurt în broască. Calm, ascultă uşorul scrâşnet al metalului, răsuci cheia spre stânga. O împiedicare îi opri cursa. Reveni şi o răsuci încă o dată, niţeluş mai ferm. Broasca cedă. Apăsă apoi clanţa şi intră. Puse geanta lângă uşă, îşi trase la iuţeală mănuşile de mătase subţiri şi controlă cele două încăperi, bucătăria şi baia. Nimeni. Închise uşa cu yala şi se apucă să cerceteze diverse locuri în care gândea că ar fi putut găsi ceva ce îl putea interesa. Se învârti aşa, de colo până colo, mai bine de o oră. Când termină, de scotocit, început să suduie de mama focului, fiindcă nimic din ceea ce i-ar fi fost, cât de cât, de ajutor nu se afla pe nicăieri.

Înciudat, puse totul la loc, fiecare obiect, verificând atent ca nu cumva să fi schimbat poziţia. Se uită la ceas şi, când văzu că se apropie ora două, se grăbi să părăsească locuinţa. Nimic nu lăsă să se vadă că cineva umblase în casă, în lipsa ofiţerului. Comandorului nici nu-i fusese prea greu să aşeze totul în poziţiile în care le găsise, pentru că în casă domnea o ordine desăvârşită. Un singur lucru îi scăpase din vedere. Dulapul de deasupra şifonierului nu-l închisese cu cheia, aşa cum îl găsise.

Furat de dorinţa de a pleca cât mai repede, fusese singurul „amănunt" pe care-l uitase.

Ascultă atent înainte de a deschide uşa; o trase, încet şi privi holul. Ieşi, încuie, şterse clanţa pe care o atinsese la intrarea în garsonieră şi păşi, la fel de discret, pe scări. Parcursese holul blocului şi, odată aflat în stradă, se îndreptă spre staţia de tramvai.

Putea fi mulţumit de îndemânarea cu care pătrunsese şi răscolise. Era însă teribil de furios. „Puştiul ăsta e mai al dracului decât pare", nu se putut stăpâni, înciudat că nu găsise, totuşi, nimic. Îşi pusese mari speranţe în această „vizită", mai ales de când observase schimbarea din atitudinea Claudiei. „Las' c-o dresez eu", îşi spuse revenind cu gândul la ea. Era, de fapt, singurul mijloc – ce-i rămăsese la îndemână – de a mai reuşi să pătrundă în intimitatea lui Avrămuţ.

Eugen sesiză imediat faptul că uşa dulapului nu era încuiată cu cheia, aşa cum obişnuia să o lase el. Cercetă atent şi celelalte obiecte din cameră, dar, în afara faptului că praful de pe mobilă fusese prea de curând şters, nu mai observă nimic. Contrariat, cercetă din nou cu atenţie totul, dar rezultatul fu acelaşi, îşi reaminti că încuiase dulapul în mod sigur şi „amănuntul" i se părea relevant. Se gândise în primul moment, că ar fi trebuit să raporteze acest lucru colonelului Danciu, dar renunţă la idee. Cine să ia în serios o astfel de constatare, şi pe bună dreptate? Se decise să pună nişte capcane. „Odată ce individul s-a învăţat, este sigur că va mai încerca să pătrundă şi altă dată... Să fiu atent, deci" şi, din ziua aceea, ofiţerul deveni şi mai meticulos, în a păstra poziţia cunoscută a fiecărui obiect din casă.

Parfumul de mimoze

Zăpada căzuse peste străzile Bucureştiului şi dintr-o dată, oamenii deveniseră foarte grăbiţi, căutând să-şi petreacă timpul mai mult la căldură. Iarna nu avea nimic din frumuseţea ilustratelor de Anul nou, gerul ciupea cu putere, iar vântul învârtejea fulgii de nea, adunându-i în troiene, alungând pe rarii trecători spre case. Eugen regreta faptul că stabilise să se întâlnească cu Claudia pe un asemenea timp. Nu se văzuseră de mai multe zile, dar nu acesta era motivul, ci unda aceea de rugăminte pe care i-o sesizase în voce, dar mai ales i-o văzuse în ochi atunci când se reîntâlniseră la concert şi când ea îi spusese că ar vrea neapărat să-l reîntâlnească. Nu-i răspunsese imediat. Claudia, însă, insistase.

Acum o aştepta. Îi părea rău că pe o vreme ca aceasta îşi părăsise garsoniera caldă şi cartea pe care o citea, ieşind la o întâlnire care nu reprezenta totuşi prea mare lucru pentru el. De la moartea Laviniei, trăia singuratic. Se simţea mai bine retras, iar încercările unor colegi de a-l scoate din tristeţea aceea nemărturisită se dovediseră infructuoase. Dar nu putea să se îngroape aşa de tânăr. Viaţa îşi cerea drepturile, iar dorinţa puternică de a trăi din plin, care îi clocotea în vine, îl făcea să simtă şi mai dureros singurătatea.

Claudia era nu numai frumoasă, dar avea şi mult farmec, o anume veselie copilărească, pe care încă nu i-o alterase viaţa pe care o dusese. De când îl cunoscuse pe Avrămuţ, simţea ieşind, de undeva, din străfundurile, sufletului ei, o anumită candoare pe care o uitase, o anume frăgezime în priviri, pe care nu se aşteptа să o mai regăsească vreodată. Toate cunoştinţele ei, şi îndeosebi bărbaţii cu care avusese de-a face, îi remarcaseră schimbarea, care o făcea să fie o femeie şi mai dorită. Aerul acela de inabordabilitate, neobişnuit la ea, stârnea şi mai mult interesul celor ce o vedeau. Unul dintre piloţi, cu care ea ar fi vrut cu ani în urmă să se căsătorească, dar care o refuzase brutal, alungând-o ca pe o cotreanţă[14] de care nu te mai poţi servi, începuse să-i facă din nou curte, cerându-i scuze şi rugând-o chiar să stabilească ea data căsătoriei. Schimbarea era atât de vizibilă, încât pentru toţi, Claudia era acum o altă femeie. Dar cel care, după dorinţa Claudiei, ar fi trebuit să vadă ce schimbări se petrecuseră în toată fiinţa ei, era Avrămuţ. Însă Eugen, prins cu necazurile lui, nu observa nimic din toate acestea; femeia nu-l interesa prea mult, de parcă plimbarea aceea prin Cişmigiu, din toamnă, plimbare pe care ea o simţea ca o deschidere de drumuri noi în viaţa-i plină de tenebre, care îi schimbase, în bună măsură, felul de a înţelege lumea, modul de a trăi, de a vedea lucrurile, nu însemnase nimic pentru el. Îl aşteptase cu înfrigurare, nădăjduise că el, ştiind încă de la prima lor întâlnire unde locuieşte, va căuta un prilej să o revadă, o va căuta, pretextând ceva. Aşteptarea se dovedise, însă, zadarnică şi ea înţelesese că puterea acelui bărbat este mai adâncă decât crezuse, din vreme ce, deşi nu-l văzuse de atâta timp gândurile ei îl urmăreau, îi însoţeau fiinţa, pe care şi-ar fi dorit-o permanent lângă ea.

[14] Haină veche şi ruptă; zdreanţă. (n. hy.)

Se bucura acum nespus de mult, sincer, că va fi din nou cu el. N-o mai interesa nimic din cele ce-i spusese comandorul. Singura ei dorinţă era să-l simtă, alături de ea, să-i poată atinge palmele puternice, să stea lângă el şi să-i asculte glasul atât de odihnitor, din care răzbăteau nenumărate chemări, ce le-ar fi vrut rostite. Renunţase la orice urmă de cochetărie şi se duse la ora stabilită, încântată să-l vadă cum o aşteaptă.

„Fie ce-o fi, n-o să fac nimic din ce mi-a cerut satrapul. Am să mă port aşa cum îmi dictează sufletul... inima mea", îşi spuse, şi se apropie de bărbatul în faţa căruia se simţea inconsistentă ca un fulg de nea. Ar fi sărit şi l-ar fi încolăcit cu braţele, dar se opri dintr-o dată timidă, nehotărâtă, rostind un abia auzit „bună seara".

— Aş vrea să te rog ceva, Eugen, îi spuse, după ce Avrămuţ îi răspunse la salut. Chiar dacă e cam frig, hai să ne plimbăm puţin prin Cişmigiu...

— Perfect!

Păşiră pe aleile troienite din loc în loc, privind dansul frenetic al fulgilor de nea, asemenea unor roiuri de fluturi în jurul becurilor. Tăceau amândoi.

— Cam plicticoasă plimbarea noastră, spuse, într-un târziu, Avrămuţ.

— Nici nu ştii ce bine este, uneori, să ai lângă cine să taci îi răspunse, dintr-o răsuflare, Claudia, şi îşi strecură palma înmănuşată sub braţul lui. Haidem la mine! îi zise, ridicându-se pe vârfuri, ca să-i poată şopti la ureche chemarea.

— Hai!

Se îndreptară spre ieşirea din parc. Merseră încercând să se ferească de vântul aspru, tăind străzile pentru a ajunge la blocul în care locuia Claudia. Era cald şi bine în garsonieră şi Avrămuţ se simţi, dintr-o dată, învăluit de plăcerea de a nu mai petrece

sâmbăta singur. Se aşează în fotoliu, lăsându-se în îmbrăţişarea-i moale şi gustă din coniacul pe care îl adusese Claudia. În celălalt fotoliu, femeia încerca aceleaşi sentimente, bucuroasă că era cu Avrămuţ.

— Vorbeşte-mi despre tine, îi ceru Claudia.

— Ce să-ţi spun?! Am 26 de ani, sunt de fel de prin părţile Ploieştiului, urmez Facultatea de filologie la fără frecvenţă, sunt abia în anul întâi. Dar tu?!

— Nici eu nu am o viaţă mai spectaculoasă, decât cea pe care ai vrut tu s-o subliniezi în biografia lapidară pe care ţi-ai făcut-o. Sunt bucovineancă, din Ţara de Sus, de pe lângă Rădăuţi. Părinţii mei, nişte oameni sărmani, m-au trimis la nişte rude aici în Bucureşti, o mătuşă de la care am şi moştenit această garsonieră. Îmi place viaţa şi îmi este tare drag să fiu împreună cu tine. E ceva rău în asta?!

— Nimic, răspunse Avrămuţ şi se ridică să se uite la una dintre fotografiile aflate pe perete.

În spatele femeii se puteau zări şuvoaiele unei fântâni arteziene. Deşi era numai un fragment, fundalul lăsa să se ghicească o construcţie monumentală, barocă, dar Avrămuţ nu avu timp să se mai gândească. Se întoarse. Claudia era lângă el, iar în ochii ei strălucitori, ca ai unei sălbăticiuni, Eugen citi toate chemările pe care o femeie este în stare să le dea glas atât de nemărturisit şi, totuşi, atât de puternic. Făcu un pas spre ea şi Claudia, fericită, se topi în braţele calde şi puternice ale bărbatului, cu voluptatea cu care vara, îmbrăţişat de fânul cosit prima dată, te laşi furat de cerul spuzit de stele, închipuindu-te călător printre aştri.

Capcana funcţionase ireproşabil. Unul dintre funcţionarii de la Direcţia Centrală de Statistică, fiind chemat de un prieten la poartă, a lăsat pentru câteva minute un dosar ce conţinea documente strict secrete şi cu care nu putea merge la cofetăria din colţ, unde voia să bea o cafea cu amicul său. I–l încredinţă portarului, rugându-l să nu se uite nimeni prin el întrucât conţine date ce nu puteau fi consultate de oricine. Portarului atât i-a trebuit. De cum a rămas singur, se şi adânci în lectura textului dactilografiat pe coli care, în dreapta sus, aveau scris cu cerneală roşie „Strict secret, de importanţă deosebită”. Era vorba de situaţia importurilor şi exporturilor de materiale cu destinaţie specială, de unele date cu privire la producţia de apărare. Pentru orice spion, hârtiile acelea reprezentau aur, aur curat. În afara directorului de resort şi a lui Avrămuţ, nimeni din instituţia respectivă nu mai ştia că toate datele cuprinse în acel dosar erau fictive şi că „materialul” fusese astfel pregătit încât, prin intermediul funcţionarului în cauză, „un tip niţeluş cam indisciplinat”. să cadă sub ochii portarului. Acesta îşi scoase repede câteva notiţe după datele şi cifrele ce i se părură mai importante şi închise dosarul, punându-l deoparte, până la sosirea celui care i-l încredinţase. În aceeaşi zi, omul nostru îşi făcu obişnuitul raport către rezident, în care retranscrise cu mulţumire toate cele notate, precum şi unele date pe care le reţinuse destul de exact.

Prima parte a acţiunii, „Ridicarea cortinei”, se desfăşurase, aşadar, în foarte bune condiţii. În cea de a doua, Avrămuţ s-a lovit de mai multe greutăţi, stârnite tocmai din partea celor la care se aştepta mai puţin.

— Cum o să lăsăm noi astfel de date să ajungă în mâna serviciului de spionaj? se trezi maiorul Dinescu foarte vigilent,

atunci când Avrămuţ făcea, împreună cu Moraru, „toaleta'" documentelor ce urmau să fie transportate de Palade.

— Le vom lăsa aşa, din raţiuni superioare... îi răspunse Avrămuţ, şi pe Moraru îl bucură nespus tonul acela care semăna teribil cu cel folosit de el, în dialogurile cu maiorul.

— Dumneata tinere, pentru cine lucrezi?!

Avrămuţ nu răspunse şi, văzând că nu reuşeşte s-o scoată la capăt cu maiorul, se duse la colonelul Sandu. Vulpoi bătrân, lucrător încercat, colonelul înţelesese că Avrămuţ avea motive serioase să procedeze ca atare deoarece, obişnuit cu păstrarea secretului, cu faptul că în securitate fiecare trebuie să ştie atât cât este necesar pentru îndeplinirea misiunii sale, aprobă, fără să întrebe mai mult, cele propuse de tânărul locotenent.

— O să ne mai vedem noi şi în alte împrejurări! răbufni maiorul, când ieşiră de la colonel.

Nu era rău intenţionat, nu avea niciun fel de alte interese, dar nu putea să conceapă ca el să nu fie peste tot, fruntea „bucatelor", că altcineva decât el cunoaşte şi poate mai mult.

Când şi când, gândurile lui Avrămuţ zburau către Claudia. Femeia intrase destul de repede în viaţa lui şi el nu voia să o lase să se scalde în iluzii inutile, pentru că îşi dădea foarte bine seama că nu putea nutri sentimente prea adânci, că încă nimeni nu-i putea lua locul Laviniei. Nu-i era, însă, indiferentă Claudia. Intuise chemarea ei şi ţinuse din primul moment să fie foarte sincer, spunându-i deschis ceea ce simţea şi gândea. Nu şi-ar fi iertat lipsa de sinceritate sau nehotărârea, dar Claudia îi răspunsese că nu aştepta nimic de la el, că nu voia nimic, că nu avea de ce să-şi facă probleme. Singurul lucru pe care îl cerea era

acela de a-i permite ca, din când în când, să-l mai poată vedea, să stea de vorbă, fără să vadă prin asta „un angajament”, pentru nimeni. Îl înţelegea şi ar fi dorit să se ştie iubită cu atâta putere, cu atâta statornicie ca acea tânără a cărei amintire o simţea vie în conştiinţa locotenentului. „Cred că o femeie nu-şi poate dori ceva mai mult. De aceea, te rog, îi mai zisese ea, când el nu-i răspunsese, lasă-mă, Eugene, să stau în preajma ta. Te rog!...” şi din nou aceeaşi luminiţă, aceeaşi senzaţie de spaimă nespusă îi luci în ochi, încât Eugen nu fusese în stare să o refuze.

„Iată-mă şi cu o prietenă!” gândi şi îşi dădu seama că el, ştia nepermis de puţin despre această nouă relaţie a lui. „O să stăm mai îndeaproape de vorbă”, îşi propuse, dar promisiunea făcută sieşi nu fu de natură să-l liniştească. Se revăzu în garsoniera Claudiei şi încercă, din reconstituirea mentală a obiectelor pe care le văzuse, să deducă cu ce se ocupa femeia. Deşi avea proaspete în memorie toate detaliile locuinţei, nimic de-acolo nu constituia un cât de mic indiciu. Îşi reaminti fotografia de pe perete. Claudia arăta cu cel puţin trei ani mai tânără, dar nu lucrul acesta îl frapase, ci fântâna aceea care se vedea pe fundalul fotografiei. După construcţie, nu-şi putea da seama despre care fântână ar fi putut fi vorba. Ar fi fost foarte simplu să o întrebe pe ea, dar Avrămuţ voia să-şi verifice memoria, puterea de a găsi întregul numai din relevarea unui amănunt. Poate dacă ar fi cunoscut-o mai bine pe Claudia, sau dacă intenţiile lui ar fi mers spre un final pe care şi l-ar fi dorit orice pereche, ar fi întrebat doar aşa, instinctiv, el voia să afle singur ceea ce îl interesa. De aceea îşi afişa mai puţin sentimentele pentru a nu fi înţeles greşit.

Consultă destul de multe volume de artă; tot căutând o găsi. Era „Fontana di Trevi”, din Roma, fântâna la care se duc îndrăgostiţii să-şi ureze dragoste veşnică, şi Avrămuţ deduse că, în clipa în care fusese fotografiată, Claudia probabil tocmai îi

promisese cuiva dragoste veşnică. „Dar cum de a ajuns ea la «Fontana Trevi»? Vreo excursie? Deplasare în interes de serviciu? Cine ştie?" se întrebă locotenentul şi lucrurile căpătau alte contururi. „Măi omule, nu te lăsa furat de poveştile cu spioni", se dojeni Avrămuţ.

Şi totuşi, câteva clipe nu fu în stare să se gândească la nimic altceva. Îşi reaminti chipul, ochii, expresia atât de sinceră, fiecare clipă petrecută împreună şi nu se putu opri să nu se întrebe dacă femeia era o mare artistă sau exprima cu adevărat ceea ce simţea. Dacă era o „actriţă" pusă să-l atragă într-un anume joc, rolul şi regia se dovedeau prea bine puse la punct; dacă era sinceră, trebuia să vadă, totuşi, ce era cu ea, unde şi cu ce se ocupă şi, mai ales, ce cercuri frecventează.

Avrămuţ exclusese din calculele sale tocmai situaţia reală, adică aceea care rezulta din combinaţia acelor ipoteze anume că, fiind pusă „să se ocupe de el", îndeplinindu-şi rolul, se îndrăgostise de-a binelea. În sufletul ei se dădea o luptă cumplită între alternativa de a-şi îndeplini sau nu însărcinarea ce i-o trasase spionul. „Mai bine mă las omorâtă, decât să fiu necinstită cu singurul bărbat adevărat pe care l-am întâlnit în viaţa mea", se hotărâse ea. Ceea ce o frământa cel mai mult era dacă să-i spună sau nu adevărul, dacă să-i arate faţa nevăzută a existenţei ei. O înfricoşa gândul că, povestindu-i totul, îl va pierde, că nu-l va mai vedea. Că nu-i va mai putea auzi glasul, că nu-i va mai putea citi în sufletul curat. O înfricoşa, la fel ca moartea şi nici măcar nu încerca să se mintă că ar fi altfel, pentru că Avrămuţ, cu puterea ce emana din fiecare fibră a fiinţei lui, răscolise în ea sentimente ce le credea demult dispărute, nevoia de a fi cinstită, de a trăi fără să-şi coboare privirea când vorbea de adevăr, de a te şti deschisă, curată, în lumina soarelui.

Palade îşi îndesă şapca lui albastră, cu cozorocul uşor plesnit, pe cap şi se îndreptă spre schelă, gata să coboare pe chei. Abia ancorase. Cunoştea că, destul de consecvenţi obiceiurilor lor, agenţii serviciului de spionaj vest-german îl vor aborda numai după ce va părăsi vasul. Marinarul rămase pe şlep, fiind foarte obosit de călătorie, aşa că Palade se hotărâse să termine cât mai repede cu predarea documentelor pe care Moraru şi Avrămuţ le puseseră, din nou, în binta din babord.

Waldy fusese punctual, şi operaţiunea de preluare se desfăşurase fără niciun fel de incidente. Marinarul dormea dus în cabina lui, iar Palade se ferise să facă cel mai mic zgomot care l-ar fi putut trezi. Luară săcoteiul cu documente şi dispărură în noapte, neauziţi, ca nişte pisici, topindu-se în întunericul lăptos. Dar, cu toată graba de a intra în posesia documentelor, de cum păşiră pe scările dintre cele două corpuri ale „Mănăstirii Carmelitelor", Waldy şi cel care realizase preluarea, domoliră paşii. Se urcară, fără grabă, în micul Volkswagen albastru, şi se îndreptară spre „bârlog".

După ce intrase pe poarta de fier, deschisă după acelaşi tipic şi le fuseseră verificate legitimaţiile, Waldy se duse în fugă pe scări pentru a depune sacul în fişet. Încetase cam de multişor să mai trateze cu atenţie informaţiile pe care le primea de la „reţeaua controlată", fiindcă nimeni nu mai era interesat acum decât de menţinerea în contact a lucrătorilor români, de intoxicarea lor, pentru a le tăia cheful de a mai căuta spioni în altă parte. Deşi în legătură cu paracliserul se nutriseră mari speranţe, se investiseră mulţi bani, Waldy şi şefii lui nu descoperiseră unde apăruse defecţiunea care dusese la deconspirarea grupului. Niciodată nu luaseră în calcul faptul că, un om, chiar cel pentru care banii au o

anumită valoare, mai ales atunci când îi câştigă greu, poate renunţa atât de uşor, la pachetul de hârtii foşnitoare, aşa cum făcuse Palade. Pe el îl bănuiau cel mai puţin, dar oricum nu aveau vreme acum să se ocupe de toate acestea.

Comandorul lucrase bine, îşi făcuse o reţea nu prea mare, dar cu o putere de penetrare deosebită. Acest lucru reieşea cu pregnanţă din informaţiile foarte exacte pe care le transmisese, într-un mod atât de simplu, dar atât de eficace. Comandorul dăduse o adevărată lovitură obţinând informaţii atât de valoroase, atrăgându-şi numai laude din partea centralei. Ca răsplată, primise nişte sume destul de substanţiale. La rândul ei, centrala avusese posibilitatea ca, din analiza unor informaţii privitoare la aceleaşi domenii, venite însă, de la două surse, să tragă concluziei că reţeaua paracliserului acţiona sub control. De aceea, slăbise interesul pentru studierea documentelor trimise de acest grup, deşi nu toate informaţiile se dovediseră a fi fără valoare. Cu timpul, îşi dăduseră seama că mai puteau exploata câte ceva. Dar în seara respectivă, Waldy nu avea timp de citit rapoartele spionilor. Se grăbea într-atât, încât nici măcar nu le mai dusese la descifrator. Nu făcu acest luciu nici a doua zi. Primise misiunea de a asigura deplasarea în România a unui cadru al serviciului de spionaj, care, sub o acoperire legală, să ia legătura cu paracliserul şi să-l avertizeze că lucrează sub controlul organelor de securitate. Şeful Departamentului dorea ca şi în această situaţie, să scoată toate avantajele posibile din afacerea respectivă. Prin avertizarea paracliserului ei încercau să abată atenţia organelor de contraspionaj românesc. Se preconiza ca reţeaua să transmită prin canalul „normal" controlat şi, în acelaşi timp, prin intermediul unei alte legături ce trebuia realizată, să se asigure ajungerea informaţiilor „crude" la oficină. Planul în sine era bine gândit, şi realizabil.

Iniţial, Waldy propusese ca avertizarea paracliserului să se realizeze prin intermediul comandorului, care, apoi, să preia şi informaţiile „neprelucrate” de la acesta, asigurând, totodată, şi transmiterea lor. Propunerea sa avea însă, un viciu primar. Se puneau în pericol ambele reţele şi, chiar dacă s-ar fi evitat supravegherea strictă efectuată de securitatea română, dependenţa de un singur canal de legătură era mult prea periculoasă. A fost muştruluit aspru şi i s-a atras atenţia că, dacă va continua să-i subaprecieze pe români, împotriva lui vor fi luate măsuri. I se imputa, în acelaşi timp, şi faptul că prea priveşte cam romanţios, cu prea mult spirit de aventură, misiunile ce i se încredinţează...

— Chiar dacă se desfăşoară într-un cadru ce-l putem numi romantic, noi nu avem voie să slăbim garda, să ne lăsăm furaţi de detalii. Să nu consideri niciodată că numai tu gândeşti, ci şi adversarul. Uite ce s-ar fi întâmplat dacă nu aveam reţeaua comandorului... îi spusese, plin de năduf, şeful, şi Waldy înţelesese că „incursiunea” în România trebuia foarte bine pregătită.

Analizase foarte atent fiecare posibilitate. Se gândise să recruteze un alt român, precum şi un străin, amândoi marinari, care făceau curse în sus şi-n jos cu vasul, din zona Giurgiului până dincolo de Regensburg, dar, acum, după ce văzuse că nu poate avea încredere în români, aproape că renunţase la idee. Era într-un impas şi trebuia să raporteze urgent soluţia. Îşi dădea seama cât de importantă era misiunea care se pregătea, dar nu reuşise să găsească o rezolvare concretă. Se gândea deja la asprimea cu care-i vor fi întâmpinate nehotărârea, în a găsi o cale pentru a ieşi din impas.

— Ei, ce propunere ai? îl iscodi maiorul Dietrich.

— Ţinând seama de importanţa misiunii, de scopurile pe care le urmărim, de faptul că foarte multe lucruri depind de îndeplinirea ei, m-am gândit că cel mai bine ar fi să merg eu.

— Mă uimeşti, Waldy, mă uimeşti! repetă şeful acestuia, luându-şi ochelarii fumurii de pe nas.

— Nu înţeleg, de ce?

— Îmi dovedeşti cu această propunere că ai nu numai cap, dar şi curajul necesar. S-ar putea ca, după îndeplinirea ei cu succes, să capeţi şi vreo decoraţie. Cine ştie?! Aprob hotărârea dumitale. Stabileşte detaliile şi pleacă cât mai curând posibil.

Waldy avea şi minte şi imaginaţie. Şeful său nu exagera cu nimic atunci când spunea că-l uimeşte. Apoi, individul era de un calm uimitor, de un sânge rece nemaipomenit şi, pe lângă toate acestea, dovedea şi un curaj aparte. Mai plecaseră şi alţii, în alte părţi, dar să te duci într-o misiune pe teritoriul inamicului, când ştii precis că reţeaua pe care vrei să o contactezi este controlată de organele de securitate, era, într-adevăr, dovada unui curaj deosebit.

Începu să se pregătească cu multă grijă. Se iniţie destul de rapid cu ceea ce avea de făcut ca ajutor de cârmaci pe un şlep, fiindcă trăitor pe malul Dunării nu era străin de îndeletnicirile obişnuite pe marele fluviu ca şi de secretele ambarcaţiunilor ce navigări de colo până colo. Apoi, îşi făcu rost de un paşaport austriac, ca să stârnească cât mai puţine suspiciuni, şi, cu sprijinul colegilor din Viena, se „angajase" pe un şlep care tocmai părăsea Passau, cu direcţia Turnu-Severin. Era mai mult decât ar fi sperat, pentru că nu intenţiona să ajungă la Giurgiu. Era prea riscant şi, în acelaşi timp, i se părea că forţează prea mult mâna norocului. De la Turnu-Severin urma să meargă, cu „Pasagerul" sau cu trenul, până la Giurgiu.

— Nu-i bine, Waldy, nu-i bine! Te vei expune prea mult, îi reproşase Dietrich. Cunoşti dumneata limba română destul de bine, dar accentul bavarez te cam dă de gol. Şlepul va merge până la Giurgiu, mă ocup eu de treaba asta. Acolo totul rămâne în sarcina ta. Ai grijă cum te descurci...

Pregătirile fiind terminate, totul pus la punct, şlepul aluneca la vale odată cu încreţiturile apei, lăsând în urmă o dâră uşoară de spumă. Nu simţea niciun fel de teamă, nu avea nici cea mai mică urmă de îndoială. Pur şi simplu era preocupat doar de îndeplinirea misiunii sale. Era implicat acum într-un duel direct, mai apropiat cu inamicii săi şi voia să fie sigur că nu va ieşi înfrânt. Îşi luase toate măsurile de precauţie, ca să nu fie surprins, iar, pentru că Palade era unul dintre oamenii cunoscuţi foarte bine de către Poliţia apelor, asigurase întârzierea reîntoarcerii lui cu cel puţin două săptămâni, interval de timp suficient pentru a-şi putea îndeplini misiunea. Şi pentru a fi şi mai sigur, îşi lăsase şi o mustaţă stufoasă, care îi schimba destul de mult înfăţişarea. Ochii săi verzi, însă, nu putuseră fi ascunşi, aşa că şeful său râse amuzat când îi văzuse mustaţa blondă, spicată cu fire mai arămii, strălucind parcă şi mai aprins sub privirile lui de motan înfoiat.

Era a cincea zi de navigaţie şi şlepul intrase deja în zona românească a Dunării, unde, după toate regulile, se aştepta sosirea organelor grănicereşti şi a vameşilor, pentru a căpăta viza de intrare. Şeful lui Waldy se ţinuse de promisiune. Destinaţia mărfii ce se afla pe şlep era portul Giurgiu, iar cârmaciul, om hârşit în toate relele, zâmbise, uşor complice atunci când i se comunicase, de către firma la care lucra, că traseul său se prelungeşte până la Giurgiu.

— Asta-i pentru tine, se mulţumi să-i spună lui Waldy care nu comentase în niciun fel atunci când cârmaciul îi adusese la cunoştinţă noutatea.

Waldy privi şalupa grănicerilor apropiindu-se de vas şi, fără să vrea, avu o uşoară strângere de inimă. Se linişti, însă, imediat. Totul era în regulă şi adevărata identitate nu i-o cunoştea nimeni.

După efectuarea formalităţilor, vasul începu să lunece din nou la vale, motorul diesel duduind abia auzit sub punte. Cârma fusese încredinţată unui pilot român şi Waldy îl privea, din când în când, cu o oarecare curiozitate, hotărât să descopere dacă nu cumva era lucrător de securitate. Cârmaciul, însă, un austriac guraliv, căruia îi plăcea grozav ţuica românească, se întinse la vorbă cu pilotul, găsind imediat subiecte comune de discutat. Când au ancorat şi pilotul a coborât, Waldy l-a dojenit uşor pe cârmaci pentru limbuţia sa.

— Oi fi tu cine-oi fi, dar pe vasul meu nu-mi spui tu mie cum să mă port! Nu mă bag în treburile tale, nu te băga nici tu într-ale mele, că, altfel, te ia mama dracului, auzi? i-o reteză scurt cârmaciul.

O uşoară duşmănie se stârnise între ei, dar Waldy nu o luă în seamă. Primul lui gând era să-şi vadă de treburile pentru care venise în România.

Ştia unde să-l caute pe agentul lor şi, ca un catolic fervent, avea foarte exact în memorie, momentele în care un bun creştin nu ar fi lipsit de la oficierea slujbei religioase. Miza mult pe faptul că prezenţa sa la biserică nu va putea fi interpretată în vreun mod anume, iar posibilităţile de ascundere în acel lăcaş de cult unde se afla lume multă, ar fi fost mult mai bune. Lucrurile chiar aşa s-au întâmplat. Waldy, însă, nu prevăzuse şi faptul că vor fi foarte puţini bărbaţi, că pragul bisericii îl călcau, la „slujba Sfântului Anton” de marţi seara, îndeosebi femeile bătrâne şi

copiii aduşi de acestea. Erau şi vreo doi bărbaţi mai în vârstă, iar Waldy încercă un sentiment de oarecare stinghereală. Se tot întreabă dacă cei de-acolo puteau remarca în vreun fel faptul că era străin.

Se pregătise cu grijă pentru misiunea aceasta, dar nu prevăzuse un singur element; cum trebuia să se poarte într-o biserică catolică, în care credincioşii sunt de altă naţionalitate decât cea germană. Pentru că, în ciuda similitudinii de religie, existau anume nuanţări pe care le sesiză imediat. Nu se lăsă, însă, surprins şi, privind atent, căută să se poarte asemănător celor ce intrau în biserică, îşi alese un loc mai retras privind spre altarul luminat unde preotul, îmbrăcat în odăjdii aurii, oficia. Waldy părea foarte absorbit de slujbă, dar ochii lui îl căutau cu febrilitate pe paracliser. Îl văzu venind dinspre altar, unde aprinsese cădelniţa. Îi urmări silueta şi, când trecu pe lângă strana lui, îl întrebă în şoaptă dacă nu are cumva o biblie la îndemână.

— Am, vino să ţi-o dau! îi spuse cam răstit paracliserul.

Waldy îl urmă şi, când ajunse la masa pe care se aflau cărţile de rugăciune şi lumânările, se opri, se rezemă uşor de ea şi, cu un aer absent, spuse că pentru sine:

— Gilda vă transmite complimente!

— Ci...?

— Nu vă prea vine să credeţi?! Gilda, domnule cavaler al „Crucii de fier”.

Privirea paracliserului deveni dintr-o dată tăioasă. Îl măsură cu toată atenţia pe bărbatul ce-i reamintise numele femeii despre care nu ştiau prea mulţi şi de care îl legau atâtea şi descoperi imediat în atitudinea, în ţinuta individului că nu era localnic.

— Cu ce prilej pe la noi, prin oraş? rămase încă circumspect paracliserul.

— Poate prin ţară aţi vrut să întrebaţi. N-are rost să lungim discuţia acum. Unde şi când putem discuta în linişte?

— Aici. Rămâneţi până pleacă toţi şi vom sta liniştiţi de vorbă.

Paracliserul era să facă apoplexie când a auzit că toată activitatea lui fusese controlată de organele de securitate româneşti. Se învârtea ca un animal rănit în cămăruţa de lângă altar, unde ardea o singură lumină, bine camuflată, şi nu putea deloc să se liniştească.

— Îl omor, îl omor! repeta într-una, şi, pe chipul său se întipări umbra unei uri neîmpăcate.

— Pe cine omori, domnule?

— Pe amărâtul ăla de marinar. Numai el ne-a vândut.

— N-ai să omori pe nimeni. Altceva vom face. Pentru asta am venit eu aici...

— Dar eşti sigur că toate astea sunt adevărate?

— Hai să ne convingem! Uite, am aici copia uneia dintre informaţiile pe care le-ai trimis cu ultimul transport. Te rog să le citeşti şi să-mi spui dacă îţi recunoşti „stilul”.

Paracliserul luă hârtia subţire de mătase, pe care Waldy o scosese din ascunzătoarea aflată în branţul cizmei lui scurte şi o despături. Dădu la o parte lespedea din podea şi trase afară un dosar gros.

— Până colectez noile informaţii, le păstrez pe cele abia expediate. Îmi verific în acest fel oamenii şi nu mă las păcălit. Dar după câte îmi dau seama am muncit în zadar, ia să vedem...

Răsfoi dosarul cu degete tremurânde, alese o coală de hârtie şi citi. După câteva fraze se uită pe hârtia adusă de agentul neamţ.

— Mama lor de parşivi, mi-o făcură! Ai dreptate, omule, m-au păcălit. Dar cum aţi aflat toată povestea?

— Este o chestie pe care nu ţi-o pot spune.

— Bine, regulile muncii clandestine. Dar ce facem acum?!

— Ţi-ai pierdut entuziasmul?! Ai uitat că putem monta un „double spiel”[15], doar n-o să-i lăsăm numai pe ei cu iniţiative. Avem şi noi niţeluş creier, nu-i aşa?

— Fii, te rog, mai explicit, fiindcă din cauza furiei nu sunt în stare să gândesc.

— Uite cum vom proceda: dumneata şi reţeaua veţi continua să „furnizaţi” informaţii pe canalul controlat de securitatea românească. În acelaşi timp, noi, cât mai repede cu putinţă, vom deschide o nouă linie de transmitere a informaţiilor, de care vei şti numai dumneata. Pe acest canal ne dai informaţiile crude, adevărate, dar nu vei încerca să le mistifici pe cele ce ajung în mâna securiştilor decât în măsura în care ai nevoie să-ţi acoperi nişte surse şi nişte pătrunderi. Ei au posibilitatea să le verifice la fix şi nu trebuie să trezim niciun fel de suspiciuni. Aceasta-i o direcţie de muncă. Te controlezi mai atent, caută să-i descoperi pe cei ce se ocupă de tine şi, după ce le „amesteci” urmele, recrutează-ţi o nouă reţea. Cea pe care o ai în contact este niţeluş cam „prăfuită”. Ocupă-te de atragerea unor tineri, a unor oameni care se pot afirma, care vor ocupa în viitor funcţii de conducere. Nu face spionaj numai pentru doi-trei ani. Gândeşte-te şi la ce va trebui să facem mai încolo, peste o anume perioadă, chiar dacă momentan unii nu-ţi vor aduce informaţii de prea mare valoare. De altfel, nici n-am vrea să-i angrenezi prea mult acum, ci numai atât cât au nevoie să se obişnuiască cu munca în clandestinitate. Ei vor constitui rezerva noastră de mâine.

[15] Joc dublu (în germană).

— Bine, şi cu mine cum rămâne?

— Deocamdată, niciun nor nu se profilează pe cerul dumitale. Rămâi la post, avem mare nevoie de dumneata aici. Cred că poţi să lucrezi fără grijă. Siguri de succes, românii au cam slăbit garda şi este şi interesul lor să lase lucrurile să curgă la vale. De ce să nu recunoaştem, dacă nu prindeam de veste, jucam aşa cum ne cântau ei, dar acum a venit rândul nostru. Deci, toată lumea este mulţumită. Dansul continuă, iar la pupitru, cel care dirijează orchestra, eşti dumneata. Când vom avea cel mai mic indiciu că te afli în pericol, vom trimite un vas să te ia. Ştii doar că ne apărăm agentura. Şi nici pe dumneata nu te vom lăsa în mâna lupilor...

— Ce mijloc de legătură voi avea pentru a comunica?

— Îţi vom trimite un radiotelegrafist. Foarte curând. Este vorba de un transfug, un om pentru care numai banii contează. Nu te priveşte cum şi când intră în ţară. Te va găsi el, la timpul potrivit. Să fii foarte atent, să nu-l dai în mâna securiştilor! După ce luaţi legătura, stabiliţi o ascunzătoare, „un curier mort”, cum se spune, unde să-i laşi informaţiile pe care el ni le va transmite. Detaliile le hotărâţi împreună. Prin el ne comunici totul. Pentru astăzi, gata! Verifică dacă nu avem vreo „coadă”, deşi nu cred să fi remarcat cineva prezenţa mea aici. Am impresia că i-a cam adormit succesul pe adversarii noştri.

Waldy avea oarecare dreptate, dar numai în ceea ce-l privea pe maior. Dinescu se lăsase oarecum îmbătat de succes, Moraru, însă, nu era tipul de om care să lase lucrurile să-i scape printre degete. Aşa cum îl învăţase viaţa, munca de securitate nu e o simplă situaţie statistică, în care, odată „bilanţul” realizat, socotelile s-au şi încheiat. Uneori, dar mai ales atunci când nu stăpâneşti suficient lucrurile, când nu le urmăreşti cum trebuie şi

le laşi să curgă de la sine, succesul se poate transforma în opusul lui.

Moraru aflase, mai mult întâmplător, de venirea marinarului străin, de care cârmaciul se cam plânsese la un pahar de ţuică, faţă de pilotul care-i condusese vasul de la Turnu-Severin. Lucrul era cu atât mai curios cu cât, rareori, marinarii se bârfesc. Viaţa destul de aspră îi uneşte, făcând din membrii unui echipaj, mai ales când acesta nu e prea numeros, adevăraţi fraţi. Austriacul îl suduise, şi atât. Nu mai spusese niciun cuvânt în plus. Pentru Moraru, fire profundă şi perspicace, a fost însă, un element pe care nu-l putea neglija. Din păcate aflase despre marinar după ce vasul „Irene" plecase din Giurgiu. Cu toate că nu mai putea face nimic, nu uită acest lucru. Dinescu îl cam luase peste picior în felul său zeflemitor, zicându-i că a început şi el să găsească noi spioni, la fel ca „exaltatul" acela de Avrămuţ. Dar Vasile Moraru, colţos, îi răspunse caustic, nerămânându-i dator.

Bănuielile locotenentului se înteţiră când află de la Palade că acesta îl zărise pe Waldy pe cheiul Dunării, la Viena.

— Are omul voie să se plimbe pe unde vrea, chiar şi la Viena, nea Palade, a căutat să-l stârnească Moraru.

— Că are voie, nimic de zis, dar cum îl ştiu eu, şi am pretenţia că îl cunosc destul de bine, nu-l prea văd umblând îmbrăcat, ca un simplu marinar.

— Poate căuta niscai acoliţi, pe la Viena?

— Poate. Eu numai v-am zis, mai ales că, după ce a sesizat că l-am observat, a dispărut imediat. Îmi pare rău că n-am ştiut pe ce vas era că mai aflam şi altele. L-am zărit abia la plecare, că nu-l lăsam aşa, continuă Palade, care prinsese parcă gust de muncă conspirativă.

— Cred că ai putea să mai afli câte ceva în rândul marinarilor şi cu alte ocazii.

— Nu ştiu dacă-i bine. Vedeţi, în lumea noastră, a marinarilor, trebuie să-ţi cântăreşti fiecare gest, fiindcă oamenii sunt foarte atenţi, suspicioşi din te miri ce. Or, dacă aş încerca să întreb despre fapte petrecute cu luni în urmă, n-aş face altceva decât să trezesc neîncredere şi nemţii au urechea cam lungă...

— Nea Palade, era să fac o greşeală, dar uite că m-ai ajutat. Zici bine matale. Vom găsi noi, până la urmă, un mijloc ca să ne verificăm bănuielile.

Palade îi mai descrise odată înfăţişarea lui Waldy, pe care Moraru o notă, cuvânt cu cuvânt, în carnetul său cu scoarţe albastre, hotărât să facă investigaţii complete. Dacă Waldy fusese văzut la Viena, era posibil să fi fost şi la Giurgiu, îşi făcu Vasile socoteala. Nu cumva marinarul acela străin, care venise cu şlepul austriac, o fi fost tocmai omul lui Palade?

Raţionamentul era destul de exact, dar lui Moraru i-au trebuit câteva zile să stabilească acest lucru. Dinescu iarăşi nu a vrut să audă de aşa ceva, iar în port sau prin alte locuri pe unde, de regulă, umblau marinarii străini, n-a dat de niciunul care să semene cu individul descris de Palade. Cineva îşi amintise doar de unul înalt, blond, care plecase seara cu Vela, fata lui Boşog, zlătarul, şi Moraru a pierdut destulă vreme căutând-o. Ţiganca, frumoasă, zdravănă, ce-şi purta cu fală sânii mari. Îl privi cu obrăznicie pe ofiţer şi, mai-mai să-l spurce când o întrebă dacă cunoscuse vreun marinar străin.

— Da' ce, conaşule, n-am voie să merg cu cine-mi place?! Uite, dacă vreau, merg şi cu matale, acum, na!

— Măi, femeie, nu mă interesează pe mine de cine-ţi place, ci de străinul ăsta aş vrea să-mi vorbeşti.

— Ce să-ţi vorbesc, conaşule, că atât am făcut, i-am luat banii şi mi-am văzut de treabă...

Moraru n-a mai continuat discuţia. Era sigur că un agent străin nu şi-ar fi căutat o astfel de „acoperire”.

Ca să-şi poată continua investigaţia, îi trebuia aprobarea şefului său. Alese un moment prielnic şi se duse direct la comandantul unităţii: colonelul Sandu, potolit cum era, îl ascultă atent.

— Ce rezolvăm dacă stabilim o anumită asemănare între străin şi Waldy?

— Nu vă supăraţi, tovarăşe colonel, dar eu cred că ar fi un câştig destul de mare. În primul rând, că Waldy, dacă a venit, n-a venit ca un turist oarecare, apoi, prezenţa lui aici nu ar fi o confirmare a teoriei „exaltatului de Avrămuţ”, cum atât de plastic se exprimă tovarăşul maior Dinescu? Dar fiindcă veni vorba, care mai este situaţia cu descoperirea ucigaşului Laviniei? Vă întreb pe dumneavoastră, fiindcă pe Eugen îmi este destul de greu...

— Ai schimbat vorba. Să-ţi răspund în sens invers ordinii alese de tine, la problemele pe care le-ai raportat. Nimic până acum. Stilul acela, cam „americănesc”, i-a derutat pe mulţi. Ipoteze şi ipoteze, fără acoperire în practică. Se ocupă în continuare, tovarăşii de la miliţia Capitalei. Poate o să aflăm noutăţi. Cât despre câştigul realizat, cum zici dumneata, află tot, caută, convinge-te, stabileşte adevărata situaţie, fiindcă şi o simplă bănuială poate naşte atâtea necunoscute. Nu-i putem lăsa pe spioni să vină şi să facă ce vor, de parcă ar intra într-un sat fără câini. Dacă vei reuşi ceva, bravo ţie, iar dacă ai făcut o deplasare în gol, n-am să mă supăr. Nu mi-am permis niciodată să adresez mustrări unui om care munceşte, care vrea să afle adevărul. De fapt, aceasta este menirea noastră, a ofiţerilor de securitate, să căutăm acolo unde alţii se aşteaptă mai puţin. Mie mi se pare că am cam îmbătrânit. Voi, cârlanii ăştia, simţiţi mai repede

apropierea lupului. Şi Avrămuţ, şi tu veniţi cu noutăţi şi puneţi oamenii pe drumuri. Cum vreţi să vă aprobe Dinescu aşa ceva? mai spusese zâmbind, Sandu, şi îi făcu semn că poate pleca.

Moraru ieşi şi chiar în după amiaza aceea se duse la Turnu Severin. Discută atent cu fiecare dintre cei care participaseră la revizia vaselor străine intrate în apele româneşti. Unul dintre ofiţerii grăniceri şi-a amintit foarte bine că văzuse printre marinarii străini, care intraseră în ţară, pe la punctul de control al trecerii frontierei, şi pe cel care semăna cu omul descris de Moraru. Marinarul purta, însă, o mustaţă „pe oală", lucru cam neobişnuit la un neamţ...

Într-un fel anume bănuielile lui se confirmau. „Ei, dacă s-a învăţat ursul la miere, mai vine el, gândi Moraru. Important este acum să aflăm *de ce a venit*..."

Ninsese şi viscolise mult în ajun. Peste noapte, vremea se mai liniştise şi fulgii mari şi grei acoperiseră pământul cu o mantie pufoasă, ca de basm. Era ger, dar, fiindcă nu mai bătea vântul, plimbarea era o adevărată plăcere.

Avrămuţ nu se mai întâlnise cu Claudia de mai bine de o săptămână. Vorbiseră doar la telefon. Femeia îl rugase să vină pe la ea sau măcar să se întâlnească, preţ de câteva clipe în oraş. O refuzase, pur şi simplu, din lipsă de timp. Acţiunea la care lucra îl solicita enorm de mult, îi impunea pregătirea atentă a fiecărei situaţii. Cum el niciodată nu-şi permisese să facă ceva în fugă, în toată această perioadă nu ieşise decât arareori în oraş. În seara aceea, tabloul feeric al iernii îl îndemna totuşi, şi o sună pe Claudia.

— Oh, Eugen, cât te-am aşteptat! Speram că ai să-mi dai un semn de viaţă, cât de mic. Nici nu-mi vine să cred că vrei să ne întâlnim. Vin numaidecât!

Se plimbară pe sub castanii de pe Şoseaua Kiseleff. Claudia se oprea sub fiecare lampă şi privea crenguţele acoperite de zăpadă ce i se păreau că au crescut concentric, având ca singur punct de sprijin lumina becului ce descompunea albul irizat al zăpezii în mii de licurici. Avrămuţ se amuza de jocul ei, o privea încântat şi îşi spunea că femeia aceasta nu îşi pierduse, de tot, sufletul de copil. Se bucura de bucuria ei şi zâmbea lăsându-se atras de veselia ei sinceră.

Orice ochi atent ar fi observat cât de îndrăgostită era Claudia şi ce bucuroasă era pentru aceasta. Bucuria ei izvora nu numai din frumuseţea serii petrecută cu bărbatul dorit ci mai ales, din acea încântare pe care ţi-o dă apropierea de fiinţa iubită. Nimeni şi nimic nu mai exista pentru ea. Avrămuţ nu sesiza aceste lucruri, nu pentru că nu ar fi avut puterea de a le înţelege, ci pentru că, fiind vorba de el, era incapabil să aprecieze cât de tulburătoare era prezenţa lui pentru Claudia. Nu-i plăcea să fie socotit un cuceritor de fuste, dar niciun bun cunoscător al sufletului femeilor nu era. Apoi, în adâncul cugetului lui, luminile şi umbrele în care se înscria conturul de om al Claudiei se zbăteau într-un dans ameţitor, purtându-l din culmea speranţei în văgăuna îndoielii. Se hotărâse să lămurească rapid lucrurile, dar ceva îl oprea, îl da înapoi. Nu lipsa curajului. Nu faptul că ar fi putut să pună mai presus de datorie sentimentele, ci rugămintea mută din ochii femeii, suferinţa pe care o citea pe chipul ei, ce devenea, dintr-o dată, foarte trist, când simţea că se pregătea să deschidă o astfel de discuţie.

Nu ştia despre ce anume ar fi trebuit să vorbească cu ea, deoarece nu avea conturate precis acele elemente de care trebuia

să ţină seama, dar era convins că erau lucruri ce se cereau, cât de curând lămurite.

Merseră mult, alene, ascultând cum le scârţâie zăpada sub paşi, privind formele ciudate ce le descriau pe cerul întunecat copacii plini de nea. Abia târziu, când răsări luna, au luat-o către casă.

Comandorul îi urmărise un timp, fără ca ei să prindă de veste. Când se convinse că vor zăbovi destul de mult, se îndreptă grăbit spre garsoniera Claudiei. Pândi în apropierea intrării până când în hol nu mai era nimeni, chemă liftul, se strecură grăbit prin uşa grea, de fier forjat, şi intră în cabină. Îl puse în mişcare şi opri cu un etaj mai jos faţă de cel la care se afla garsoniera Claudiei. Ieşi cu un aer preocupat din lift, şi, după ce se convinse că pe scări nu se vedea nici ţipenie, urcă treptele la etajul următor. La fel de preocupat se apropie de uşa garsonierei şi introduse cheia în broască. Uşa se deschise fără zgomot. De mult, fără ştirea Claudiei, îşi făcuse dubluri la toate cheile din casă. În holul de la intrare îşi aşeză galoşii pe un ziar, pentru a nu lăsa urme de la zăpada topită, şi se dezbrăcă de palton. Scoase din buzunarul de sus al hainei o şurubelniţă, se apropie de telefon. Se aşeză în fotoliu şi întoarse aparatul cu placa în sus. Desfăcu cele trei şuruburi şi scoase masca de ebonită neagră. Puse receptorul la ureche, formă numărul de la locuinţa sa, aşteptă să audă semnalul şi, după aceea desfăcu două din legăturile ce intrau în releu. Refăcu legăturile într-o altă conexiune şi aşeză totul la loc. Mulţumit se îmbrăcă şi plecă, luând ziarul ud de apa ce se scursese de pe galoşi.

Trecu pe la un magazin şi îşi cumpără ceva de mâncare şi o sticlă de coniac, după care se îndreptă zorit spre casă. Mergea ca mânat de iele, salută în grabă vecinii care curăţau zăpada de pe trotuare, şi intră fără să-şi mai scuture haina. Telefonul suna ca apucat şi comandorul ridică receptorul. La celălalt capăt al firului nu se auzea, însă, nimic. Nici nu se aştepta să audă pe cineva. Telefonul său făcuse apel încă din clipa în care el formase numărul postului, din locuinţa Claudiei. Ridicând receptorul, el închidea acum circuitul pe care îl realizase. Putea asculta, fără ca cineva să bănuiască, tot ceea ce se discuta sau se petrecea în garsoniera Claudiei. Făcuse o simplă legătură între două borne, scurt-circuitând una dintre ele cu masa şi astfel, pătrunsese, în mod invizibil, în intimitatea celor ce se aflau în casă. „Dar dacă nu vin?!" îi trecu prin minte, întrebarea. Se linişti, încercând să se convingă singur că nu avea rost să-şi facă probleme. Procedeul acesta, foarte simplu şi foarte ingenios, îl învăţase încă de pe vremea când studia a.b.c.-ul spionajului în şcoala de la Bergendorf. Îl mai aplicase în vreo două situaţii, dar nu dezvăluise la nimeni (nici celor din legătura sa) posibilitatea folosirii telefonului în aceste scopuri. Ceea ce îl supăra era faptul că cineva, cu mai mult spirit de observaţie, ar fi înţeles imediat despre ce este vorba şi putea reface cu uşurinţă legăturile normale ale aparatului. De fapt şi numai un simplu control la circuite ar fi dat prilejul să i se dea de urmă, pentru că până la „desfiinţarea" legăturii, aparatul era scos din uz. Comandorul îşi propusese să verifice neapărat dacă mai poate avea încredere sau nu în femeie. Nu înţelegea cum de reuşise tinerelul acela de ofiţer să-i sucească într-atât capul şi să o sustragă influenţei sale, pe Claudia, cea atât de ascultătoare, care, până atunci, nu ieşise din cuvântul lui, îndeplinind toate însărcinările pe care i le dăduse, cu precizie şi supunere. Într-atât se străduise să-i intre în graţii

încât lui îi stârnise un sentiment de greaţă ideea de a avea relaţii intime cu ea. Faţă de această femeie nu nutrea decât gândurile pe care un meseriaş le încearcă faţă de uneltele lui, ca şi când era numai un obiect de care putea dispune cum dorea.

Îşi potrivi cele trebuincioase la îndemână, bucuros că, şi de astă dată, treburile îi ieşiseră aşa cum ar fi vrut. Desfăcu sticla de coniac şi aşteptă. Ca să-i fie mai uşor, branşă la aparat o cască de ascultare radiofonică, pe care şi-o fixă pe cap. Înlătura, în acest fel, şi pericolul ca cineva din locuinţa Claudiei, ridicând receptorul şi ascultând, să-i audă răsuflarea. Un singur gând îl cam nemulţumea: dacă va avea nevoie de telefon spurcatul acela de ofiţer? Dar tot el îşi găsea răspuns, dându-şi tot felul de încurajări.

Trecuseră mai bine de două ore de când aştepta, ca un operator radio, semnalul emisiunii. În clipa în care auzi în cască vocile celor doi tineri ce intraseră în hol, tresări de atâta încordare. Zâmbi satisfăcut, cu răutate, încercând să le ghicească mişcările, să le intuiască expresia feţelor şi se bucura de faptul că ştiuse să dea dovadă de mai multă viclenie decât ei. Gândindu-se la Claudia, simţi cum îl cuprinde un val de gelozie.

Îşi turnă un pahar de coniac şi îl dădu pe gât cu înghiţituri mari lacome. Alcoolul îi arse gâtlejul, ca şi când ar fi băut venin. Ceea ce simţea el era, însă, veninul ce-i inunda sufletul, auzind vorbele calde ale tinerilor.

— Ceea ce se vede în spatele tău este „Fontana di Trevi”, nu-i aşa, Claudia? întrebă Avrămuţ, după ce privi câteva clipe fotografia de pe perete.

— Da, Eugen, este fântâna îndrăgostiţilor din Roma, pe unde am avut prilejul să mă plimb şi eu când eram îndrăgostită de cineva care nu merita un astfel de sentiment.

— Cu ce prilej?

— Cel mai banal posibil – serviciul meu. Dar nu vreau să-ţi povestesc nimic acum. Este o istorie lungă şi tristă, cu multe lucruri urâte, murdare, cu o sumedenie de cotloane mizere, în care colcăie şerpii. Şi mizeria umană cea mai abjectă. Este istoria unei mocirle în care m-am bălăcit şi eu şi din care vreau să mă ajuţi să scap, să ies, să mă curăţ. Tu mi-ai arătat nu numai faţa hâdă a existenţei mele, ci şi faptul că poţi fi şi pur, că poţi trăi şi sărac, dar de zeci de ori mai fericit decât cei ce au o lume la picioarele lor. Îţi sunt recunoscătoare pentru toate acestea, pentru tot ceea ce ai adus tu în viaţa mea. Îţi sunt sincer şi deplin recunoscătoare, dar, te rog mult, nu-mi cere să-ţi povestesc nimic acum, în aceste clipe, în care sufletul meu cântă de bucurie că sunt cu tine, că pot respira acelaşi aer pe care îl respiri şi tu, că pot privi ochii tăi, că mă pot bucura de faptul că eşti lângă mine. Te rog! Ai încredere în mine. Îţi voi spune totul, fără să minimalizez ceva, deşi sunt atât de multe lucruri de care îmi crapă obrazul de ruşine la gândul că am fost în stare să le fac. Te rog să mă înţelegi, da?

— Te înţeleg, Claudia, deşi nu am măsura foarte exactă a lucrurilor despre care îmi vorbeşti. Am să aştept şi nu uita că nu există pe lume nimic mai frumos decât adevărul. Îţi va lua mult timp să te hotărăşti?

— Nu, hotărârea mea este fermă. Luni dimineaţă aş vrea să ne întâlnim şi să mă sfătuieşti cum este mai bine să fac.

— Perfect! Bine că mi-ai adus aminte de ziua de luni. Pot să dau un telefon de la tine?

— Te rog!

Avrămuţ ridică receptorul, dar nu auzi nimic în difuzorul acestuia. Aşteptă câteva clipe, bătu în furcă, învârti discul în speranţa că va putea prinde tonul, dar încercările sale rămaseră fără rezultat.

— Ce are telefonul ăsta, al tău? Se întâmplă des să fie deranjat?

— Nu prea. Nu-mi amintesc să fi făcut astfel de figuri.

— Oricum, e deranjat. Nu se poate vorbi. Parcă cineva ar fi sunat aici şi nu a mai închis telefonul lui... Să-l anunţi la deranjamente.

Pentru comandor, timpul parcă se oprise în loc. Totul se învârtea într-un dans ameţitor, ca şi când încăperea ar fi fost coşul unor căluşei de bâlci. Când o auzise pe Claudia că era gata să-i povestească totul locotenentului, simţise că moare. Valuri de căldură îi trecură prin tot corpul. Când îl auzi şi pe ofiţer vorbind chiar în urechea sa, îl cuprinsese un şi mai mare sentiment de teamă, o frică nebună îi paralizâ, pentru o clipă, mintea. Îi simţea parcă braţele puternice încolăcite în jurul gâtului său şi senzaţia de amărăciune pe care i-o lăsase coniacul îi înecă şi mai mult bojocii. „Ei, fetiţo, ţi-ai semnat sentinţa de condamnare la moarte! De-acum eşti un cadavru ambulant," îşi zise comandorul aprig, strângând pumnii mari, aspri, felicitându-se, încă o dată, că avusese ideea să-i asculte. Gândul că nu ar fi aflat la vreme, că nu ar mai fi putut să le contracareze acţiunea în vreun fel, îl încrâncena, îl făcea să-şi piardă fărâma de răsuflare. Se şi vedea cu mâinile prinse în cătuşe, sub privirile necruţătoare ale lui Avrămuţ, şi imaginea aceea îi îngheţă sufletul şi mai mult.

— Tovarăşe locotenent, sunteţi chemat la Spitalul de urgenţă. Este un accident în legătură cu cineva care spune că vă cunoaşte, o femeie pe nume Claudia sau, cam aşa ceva, îi raportă subofiţerul, de serviciu.

— Când? Cine a dat telefon? se repezi Avrămuţ cu întrebările.

— Acum vreo jumătate de oră sau mai bine, oricum nu prea de mult. Am vorbit cu medicul de gardă. Femeia se află într-o stare foarte gravă şi vrea să stea de vorbă cu dumneavoastră. Spunea să vă grăbiţi, că nu ştie dacă o mai prindeţi în viaţă.

N-a mai aşteptat nicio clipă. Ultimele cuvinte ale subofiţerului le auzi când, deja, coborâse prima îndoitură a scărilor. Ieşi ca o vijelie şi se opri pe scaunul din dreapta al maşinii de serviciu. Şoferul, un bărbat cam cârcotaş, ar fi vrut să spună ceva, dar, privindu-i expresia feţei, renunţă. Chipul ofiţerului nu prevestea nimic bun şi, fără să mai fie nevoie de vreo explicaţie, demară scurt, atât de brusc, încât maşina derapă puţin pe zăpada îngheţată.

— La Spitalul de urgenţă, zise Avrămuţ fără să întoarcă privirea, şi şoferul se uită şi mai curios la ofiţer, în ochii căruia parcă sclipeau două lacrimi. Apoi, ruşinat de faptul că încerca să zgândăre dureri, îşi văzu de volan şi concluse cu rapiditate. Trase la peronul spitalului şi Avrămuţ, mai mult sărind, intră ca o vijelie pe uşa batantă.

— Cu doctorul Manta, vă rog!

Un tânăr îmbrăcat în halat alb. Înalt, slăbuţ, veni repede spre el, îi întinse mâna şi îl zori.

— Credeam că nu mai veniţi odată. Numai un miracol o mai ţine în viaţă.

— Este conştientă? Poate vorbi?

— Privirea ei spune că înţelege ceea ce o întrebăm, dar nu poate vorbi. Are o fractură deschisă la cap care se pare că i-a atins centrul vorbirii.

— Cum aţi ştiut să mă anunţaţi pe mine?

— În clipa în care cădea sub roţile autobuzului, a strigat „Eugen Avrămuţ. La securitate". Cineva dintre cei care au însoţit-o ne-a spus acest lucru şi aşa v-am găsit. Vă este cumva...

— Rudă, nu. Dar această femeie a fost victima unei tentative de asasinat, nu se putu stăpâni locotenentul, şi intră în salon.

Pe patul alb strălucitor de alb, Avrămuţ zări chipul palid al femeii răsărind dintre bandaje. Ţinea ochii închişi, dar, de cum simţi prezenţa cuiva în cameră. Îi deschise mari, nefiresc de mari chiar. După un vizibil efort, îl recunoscu pe Eugen. Un zâmbet cald i se aşternu pe chip. Mişcă uşor vârfurile degetelor, chemându-l. Acesta se apropie şi îi luă palma între ale sale, dorind parcă să-i dea ceva din puterea lui. Claudia deschise din nou ochii, şi înainte ca viaţa să zboare asemeni unui abur, din trupul istovit de atâta suferinţă, reuşi să rostească abia auzit:

— Caută, aici, la... numai atât, însă, şi întinse uşor mâna stângă.

Avrămuţ înghiţi nodul amar adunat în gât, încercând să-şi stăpânească slăbiciunea ce-i înmuia picioarele. Era pentru a doua oară, în decurs doar de câteva luni, când o altă fiinţă, destul de apropiată, îi murea sub ochi, fără să o poată ajuta cu ceva. Şi, dintr-o dată, retrăi clipa aceea tragică, în care simţise zvâcnind trupul Laviniei sub izbitura glonţului, când văzuse floarea roşie a morţii întipărindu-se pe albul rochiei de mireasă, acelaşi alb imaculat în care era înveşmântată, acum, Claudia.

Ofiţerul mai rămase lângă patul Claudiei câteva minute singur. Îi atinse uşor faţa ce nu se răcise încă şi încercă să-i desfacă degetele, amintindu-şi de gestul şi de vorbele Claudiei.

În pumnul strâns al femeii găsi o batistă micuţă, brodată cu flori mov, pe care, fără să vrea o duse la buze. Purta mirosul parfumului Claudiei amărui, parfum discret de mimoze şi Avrămuţ o strecură în buzunarul de la piept, ca pe o amintire dragă, uitând pe moment de alte semnificaţii, ce le-ar fi putut avea acest lucru, în fond atât de neînsemnat.

Eugen o sprijini pe bătrânica al cărei port luminos o arăta venită din nordul Moldovei, ţinând-o cu braţul său puternic. Nu mai plângea. Bătrâna se uita tăcută la grămada de pământ proaspăt întors ce arăta ca o rană pe zăpada albă.

— De-ar fi rămas acasă, maică, nu s-ar fi prăpădit aşa tânără prin streini. Ei, om fi fost săraci şi nevoiaşi... Dumnezeu s-o ierte! Ce-o greşit mamă, de-o murit aşa de năprasnic?

— N-a greşit nimic, măicuţă. N-a greşit nimic. A fost un om bun şi, chiar dacă a fost printre străini, şi-a păstrat sufletul curat. Eu am cunoscut-o...

Bătrânica nu răspunse, dar pe chipul ei încreţit şi trist trecu o rază de zâmbet, ca într-o străfulgerare a soarelui printre norii zdrenţuiţi de furtună.

Avrămuţ se îngrijise de funeraliile Claudiei, dar nu scăpase din vedere nici mersul anchetei accidentului de circulaţie, căruia îi căzuse victimă. Şoferul de pe autobuz, un tânăr serios, susţinea că văzuse cum, din învârtejirea de lume, un bărbat o împinsese pe femeie, sub roţile maşinii. Nu o făcea ca să se disculpe, pentru că el era absolut nevinovat de cele întâmplate, nu i se putea

reţine nimic în sarcină şi procurorul dăduse ordonanţă de încetare a urmăririi penale. Era evidentă nevinovăţia sa, dar la fel de vizibilă era şi indignarea, înverşunarea cu care susţinea că-l văzuse pe cel ce aruncase femeia sub roţi, ca să nu poată fi luată în seamă. Nimeni altcineva, însă, nu mai observase ceva deosebit şi ca urmare, nici organele de anchetă nu reţinură acest fapt.

Avrămuţ, numai auzind de acest lucru, îl tratată cu toată seriozitatea. Îl căută pe şofer şi stătu cu el, de vorbă, îndelung. Tânărul văzând că totuşi nu se trece uşor peste cele relatate în declaraţia anterioară, îi povesti un amănunt, care lui i se păruse destul de semnificativ, dar pe care nu-l mai amintise, deoarece văzuse că nu prea i se iau de bune cele spuse. El îi atrăsese atenţia că din poziţia în care femeia ajunsese să fie lovită de maşină se putea deduce şi faptul că s-ar fi apărat de individul căruia el îi zărise o clipă silueta, înainte de a dispare în mulţimea de pe stradă. Această ipoteză era mai verosimilă decât că neatentă, datorită gheţii, femeia ar fi alunecat, aşa cum se concluzionase la primele cercetări.

Totodată, Avrămuţ obţinuse ordinul de percheziţie, necesar cercetării amănunţite a locuinţei Claudiei. Numai că, înainte ca formalităţile să fie îndeplinite, chiar în clipele când femeia se afla la spital, pe patul de moarte, comandorul îndepărta din casă orice urme care ar fi putut conduce organele de anchetă la descoperirea sa.

Avrămuţ, împreună, cu un alt coleg, asistat de doi martori, vecini de apartament, cercetară cu amănunţire totul, dar eforturile lor se dovediră zadarnice. Avrămuţ, însă, nu se împăca cu situaţia, Simţea că undeva trebuie să fie ceva, să existe o cât de mică urmă. Nu-şi explica de ce criminalul o ucisese tocmai în ziua în care femeia se hotărâse să vină şi să declare totul. „Trebuie să găsesc explicaţia acestui lucru şi asta, aici, în casă.

Aici!", se încăpăţână ofiţerul şi, spre disperarea colegului său şi a martorilor, reluă căutarea.

Îşi aduse aminte de faptul că telefonul nu funcţionase sâmbătă seara şi, pe loc, înţelese că trebuie să fie ceva legat de el. Luă din trusă o lupă puternică şi privi, ferindu-se să atingă cu degetele neprotejate ebonita telefonului. Observă câteva zgârieturi foarte fine pe metalul şuruburilor. Le cercetă atent. Se părea că urmele erau foarte recente. Înainte de a desface placa aparatului, trecu pensula cu praf gălbui pentru relevarea urmelor papilare, deşi era sigur că încearcă inutil să găsească amprente acolo unde lucrase un spion, ce se dovedea foarte abil şi cu experienţă. Aşa cum se aştepta, nu găsi nicio amprentă, dar, din aşezarea firişoarelor de praf gălbui pe ebonită ce păstra încă magnetizarea realizată prin frecarea cârpii cu care comandorul ştersese aparatul, Avrămuţ înţelese că operaţiunea de înlăturare a urmelor avusese loc nu de prea multă vreme.

Desfăcu cu multă grijă placa aparatului, protejând vârful şurubelniţei, astfel ca să nu apară noi urme, şi examină legăturile din interior. După îndoiturile conductorilor îşi imagină cum se realizase închiderea circuitului ce i-a permis comandorului să asculte discuţia lor, „Este singura explicaţie posibilă a faptului că sâmbătă seara nu a funcţionat telefonul", îşi zise, amărât că nu încercase în timp util să rezolve situaţia. Nu se gândise atunci la un asemenea lucru şi acum era foarte necăjit că lăsase să-i scape unul dintre momentele foarte importante, a cărui semnificaţie depăşea, în condiţiile în care Claudia dispăruse, orice posibilitate de recuperare.

„Deci, Claudia, despre astfel de lucruri voia să-mi vorbească" încheie ofiţerul. Iar după ce înţelese cum funcţionase telefonul ca „microfon". Îşi dăduse seama de unde aflase asasinul despre hotărârea ei de a face totul cunoscut...

„Asasinul a fost tot timpul lângă noi. Legătura dintre el şi noi era Claudia. Distrugând-o, el îşi păstrează avantajul iniţial, rămâne necunoscut şi continuă să acţioneze, mizând pe faptul că noi încă bâjbâim ca şi mai înainte”, îşi încheie Avrămuţ raportul, prin care prezenta rezultatele investigaţiei sale cu privire la moartea Claudiei.

Eugen păstra batista, pe care o găsise în pumnul strâns al Claudiei, ca pe o amintire. Se gândise, însă, tot mai mult la ceea ce ar fi putut să-i „comunice” Claudia prin acel obiect, la semnificaţiile pe care le-ar fi putut descoperi în ultimele ei cuvinte. Pe albul vaporos al mătăsii erau brodate cu mov câteva flori de miozotis şi tânărul le privise de nenumărate ori, încercând să adune din ele şi din cele două vorbe mesajul Claudiei. Nu crezuse niciun moment că tânăra femeie păstrase batista acolo, pe patul de spital, numai pentru simplul motiv că era frumoasă, ci, mai ales, că ar fi vrut să-i comunice ceva prin intermediul ei. Nu avusese vreme să-şi realizeze gândul, iar Avrămuţ ştia că nu avea voie să nu ţină seamă de acest mesaj venit parcă de dincolo de mormânt.

Consultase mai multe văzătoare de la câteva magazine centrale de galanterie pentru femei. Întrebase la câteva ateliere de broderii, dar toate îi spuseseră, cu multă siguranţă, că batista, atât după materialul folosit, cât şi după modul de executare a lucrăturii, era de provenienţă străină. Nu puteau preciza, însă, care ar fi fost ţara de unde ar fi fost adusă. Avrămuţ făcu însă, o legătură logică între batistă şi ocupaţia Claudiei. Cunoscând că lucrase ca stewardesă pe liniile româneşti internaţionale, desfăşură unele investigaţii în rândul colegilor. Aflase, cu acest

prilej şi din analiza zborurilor efectuate în ultimii doi ani că marea majoritate a deplasărilor le făcuse la Roma, şi asta mai mult la cererea ei. Rareori pleca şi în alte direcţii. Fusese nu numai dorinţa ei, ci şi un mod de lucru impus de serviciul de resort al companiei româneşti. Abia anul acesta urma să se redistribuie echipajele pe alte rute. Deci, concluzia era că în această direcţie trebuia căutată semnificaţia mesajului transmis de Claudia.

Ofiţerul nu renunţă, însă, şi discută mai în amănunţime cu o fostă colegă a Claudiei, care încă zbura pe cursa de Roma. Aceasta îi povestise de obiceiul echipajului, dar, mai ales, al Claudiei, de a-i duce lui Giullio câte un pachet de ţigări „Mărăşeşti", de obişnuinţa ei de a-şi petrece singură, în oraşul italian, timpul până la revenirea în ţară. La început, îi propusese de câteva ori să se ducă împreună la plimbare sau după târguieli, dar Claudia o refuzase politicos. Mai aflase şi alte amănunte: despre legătura Claudiei cu Iugulescu, pilotul doi de pe cursa de Paris, cu care trăise o vreme şi care o părăsise pentru o alta, apoi despre faptul că, în ciuda animozităţii ce le-o stârnea unor colege, se bucura de simpatia tuturor pentru felul ei deschis şi gata de a ajuta la nevoie.

— Aţi văzut vreodată această batistă la ea? întrebă Eugen.

— De mai multe ori. Am şi eu câteva la fel, numai nuanţa culorii broderiei diferă. Le-am cumpărat amândouă de la un mic magazin chiar din Roma.

Avrămuţ îşi lămurise provenienţa batistei şi, totodată, trase concluzia că femeia aceea, deşi muribundă, reuşise să-i indice tocmai direcţia în care să caute – Roma.

„Să fie, oare, singurul element al mesajului?" se întreba privind batista. Stătea la birou şi o răsucea între degete, gândindu-se cât de năprasnic murise şi această tânăra. În

încăpere intră Moraru, care, văzându-l adâncit în gânduri, nu spuse nimic. Dar, imediat după el, îşi făcu apariţia şi maiorul Dinescu.

— Ce faci, locotenente? îl împunse cu întrebarea şi zări batista în mâna lui Avrămuţ.

Un nod i se urcă în gât. O batistă asemănătoare văzuse la Claudia şi numai gândul că acea femeie ar fi putut exista şi în viaţa lui Avrămuţ îl înnebunea, îl făcea să-şi piardă liniştea.

Eugen nu răspunse. Continuă să mototolească mătasea uşor foşnitoare de parcă nici n-ar fi auzit întrebarea. Maiorul se apropie, luă batista dintre degetele lui Avrămuţ, o privi şi, dintr-un impuls, o mirosi. Un slab parfum de mimoze îi umplu nările. Simţi că se năruie, că ceva, acolo, în adâncul sufletului său, se rupe, că îi explodează inima. În minte îi năvăli, ca un şoc, imaginea acelei femei care trecuse prin existenţa lui ca un meteor, mirosul pielii ei, care păstra mireasma aceea de mimoze.

— De unde o ai? întrebă, uşor gâtuit de emoţie, maiorul.

— Este o problemă care mă priveşte personal, tovarăşe maior.

— Dar eu vreau să ştiu exact de unde o ai. Funcţia îmi conferă acest drept.

— Poate. Dar şi eu am drepturile mele, chiar dacă pentru îndeplinirea misiunii, când şi când, mai vin pe aici, prin Giurgiu. Credeam că am lămurit, o dată pentru totdeauna problema subordonării.

Avrămuţ ar mai fi continuat discuţia, dar îi displăcea tonul poruncitor.al maiorului. Nici acesta nu-l slăbi însă şi, ca să încheie, îi răspunse:

— Mi-a dat-o o prietenă...

— Cum o cheamă?

— Claudia. Dar de ce?

Maiorul nu mai răspunse şi ieşi din încăpere. Îl îneca durerea ce o simţea în suflet, îi întuneca privirea ura ce o simţea, crescând, ca o ciupercă în suflet, împotriva locotenentului.

— Ce-i cu omul? întrebă Avrămuţ, care sesizase schimbarea din atitudinea lui Dinescu.

Nu ştiu ce să mai creadă. Apoi, realiză că acesta ar fi putut să o cunoască pe Claudia, care ar fi aflat de la el situaţia privind ce-a de-a doua reţea de spionaj, şi de aici informaţia ajunsese unde trebuia. Sesiză imediat legătura. Nu a mers mai departe cu gândul, aproape speriat de consecinţele posibile. Îşi zise chiar că a exagerat, neştiind, însă, cât de adevărate erau toate supoziţiile sale.

Gânditor, aspiră şi el parfumul batistei, imitând gestul maiorului, şi descoperi că trupul Claudiei purta aceeaşi mireasmă discretă. „Este mai mult ca sigur că a cunoscut-o. Trebuie să raportez situaţia asta. Dar ce spunea Claudia că foloseşte? A, da mimoze. Mimoze? Oare nu ar fi aceasta o altă semnificaţie a mesajului? Mimoze. Ia să vedem ce ne poate sugera acest cuvânt?

— Ce-ţi spune ţie cuvântul mimoze, Vasile?

— Ştiu şi eu, acela de femeie frumoasă, plimbare prin parc, primăvară...

— Vasile dragă, tu ai o fire de poet.

— Ie-te, dom'le, şi eu nici nu ştiam.

Bila roşie

— Locotenente, dă-i drumu'! Te rog, însă, să fii cât mai concis, pentru că la două am o şedinţă la Capitală, spuse, aşezându-se mai bine în scaun, colonelul Danciu.

— Tovarăşe colonel, ceea ce părea o simplă ipoteză, o idee de lucru, în urma ultimelor evenimente, prinde contur, capătă „carne", cum se spune. Primul element care pledează pentru aceasta. Claudia Buciceanu, stewardesă, era curierul ce asigura legătura între cea de a doua reţea şi centrala de spionaj.

— Adică?

— Femeia primea mesajele şi le asigura scoaterea din ţară cu prilejul curselor ce le efectua.

— Cei de la vamă şi cei de la aeroport, ce zic?

— Nu prea au ce să spună, fiindcă, după ce am efectuat un experiment, pentru care v-am cerut aprobarea, n-au mai prea avut cuvinte. Controlul vamal se făcea de multe ori superficial, mai ales la cei pe care funcţionarii de acolo îi cunoşteau, şi le mai aduc câte un pachet de ţigări, câte o sticlă de parfum...

— Cum se transmiteau informaţiile, ai stabilit?

— Microfilmele erau ascunse într-un pachet de ţigări „Mărăşeşti".

— Ai stabilit exact?

— Cu destulă precizie cei din echipajul de Roma obişnuiau să ducă cel puţin câte un pachet pentru un anume Giovani, şofer pe autoscara aeroportului Fiumicino. Îi aduceau oamenii, dar, câteodată, mai şi uitau. Claudia, însă, femeia de care vorbim, n-a uitat niciodată. Cei din echipaj chiar o tachinau spunându-i că s-a îndrăgostit de italian.

— E un indiciu. Şi în sens invers?

— Am un element, dar în lipsă de dovezi lucrurile rămân la o simplă bănuială: Una dintre colegele „curierei" a văzut, cu ocazia unei curse, la întoarcere, un pachet, nu prea voluminos, dar în care părea să fie ceva costisitor. Firesc, a întrebat-o ce a cumpărat şi cât a plătit la vamă. Claudia s-a cam fâstâcit şi a schimbat discuţia. Lucrul era cam neobişnuit pentru ea, care, de cele mai multe ori. Îşi expunea şi desuu-rile pe care le târguia la Roma.

— Interesant! Deci, acesta era returul. Care-i situaţia actuală a femeii?

— Cam tristă, chiar foarte tristă. A murit şi este îngropată, la Belu, de aproape două luni.

— Ce spui?! Cum şi unde a murit?!

— Într-un accident de maşină. Dosarul a fost clasat, dar şoferul mi-a mărturisit că a zărit pe cineva făcându-i vânt sub roţile autobuzului său.

— Ai exploatat pista aceasta?

— Da. Atât cât se putea.

— Ai stabilit legăturile femeii, ca să ajungem la cel ce culegea şi îi transmitea documentele şi datele secreta?

— I le-am stabilit...

— Şi?

— Sunt o sumedenie de bărbaţi, iar printre aceştia şi eu.

— Zău? se miră colonelul, nevenindu-i să-şi creadă urechilor, şi, după câteva clipe, rosti din nou întrebarea.

— Da. Printre legăturile ei mă număr şi eu. Femeia m-a abordat şi ne-am cunoscut...

Şi Avrămuţ îi povesti condiţiile în care se întâlnise cu Claudia, şi care, acum, la analiza rece, detaşată, a discuţiei, puneau în evidenţă existenţa, în umbră, a unui spion de mare calibru, a unui om care ştia să-şi mânuiască cu abilitate uneltele.

— De ce crezi că voia femeia să te ţină în contact?

— Femeia voia sau nu voia. Mai degrabă toată afacerea pornea de la acela care stătea în spatele ei. Şi eu m-am întrebat mult timp ce urmărea, dar n-am găsit nicio explicaţie. În ultima vreme, însă, am impresia că am găsit cheia. Vă amintiţi că, acum aproape un an, vă raportam că Lavinia a fost ucisă în locul meu, pentru că eu eram cel care susţinea existenţa unei alte „linii" de spionaj, şi că acest lucru se aflase de la unul dintre cei care lucrau în caz? Bănuiesc că cel ce a vorbit unde nu trebuia sau cui nu trebuia este maiorul Dinescu, de la Giurgiu. Mai mult ca sigur, acest om a cunoscut-o pe Claudia şi, prin intermediul ei, informaţia a ajuns la rezidentul ce mânuie toate firele.

— E o ipoteză. Sper că ai noţiunea gravităţii celor ce le susţii, mai ales că ancheta desfăşurată de organele de contrainformaţii nu a stabilit nimic legat de anumite anturaje sau legături dubioase.

— Nu despre anchetă vreau eu să vă raportez. Sunt aproape sigur că dacă am fi avut la îndemână agenda de telefon a Claudiei...

— Unde-i agenda aceasta?

— N-a fost găsită.

— Asasinul, după ce a omorât-o, a percheziţionat bine casa. Fusese înaintea noastră acolo, cu numai câteva ore.

— Deci, individul şi-a luat toate măsurile de precauţie. Ce altceva ai mai stabilit?

— Printr-un sistem, pe cât de ingenios, pe atât de simplu, spionul a asistat la discuţia dintre mine şi Claudia Eu eram oarecum contrariat de anumite aspecte din comportarea ei, dar nu-mi pusesem problema prea serios. Voiam să le lămuresc, totuşi. Se pare că pusesem degetul pe rană. Sincer vorbind, dacă iniţial femeia executase ordinele spionului, cu timpul, se pare, îi cam pierise cheful de a mai juca aşa cum îi cânta el. Tocmai lucrul acesta mi l-a spus, că s-a hotărât să o rupă cu trecutul, şi îmi cerea ajutorul. Totodată, fiind sâmbătă, m-a implorat să am răbdare până luni, când ea urma să-mi spună totul. Poate că am greşit, dar modul în care m-a rugat, relaţia mea cu ea, faptul că începusem să am încredere în ea m-au determinat să nu forţez nota. Aceasta a fost toată discuţia. Bineînţeles că, auzind-o, spionul n-a mai aşteptat. A ucis-o.

— De ce nu mi-ai raportat toate acestea până acum?

— Pentru simplul motiv că nu aveam încă prea certe lucrurile în minte.

— Şi acum le ai?

— Da! Înainte de a muri, Claudia mi-a dat, mai bine zis avea în pumn, o batistă. Nu putea vorbi şi s-a stins în clipa următoare intrării mele în salon, dar, prin intermediul acelei batiste, eu cred că ea mi-a transmis un mesaj.

— Care-i?

— În parte, l-am raportat. Documentele le transmitea numai la Roma, deşi mai făcea uneori curse şi în alte capitale, apoi că ar trebui să căutăm pe undeva unde putem găsi ceva legat de florile de mimoze sau chiar pe strada cu acest nume. Cred că într-unul din acele locuri se află spionul...

— Ai multă imaginaţie.

— Ce ne-am face fără ea în munca de contraspionaj?

— Explică-mi, totuşi, şarada cu batista.

— Claudia folosea un singur parfum, acela de mimoze. Eu ştiam acest lucru şi, cum unicul obiect care mai amintea acest obicei al ei, era batista, am ajuns la concluzia că...

— Interesant! Dar la anotimpul în care înfloresc mimozele, nu te-ai gândit?

— Am luat în calcul şi acest lucru. S-ar putea ca la vară, când „Mimoza pudica" va fi plină de flori, să avem surprize.

— Pot să văd, batista aceea, Avrămuţ?

— Desigur! şi i-o întinse.

— Acestea, deşi sunt brodate cu mov, sunt flori de „Nu mă uita".

— Da, este sigur că sunt flori de miozotis. M-am gândit şi eu la ele, dar...

— Cred că n-ai interpretat în mod complet mesajul. E mai mult ca sigur că ţi-a transmis şi acest „nu mă uita".

— N-am s-o uit. Ucigaşul ei trebuie să mai dea socoteală şi pentru o altă crimă...

— Spune-mi, Avrămuţ, cum ai de gând să exploatezi informaţiile căpătate prin acest mesaj de care ai amintit?

— Cu sprijinul tovarăşilor din compartimentul de resort, vom supraveghea transporturile aeriene. Claudia îndeplinea funcţia de curier al grupului de spioni, deci ar fi normal să se caute o înlocuitoare. Apoi, nu putem exclude posibilitatea ca ei să încerce deschiderea unei alte „linii", de aceea, vom fi „pe fază" şi în această direcţie, mai ales că am convingerea că, până acum cel puţin, prin mijloacele controlabile de noi, spionul nu şi-a anunţat centrul. Am făcut şi noi o „mutare" în scopul de a-l determina să acţioneze. Echipajul care efectua ruta Roma-Tunis zboară acum pe liniile interne. Dispariţia Claudiei îi va alerta şi va avea un efect de „bilă roşie".

— Te referi la biliard, nu?

— Da, lovind, spionul va suporta lovitura.

— Mai departe.

— Voi căuta pe străzile „Mimozelor”, „Parfumului”, „Batiştei”, pe toate celelalte cu nume apropiate sau care ar avea vreo cât de mică legătură şi voi stabili cine sau, mai ales, unde ar putea fi oploşit un individ cu un trecut şi prezent cam dubioase.

— E un fel de „ac în carul cu fân”.

— Aşa este, dar combinăm căutarea şi cu celelalte măsuri pe care, cu acordul dumneavoastră, le-am luat. Cei din compartimentul gonio ne vor putea ajuta mult. Aşteptăm efectul informaţiilor transmise prin reţeaua paracliserului.

— Apropo, ia, din nou, legătura cu Moraru! Din câte mi-a spus la telefon, colonelul Sandu are o bănuială cu privire la prezenţa unui cadru al serviciului de spionaj – cu care ne războim, în România. Vezi la ce concluzii a ajuns el şi ţine-mă la curent cu mersul cercetărilor. Ştiu că n-ar trebui să-ţi amintesc, dar ai grijă să nu cumva să sperii vânatul! E încolţit, poate rănit şi, nu numai că ar muşca – şi s-a văzut cât de rău – dar să nu încerce, şi chiar să reuşească, să dispară.

Lipsa Claudiei, la zborul făcut de echipaj imediat după moartea ei fusese sesizată de cel care îndeplinea rolul de „căsuţă poştală”. Omul chiar întrebase ce este cu ea şi i se răspunsese că femeia era în concediu medical. Explicaţia era mulţumitoare şi verosimilă. Dar când nici la următoarele curse nu se mai ivi nimic din partea comandorului, faptul declanşă o furtună de întrebări în „Vila cenuşie”. Specialiştii în problemele estice studiară cu atenţie presa românească şi a altor ţări socialiste pentru a descoperi un cât de mic semn cu privire la vreun proces

intentat unui spion, dar nu reuşiră să afle nimic. Ascultară cu aceeaşi grijă emisiunile posturilor de radio, dar, la fel, fără succes. Luară legătura cu serviciile de spionaj aliate lor, dar nici de acolo nu primiră vreo ştire. Tăcerea comandorului era un fapt neobişnuit, de natură să nască nelinişti, să dea friguri, să ducă la elaborarea unor noi planuri de acţiune, fiindcă nimeni nu îndrăznea să se gândească, dar măcar să rostească ceva despre posibilitatea căderii reţelei comandorului, ceea ce ar fi însemnat, de fapt, o lovitură foarte grea.

Deşi era cam riscant, după o îndelungată deliberare, se hotărî totuşi lansarea unui mesaj cifrat. Cu toate că astfel de mesaje ajung la destinatar foarte simplu şi direct, pot fi uşor descoperite, se caută febril semnificaţiile lor fiindcă şi ei ştiau că aceste emisiuni sunt ascultate şi de ofiţerii de contraspionaj. Or prezenţa unui astfel de mesaj n-ar fi făcut decât să confirme existenţa unei alte reţele de spionaj. Dar, cum trecuse mai bine de două luni şi jumătate, timp în care comandorul nu dăduse niciun semn de viaţă, şi pentru a se stabili situaţia, reţelei lui, cât mai rapid, se aprobă, în cele din urmă, transmiterea mesajului.

În ciuda unor îndelungi dezbateri, fusese, însă, o hotărâre pripită, deoarece comandorul, mai ales după uciderea Claudiei, „tăcuse" deliberat. Nu voia să facă niciun fel de „mişcare" care ar fi putut duce în vreun fel la reperarea sa. Înţelesese foarte bine modul în care trebuia să se comporte, mizând pe uitare, mai ales că, acum, ştia exact că cei cu care se măsurau nu erau nici novici în ale meseriei, nici dispuşi să se poarte ca nişte funcţionari, care la ora 15:00 îşi aşează mânecuţele în cui şi se adâncesc în fotoliile de acasă. Deşi nu-i făcea nicio plăcere, trebui să recunoască greşita-i apreciere la adresa ofiţerilor de securitate români.

Tăcuse. Nu-şi contactase nici măcar reţeaua. Bănuia ce reacţii va trezi lipsa mesajelor sale, care fuseseră atât de regulate până

atunci, dar trebuia să accepte riscul. Nu se aşteptase, însă, ca cei de „dincolo" să se grăbească într-atât. Înjură amarnic când auzi una dintre formulele prin care i se cerea să răspundă centrului, printr-unul din mijloacele obişnuite în munca de spionaj. Adică să trimită o vedere cu un peisaj de vară, dacă lucrurile erau în ordine, sau unul de iarnă, dacă avea necazuri.

„S-au grăbit, tâmpiţii! Ei cred că ăştia sunt nişte ageamii, că nu pricep că cineva stă cu urechea ciulită, mai ales că, prin amărâta aia de Claudia, au fost la un pas de mine", bombăni comandorul, pentru prima dată supărat pe stăpânii săi.

Comandorul deplângea pierderea acestei „unelte", cum o denumise el pe Claudia. Pierdea nu numai femeia, cu care el putea duce de nas orice bărbat, atunci când situaţia o impunea, şi cu ajutorul căreia recrutase, deja, trei surse de mare valoare, dar rămăsese şi fără „curier". Organizaţia sa era acum bună, eficientă, cu putere de penetrare, dar izolată, ca într-un vârf de munte, fără braţe. Nu putea transmite informaţii şi nici primi din exterior, mijloacele necesare muncii de spionaj. Dacă nu rezolva cât mai urgent lucrul acesta, reţeaua se putea sufoca. Deşi îşi dădea seama de situaţie, nu întrevedea, însă, o simplă soluţie de moment, ci urmărea să realizeze o legătură, la fel de simplă şi eficace, aşa cum fusese Claudia. Dar nu mai avea nici timp şi nici răbdare să pregătească o altă femeie şi nici nu ştia dacă va mai reuşi să găsească o altă tânără inteligentă, dar, în acelaşi timp, tot atât de naivă, precum fusese Claudia, pe care o modelase după dorinţa sa.

Pusese ochii pe ea, de cum o văzuse venind, în ziua aceea, de sfârşit de vară, de la ţară: sfioasă, de o frumuseţe ce promitea să înflorească, dornică să simtă pulsul marelui oraş, avidă să aibă cât mai mult. În ochii ei negri, văzuse sclipind scânteile dorinţei de a fugi de sărăcie, alături de luminile inteligenţei şi, încet-încet,

reuşi să facă în câţiva ani, din feţişoara curată şi naivă o femeie fără scrupule, gata de orice. Nu era numai vina ei sau numai succesul lui, era şi urmarea mediului în care trăise. În casa mătuşii care o primise veneau o mulţime de bărbaţi, care reuşiseră să o ducă pe tânăra femeiuşcă între două cearşafuri şi, după câteva încercări, obişnuinţa devenise un mod de viaţă. Şi de aici drumul îl croise comandorul. O îndrumase, o ţinuse din frâu, o silise să devină stewardesă, pentru că, în planurile sale, acesta era rolul ce i se rezervase; misiunea de *nadă* şi *curier*. Şi Claudia învăţase cu sârguinţă totul. Treburile începuseră să meargă atât de bine, încât comandorul nu se preocupă de realizarea unei linii de rezervă. Nimic, nici chiar instinctul său formidabil de spion, nu l-a determinat să ţină seama şi de o posibilă întorsătură. Este drept, avea încă un mijloc de transmitere rapidă – aparatul de emisie-recepţie – dar ştia că, în momentul în care ar fi trecut la utilizarea lui sistematică, zilele i-ar fi fost numărate. Nu se hazarda; îşi permitea să glumească cu orice, dar mai puţin cu lucrurile care puneau în pericol conspirativitatea şi libertatea de mişcare a grupului său pe care le lua foarte în serios. Comandorul consecvent deprinderilor sale de a nu face nicio mişcare înainte de a judeca foarte bine situaţia, urmărea acum să realizeze un nou canal de legătură cu centrul. Se gândise să recruteze un mecanic de întreţinere de pe aeroport, căruia să-i încredinţeze misiunea de a aşeza într-un loc ferit, în fuzelajul avionului, un mic container metalic prevăzut cu un magnet, în interiorul căruia se aflau informaţiile ce trebuiau să ajungă la destinaţie. Nu se grăbea, însă, tocmai pentru că voia să fie sigur că nu va greşi. Riscul ar fi fost prea mare.

Temerile comandorului se adeveriseră deşi el nu avea de unde să ştie acest lucru, iar mesajul codificat, transmis prin intermediul emisiunii postului de radio, trezise bănuiala

ofiţerilor de securitate ce lucrau la cazul respectiv, şi Avrămuţ se prezentă din nou la colonelul Danciu, pentru a-i raporta concluziile rezultate din analiza noii situaţii.

— Am convingerea fermă că cei de „dincolo" au intrat la bănuieli, altfel Gerda nu ar fi cerut cu atâta insistenţă veşti de la Kurt. Deci, concluzia noastră cu privire la sarcinile de „curier" ce-i reveneau Claudiei, s-a adeverit. Spionul poate culege informaţii, dar nu are mijloace de transmitere. În consecinţă, îşi va căuta rapid un mijloc eficace care să-l înlocuiască pe cel pierdut.

— Ţi-ai făcut un „inventar" al direcţiilor în care se va îndrepta?

— Desigur, tovarăşe colonel.

— S-auzim.

— Oricât de original ar fi un spion, fiecare rămâne tributar unei anumite mentalităţi. Spionul nostru se pare că are „un fix", este vorba de rapiditatea transmiterii, deci îşi va căuta un mijloc asemănător. O logică elementară ne-ar putea îndemna să gândim că acum s-ar feri de liniile aeriene, fiindcă locul ar fi prea aproape de foc, determinându-ne să căutăm în alte părţi.

— De pildă?

— La căile ferate, vreun funcţionar dintr-o întreprindere de comerţ exterior, sau chiar vreun străin care să fie legătura serviciului lor de spionaj...

— La un aparat de emisie nu...

— M-am gândit. Am convingerea că la acest mijloc se va apela în ultimă instanţă. E prea „vizibil" şi, cel puţin acum, când cred că încă ne duc de nas, nu vor ieşi în eter.

— Sper că nu aşteptaţi să ne dea spionul de veste când şi-a atins scopul? I

— Nu-i vom lăsa nicio şansă! Să scoată numai botişorul animalul şi...

Convins că, în cele din urmă, spionul va fi nevoit să părăsească vizuina, Avrămuţ scormonea, căuta printre scorburile în care s-ar fi putut ascunde. Dar, în zadar încercă să găsească vreo urmă, un cât de mic indiciu care să-l conducă la spion, pe străzile ale căror nume fuseseră deduse, pornindu-se de la batista cu parfum de mimoze. Poate pentru Claudia avusese un anume sens, o semnificaţie, ştiind despre ce este vorba, dar pentru Avrămuţ şarada era încă de nedezlegat. Se frământa continuu, şi mai înciudat de insucces.

Pe una din străzile spre care îşi îndreptase investigaţiile, casele construite între cele două războaie mondiale, sau poate chiar mai înainte, aveau ceva din arhitectura specifică edificiilor care serveau atât ca prăvălie, cât şi ca locuinţă proprietarului. Deşi multe dintre fostele magazine particulare căpătaseră alte destinaţii, unele îşi păstraseră profilul sau, mai bine-zis, erau afectate tot comerţului. La început, Avrămuţ acordase mai puţină importanţă prăvăliilor, dar, peregrinându-se prin zonă, la un moment dat, îi atrase atenţia un mic magazin în care se perinda destulă lume. Fără să trezească bănuieli, prăvălioara permitea, foarte bine acoperirea activităţii unui spion rezident[16] fiindcă oamenii cu o asemenea îndeletnicire trebuie să posede libertate de mişcare, să nu fie blocaţi de o muncă ce-i obliga să stea mai mult în birou, ci să aibă posibilitatea să-şi contacteze spionii din

[16] Şeful unui grup de spioni, care ţine legătura între agenţi şi centrala de spionaj, prin intermediul căruia se realizează conducerea acestora. (n.red.)

subordine, în mod normal, evitând, astfel, întâlnirile în diverse alte locuri, unde ar fi putut trezi suspiciuni. Acestea au fost motivele care l-au determinat pe Avrămuţ să caute bârlogul spionului într-unul din aceste locuri. Şi mai era ceva. După o matură chibzuinţă, dar, mai ales, după ce verifică atent toate aspectele ce-i puteau releva prezenţa unei activităţi conspirative, renunţă la magazinele cu produse alimentare. Erau patru la număr şi cei care lucrau acolo se dovedeau a fi deasupra oricărei bănuieli. Pe lângă aceasta, mai existau în zonă două ateliere de croitorie şi unul de cizmărie. Acestea prezentau mai multe avantaje pentru desfăşurarea unei asemenea activităţi secrete. Vizitele puteau fi justificate în multe feluri, transmiterea mesajelor, a materialelor s-ar fi realizat mai lesnicios prin schimbul unei haine, a unei perechi de pantaloni daţi la ajustat, la călcat, reparat sau câte alte motive nu justifică prezenţa unui om într-o croitorie sau într-un atelier de cizmărie? Dar, nici în aceste locuri Avrămuţ nu reuşi să descopere ceva care să-i stârnească interesul.

Lucrurile acestea nu se pot stabili într-o zi. Pentru a se descoperi acel „ceva" care să trezească bănuiala că sub masca unei activităţi obişnuite, se petrec lucruri care intră în competenţa securităţii este necesar timp, dar mai ales multă muncă. Este o activitate deloc uşoară pentru că cei ce se ocupă cu astfel de treburi, cu activităţi ilegale, îndreptate împotriva ţării, îşi iau toate măsurile pentru a nu fi descoperiţi, pentru a nu lăsa „urme" care să ducă la dezvăluirea acţiunilor lor. Tocmai de aceea, Avrămuţ cercetase dacă nu cumva în ateliere, în celelalte prăvălii din zona respectivă nu se oploşise sub o mască foarte inofensivă, un spion. O făcuse, însă, cu toată discreţia, ştiind că cea mai mică greşeală putea duce la alertarea spionului, şi atunci treburile s-ar fi complicat şi mai mult. Nu scăpase din vedere nici

faptul că, aşa cum reieşea din analiza evenimentelor anterioare, spionul îl cunoştea destul de bine şi era clar că doar prezenţa lui în zona respectivă l-ar fi alertat. Spionul avea acest avantaj de netăgăduit asupra ofiţerului.

Eugen îşi făcuse tot felul de planuri, dar nevoia de a se consulta şi cu colonelul Danciu, de a-i cere sprijinul se vădea tot mai acută.

— N-am pe nimeni acum să-ţi dau în sprijin, Avrămuţ. Am să vorbesc, însă, cu Sandu şi poate îl detaşează, pentru câtva timp, pe Moraru. Ce zici?

— Ar fi foarte bine...

Moraru avu, însă, nişte obiecţii justificate. El sesizase o anumită schimbare în comportarea paracliserului, mai ales în grija de a se verifica permanent, de a încerca să încurce cât mai mult urmele. Pentru Moraru fusese de-ajuns. Înţelesese că paracliserul nu mai era străin de faptul că activitatea sa era controlată de organele de securitate şi raportase lucrul acesta maiorului Dinescu. Din nou, maiorul puse sub semnul îndoielii argumentele aduse de ofiţer, poate şi pentru motivul că o astfel de situaţie îi îngreuia, într-un anume fel, viaţa, obligându-l să iasă mai mult din birou şi să pregătească noi acţiuni.

Dar Avrămuţ nu se lăsase deloc convins de obiecţiile lui Moraru demonstrându-i că era şi în interesul lui să slăbească, cât de cât, măsurile de supraveghere a paracliserului, tocmai pentru a-i crea acestuia impresia că, organele noastre ştiind cu ce se ocupă, nu-i mai acordă vreo importanţă.

— Procedând astfel îl faci pe om să creadă că are câmp liber de acţiune. Apoi după câte înţeleg, îi spuse Avrămuţ, „amicul" tău tot pe aici, prin Capitală, se va învârti mai mult.

— Desigur. Simt asta, aşa cum simţi, uneori, că se schimbă vremea.

— Şi la ce te aştepţi?

— Am făcut o analiză destul de serioasă a tuturor variantelor posibile. Sunt convins că individul a fost avertizat de nemţi şi că de acum înainte, va folosi un alt canal de transmitere a informaţiilor.

— Păstrându-l, însă, pe cel controlat.

— Asta-mi place la tine, nu trebuie să termine omul ce are de vorbit, că tu ai şi înţeles ce a vrut să-ţi spună. Ei, şi acum ce vrei tu să faci pentru realizarea sarcinilor ce ţi le-au propus?

— Aş vrea să continui investigaţiile privitoare la activitatea unor persoane pretabile de a fi spionul căutat într-un anumit perimetru... şi Avrămuţ îi explică detaliat care erau raţiunile ce-l determinau să-i ceară acest lucru, stadiul cercetărilor efectuate de el şi motivul pentru care avea atât nevoie de sprijinul său...

Moraru îşi luase treaba în serios. Ca să nu-şi irosească timpul procedă la fel ca Avramul, prin eliminare, concentrându-şi eforturile spre acele obiective în care intuia că putea descoperi ceea ce îi interesa. Îi mai rămăseseră de cercetat trei mici magazine, un chioşc de umplut sifoane, o librărie, în care lucrau doi vânzători şi o agenţie Loto-Pronosport.

Se consultase cu Avrămuţ şi hotărâră, de comun acord, să acorde atenţie prioritară agenţiei. Nici până atunci nu o scăpaseră din vedere, dar agenţia fusese închisă pentru reparaţii. Comandorul amânase voit începerea lucrărilor. Acum, însă, cerea cu insistenţă să fie executate cât mai curând. Îşi anunţase acoliţii că va lipsi o vreme din Bucureşti şi că „filiala" îşi întrerupe activitatea pentru o anume perioadă de timp, iar ei ştiau că aceasta însemna că pot sta liniştiţi.

Avrămuţ, după ce vorbi cu Moraru, îşi aminti că între hârtiile pe care le găsise într-una din poşetele Claudiei era şi un bilet de loterie. Toate fuseseră aşezate cu grijă, într-un plic ce cuprindea

şi un opis al documentelor aflate acolo. Cauza nefiind elucidată, materialele ce aveau legătură cu cercetările fuseseră reţinute, la insistenţele lui Avrămuţ. Ofiţerul cunoştea că, pe fiecare bilet de loto, agenţia care îl eliberează îşi pune ştampila cu numărul unităţii. Atunci când dăduse peste loz, nu-i acordase prea mare atenţie, dar nici nu-l aruncase, fiindcă ştia cât de importante sunt, pentru bunul mers al cercetărilor, tocmai acele lucruri care, la prima vedere, par fără valoare. Şi avusese dreptate. Pe biletul de loto se putea vedea cu uşurinţă ştampila ce atesta faptul că fusese eliberat de unitatea cu numărul 162, în urmă cu mai bine de un an. Desigur, existenţa biletului loto putea să fie o simplă coincidenţă, dar în condiţiile date, Avrămuţ era convins că trebuia analizată profund semnificaţia ce se putea desprinde din existenţa lui, în poşeta Claudiei.

— Crezi că numerele înscrise pot constitui un mesaj anume? întrebă Moraru.

— Este un lucru de care trebuie, totuşi, să ţinem seama. Să verificăm şi să ne convingem!

— Cum dracu' să mai verifici? E un bilet loto, eliberat de Agenţia 162. Şi nimic mai mult.

— Foarte simplu! Dacă ai să pui în binomul lui Newton numerele de la unu la nouăzeci şi nouă, câte se joacă la loto, ai să vezi că îţi ies combinaţii, cu câte trei cifre, cum este acesta de ordinul miilor, dacă nu mai mult. Este, deci, aproape imposibil să găsim mai mult de una, cel mult două combinaţii de acest fel, pe an, la o agenţie fără prea mare dever, ca cea în cauză. Dacă vom descoperi mai multe, atunci situaţia se schimbă şi este mai mult ca sigur că, în limbaj cifrat, înseamnă ceva anume. Mesajul ar fi deductibil, că, de pildă, am noutăţi, ne vedem în cutare loc, la ora respectivă, executaţi operaţiunea sau altele. Cred că mai interesant este altceva: să aflăm, pe lângă asta, cine dictează

cifrele – funcţionarul de la agenţie, sau cel ce vine să cumpere lozul?

— Acum înţeleg ce avem de făcut. Trebuie să mergem la întreprinderea centrală, pentru a verifica bonierele respective. Pe ce perioadă?

— Ne vom limita la perioada de când gestionar este acest Anghel Nedelcu. Trebuie, însă, să luăm legătura cu tovarăşii de la miliţia economică.

— Cred că te-ai gândit destul, dar cum de nu ţi-a venit ideea cu lozul mai devreme? Poate îl trăgeai ceva mai timpuriu pe cel câştigător?

— Se pare că uiţi proverbul cu mintea de pe urmă a românului. Hai mai bine să perfectăm treburile şi să ne adâncim în „lectura lozurilor”, că altfel pierdem timpul.

După mai bine de o lună, comandorul îşi redeschisese dugheana. Mirosea curat a var proaspăt, a vopsea crudă. Totul strălucea. Şi el arăta altfel. Îşi făcuse un costum nou. Apoi, ca un bun psiholog ce era, ştia că de buna sa dispoziţie, de modul în care se arată şi se poartă, depinde foarte mult starea psihică a celor din reţeaua lui. Voia să le dea de înţeles că toate sunt în ordine. Arborase un aer de veselie, care îl întinerea, lăsând să se întrevadă ceva din bucuria ascunsă pe care o încerca în suflet, pentru că scăpase din încercările prin care trecuse. Le socotea încheiate şi se străduia să nu-şi mai aducă aminte de actele de cruzime pe care le comisese doar cu puţin timp în urmă. Era un individ exagerat de optimist, unul dintre aceia care invocă în avantajul lor chiar şi situaţiile neplăcute, îngrijorătoare. Avea chiar o glumă pe care o repeta celor cu care lucra şi care se

alarmau din te miri ce. Le povestea că un om, căzând de la etajul zece, când a ajuns în dreptul etajului şase, spunea: „încă-i bine, încă-i bine". „Dacă ăsta tot mai avea speranţe, cum să ne descurajăm noi?" îi apostrofa el, având şi darul să potolească spiritele, să îndemne la calm şi acţiune.

Telefonase agenţilor săi şi le spusese că este timpul să se apuce iarăşi de treabă. Discuţiile cu ei îl făcură să înţeleagă că toţi aşteptaseră telefonul. Erau uşor îngrijoraţi şi el îşi dădu seama că trebuia să-şi găsească timp să mai stea de vorbă când şi când cu ei, să le ridice moralul, să nu-i lase să bănuiască nicio clipă că legătura lui cu cei din afară nu mai funcţiona ca mai înainte. Faptul acesta ar fi avut un efect demoralizant pentru ceilalţi. Nici lui nu-i prea venea la îndemână să se gândească la altceva, dar spera într-o reuşită, mai ales că intrase în relaţii de prietenie, destul de strânse, cu unul dintre mecanicii care asigurau asistenţa tehnică, la sol, a aeronavelor româneşti. Profitând de concediul de odihnă, din perioada renovării, studiase mai mulţi mecanici şi se oprise la un tinerel care, pe lângă patima băuturii, obişnuia să-şi mai piardă şi banii la cărţi, fapt ştiut de toţi colegii lui. Abia ieşit din şcoala de meserii, proaspăt însurat, avea tot soiul de probleme şi, în loc să-şi vadă de treabă, se împrietenise cu nişte hârşiţi în rele, care profitau de naivitatea sa. Soţia, o femeie tânără, destul de înţelegătoare, se prezentase la el la serviciu şi ceruse, ajutorul colegilor, al conducerii tehnice a aeroportului, dar sfaturile şi îndemnurile nu prea avuseseră succes.

Toate acestea, comandorul le aflase trăgând cu urechea la crâşma unde mergeau mecanicii „să bea câte una mică" şi unde, de regulă, bărbaţilor li se dezleagă limbile. Aici îl cunoscuse, într-o oarecare împrejurare, comandorul pe tinerelul nostru, pe numele său Ion Popescu. Comandorul îl împrumutase de câteva

ori cu sume nu prea mari de bani şi acum aştepta să se coacă fructul pentru a putea culege roadele pe care le visa el. Era sigur că avea sorţi de izbândă şi nu pregeta să nutrească cele mai aprinse intenţii de acţiune, pentru a recupera ceva din timpul pierdut. „Când totul va fi gata, îi voi anunţa pe cei din afară, printr-o scurtă emisiune radio".

Erau planuri destul de bune, dar, dacă ar fi bănuit că ofiţerii de securitate sunt pe urmele lui, şi-ar fi făcut alte gânduri. Aştepta, acum, venirea unuia dintre cei ce se găseau în solda sa. În încăperea agenţiei se aflau două persoane, un bătrânel, care consulta buletinele loto-pronosport şi o tânără care ceruse permisiunea comandorului să scrie o scrisoare. Responsabilul agenţiei o privise atent şi pe chipul ei citise destulă naivitate şi o anume stinghereală când o întrebase de ce nu îşi face corespondenţa acasă. Tânăra îngăimase ceva, fără înţeles, a scuză, şi îşi ascunse mâna stângă pe care strălucea o verighetă groasă din aur, iar comandorul înţelese că tânăra avea o legătură de care soţul ei nu ştia. Se arătă înţelegător, mai ales că el intuia imediat, cu uşurinţă, situaţiile din care putea trage ceva foloase. Se gândi chiar că dacă ar fi putut intra în intimitatea tinerei, ar fi găsit el calea să o „determine" să „lucreze" pentru el. O urmărise câtva timp cum scrie adâncită în gânduri, aşternând cu sârg cuvintele pe hârtie, şi, apoi, o uită, ca şi când făcea parte din peisajul agenţiei.

Bătrânelul îngăimă câteva cuvinte de plăcere, completă un buletin Prono expres şi plecă, când, pe uşă, îşi făcu apariţia un bărbat care dorea să consulte listele cu numerele ieşite câştigătoare. Nici acestuia nu-i acordă prea multă atenţie. Era uşor nerăbdător să-l privească pe cel mai bun agent al său, un funcţionar în Comitetul de Stat al Planificării. În sfârşit, îşi făcu apariţia şi acesta. Discuţia se desfăşură după obişnuitul tipic şi

comandorul îi indică trei numere, pe care le şi scrise în buletinul loto, indicându-i data, ora şi locul întâlnirii.

Bărbatul între două vârste, care ţinea să arate foarte tânăr, împături lozul şi îl introduse în buzunar. În pragul agenţiei zăbovi câteva clipe, examinând strada cu multă precauţie, după care îşi văzu de drum.

Între timp, femeia, terminând de scris, lipi scrisoarea pe care se vedea indicativul unei unităţi militare, mulţumi comandorului pentru înţelegerea arătată şi ieşi. Traversă strada şi introduse plicul în cutia poştală de pe zidul unei clădiri din apropiere. Comandorul o urmări cu privirea. Era oarecum mulţumit că îi spusese femeii să-l viziteze oricând va mai avea nevoie de un loc liniştit, în care să-şi scrie în voie scrisorile. „Încet-încet, poate o aducem pe puicuţă la cuib, şi-atunci să vezi”... lăsă el gândurile să-i zboare.

— E timpul să-mi prezinţi nişte date concrete, Eugen, ce zici?

— Este tovarăşe colonel! Am noutăţi dintre cele mai interesante. În primul rând, s-a confirmat, pe deplin, ipoteza noastră, cu privire la „codul” de comunicări folosit prin intermediul numerelor înscrise pe biletele de loto. Astfel de bilete, cu combinaţie cât de cât asemănătoare cu cele existente pe buletinul descoperit la Claudia am găsit câteva zeci. Din analiza lor rezultă că spionul îşi contacta reţeaua, în care se pare că se află cel puţin cinci agenţi, de regulă în zilele de marţi şi joi ale săptămânii. Oamenii intră, solicită completarea unui loz sau întocmesc buletine prono-expres. Dacă nu ştim încă exact, e pentru că locotenentul Angela Dumitrescu nu a putut descifra decât problemele legate de buletinul loto. Nici locotenentul

Mihăilescu n-a putut reţine prea multe probleme, ar fi riscat să fie repetat. Oricum, nu este exclus ca fiecare dintre articolele ce apar în publicaţia de specialitate să aibă unele semnificaţii cunoscute doar de cei din releu. Sunt sigur că, până la urmă, o să le dăm de capăt – tocmai din studierea atentă a mişcărilor lor.

— I-aţi stabilit vreuna dintre legături?

— Da, după părerea mea este vorba de o legătură destul de importantă, chiar mai importantă decât ne aşteptam. Individul îndeplineşte o funcţie de răspundere, într-un minister de sinteză.

— L-aţi identificat?

— Desigur. Am văzut unde locuieşte. N-a fost tocmai uşor, fiindcă şi el este şiret ca un vulpoi.

— Bine! De elucidarea cazului se vor ocupa alţi tovarăşi. Mai departe...

— Cel cu pronosportul se numeşte Iancu Vlad şi este mecanic auto la garajul Ministerului Transporturilor, iar soţia sa lucrează ca centralistă la o unitate militară. Vă daţi seama, numai din aceste date sumare, cam câte informaţii cu caracter secret pot aduna oamenii aceştia prin natura muncii lor!

— Nu mi-ai raportat totul despre chestiunea cu pronosportul şi lozul.

— Cred, tovarăşe colonel, că lucrurile sunt destul de simple. Sigur, deocamdată, sunt în faza de presupuneri, dar se va verifica foarte curând. Poate semnifica locul întâlnirii sau alte destinaţii deosebite. Angela a auzit destul de exact, 60, ceea ce ar putea reprezenta, încă nu ştim cu certitudine locul, 31, ar fi ziua, astăzi este abia 29, iar joi, când s-au întâmplat astea, era 27, deci ar avea o explicaţie şi 18, ar putea fi ora.

— Pare logic. S-ar putea să fie şi adevărat şi am impresia că nu eşti prea departe de adevăr. Dar nu ai căutat să vezi ce înseamnă 60? Ce număr are la casă funcţionarul acela?

Avrămuţ se uită în agenda sa şi se bătu cu palma peste frunte.

— Omul locuieşte la apartamentul nr. 6, într-un bloc vechi şi cred că acesta este sensul mesajului.

— Şi lozul?

— În situaţia aceasta rezultă aproape clar că cel aşteptat este rezidentul.

— Iată cum, din discuţii, iese lumina. Are dreptate soacră-mea când spune asta. Şi pronosportul?

— Vedeţi, aici lucrurile le vom clarifica din observarea atentă a celor doi, pentru că din cele douăsprezece, 1, 2 şi X-uri prea lasă loc la multe interpretări.

— Bine, Avrămuţ. Îţi admir, din nou, nu numai tenacitatea cu care ţi-ai susţinut ipotezele, ci şi finețea cu care ai lucrat...

— Meritul nu este numai al meu, ci şi al locotenentului Moraru.

— Nu stabilim acum, cu exactitate, cui îi revin mai mult sau mai puţin meritele. Voiam doar să ştii că ai reuşit să mă faci să am încredere în părerea ta şi că nu m-am înşelat. Asta-i tot!

Cercul se închide

Comandorul ieşise, deseori, în calea tânărului mecanic, invitându-l să-şi petreacă după-amiezile prin restaurante. În câteva rânduri îl împrumutase cu diferite sume de bani, din ce în ce mai mari, astfel că datoria crescuse vertiginos şi ca să se poată achita nu i-ar fi ajuns nici salariul pe un an de zile. Comandorul jubila. El, în fapt, asta şi aştepta. Simţind că venise momentul, s-a hotărât să treacă la ofensivă, să atace.

— Ştii, aş avea nevoie de bani. Mereu m-ai amânat până la leafă, şi uite că s-a strâns o sumă frumuşică...

— Păi, n-am de unde, omule! Ştii, doar, că sunt lefter...

— Nu mă interesează. Banii!

— Te rog, să mă înţelegi, n-am de unde.

— Să zic că te-aş înţelege. Tu mă înţelegi pe mine?

— Adică?

— Să-mi faci un mic serviciu şi eu o să uit de datorie. Ba, îţi mai dau şi ceva pe deasupra.

— Ce fel de serviciu?

— Să-mi „agăţi" ceva de un avion care pleacă în străinătate.

— O, nu, asta nu, în niciun caz! se înfricoşă mecanicul.

— Nu? Atunci dă-mi bănii, sau...

— Dă-mi ceva răgaz să mă gândesc.

— Nu, puiule! Acum sau... îşi repetă ameninţarea comandorul.
— Bine, dar numai de data asta, căzu de acord tânărul.
— Bineînţeles!
— S-a făcut! Dă-mi... ceva bani, că mă aşteaptă nevasta... şi...

Comandorul scoase din ascunzătoare aparatul de emisie-recepţie, desfăcu învelitoarea din foaie de cort în care era înfăşurat şi-l aşeză pe masă. Avusese grijă să tragă jaluzelele la fereastră, aşa încât afară să nu se zărească nicio geană de lumină. De altfel, încăperea era luminată doar de o mică veioză. Branşă staţia la sursa de curent şi făcu legătura cu antena pe care o întinsese cu o zi înainte pe sub streaşină casei. Îşi puse căştile la urechi şi răsuci uşor discul scalei de frecvenţă pe ultrascurte. Din nou, amintirile acelea, ale clipelor de beţie când el şi avionul făceau un singur trup, îi năvăliră în minte. Simţi uşoara strânsoare a căştilor în jurul capului şi închise pentru o clipă ochii de parcă ar fi vrut să se reîntoarcă în timp. Se descotorosi însă de senzaţia de nostalgie şi verifică dacă aparatul era fixat pe lungimea de undă ştiută. Mai avea cinci minute până la ora la care trebuia să transmită şi îşi exersă puţin degetele mânuind manipulatorul morse. Era mulţumit. Nu fusese el prea rapid niciodată în mânuirea acestuia, dar se descurca totuşi destul de bine. Şi aşa cum apreciase, nu-i trebuiau mai mult de cincisprezece minute, ca să transmită şi să verifice acurateţea recepţionării, timp în care, oricât de operativi ar fi fost cei de la securitate, tot nu ar fi putut să-i dea de urmă.

Se înşela, însă, amarnic. Activitatea lui „casnică”, de întindere a antenei, fusese imediat sesizată şi, din acel moment, emisiunea era aşteptată. Pe două străzi, paralele cu cea pe care locuia

comandorul, aşezate într-un unghi de aproape nouăzeci de grade, al cărui vârf cădea chiar pe casa spionului, se aflau două autospeciale cu staţii goniometrice. În acelaşi timp, la sediul organului de securitate se găseau pregătite alte aparate, instalate pe maşini, gata să intervină pentru detectarea locului de unde se efectua transmisia, în situaţia în care comandorul s-ar fi răzgândit şi ar fi schimbat, în ultimul moment, sălaşul. Cu căştile la urechi, operatorii erau gata să recepţioneze. Zumzetul uşor al tuburilor electronice era tulburat doar de glasurile copiilor ce treceau în fugă pe lângă cele două furgonete.

Se făcuse aproape ora emisiei. Comandorul ridică butonul, sub care era scris cu vopsea fosforescentă „Ein", apoi emise primul grup de cifre din semnalul de recunoaştere. Lăsă o pauză de un minut şi îl repetă. După încă un minut, în eter, plecă partea a doua a semnalului de recunoaştere. Concentrat, abia respirând din cauza emoţiei, ascultă cu intensitate în căşti confirmarea intrării în legătură. Aproape imediat în cască îi răsună ti-ta-ul aşteptat. Zâmbi uşurat, şi inima i se umplu de bucurie. Din nou, nu mai era singur, din nou, îşi simţea stăpânii pe aproape, din nou viaţa căpăta acea putere ce izvora din visurile sale, din abilitatea de a mânui şi stoarce oamenii, de a-i pune să lucreze pentru scopurile lui.

Aşteptă aproape jumătate de minut şi începu să transmită grupele de câte cinci cifre. Transmitea destul de rapid, dar nu într-atât cât credea el. Lipsa de antrenament începuse să-şi spună cuvântul. Mesajul fusese recepţionat cu acurateţe, nu numai în inima Bucureştiului ci şi unde era aşteptat, la staţia de ascultare a serviciului de spionaj. Acolo, undele hertziene căpătau pe hârtie forma cifrelor şi, apoi acestea prin decodificare, în cuvinte, declanşând stări de adevărată emoţie, de bucurie. Agentul lor cel mai de preţ reuşise, încă o dată, să stabilească o linie de

comunicaţii directă şi sigură. Prin ea urma să le parvină informaţii. Singurul inconvenient era acela că, de data aceasta, contactul de preluare trebuia realizat pe aeroportul Orly şi, probabil, că cei din Paris vor cam strâmba din nas. Dar asta este menirea serviciilor de spionaj să se descurce. A doua zi, s-a trecut deja la elaborarea planurilor, întrucât primul transport urma să sosească peste două săptămâni.

— Am fost destul de clar, nu-i aşa? întrebă pe un ton potolit Avrămuţ, deşi simţea cum îi fierbe sângele în vine.

Tânărul mecanic mişcă uşor capul, fără, însă, să scoată vreun sunet.

— Atunci?! nu-l slăbi ofiţerul.

— Nu ştiu ce să fac.

— Cum adică, nu ştii? Faci ceea ce trebuie să facă un om cinstit, adică să spună adevărul.

— Dar ceea ce-mi cereţi dumneavoastră, pentru mine înseamnă, poate, moartea.

— Să fim serioşi! Avem destule date care ne-ar permite să stăm altfel de vorbă. Apelăm, însă, la conştiinţa dumitale, la simţul dumitale de răspundere, de cetăţean al acestei ţări. Îţi oferim o şansă să te îndrepţi, să porneşti pe un drum ca toţi ceilalţi oameni cinstiţi, renunţând la băutură şi cărţi, văzându-ţi de familie. Or, dacă până acum ţi-ai făcut de lucru cu paharul şi cu „foiţele", acum te-ai vârât într-o afacere de spionaj.

— Spionaj?!

— Să nu-mi spui că nici n-ai bănuit!

— Aşa este. M-am lăsat târât. Pot să sper într-o şansă de...

— Depinde numai de dumneata, de modul în care vei dovedi că ştii să te îndrepţi.

— Am să încerc, numai să mă ajutaţi. Poate dacă vă întâlneam mai de mult nu ajungeam aici...

Discuţia se încheie, după ce Avrămuţ îi spusese cum să procedeze pentru a nu-l alerta pe comandor. Îi mai spusese tânărului mecanic că poate îndeplini fără grijă ceea ce i se cerea, dar să fie atent şi să nu se lase atras şi la efectuarea altor acţiuni ostile.

Cursa de Paris pleca în fiecare marţi şi vineri, de pe aeroportul Băneasa, la ora nouă fix. Era una dintre cele mai solicitate curse, pentru că aproape toţi străinii care treceau cu diferite afaceri prin România preferau să zboare cu avioanele companiei româneşti, având foarte multă încredere în piloţii noştri. Şi cum verificarea aeronavei necesita mai bine de trei ore, operaţiunea începea întotdeauna la ora cinci dimineaţa, pentru ca la opt, avionul să fie gata de zbor, tras la terminal.

Pentru a putea ajunge la timp pe aeroport, mecanicul plecase de acasă odată cu zorile. Aşa făcuse şi în dimineaţa aceasta. Aproape să-şi piardă răsuflarea când, în staţia pentru maşina de noapte care-l ducea la Piaţa Sfântu-Gheorghe, îl întâlni pe comandor. Călătoriră împreună ca doi oameni ce nu se cunosc şi abia în maşina de Băneasa spionul îi strecură tânărului un mic obiect metalic, de culoare albastru cenuşiu, exact ca a avioanelor comerciale româneşti, şi îi şopti să-l plaseze la locul indicat.

— Şi ai grijă să nu mă păcăleşti, că al tău e dracu', în fundul iadului te trimit! îi repezi printre dinţi.

Zâmbetul acru, ce stăruia pe buzele spionului, îi îngheţă şi mai tare inima mecanicului şi, odată cu acest sentiment, crescu în el şi hotărârea ce o luase de a se rupe definitiv de acest individ.

Comandorul se pierdu printre călătorii din autobuz, dar nu coborî decât la capăt, unde, din umbră, continuă să-l urmărească discret. Apoi îşi căută un post de observare, de unde putea vedea hangarele, şi nu-şi mai dezlipi ochii din zona aceea, dar îi urmărea foarte atent şi pe cei ce intrau în curtea hangarelor, scormonind ca printre ei să nu fie cumva, vreun ofiţer de securitate.

„Cât de şiret este individul acesta! Dacă n-am fi luat în calcul totul, am fi căzut exact în plasa întinsă de ei" îşi zise Avrămuţ privindu-l pe spion prin despicătura perdelei biroului în care se afla. Un ciocănit uşor îl smulse din gândurile lui şi în încăpere intră mecanicul, cu faţa zâmbitoare, dându-i obiectul primit de la spion.

— Te simţi mai bine acum, nu-i aşa? îl întrebă Eugen.

— Da. Parcă mi s-a luat o piatră de pe suflet.

— Perfect! Du-te şi pune containerul acolo unde ţi s-a indicat, în lăcaşul roţii din dreapta, îl îndemnă ofiţerul înmânându-i obiectul după ce îl golise de cele câteva microfilme. Vino cu zece minute înainte ca avionul să fie dus pe pistă, ca să-ţi dau un container asemănător. Până atunci, vezi-ţi de treabă. Să nu scapi din ochi, însă, locul în care l-ai pus. Pentru că vrem să stabilim dacă nu cumva se mai apropie şi altcineva de container. Clar, Ioane?!

— Clar, tovarăşe locotenent.

— Bine! îi spuse ofiţerul, introducând rolele de film scoase din container într-un plic şi, pe o altă uşă, ieşi în partea din spate a clădirii aeroportului, unde îl aştepta o maşină.

Şoferul demară scurt şi, după ce pătrunse în traficul şoselei Bucureşti-Ploieşti, se aşternu la drum întins spre sediul securităţii. Aici îl aşteptau mai mulţi ofiţeri care trecură imediat la treabă. Un criminalist stabili calitatea filmelor folosite şi, din fondul confiscat de la spionii paraşutaţi cu vreo doi ani înainte, alese câteva care se potriveau cu cele lucrate de comandor. Înainte de a fi microfilmate informaţiile fuseseră dactilografiate în limba germană şi s-a căutat o maşină de scris cu caractere de literă identice, apoi una dintre tinerele fete pentru care dactilografia nu prea mai avea secrete, studiase modul în care fuseseră bătute la maşină textele, pentru a se familiariza cu modalitatea de dactilografiere. Pe baza copiilor executate şi a traducerii textelor, colonelul Danciu şi încă doi ofiţeri, printre care şi Avrămuţ, analizau informaţiile şi stabileau noile texte care „pieptănate" de toate datele secrete, urmau să ajungă în mâinile nemţilor fără a mai prezenta gradul de periculozitate iniţial. Odată realizate, textele luau drumul în sens invers şi, când totul se termină, Avrămuţ descoperi un amănunt fără de care întreaga operaţiune ar fi fost, poate, sortită eşecului. Pe fiecare film comandorul îşi imprimase, destul de vizibil, amprenta degetului mare de la mâna dreaptă. Acesta era un fel de „sigiliu", imposibil de confundat. Dacă ar fi lipsit de pe filme, ar fi constituit un semnal de alarmă foarte serios pentru nemţi. Lucrătorii de securitate studiară cu atenţie modul în care era imprimată amprenta, deducând că aceasta era realizată într-un anume unghi şi cu aceeaşi intensitate.

— Cred că putem „copia" această amprentă altfel toată truda noastră a fost zadarnică, spuse Avrămuţ.

— Cum? întrebă nerăbdător Danciu.

— Am citit, de curând, o lucrare referitoare la posibilităţile multiple ale folosirii electronilor...

— Nu ne ţine lecţii de fizică atomică, spune-ne ce trebuie făcut, îl zori colonelul.

— Trebuie să realizăm „un pozitiv" al amprentei spionului, pe o bucată de film. Aceasta o aşezăm exact în locul în care ar trebui să fie şi o supunem unui bombardament cu electroni.

— Şi, mă rog, de unde luăm noi „avioanele" acelea încărcate cu electroni, care să-i arunce exact acolo?!

— De la Institutul de fizică al Academiei. În vreme ce eu mă ocup de realizarea „pozitivului" amprentei, dumneavoastră rugaţi-l pe director să ne ajute şi să asigure condiţiile necesare realizării unui bombardament.

— Bine, măi, Eugen, tu eşti un om al surprizelor, eu ştiam că urmezi filologia nu fizica. Să ştii că nu te mai las să mergi la examene acolo. Te trimit la politehnică, zise, râzând satisfăcut, colonelul, căruia i se mai luase o piatră de pe inimă.

După aproape o oră, Avrămuţ era cu filmele înapoi. Copiară fotograma de control în care trebuia să apară amprenta şi toţi aşteptau nerăbdători, privind baia cu revelator, prin care era trecută hârtia fotografică expusă. Trecură câteva secunde, apoi altele şi, în sfârşit, pe foaia albă apărură primele îndoituri ale liniilor amprentei ca, apoi, acestea să se piardă în detaliul textului dactilografiat.

— Eugen, eşti formidabil! Ai merita o primă pentru treaba asta! i se adresă, strângându-i mâna colonelul Danciu. X

— Aş avea eu nevoie, de un mic concediu, să mă pot prezenta la primele examene.

— Sigur, ai să-l primeşti. Lasă informaţiile, lasă dosarele la care lucrezi, lasă problemele şi du-te la examene, că nouă de asta ne arde...

— Atunci, nu mă mai duc.

— Ba nu, să te duci! Să te duci, că nouă ne trebuie ofiţeri temeinic pregătiţi! Lasă totul şi du-te!

Avrămuţ nu mai răspunse, pentru că înţelesese că şeful său glumea. Îşi strânse filmele, pe care le împachetă aşa cum fuseseră iniţial. În clipele următoare era iarăşi în maşina care se deplasa cu viteză spre aeroport. Nu găsise un container asemănător şi, după ce puse filmele în cel pe care îl adusese Popescu, mecanicul îl reaşeză la locul indicat de comandor. Avionul fusese, apoi, tras la capătul pistei, cu o întârziere doar de câteva minute. Decolarea a avut însă loc la ora fixată. Privind pasărea argintie cum lua înălţimea de croazieră, după primul tur de pistă în jurul aeroportului, comandorul plecă, satisfăcut să-şi vadă de treburile lui.

„Firul a fost reînnodat", îşi zise mulţumit spionul, şi se urcă în troleibuzul 82. Nu-l răbdase sufletul să nu stea până la decolarea avionului, să nu-i privească silueta de pasăre, închipuindu-şi cum era aşezat acolo containerul, bucurându-se de acest moment, atât de dorit, al reluării legăturii. Dar acum începu să aibă alte preocupări. De-abia aştepta revenirea avionului cu care trebuia să-i parvină răspunsul, de fapt, confirmarea realizării contactului. Îl instruise pe Popescu, îl învăţase cum să procedeze atunci când va lua containerul de pe avion, la întoarcere. Prevăzuse şi posibilitatea ca, în locul celui pus de el, să fie unul mai mare. Îi spusese mecanicului să ţină permanent la îndemână lada cu scule şi să-l ascundă imediat, iar, după aceea, să nu zăbovească prea mult, ci să se grăbească să iasă la întâlnire. El urma să-l aştepte pe parcursul itinerariului pe care acesta se deplasa spre casă.

Calculele comandorului erau foarte bune, însă nu ţineau seama şi de intervenţia organelor de securitate, evident, nebănuită de el.

Înainte ca materialele să ajungă la comandor, ele trebuiau studiate de lucrătorii de securitate iar, pentru realizarea acestui lucru, era necesară întârzierea comandorului. Trebuie găsit ceva verosimil, şi Moraru, împreună cu Avrămuţ îşi punea la punct ultimele detalii ale surprizei pe care intenţionau să i-o ofere comandorului.

Pilotul de pe aeronava „YR-TLX” primi de la turnul de control aprobarea de aterizare. Se înscrise în turul de pistă şi cu fiecare nou viraj, avionul pierdea din înălţime astfel încât, atunci când ajunse deasupra pragului pistei, nu avea mai mult de douăzeci şi cinci de metri. Pluti ca un albatros uriaş şi atinse betonul, întâi cu roţile din spate şi abia apoi, după câţiva metri, când viteza mai scăzu, pilotul aşează pe pământ, printr-o manevră sigură, şi roata de sub botul avionului. Mai rulă câteva sute de metri, după care întoarse pe pista de manevră spre clădirea aerogării.

Şeful Departamentului Ost aproape că îşi pierduse răsuflarea când aflase că va trebui să colaboreze cu un alt serviciu. Partenerii lor erau renumiţi pentru lipsa de bunăvoinţă în toate acţiunile de cooperare, poate şi datorită activităţilor destul de dure puse la cale de către nemţi, cu ani în urmă. Acum, când roata se întorsese, i se părea aproape imposibil să creadă că îl va determina prea lesne pe colonelul Turin să colaboreze cu ei în problema „Căsuţei poştale”, de pe Orly.

Pusese totul pe hârtie şi raportul său revenise peste câteva zile, purtând pe marginea albă a colii, rezoluţia lui Ghelen. Colonelul Limpmann citi cu grijă redactarea scrisă cu cerneală de culoare neagră, sub care era semnătura şi sigiliul de cabinet al şefului serviciului. „Contact personal şi rezolvaţi”. Îşi făcuse

toate calculele şi pentru o astfel de situaţie. A doua zi ocupa locul în cursa de Paris a companiei Air France, pe care şi-l rezervase de trei zile. Dorea ca prin acest mic amănunt să „înmoaie" inima partenerilor, ştiindu-i cât sunt de sensibili la detalii.

Pornise la drum, însoţit de Waldy nu numai pentru că voia să-l prezinte celor din serviciul respectiv, ci şi pentru că acesta, vorbind fluent şi fără urmă de accent limba acelei ţări îi putea fi de mare folos, el neştiind decât câteva cuvinte. Îi aşteptase la aeroport un Citroen D.S. negru, care îi duse, strecurându-se cu abilitate prin traficul foarte aglomerat, la ora aceea, la sediu.

— Bun venit, îl salută Turin şi îi arătă fotoliul în care să se aşeze.

Îi strânse apoi mâna lui Waldy care îşi începu serviciul de translator.

Tratativele au fost lungi şi anevoioase. Colonelul Turin era şeful subdiviziei R. 2 Europa de Est şi îl cunoştea pe Limpmann din unele contacte realizate direct cu scop de schimb de informaţii. Era de acord să se culeagă recolta din „cutia poştală", dar lăsa impresia că totul depindea de bunăvoinţa pe care ar fi trebuit să o arate la rândul lor şi ca aceste informaţii să ajungă şi la cei din serviciul pe care îl comanda.

Limpmann opusese o rezistenţă dârză şi Turin ceru un răgaz de a supune chestiunea aprobării comitetului de direcţie.

Abia a doua zi, după ce Limpmann a făcut promisiuni ferme că, la nevoie, şi ei îşi vor manifesta bunăvoinţa în realizarea unei mai bune cooperări, s-a primit acordul ca Waldy să poată culege „cutia poştală", dar de fiecare dată, asistat de un ofiţer din Subdivizia R.2. Aşa se ajunsese ca Waldy şi ofiţerul din tura respectivă să facă parte din echipa de revizie. Îmbrăcaţi în salopete albastre, având pe spate şi pe piept inscripţia „Orly",

aşteptau ca avionul românesc să tragă la peron. Waldy era mult mai nerăbdător şi emoţionat decât francezul.

I se indicase ce anume trebuia să facă şi chiar exersase la alte două avioane de acelaşi tip cu cel românesc. Era sigur pe el şi nu avea niciun fel de trac. Ştia, de asemenea, că şi a doua zi trebuia să asigure plasarea containerului pe care ei îl pregătiseră ca răspuns la mesajul agentului, în care se găseau bani, bijuterii, instrucţiuni, cerneală simpatică, câteva role de microfilm şi un aparat de fotografiat miniaturizat.

În sfârşit, pasagerii coborâră şi avionul a fost preluat de echipa de mecanici ai aeroportului. După o oră şi jumătate, Waldy având asupra sa microfilmele, zbura cu un avion uşor, dar foarte rapid, peste graniţa franceză A doua zi dimineaţă, făcea drumul în sens invers aducând pe lângă celelalte materiale pregătite şi un microfilm cu instrucţiuni pentru comandor şi mai multe pastile cu otravă puternică, dar al căror efect se producea abia după câteva ore, fără să lase vreo urmă. Comandorul ceruse o astfel de otravă pentru a putea evita pe viitor înlăturarea persoanelor incomode prin mijloace „prea bătătoare la ochi”.

La ora fixată, avionul românesc decola spre patrie, purtând în acelaşi loc, foarte bine ales, containerul metalic aşezat de Waldy.

Era ora unsprezece, şi comandorul se tot uita la ceas. Acele parcă se lipiseră de cadran. Fire calculată şi rece, nu se grăbea niciodată în mod inutil. De data aceasta, însă, nu ştia cum să-şi umple timpul pentru a mai risipi din emoţia aşteptării mesajului. Făcu, însă, ochii mari când îi văzu intrând în agenţia lui, cam fără clienţi la ora aceea, pe doi dintre funcţionarii de la forul tutelar.

— Cu ce prilej în vizită pe la noi? zâmbi el surprins.

— Obişnuit. Facem un inventar.

— Acum?

— Păi ce are, de ce nu, acum?

— Sunt foarte ocupat, aştept venirea cuiva din provincie şi...

— Nu avem ce face. Dispoziţia este dispoziţie şi nu se admite nicio scuză. Nu sunteţi singurul, de fapt. La ora aceasta se mai fac sondaje la încă cincisprezece unităţi. Eu zic să ne apucăm cât mai curând de treabă, ca să terminăm şi să vă puteţi vedea de treburi.

Cu toată strădania celor trei, lucrurile nu erau terminate nici seara, târziu. Comandorul spumega de mânie, dar nu avea ce face. Apoi, conform „obiceiului pământului", trebui să-i invite pe cei doi să bea un pahar de bere.

În vremea aceasta, Avrămuţ şi Moraru copiară filmele cu instrucţiuni trimise de centrala de spionaj, înlocuiră pastilele de otravă cu nişte buline de „vitamina B" asemănătoare ca formă şi culoare, dar, care evident, erau total inofensive, reduseră din cantitatea de bijuterii, iar acelora care rămaseseră totuşi în container, le făcură un semn foarte discret. La fel procedară şi cu bancnotele de o sută de lei, pe care scriseră cu un creion invizibil cuvântul „trădare", vizibil numai la lampa cu ultraviolete. La sfârşit, aşezară totul în aceeaşi ordine, respectând capcanele pe care nemţii le descriseseră în textele dactilografiate.

Comandorul intră abia a doua zi în posesia containerului. Îl străpunse cu privirea pe mecanic atunci când îl preluase, încercând să afle din atitudinea lui dacă cineva umblase în container. Dar nici tânărul nu ştia nimic despre acest lucru. Avrămuţ socotise necesar să păstreze secretul absolut al operaţiunii. Aşa că spionul satisfăcut de răspunsul primit, dar mai ales de sinceritatea pe care i-o citise în priviri mecanicului, care, de fapt, nu făcea să spună decât adevărul, îşi rezervă câteva

ore bune să studieze materialele, să pună la cale alte fapte, prin care să obţină noi succese, iar contul său de la banca din Elveţia să mai crească cu câteva cifre.

Avrămuţ îşi pregăti cu minuţiozitate raportul privind desfăşurarea misiunii „Curierul". Reciti atent frazele concise, dar foarte la obiect, şi se apucă să-şi dactilografieze materialul. Era destul de târziu şi, atras, probabil, de zgomotul maşinii de scris, nu auzi când în birou intră colonelul Danciu.

— Ce faci, tinere, aici, la ora asta? 1

— Pregătesc raportul pentru...

— Măi, omule, să nu cumva să te transformi într-un funcţionar, că nu ştiu ce se întâmplă. Nu de hârtii scrise am eu nevoie, ci de un plan de acţiune detaliat, cu problemele pe care trebuie să le urmărim în viitor. Aşa că, asta să-mi faci, nu să-ţi pierzi vremea ciocănind literele. Când crezi că-mi poţi prezenta un plan de acţiune complet şi bine documentat?

— În cel mult o săptămână...

— Nu! Îţi acord două săptămâni, timp în care te duci şi la două-trei examene, fiindcă ştiu că a început sesiunea... Nu-i aşa?! Vezi cum îţi împărţi timpul. Mult succes la toate!

Cântecul de lebădă

Vara, cu zilele ei de foc, trecuse şi toamna blândă, luminată de soarele molcom, care sporea tăria în boabele de struguri, se lăfăia peste meleagurile româneşti. De altfel, din crestătura fiordurilor până dincolo de măslinii greceşti era un anotimp calm şi strălucitor, ca un surâs de femeie coaptă pentru iubit. Avrămuţ se întorsese din concediul pe care îl avusese pentru examene şi, după două zile de muncă, uitase de carte, de facultate.

Câtă vreme lipsise, comandorul fusese şi el plecat într-o staţiune pe malul mării. Eugen aflase lucrul acesta şi raportase la vreme, în mod expres, colonelului Danciu, să intervină pentru ca spionul să fie controlat îndeaproape. Ofiţerul bănuia că individul s-ar fi putut folosi de această deplasare, pe litoral, ca, printr-un mijloc oarecare, să părăsească teritoriul ţării pentru a merge la instruire, în Germania, dar lucrurile nu se adeverină. Comandorul se unsese cu nămol la Techirghiol şi stătuse întins pe plajă de dimineaţa până seara. Moraru, care îl însoţise în tot acest interval de timp, s-ar fi bucurat de acest nesperat sejur la mare, dar lui îi stăteau gândurile la paracliser, la faptele pe care acesta le-ar fi putut pune la cale în absenţa lui şi nu ştiu cum să-l mai suduie pe Avrămuţ când îl întâlni, fiindcă îl lăsase singur. Dar Moraru nu avea de unde să ştie că şi activitatea

paracliserului fusese în tot timpul supravegheată îndeaproape. Cu toate acestea nu se putuseră stabili elemente noi: paracliserul stătuse cuminte neexecutând nicio manevră diferită de cele anterioare, care să alerteze lucrătorii de securitate; îşi contactase legăturile, în aceeaşi manieră ca şi până atunci, strângând informaţii şi prelucrându-le, ca apoi, să întocmească raportul către centrală, folosindu-se de acelaşi cifru. Materialele fuseseră aduse, la fel ca până atunci, cârmaciului, pe şlep.

Dar, dincolo de ceea ce părea rutină, apăruseră, totuşi, unele indicii care nu-i scăpaseră lui Moraru atunci când făcuse analiza informaţiilor pe care le transmisese paracliserul. Era destul de evident faptul că „Omul lui Dumnezeu" îşi pierduse ceva din interesul manifestat anterior pentru cât mai exacta redactare şi corecta codificare a textelor, pentru realizarea fotografiilor unor obiective.

— Există o singură explicaţie a acestui fapt, tovarăşe colonel, îi raportase el lui Sandu. Individul ştie că informaţiile lui trec prin filtrul nostru şi atunci nu se mai străduieşte să le „pieptene", să le dea o formă cât mai bună. Mai mult, unele conţin deja erori, e drept, nu prea mari, dar...

— Şi de unde ştie paracliserul lucrul acesta, măi, Vasile?

— Tocmai de la neamţul acela care ne-a vizitat...

— Adică, eşti de părere că l-a pus în gardă?

— Fără îndoială!

— Cu ce scop?

— Vedeţi, v-am mai raportat noi chestiunea aceasta, dar nu ştiu în ce măsură au finalizat-o ei până acum, adică dacă au reuşit să deschidă o nouă linie de transmitere a informaţiilor, aşa cum bine intuia Avrămuţ.

— Şi cum crezi că ar proceda în situaţia în care ar trece la aplicarea unui asemenea plan?

— În niciun caz pe aici.

— Dar pe unde?

— Folosind un drum ştiut, dar care nu se află sub control.

— Acum înţelegi de ce te-am trimis să „faci plajă" la Constanţa, Vasile?!

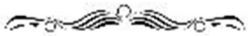

Mecanicul primea cam o dată pe lună containerul cu microfilme de la comandor şi-l punea la locul ştiut, pe avionul ce făcea cursa Paris. Nu avea de ce să forţeze mâna norocului, gândea comandorul, pentru că, în acest mod, îşi asigura deplina conspirativitate, iar informaţiile nu-şi pierdeau prospeţimea pentru centrală. Organul românesc de contraspionaj nu rămăsese însă un simplu spectator, un simplu înregistrator al acestui schimb de informaţii care treceau prin filiera lor. Avrămuţ analizase cu grijă fiecare frază, fiecare informaţie culeasă şi ajunsese la concluzia că acest rezident, ce ocupa un loc specific, foarte aparte, de o libertate neobişnuită, nu dezvăluise încă stăpânilor săi numărul şi componenţa reţelei pe care o avea, nu trimisese, pentru cartoteca centralei fişele cu date biografice şi fotografiile agenţilor. Faptul acesta îi crea o anume independenţă, îi permitea să ceară bani mai mulţi de la stăpânii săi şi, în acelaşi timp, să nu cheltuiască decât o mică parte pentru a-şi plăti agentura, restul constituind „partea leului" cum se spune.

Pornind de aici, Avrămuţ, după ce chibzui îndelung, se hotărî să folosească acest moment operativ. Pregăti, respectând toate regulile de redactare şi cifrare specifice celor folosite de către nemţi, un text, într-un ton imperativ, prin care i se cerea comandorului să înainteze centralei fişele complete ale reţelei

sale. De asemenea, erau solicitate date cu privire la posibilitatea dezvoltării reţelei, la persoanele pretabile de atragere la colaborare, la direcţiile de penetrare, ca şi la situaţia locurilor de întâlnire precum şi a „căsuţelor poştale" care nu prezentau pericolul de a fi interceptate de securitate. Înainte de a microfilma textul pe unul dintre rolfilmele reţinute din rezervele trimise tocmai de serviciul lui Ghelen, ofiţerul ceru aprobarea pentru punerea în lucru a acţiunii.

— Şi ce-o să realizăm cu asta? se burzului oarecum, colonelul Danciu.

— Ne verificăm informaţiile pe care le avem deja cu privire la agentura acestui spion.

— Crezi că ne-ar mai putea oferi surprize?

— Sunt sigur! Până acum i-am stabilit cinci legături. Prima şi cea „mai grasă" la statistică, a doua, mecanicul de la transporturi care îşi completează informaţiile cu cele aflate de la soţia sa, a treia, dactilografa de la externe, care îi aduce indigourile, a patra, translatorul de la comerţ, şi a cincea, subofiţerul de la statul major al marii unităţi, dar aceasta nu înseamnă că nu mai poate avea şi alte surse, pe care nu le-a contactat încă sau pe care le ţine în rezervă.

— Şi dacă, în loc să-l facem să joace după melodia noastră, nu-i punem decât jar sub tălpi?!

— Nu pierdem nimic. Trecem la „inventar" şi închidem prăvălia.

— Uiţi, locotenente, că încă n-am stabilit adevărata identitate a acestui spion deosebit de periculos?

— N-am uitat, tovarăşe colonel. Am prins, deja un fir care, cred că „mă va duce la taină", cum se spune.

— Zi-l, nu mă fierbe!

— Vă reamintiţi că, în mesajul de acum două luni, cei din Germania îi transmiteau spionului salutări de la Fredy? La început am crezut că era vorba de cineva de-acolo, apoi, mi-a venit o idee: nu cumva acest Fredy a fost prin România, înainte sau în timpul celui de al doilea război mondial?! Ori, poate, mai aproape, în zilele noastre?!

— Şi, ai găsit ceva?

— Am găsit o pistă, mai bine zis două. Un ofiţer, cu gradul de maior, pe nume Hagen Frederic, a fost ataşat militar aero al Ambasadei Germane din România în perioada 1932-1937. Pilot de mare talent, a primit, chiar din partea lui Göring „Crucea de fier" cu cunună de stejar şi diamante. Acest nemţoi se bucura de mare prestigiu în rândul unor ofiţeri români. Aşa cum vă raportam, individul ar putea fi Fredy. La fel de bine ar putea fi şi Kalman Frederic, tot ofiţer german, dar de artilerie, care a îndeplinit funcţia de consilier militar la Comandamentul artileriei A.A. Şi acesta a stat în ţara noastră până în iulie 1944, când a fost rechemat în Germania. Sunt două piste posibile, dar nu putem exclude posibilitatea ca Fredy să fie un ofiţer din serviciile de spionaj naziste sau chiar numele conspirativ al unei legături a spionului. Oricum, dacă sunteţi de acord, am să mă ocup şi de investigarea primelor două piste.

— Aprob! Însă microfilmul ai să-l „transmiţi" numai după ce-mi dai un răspuns concret în legătură cu identitatea spionului. Apropo, vreau să-ţi spun că subofiţerul de la punctul de control, de la organul de securitate din Giurgiu, l-a recunoscut pe cel ce a întrebat de dumneata, în persoana spionului nostru. Corespunde şi cicatricea, despre care şi-a amintit, ca şi faptul că individul îşi poartă unghiile lăcuite.

— Acelaşi lucru l-a observat şi locotenentul Angela Dumitrescu atunci când şi-a scris scrisoarea în agenţia loto unde

lucrează spionul. Deci, avem un început de probă, dar aceste elemente sunt încă insuficiente pentru a-l pune sub acuzare pentru uciderea Laviniei. Am luat legătura cu tovarăşii de la serviciul judiciar şi, împreună, elaborăm un plan pentru a vedea cum strângem probele de care avem nevoie.

— Îmi place la tine, Eugen, că nu aştepţi să fii impulsionat, i se adresă cu o uşoară ironie, colonelul.

— Tovarăşe colonel, deşi fără voia mea, acest spion m-a implicat personal în toată afacerea, m-a făcut să simt împotriva lui nu numai ura pe care o încerci împotriva duşmanului. Doresc totodată, cu toată fiinţa mea, ca el să fie adus în faţa legii pentru toate faptele grave săvârşite, pentru tot răul ce ni l-a făcut şi continuă să ni-l facă nouă, tuturor.

— Ai grijă să nu te orbească ura!

— Nu vă temeţi, n-am să mă substitui legii, spuse, totuşi nu prea convingător, ofiţerul.

Când porneşti să faci o verificare, trebuie, înainte de toate, să te înarmezi cu multă răbdare, dar şi cu multă atenţie. În afară de faptul că trebuie să ştii să stai de vorbă cu oamenii, să-i întrebi, dar, mai ales, să-i asculţi, să nu te dai bătut în faţa greutăţilor şi să perseverezi, oricât de încâlcite ar părea treburile la un moment dat. Avrămuţ avea toate aceste calităţi, le dovedise şi în alte împrejurări şi i le cunoştea şi colonelul Danciu atunci când îi aprobase să se ocupe de stabilirea adevăratei identităţi a spionului. Şi, consecvent obiceiului său, se puse neîntârziat pe treabă. Primul drum îl făcuse la Comandamentul aviaţiei.

După o oră şi ceva de aşteptare, îl primi unul dintre ofiţerii ce coordonau munca de cadre. Îl ascultă cu destulă atenţie şi, aflând despre ce este vorba, i-o tăie cam scurt.

— Cum crezi dumneata că ai să poţi stabili nişte lucruri după atâta timp, mai ales că, pentru a putea umbla în arhive îţi trebuie o aprobare specială?

— Tocmai de aceea am venit la dumneavoastră, să capăt această aprobare.

— Eu nu ţi-o pot elibera.

— Cine, atunci?

— Întocmeşte dumneata un raport şi o să-l analizăm.

— Sunteţi militar, ca şi mine, şi ştiţi că sunt momente în rezolvarea unor misiuni în care nu poţi aştepta ca o hârtie să urmeze o anumită filieră.

— Atunci de ce nu s-au adresat şefii dumitale conducerii noastre care are competenţă în această privinţă?

— Tocmai din cauza filierei. Contactul dintre oameni este mai direct şi noi putem rezolva lucrurile mai repede în acest mod.

— Ai dreptate. Ai asupra dumitale vreo delegaţie, vreun ordin de misiune din care să reiasă justificarea acestei cereri, destul de neobişnuite?

— Desigur!

— Să o văd!

Colonelul, ce arăta destul de tânăr pentru un grad atât de mare, luă ordinul de serviciu, îl studie atent şi ieşi. Reveni după vreo douăzeci de minute.

— Vino, te primeşte tovarăşul locţiitor al Comandantului aviaţiei. Să fii scurt, este un om care vorbeşte, dar şi ascultă foarte puţin.

— Înseamnă că este un adevărat om de acţiune.

— A fost unul dintre cei mai buni piloţi de vânătoare.

— Acum nu mai zboară?

— Numai ca pasager. I-a interzis medicul, dar este un suflet la fel de romantic, bun camarad, un şef minunat, aspru, dar drept.

Avrămuţ se prezentă scurt, căutând la firele de păr alb ce se iviseră bine la tâmple, dar care făceau ca ochii-i mari, zâmbitori să pară şi mai plini de fulgere.

— la loc, tinere. Ce anume te interesează din istoricul aviaţiei noastre?

— Vedeţi, eu doresc să descopăr o anumită „istorie", dacă poate fi numită aşa. Aş vrea să stabilesc cine dintre piloţii noştri sau dintre cei ce lucrau la Comandamentul aviaţiei înainte de război, era în relaţii mai strânse cu maiorul Frederic Hagen, celebrul pilot, care a fost ataşat aero în România până prin 1937.

— Îmi amintesc de Hagen ăsta. Eram în ultimul an al Şcolii de ofiţeri de aviaţie de la Buzău, când a venit la noi să asiste la nişte antrenamente. Ne-a făcut chiar câteva demonstraţii cu un Foker, pe care l-a mânuit destul de bine, dar nu ne-a impresionat. Şi ştii de ce? Pentru că, în armată, dar mai ales în aviaţie, domnea un puternic spirit antihitlerist. Stai puţin... când a venit la punctul de zbor, neamţul era însoţit de vreo trei ofiţeri români, dintre care doi de aviaţie. Unul avea gradul de comandor, deşi nu părea să fi depăşit treizeci şi cinci de ani, iar la gradul acesta nu puteai ajunge decât după o viaţă de muncă sau cu unele „relaţii" regale ori în cercurile guvernante. Comandorul acesta a dat mâna şi a stat niţel de vorbă cu instructorul meu de zbor, adjutantul Micuţu. După ce a plecat, „Uriaşul", cum îl poreclisem noi pe adjutant, ne-a povestit că fuseseră colegi la şcoala de pilotaj de la Mediaş, dar că, după primul an, comandorul plecase la cursuri în Germania, unde a fost şi avansat ca ofiţer în armata nazistă. Era, de altfel, printre puţinii români în această situaţie...

— Înţeleg din tăcerea dumneavoastră, spuse Avrămuţ când interlocutorul se opri, că nu vă mai amintiţi nimic altceva.

— Într-adevăr, nu ştiu ce ţi-aş mai putea spune, dar cel mai bine ar fi să vorbeşti cu „Uriaşul". Locuieşte tot în Buzău şi lucrează la poştă, ca diriginte. L-am întâlnit de curând. Îi spui că te-am trimis eu. Mai vrei să consulţi şi arhiva?

— Aş dori să consult puţin dosarele ofiţerilor români care au fost la studii în Germania.

— Am să-ţi eliberez autorizaţia necesară. Când îţi trebuie?

— Acum.

— Erai bun de pilot de vânătoare. Nu laşi să-ţi scape momentul! Am să dau ordin să-ţi fie eliberată pe loc. Cu ce altceva te mai pot ajuta?

— Nu-mi rămâne decât să vă mulţumesc pentru ajutor şi pentru operativitate şi să vă asigur că mulţumirile sunt cu atât mai sincere, cu cât vin din partea unui om care toată viaţa lui a visat să devină pilot.

— Ce vorbeşti, tinere?! Ai zburat vreodată?

— Da, pe avioane de şcoală.

— Unde?

— La aeroclubul „Gheorghe Bănciulescu" din Ploieşti.

— Ei, atunci dă-mi voie să-ţi strâng mâna, ca între colegi, spuse, râzând, generalul şi îl conduse pe tânărul ofiţer până la uşă, înveselit.

Deşi cercetase cu atenţie fiecare dosar din arhiva specială, Avrămuţ nu reuşi să dea de nicio fotografie care să semene cu cea a spionului Verifică listele existente şi se convinse că nu lipsea niciuna. Luă totul de la capăt, extinzând perioada de timp

până la anul 1944, dar, cu toate că dosarele erau în ordine, cuprinzând piesele necesare, nu reuşi să găsească nimic care să-i permită să identifice pe cel pe care-l căuta.

Îi răpise destul timp treaba aceasta, dar nu se descurajă. Se hotărî, atunci, să plece la Buzău, pentru a sta de vorbă cu adjunctul Micuţu, şi se şi îndreptă spre gară. Primul tren era târziu, spre miezul-nopţii, dar Avrămuţ nu mai zăbovi. Trecu doar într-o fugă pe-acasă să-şi ia cele necesare unei călătorii despre care nu ştia cât de lungă se va dovedi. După aceea, lăsă ofiţerului de serviciu pe unitate un raport scris, în care-şi justifica plecarea spre Buzău, întrucât aceasta survenise mult după terminarea programului.

Se făcuse frig peste noapte şi gara era învăluită în ceaţă, luminile desenând, în aerul lăptos, cercuri palide, care păreau globuri suspendate în întunericul de nepătruns. Pe drum, ceaţa se îndesise şi trenul înainta destul de greu, astfel că la Buzău ajunse cu o întârziere destul de mare. Avrămuţ nu cunoştea oraşul dar găsise destul de uşor oficiul poştal, unde diriginte era fostul adjutant de aviaţie, instructor de zbor la şcoala de ofiţeri de aviaţie, Ilarion Micuţu.

— Tovarăşul Micuţu? întrebă Avrămuţ după ce deschise uşa pe care scria „Diriginte”, şi abia atunci înţelese de ce elevii îi spuneau în şcoală „Uriaşul”..

Bărbatul de la birou, al cărui păr albit îi dădea un aspect de bunic, era de dimensiuni ce nu se potriveau deloc cu numele ce-l purta. Pe chip îi stăruia un aer de bunăvoinţă.

— Eu sunt, cu cine am onoarea? şi se ridică cu destulă vioiciune şi agilitate de pe scaunul care scârţâi potrivnic.

— Locotenentul Avrămuţ, de la securitate. Înainte de toate, vă transmit salutări de la generalul Iancu, odată cu sincere urări de sănătate.

— Asta-i o adevărată carte de vizită, tovarăşe locotenent. Cu ce vă pot fi de folos?

— Aş dori să stăm puţin de vorbă.

— În ce problemă?

— Despre un anumit moment din viaţa dumneavoastră de instructor de zbor.

— Care?

— Într-o zi, din vara anului 1936, aţi primit, în timp ce executaţi exerciţii de zbor cu patrula, vizita ataşatului aero al Germaniei. Vă reamintiţi?

— Da!

— Vă aduceţi aminte de ofiţerii români care l-au însoţit pe neamţ?

— Erau doi, fără a-l socoti pe locotenent-comandorul Iliescu, comandantul şcolii. Unul, cel pe care îl cunoşteam de foarte multă vreme, era comandorul Emilian Botescu, iar pe celălalt...

— Fotografia aceasta îl reprezintă cumva pe comandorul Botescu despre care vorbiţi?

Micuţu luă fotografia, îşi puse ochelarii pe nasul proeminent şi o privi atent.

— Acesta este omul despre care vorbeam! Sau, mai bine-zis, cineva care seamănă teribil cu el, pentru că Emilian Botescu a murit în război.

— Vă rog să-mi povestiţi tot ceea ce ştiţi despre acest Botescu, din clipa în care l-aţi cunoscut şi până când aţi aflat că a murit în război.

— Da. Dacă ziceţi că este de trebuinţă, o fac... dar să ştiţi că fără niciun fel de plăcere! Ne-am cunoscut în şcoala militară sau mai precis încă din perioada în care am dat examenul de admitere. Eu, fiu de ţărani săraci din Bucovina; el, fecior de bani gata, băiat de mare industriaş. Am reuşit amândoi şi,

întâmplător, am făcut parte din aceeaşi patrulă. Pe mine mă chema pasiunea pentru zbor. Pe el, uniforma elegantă şi fireşte, renumele ce-l stârnea în vremea aceea, în cercurile mondene, dar mai ales printre cucoane, un pilot. Eu mâncam la popota unităţii, ca toţi elevii, lui i se servea masa într-o încăpere separată, de către un ospătar ce aducea zilnic mâncarea de la restaurantul din oraş. Uneori, invita şi câte un coleg să ia masa cu el. Poate nu o făcea din răutate sau din dorinţa de a pune pe cineva în inferioritate, ci, pentru că, probabil, îi era urât să mănânce singur. Dar eu l-am refuzat. Hrana noastră era destul de bună, nu numai în comparaţie cu cea pe care o mâncau ai mei, acasă, ci şi cu a altor categorii de militari. Aşa că eu eram obişnuit cu cumpătarea. De aceea îl refuzasem de fiecare dată când m-a invitat. Atitudinea aceasta de „domn" îşi spunea cuvântul şi în alte împrejurări. El fuma numai ţigări „Regale", care costau destul de mult, cam tot atât cât costau „Naţionalele" pentru un întreg pluton.

— Deci, era tipul clasic de dandy...

— Şi da, şi nu. Omul era foarte inteligent, sclipitor aş zice. Depăşea pe mulţi nu numai la zbor, ci şi la teorie, la studiul matematicii, al fizicii, al aerodinamicii, al mecanicii, mă rog, la tot ceea ce făceam noi pe-acolo. Când voia, muncea, cot la cot cu noi, şi asta se întâmpla destul de des, semn că era obişnuit să trudească. Şi atunci o făcea fără niciun fel de ostentaţie, cu o naturaleţe neobişnuită. Totuşi, dacă nu te lăsai înşelat de aparenţe îţi dădeai seama că, de fapt, chiar în acele momente nu exista nimic mai de preţ decât persoana sa. Omul voia să se afirme cu tot dinadinsul. Aveam atunci senzaţia, şi nu cred că mă înşelam, că era un mare actor, că ştia să intre în pielea fiecărui personaj, cu mult talent.

— Nu prea v-aţi înţeles.

— Nu, ăsta-i adevărul.

— Motivul?

— Vă interesează atât de mult?!

— Da. Ca să-l pot cunoaşte mai bine pe acest Botescu.

— Eu aveam o soră, cu un an mai mică decât mine. O fată frumoasă şi cuminte, care, aşa cum e obiceiul, a venit să mă vadă la şcoală, nu multă vreme după ce începusem cursurile. Emilian a zărit-o, i-a plăcut şi, fără să-mi spună ceva, a ieşit din cazarmă, a aşteptat-o la gară şi i-a sucit minţile, lăsând-o, mai apoi, cu burta la gură. Eu am aflat prea târziu, ai mei nu mi-au spus nimic, iar Botescu mă trata foarte de sus, ca unul căruia i se cuvine şi poate lua totul. Acesta este motivul. Sora mea şi copilul ei s-au prăpădit, în timpul războiului.

Micuţu tăcu, pe chipul său putându-se citi o undă de tristeţe. Avrămuţ sesiză şi nu spuse nimic, pentru că, oricâte vorbe frumoase ar fi rostit, tot nu ar fi ajutat într-un asemenea moment. După câtăva vreme, Micuţu tuşi, ca atunci când vrei să-ţi dregi glasul, şi continuă:

— Cam aşa s-a încheiat anul întâi. Am plecat în vacanţă şi când ne-am întors, în toamnă, la şcoală, Botescu n-a mai apărut printre noi. Este, poate, inutil să vă mai spun cât m-am bucurat. Am aflat de la ceilalţi colegi că, după ce făcuse „formarea", cum se cheamă în pilotaj iniţierea în ale zborului, în ţară, fusese trimis la o şcoală militară în Germania, iar, apoi, rămăsese la specializare, tot acolo, încă doi ani. Dumneavoastră sunteţi prea tânăr şi nu ştiţi că în perioada aceea erau la modă studiile militare prin străinătate, iar cele făcute în Germania şi Franţa erau adevărate cărţi de vizită. Locotenentul Botescu a început imediat o carieră foarte frumoasă, a fost avansat, cu mult peste termenele normale, ajungând comandor, fără să fi comandat vreodată o patrulă măcar, dară-mi-te un regiment de aviaţie, aşa

cum îl recomanda gradul său. N-a luptat, însă, pe front, nici în Răsărit, nici în Apus, pentru că nouă ne-a venit vestea că s-a prăpădit în timpul unei misiuni executate în străinătate. Era vorba de încercarea unor avioane germane şi despre fostul meu coleg se spunea că a murit într-un accident. Altceva n-am mai auzit despre el.

— Dar dumneavoastră cum aţi rămas numai adjutant, când din şcoală se ieşea cel puţin sublocotenent?

— E o poveste hazlie, în fond. Se rechiziţionau caii pentru armată, şi tata era om sărac, a cărui întreagă avere se însuma în singura pereche de cai, cu care îşi hrănea cei nouă copii. Când au venit jandarmii să-i rechiziţioneze caii, le-a zis: „Vă trebuie cai. Cumpăraţi-vă, nu faceţi armata cu caii mei!" Atâta i-a fost. L-au bătut, l-au legat, i-au întocmit acte că ar fi fost comunist. Lucrul acesta s-a aflat la şcoală şi era cât pe ce să mă dea afară. „Cum se poate ca un fiu de comunist să ajungă ofiţer!" se întrebau unii. Comandantul şcolii, un om minunat, un suflet de om adevărat, comandorul Isăceanu, i-a potolit şi le-a spus că este păcat să se piardă „un talent" ca mine şi poate că nu exagera. M-au scos, însă, subofiţer şi, după un stagiu prin unităţi, m-au încadrat instructor, de zbor la Buzău. Aici am rămas şi acum.

— De ce nu mai zburaţi?

— „Pompa", m-a lăsat pompa, iar la pensie nu mă lasă tot ea, inima, să mă duc, să stau de pomană. Muncesc aici. Aş vrea, dacă este posibil, să vă întreb şi eu ceva.

— Spuneţi, şi dacă este posibil, vă răspund.

— Pentru ce m-aţi întrebat de acest Emilian Botescu?

— Înainte de a vă răspunde, priviţi, vă rog, încă o dată fotografiile acestea şi spuneţi-mi dacă îl reprezintă sau nu.

— Este aproape cu siguranţă el. Deşi au trecut ani de atunci, deşi s-a schimbat foarte mult, ochii, uitătura, sunt aceleaşi, spuse

Micuţu după ce privi de câteva ori fiecare dintre fotografiile pe care i le întinsese Avrămuţ.

— Vă aduceţi cumva aminte, Emilian Botescu avea vreun obicei ieşit din comun, vreo hachiţă privind ţinuta, vestimentaţia?

— Era de o pedanterie de-a dreptul bolnăvicioasă. Costumele de uniformă le cosea la cei mai buni croitori din Capitală, la fel fireturile de la uniformă, la cei mai renumiţi ceaprazari. Avea bărbierul lui, manichiurista lui, pentru că, mi-am amintit: îşi lăcuia unghiile, şi noi cam râdeam de obiceiul acesta...

— Este nemaipomenit, tovarăşe Micuţu, ne-aţi fost de mare ajutor! Vă rog să nu vă supăraţi, dar răspunsul la întrebarea pe care mi-aţi pus-o am să vi-l dau cu un alt prilej. Nu prea târziu, vă asigur.

Avrămuţ nu mai aşteptă trenul de Bucureşti care ar fi plecat abia după ora trei. Ar fi avut de stat mai bine de patru ore şi se hotărî să încerce să ajungă cât mai repede la Bucureşti, cu o maşină de ocazie, eventual. Ieşi la bariera oraşului şi, după vreo jumătate de oră, găsi un autocamion, care mergea numai până la Ploieşti. De acolo, cu un alt mijloc de transport, ajunse în Capitală, înainte chiar ca trenul să plece din Buzău.

— L-am identificat, tovarăşe colonel! raportă el colonelului Danciu.

— Cine-i?

— Comandorul de aviaţie Emilian Botescu, „*dispărut*” într-un accident de aviaţie prin 1940...

Şi Avrămuţ îi relată pe larg tot ceea ce aflase.

— Bine. Am să mă ocup eu de strângerea tuturor documentelor ce există în arhive în legătură cu acest Botescu. Ce ai în vedere să întreprinzi în continuare?

— Dacă, aprobaţi, aş vrea să-i „lipesc" microfilmul cu chestionarele.

— Încă nu, încă nu e timpul! Să vedem ce ne mai aduce nou... „poşta" de vineri.

Într-adevăr, noutăţile aveau să declanşeze un val de întrebări, de noi acţiuni. Centrala îi solicita comandorului să se ocupe de „primirea" unui radiotelegrafist, căruia urmau să i se încredinţeze misiuni deosebite. Din textul mesajului rezulta clar faptul că trebuiau rezolvate nu numai problemele privitoare la ascunderea acestuia, pentru o anumită perioadă, ci, comandorul avea şi sarcina să-i facă rost de acte de identitate „autentice", să-i găsească o gazdă şi o ascunzătoare pentru aparat, să-i aranjeze un loc de muncă, ca şofer pe un autocamion. Avea răgaz, pentru soluţionarea acestor obiective, două luni. Centrala îl mai avertiza că radiotelegrafistul, după ce se „îngropa la teren", avea să dispară complet din viaţa lui, astfel încât nu-l va încurca în niciun fel. În afara unui pachet de bani, containerul nu mai conţinea, de data aceasta, nimic. Lucrătorii de securitate ajunseră la concluzia că misiunea avea pentru centrală un caracter foarte urgent.

— Care să fie cauza acestei grabe? întrebase, mai mult pentru a-l stârni pe tânărul locotenent, colonelul Danciu.

— Dacă o să analizăm acest aspect separat, nu cred să ajungem la o concluzie care să corespundă adevărului. Moraru a sesizat faptul că paracliserul are un comportament cam ciudat.

Ar fi urmarea faptului că străinul, care a venit în ţară l-o fi avertizat şi, în acelaşi timp, au pus, – probabil –, la cale o combinaţie care nu-i deloc rea; ne lasă pe noi să credem că lucrurile merg la fel ca înainte, iar ei, prin intermediul acestui radiotelegrafist, dotat, pesemne, cu un aparat foarte bun, îmbarcat pe o maşină cu care va face deplasări, să poată transmite din diferite locuri, asigurând funcţionarea normală a reţelei sub nasul nostru. Sau, folosind un truc şahist, noi ne facem că le dăm şah, iar ei ne lasă fără damă.

— Şi ce propui?

— Cred că bănuiţi. Să-l mai lăsăm pe comandor să-şi facă niţeluş jocul, să îndeplinească însărcinările ce i s-au trasat şi să raporteze realizarea lor. Între timp, să-l punem să ne „completeze" chestionarele agenţilor ce-i are în legătură şi să-i arestăm. În fond, reţeaua poate „funcţiona" acum fără spioni că doar cei din «Compania Ghelen» tot rapoarte întocmite de noi primesc. Pregătim un „Comitet de primire" pentru radiotelegrafist, îl lăsăm să facă şi el câteva mutări, să ia legătura cu paracliserul. Când va transmite primele informaţii, să-i facem şi lui surpriza aceea pe care ar dori să nu o aibă niciodată. Vă raportez că deocamdată, atât!

— Sunt de acord! Revezi totul înainte de a pune planul, în detaliu, pe hârtie şi vino să discutăm fiecare amănunt. Nu zăbovi prea mult şi să nu-mi aduci maldăre de foi. Cuvinte puţine şi multe idei, multă acţiune!

Comandorul se apucă hotărât de treabă. Făcu, mai întâi, rost de toate actele de identitate necesare unui cetăţean. Unul dintre clienţii care-i frecventau agenţia îşi udase servieta, în care,

printre altele, avea şi documentele personale. Comandorul o ascunse şi, când cetăţeanul se întoarse după servietă, îi spuse că văzuse pe cineva plecând cu o geantă care semăna cu cea descrisă.

Pentru a găsi un loc de muncă celui care urma să sosească, Comandorul luase legătura cu mecanicul auto de la transporturi şi prin intermediul unui maistru era aproape sigur că-şi poate aranja „nepotul". Povestea pe care o debitase acesta era destul de bine ticluită, încât să înduioşeze. Îi găsise şi o gazdă. Comandorul îi luase o cameră cu chirie undeva, prin Ferentari, la nişte bătrâni cărora deja le achitase, anticipat chiria, pe câteva luni. Peste tot lăsase să se înţeleagă că este vorba de un nepot de-al său, care urma să sosească din provincie.

Odată încheiate aceste pregătiri preliminarii, comandorul transmise pe canalul obişnuit raportul spre centrală. Răspunsul nu se lăsă aşteptat. Dar, odată cu felicitările pentru modul în care îndeplinise însărcinările, îi veni şi ordinul de a completa chestionarele pentru fişierul centralei, cu situaţia tuturor membrilor reţelei sale. Avrămuţ întrevăzuse foarte bine reacţia comandorului şi nu fu defel mirat când văzu microfilmate nişte fişe, „ca la carte", ale agenţilor pe care, în bună parte, el şi colegii lui deja îi cunoşteau. În afara datelor personale, fişele conţineau şi angajamente scrise din partea indivizilor în cauză, prin care aceştia îşi luau obligaţia să slujească cu credinţă şi să nu trădeze cauza luptei împotriva comuniştilor. Avrămuţ avu, iniţial, impresia că semnăturile fuseseră plastografiate de comandor, dar când verifică mai atent, rămase surprins să vadă că toţi semnaseră cu bună-ştiinţă şi în cunoştinţă de cauză.

Când cei din centrala de spionaj comunicară sosirea transmisionistului, se adoptă hotărârea de a se trece la arestarea

grupului de spioni. „Lebăda” îşi cântase ultimul cântec şi era timpul să-şi găsească adevăratul cuib.

Avrămuţ ceruse permisiunea de a participa la arestarea comandorului. Colonelul Danciu ar fi vrut să-l refuze, dar, văzând hotărârea din ochii locotenentului, cedă.

— Aşa suntem noi, ăştia bătrânii, mai înţelegători, îi zise bătându-l pe umăr, ca pentru a-i spune să aibă curaj.

Ţinându-se seama de periculozitatea individului, s-a hotărât să se acţioneze prin surprindere, fără să i se ofere vreo şansă să reacţioneze în vreun fel. Locotenentul Angela Dumitrescu a mers din nou să-şi scrie nesfârşita scrisoare de dragoste în dugheana comandorului, iar locotenentul Barbu şi căpitanul Dinu erau prezenţi şi ei pentru a-şi completa buletinele pronosport, sfătuindu-se, cu voce tare, asupra pronosticurilor. Când în agenţie au rămas doar ei şi comandorul, a intrat şi Avrămuţ. Comandorul era ocupat şi nu a ridicat ochii din hârtiile la care lucra.

— Ce doriţi? întrebă, când Eugen era deja în faţa tejghelei.

Pe chip îi apăru un nor abia vizibil, când îl recunoscu pe ofiţer.

— Nimic personal. În numele legii, sunteţi arestat, domnule Emilian Botescu!

Cele spuse avură darul să-l împrietenească pe spion. Se uită dintr-o străfulgerare în încăpere şi îi văzu pe ceilalţi trei înaintând către el. Căpitanul Dinu avea deja cătuşele pregătite pentru a i le prinde la încheieturile mâinilor şi comandorul înţelese că nu mai are nicio scăpare. Întinse braţele şi arcul cătuşelor, sună metalic, ascuţit, făcându-i inima să se zbată într-un spasm.

Prima ieşi din agenţie Angela, urmată de Barbu şi, apoi, de comandor. În acest timp, prin dreptul agenţiei trecea o tânără femeie care împingea un cărucior în care se găseau doi copii.

Comandorul sesiză faptul că în spatele său nu se mai află nimeni şi îl lovi puternic cu capul pe Barbu, trântindu-l. În timpul saltului o îmbrânci şi pe Angela şi, cu toate că mâinile îi erau prinse de cătuşe, fugi, cu o agilitate nemaipomenită, spre una dintre curţile de vizavi, în spatele căreia se deschidea o grădină.

Când şi Avrămuţ ieşi din agenţie, nu-i veni să creadă că situaţia căpătase o asemenea întorsătură. Fulgerător, scoase pistolul şi întinse braţul, apucându-şi încheietura mâinii drepte cu palma stângă, flexă genunchii, iar, în următoarea secundă, cătarea se fixase ferm între umerii comandorului. O simplă apăsare pe trăgaci şi glonţul l-ar fi trimis în lumea celor care nu mai simt nici durere, nici întristare, nici suspin. Dar focul întârzia să plece şi comandorul se apropia de poartă. Mai avea câţiva paşi şi poate ar fi reuşit să se ascundă, iar Barbu strigă, în timp ce se ridica, plin de praf:

— Trage, trage odată. Eugen!

Avrămuţ nu spuse nimic, vârî în fugă pistolul în loc şi o luă pe urmele comandorului.

— Să-l pedepsească legea! spuse ca pentru sine şi mări pasul.

Comandorul reuşise să ajungă la gardul din spatele curţii şi încerca să se cţăre. Se depărtă câţiva paşi, îşi făcu vânt, bătând puternic cu piciorul drept pământul, după care sări în aer, prinzând cu mâinile încătuşate coama gardului sub braţul stâng. Îşi balansa corpul şi agăţă gardul cu laba piciorului drept. Se răsuci şi căzu, cu o bufnitură surdă, dincolo.

Din doi paşi, Avrămuţ fu lângă gard. Dintr-un salt, îl escaladă, sprijinindu-se cu vârful piciorului drept, mută greutatea corpului pe mâna stângă şi descrise, cu trupul în aer. Un cerc de o sută optzeci de grade, ajungând dincolo de comandorul, care încerca să se ridice. Îl lovi cu piciorul în umăr, aruncându-l la pământ, dar acesta îi prinse laba piciorului şi i-o răsuci dureros spre

exteriorul corpului. Avrămuţ se înşuruba în aer, în sensul răsucirii labei şi, cu piciorul stâng, repetă lovitura, de data aceasta în celălalt umăr. Comandorul icni de durere şi îi dădu drumul. Eugen se sprijini uşor în mâini, bătu puternic pământul cu picioarele şi, în următoarea clipă, se afla deasupra arestatului, fixându-l cu genunchiul.

— Te-am scăpat atunci, mama mă-tii de securist, că nu mai apucai tu...

Avrămuţ îl lovi uşor peste carotidă cu muchia palmei şi comandorul îşi înghiţi restul cuvintelor.

— Să vorbeşti cuviincios, altfel, va trebui să te învăţ minte! Nu uita că ai mari datorii de plătit! Ai înţeles?

Comandorul nu răspunse şi Avrămuţ spori apăsarea până acesta răspunse, sughiţat, „da”.

Barbu şi Angela ajunseseră lângă gard, în vreme ce Dinu, împreună cu şoferul tăiaseră orice cale de retragere a spionului în situaţia în care acesta ar fi reuşit să scape.

Avrămuţ îi spuse răstit să se ridice şi comandorul o făcu fără niciun fel de plăcere, ochii scăpărându-i de ură. Îl escortară, până la maşina ce se găsea trasă în imediata apropiere. Porniră spre arestul Procuraturii, unde spionul fu depus pentru cercetări.

Oaspeţi de seară

— Refuz să dau vreo declaraţie. Arestarea mea este nelegală şi netemeinică. Eu nu sunt cine pretindeţi. Dumneavoastră...

— Domnule Emilian Botescu, văd că vă refuzaţi, deliberat, orice circumstanţă atenuantă. Vă putem dovedi că sunteţi, într-adevăr Emilian Botescu, deşi mizaţi pe faptul; că aici, în ţară, aţi fost considerat, o vreme, mort. Să intre martorul!

În încăperea unde avea loc audierea învinuitului Botescu intră Micuţu. Pătrunse pe uşa îngustă, făcând-o să pară de dimensiuni şi mai modeste. Botescu stătea cu spatele şi, când schiţă gestul că ar fi vrut să se întoarcă, anchetatorul îl ţinti cu o privire care îi opri orice elan.

— Întoarceţi-vă! îi ordonă, după câteva clipe, cu un glas sec.

Comandorul se răsuci greoi şi pe chip i se întipări o spaimă de moarte, dar numai pentru o clipă, pentru că, în următoarea secundă, îşi recăpăta masca de impasibilitate şi impertinenţă.

— El este! Deci n-a murit. Atunci, pentru ce tot circul acela cu avioanele de încercare?

— Pentru că voia să-şi ascundă activitatea de trădător pus în slujba unor interese străine, încă de mult.

— Ce trădare, domnule? Cum vă permiteţi să...

— Uşurel, domnule Botescu, uşurel! În 1939, după intrarea nemţilor în ţară, ai pus la dispoziţia maiorului Frederic Hagen planurile Comandamentului forţelor aeriene române privind folosirea aviaţiei în cazul unei agresiuni, precum şi planurile Marelui Stat Major în legătură cu apărarea industriei petroliere româneşti, ca şi listele ofiţerilor ce nutreau sentimente antigermane şi care au fost apoi trimişi în prima linie. Acţiunea trădătoare pe care ai desfăşurat-o a fost sesizată şi, pentru a evita orice implicaţii, stăpânii pentru care lucrai au preferat să „mori". Este exact?

Comandorul nu răspunse. Strânse numai pumnii, de i se albiseră degetele, iar în ochi îi străluciră luminiţele urii lui neputincioase.

— Pot pleca? întrebă martorul.

— Mai înainte, însă, vă rog să consemnaţi în scris faptul că l-aţi recunoscut în persoana arestatului pe Emilian Botescu.

— Da, desigur!

— Vă întreb, încă o dată, domnule comandor Botescu, preferaţi să persistaţi în a nega, sau vă recunoaşteţi identitatea?

— Este inutil să mai neg.

— Perfect! Văd că puteţi fi şi rezonabil! Acum, să începem să lămurim lucrurile.

— Ce să-mai lămurim?

— Încă n-aţi înţeles, domnule Botescu, că jocul s-a sfârşit? Întreaga reţea pe care aţi condus-o cu multă măiestrie şi mână forte, este arestată. Fac încă o dată apel; la sinceritate şi logică.

— Pe dracu'! Sinceritate şi logică! Vreţi să mă băgaţi la apă degeaba, pe mine, un om care a venit să trăiască liniştit în ţara lui...

— Cum doriţi! Să începem cu începutul! Numele şi prenumele... Data şi locul naşterii... Numele părinţilor...

Anchetatorul consemna cu exactitate cele declarate de comandor, pentru care cerul se redusese acum la tavanul acestei încăperi văruite în alb.

Avionul de Paris revenise, având în locul ştiut containerul cuprinzând o noutate pe care ofiţerii de contraspionaj o aşteptau cu multă nerăbdare. Se comunica sosirea radiotelegrafistului. I se ordona comandorului să-l aştepte în Gara de Nord, la internaţionalul de Timişoara, din ziua de 21 octombrie şi li se stabilea, ca semnal de recunoaştere, o parolă. După ce îi înmânase documentele de care avea nevoie şi îi indica unde anume i se asigurase cazarea şi cu cine să ia legătura pentru angajare, trebuia să se despartă, abandonând legătura, fiecare văzându-şi de treburile lui.

Instrucţiunile centralei au dat, oarecum, de furcă lui Avrămuţ şi colegilor săi, dar, până la urmă, s-a găsit, totuşi, soluţia, ca nici acest agent să nu prindă nimic de veste.

Întrucât telegrafistul sosea în Bucureşti cu internaţionalul de Timişoara, s-a presupus că acesta va intra fraudulos în ţară, folosind un vechi procedeu al contrabandiştilor. Individul se concluzionase că va călători în podul unui vagon şi, înainte de a ajunge în Capitală, va ieşi din bârlogul său. Ipoteza era foarte aproape de realitate, cu „o mică" diferenţă. Agentul stătuse într-o ascunzătoare amenajată special pentru el, într-unul din vagoanele de dormit. Soluţia era mai bună, pentru că-i permitea să aibă asupra sa şi două geamantane în care se găseau staţia de emisie, piese de schimb, bani şi alte materiale de spionaj. Toate erau abil mascate în obiecte obişnuite, iar tabelele de frecvenţe şi

de codificare erau imprimate, cu cerneală simpatică, pe spatele cămăşii agentului.

Avrămuţ primise misiunea de a-l urmări pe telegrafist încă de la graniţă şi, după ce a verificat atent fiecare vagon, şi-a dat seama unde se afla spionul. Imediat ce trenul a depăşit zona de frontieră, agentul a ieşit tiptil din ascunzătoare, şi-a luat geamantanele şi a trecut într-un vagon obişnuit, de clasa a doua. Conductorul vagonului de dormit avusese grijă să-i cumpere bilet până la Bucureşti, şi acum spionul privea cu detaşare peisajul ce se derula dincolo de geamurile vagonului, fumând ţigările cu un gust atât de deosebit faţă de cele cu care era el obişnuit. Stând pe culoar, Avrămuţ îl putea vedea prin geamul compartimentului, cum îşi frământă mâinile.

Pentru locotenent, ca de altfel şi pentru spion, călătoria a fost un calvar. Eugen şi-a făcut tot felul de socoteli, de teamă să nu fie luat prin surprindere, dar, văzând cele două geamantane, nu se aştepta la surprize din partea telegrafistului. Totuşi, văzând licărind din ce în ce mai aproape luminile gării, simţi o mare uşurare. Abia atunci lăsă mâna de pe pistolul pe care îl ţinuse tot timpul la îndemână, gata pregătit pentru acţiune.

Trenul trase la peron. Ofiţerul decise să coboare puţin în urma spionului. Tot timpul se ţinu la distanţă, ştiind unde se va duce individul. Îl zări de departe pe colonelul Danciu, care aştepta nerăbdător, cu un ziar în mână, în faţa biroului de mişcare al Gării de Nord, aşa cum era consemnul indicat de centrală. Îl reperase şi telegrafistul. După ce privi discret în toate părţile, agentul se apropie de Danciu, care avea statura asemănătoare celei a comandorului şi rosti parola. Colonelul îi răspunse. Încordarea nervoasă îl făcuse pe agent să nu simtă că în spatele lui, foarte aproape, se afla Avrămuţ.

Primind răspunsul cuvenit, agentul lăsă geamantanele jos şi îi întinse mâna lui Danciu. Acesta, i-o întinse la rându-i, dar, în loc să i-o strângă, i-o reţinu cu fermitate. În acest timp, Eugen îi şi prinse una din brăţările cătuşelor la încheietură, în vreme ce Barbu, răsărit şi el pe neaşteptate, îi ridică şi braţul stâng, pentru a-i fixa cealaltă cătuşă. Pe chipul spionului se întipări o umbră de surpriză şi spaimă, vecină cu teama animalică. Ar fi vrut să strige, să se zbată, să se opună, dar braţele vânjoase ale celor doi ofiţeri aproape îl ridicară pe sus şi îl introduseră în încăperea biroului de mişcare. De acolo, la fel de discret, ieşiră pe uşa de fier forjat, ce dădea în stradă. Afară îi aştepta o maşină cu motorul pornit. Se urcară grăbiţi. Şoferul demară scurt, fără vorbă.

— Bun venit în România! Sper că v-a plăcut, „primirea”... glumi colonelul Danciu, întorcându-se spre spionul care stătea încă uluit între cei doi ofiţeri, pe bancheta din spate.

După mai puţin de douăzeci de minute erau în biroul de anchetă. Înainte de toate, spionului îi fu scoasă fiola: cu cianură, pe care o avea în reverul hainei, apoi i se efectuă o minuţioasă percheziţie corporală.

— Nu vi se pare, tovarăşe colonel, că omul acesta are o cămaşă prea elegantă pentru costumul lui modest?! zise Avrămuţ, pipăind materialul de mătase al cămăşii.

— Ai dreptate! Ia, dezbrac-o!

Privirea agentului spunea mai mult decât cuvintele şi ofiţerii o puseră de-o parte, intuind noile surprize la care se puteau aştepta.

Materialul era impregnat cu o soluţie uşor inflamabilă, care putea luă foc prin simpla frecare a celor două părţi ale pieptului cămăşii.

În geamantanul musafirului nepoftit au fost găsite şi restul lucrurilor. Aparatul de emisie era montat în carcasa unei truse de scule, atât de abil mascat, încât la prima vedere nu-i puteai descoperi adevărata destinaţie. Lucrul era foarte bine gândit, ţinând seama de ocupaţia de şofer, cu care urma să se îndeletnicească acest operator radio. Individul mai avea asupra sa un magnetofon de dimensiuni miniaturale, cu bandă fir, pe care urma să imprime textele codificate ale mesajelor. Magnetofonul putea fi uşor branşat la staţia de emisie, putându-se transmite, totul, cu o viteză incredibil de mare, astfel că o emisie nu ţinea decât cel mult câteva minute, timp în care putea lua drumul undelor un volum foarte mare de informaţii. Un pistol, sub formă de stilou, un aparat de fotografiat mascat într-o simplă brichetă, mai mult de zece mii de lei, vreo sută de monede de aur şi aproape un kilogram de bijuterii, completau zestrea acestui intrus.

Văzând precizia cu care lucrau ofiţerii de securitate cu toate acele obiecte care de-abia intraseră în arsenalul tehnic al spionilor, telegrafistul îşi pierdu şi ultima fărâmă de ambiţie şi întrebă pe un ton dogit:

— Cine m-a trădat?

— Chiar cei care te-au trimis. N-aveau de unde să ştie că de multă vreme „*corespondau*" cu noi.

— Este imposibil!

— Dacă ai să te uiţi atent la cei cu care stai de vorbă, vei vedea, o dată mai mult, cât este de posibil. Altfel, cum îţi asiguram acest comitet de primire? Au lipsit doar florile, nu-i aşa?

— Au lipsit, pe dracu'! Ce mă aşteaptă pe mine, acum?

— Ancheta şi, apoi, procesul, iar după aceea ispăşirea pedepsei pentru o mulţime de infracţiuni. Vrei să le enumăr?

— Cum adică, puşcăria?!

— Bineînţeles! Dacă, însă, vei dovedi sinceritate în declaraţii, instanţa va lua în seamă acest lucru şi, poate, vei căpăta o pedeapsă mai uşoară. Ce gândeai, omule, că noi o să te strângem în braţe că vii să faci spionaj în ţara noastră?

— Ce trebuie să fac, ca să scap mai uşor?

— Ţi-am mai spus, să dai dovadă de sinceritate.

Mesajul comandorului era aşteptat la centrală cu multă nerăbdare. Toţi factorii cu putere de decizie de acolo voiau să cunoască rezultatul primei faze a implantării noului agent în România. Telegrafistului i se prevăzuse un rol de mai mare anvergură, decât misiunea iniţială de a asigura legătura grupului paracliserului printr-un canal independent. După ce avea să se familiarizeze cu problemele pe care le ridica activitatea în România, urma să preia conducerea reţelei paracliserului şi, în acelaşi timp, i se încredinţase şi sarcina de a pune pe picioare o reţea proprie, scoţând de sub controlul securităţii româneşti elementele de valoare din reţeaua controlată.

Agentul era un neamţ naturalizat, care copilărise în România. Inteligent, toate testele la care fusese supus recomandându-l ca pe un om potrivit pentru această grea misiune. Pe lângă aceasta, poseda şi un curaj deosebit, o îndrăzneală care l-ar fi putut pune oricând în conflict cu normele de vigilenţă şi conspirativitate pe care le presupune munca de spion. Dar, în toate instructajele făcute, nu se luase în calcul şi posibilitatea ca el, încă de la venire, să nimerească în braţele securităţii. Era o greşeală determinată de faptul că cei din centrală erau foarte siguri de calităţile agentului lor, *comandorul*. Şi, apoi, n-ar fi vrut să-i scadă apetitul de a pleca

în România omului în care învestiseră atâta şi care trebuia să pornească foarte optimist în acest voiaj.

Când Waldy aduse de la Paris mesajul ascuns în containerul metalic, şefii săi, deşi nu arătau, erau cu sufletul la gură. Aşteptaseră, fiecare în biroul său, bătând cu degetele darabana, ca mesajul să iasă de la descifratori, şi când primiră copiile dactilografiate, un vânt de veselie începu să adie peste tot. Se întocmise în grabă răspunsul, în termenii cei mai elogioşi, iar la banca din Elveţia, unde avea comandorul contul, se depuse o importantă sumă de bani, pregătindu-i-se, totodată, şi un cadou pentru ziua lui de naştere, o trusă cu stilou din aur şi o brichetă pe care erau gravate literele E.B.

Waldy făcu drumul înapoi cu inima liniştită, uşoară, fiindcă şi el împărtăşea aceeaşi bucurie, ca şi ceilalţi, pentru succesul agentului lor din România. Aşează containerul la locul lui şi privi pasărea metalică, încercând un sentiment de putere, gândindu-se că el şi colegii lui mânuiau din umbră minţi şi ochi care lucrau pentru ei, care culegeau secrete pentru organizaţia lor, gata să se dedea la orice fapte, dintre cele mai temerare, să facă tot ceea ce li se cerea. N-ar fi fost capabil să-şi imagineze măcar o clipă că toţi cei care până atunci îi slujiseră pentru un pumn de arginţi erau, în acel moment, la plimbarea zilnică, în curtea penitenciarului, aşteptând nerăbdători ziua în care urmau să fie judecaţi, să primească răsplata ce li se cuvenea, după faptele comise. Toţi regretau amarnic că se lăsaseră atraşi pe drumul fără întoarcere al trădării de patrie, dar nu mai era nimic de făcut. Era mult prea târziu.

Comandorul fu introdus în încăpere. Se aşează pe scaunul indicat şi clipi mărunt, ca pentru a se obişnui cu lumina prea puternică din cameră. Scopul acestui „tic" era acela de a câştiga câteva clipe, timp în care să poată privi obiectele de pe masă. Era un truc al comandorului, cu care se obişnuise şi ofiţerul anchetator şi pe care nu i-l mai lua de-acum în seamă. La anchetă, pe lângă cel care-i luase interogatoriile până acum, de astă dată se găsea şi ofiţerul care contribuise cel mai mult la căderea acestei reţele, cel pe care comandorul încercase să-l ucidă, pe care voia să-l ştie zăcând, undeva, la doi metri sub pământ – Eugen Avrămuţ.

— Domnule Botescu, am socotit de datoria noastră să-ţi transmitem sincerele urări de bine şi noroc pe care ţi le adresează mai-marii dumitale. Avem aici şi câteva obiecte care ar fi trebuit să-ţi facă plăcere, dar, întrucât ele constituie rodul trădării dumitale, vor fi confiscate.

Comandorul era năucit. Nu putea să conceapă, să accepte ideea că cei de acolo se lăsaseră păcăliţi.

— Nu cred că sunt de la ei.

— Convinge-te cu ochii dumitale! În plicul acesta sunt două mii de lei. Iar aici ai o copie a contului dumitale de la banca elveţiană, care se pare că a crescut cu vreo 1000 de mărci.

Comandorul se aplecă, privi totul fără să atingă ceva şi, ridicând plivirea, zise:

— Cine şi pentru ce să-mi fi trimis mie toate astea?!

— Vezi, nouă ar fi trebuit să ne mulţumeşti, interveni Avrămuţ. L-am aşteptat în locul dumitale pe radiotelegrafist, i-am acordat găzduire, l-am ajutat să-şi transporte bagajele, apoi le-am comunicat mai-marilor de-acolo să nu fie îngrijoraţi. De bucurie, cum era şi firesc, ei s-au gândit să-ţi trimită şi o răsplată. Ce zici?!

— Să-i ia mama dracului...

— Au mai rămas de clarificat doar unele lucruri care te privesc pe dumneata zise din nou Avrămuţ, ai cărui ochi nu prevesteau nimic bun.

— Care? întrebă plin de curiozitate comandorul.

— Să recunoşti şi cele două asasinate săvârşite de dumneata, cel al Laviniei, soţia mea, şi cel al Claudiei.

— Ha! Nu aveţi probe, iar eu nu recunosc nimic...

— Te înşeli, omule! Nici nu-ţi închipui ce martor vom avea la proces. Când ai să-l vezi ai să te cutremuri. Ca să nu mai vorbim de raportul către centrala de spionaj, în care vorbeşte de ultimul asasinat, care deja a fost conexat la dosar.

Se înserase demult. Burniţa mărunt şi frigul pătrundea cu putere prin haine, dând de veste că iarna se apropie. Era al treilea an de când se declanşase Acţiunea „Paracliserul". Avrămuţ se bucura nespus că i se încredinţase misiunea de a participa şi el la finalizarea acestei cauze deosebit de dificile, pline de neprevăzut. Era atât de interesat de deznodământ! Câştigase experienţă, repurtase succese, dar pierduse femeia lângă care voise să-şi trăiască viaţa. Nu-l chema niciun dor de răzbunare personală, dar nici nu i se potolise în suflet durerea, iar dacă ar fi stat de-o parte, fără să acţioneze pentru clarificarea lucrurilor, s-ar fi simţit ca un om căruia îi lipseşte sensul de a trăi. Colonelul Danciu îl înţelesese şi vorbise cu Sandu să-l ia în calcul şi pe Avrămuţ. Situaţia îi convenea şi colonelului Sandu, mai ales după ce stătuse de vorbă cu maiorul Dinescu, care recunoscuse faptul că dovedise lipsă de vigilenţă şi vorbise faţă de Claudia despre problemele de serviciu. Abaterea sa era destul de gravă şi, pe

baza propunerii făcute de consiliul de onoare al ofiţerilor superiori, maiorul Dinescu fusese scos din cadrele aparatului de securitate.

Biroul avea acum un om în minus, dar treburile mergeau mult mai bine, colonelul Sandu se bucura de faptul că-i fusese dat în sprijin Avrămuţ, un ofiţer în care avea toată încrederea. De cum se prezentase Eugen, îl pusese la curent cu toate problemele cauzei şi-i dădu răgazul necesar pentru a se pregăti de finalizarea, în cele mai bune condiţii, a întregii acţiuni.

Clopotul de la biserica catolică anunţase începutul slujbei Sfântului Anton, care se ţinea, obişnuit, în fiecare marţi seara. Din cauza vremii umede şi a frigului pătrunzător, în biserică se găseau doar câţiva credincioşi. Avrămuţ intuise acest lucru. Intră şi el şi se apropie tiptil de masa paracliserului.

— Nu cumva am uitat la dumneavoastră biblia mea, dată trecută, când am fost aici? rosti el şoptit parola pe care o aflase de la radiotelegrafist.

Pe moment, paracliserul rămase puţin surprins, apoi...

— Ce culoare aveau coperţile? întrebă paracliserul, cântărindu-l din ochi.

— Una verde şi cealaltă gri, răspunse, fără ezitare, ofiţerul.

— Unde aţi uitat-o?

— Pe strana a patra, locul al treilea de la geam.

— Bine aţi venit! Vă aşteptam încă din vară, spuse paracliserul plin de entuziasm şi repetă aceleaşi cuvinte, rostite, însă, în germană.

— Nici măcar între noi nu avem voie să călcăm regulile muncii secrete, îl puse la punct Avrămuţ, care nu voia să se lase atras într-o conversaţie în limba germană.

— Aveţi dreptate. Rămâneţi după terminarea slujbei şi vom discuta în linişte.

Când şi ultimul cetăţean părăsi biserica, paracliserul îi făcu semn lui Avrămuţ să-l urmeze. Preotul plecase de câteva minute şi cei doi pătrunseră în altar.

Ofiţerul strânse pistolul pe care îl simţea cald sub braţ şi îşi descheie scurta de piele, pentru a-l putea apuca cât mai repede la nevoie. Voia să evite orice risc. Când îl văzu, însă, pe paracliser că aprinde o lumină, mascată în zid şi se aşază tacticos la vorbă, îi slăbi un pic încordarea.

— Când aţi venit?

— De vreo două săptămâni.

— Şi abia acum luaţi legătura cu mine?!

— Nu văd de ce aş fi făcut-o mai devreme...

— V-aţi rezolvat problemele încadrării în viaţa cotidiană?

— Rezolvate cu brio toate, zise, zâmbind, Avrămuţ. Vă pot anunţa că ar fi greşit să credeţi că sunteţi singurii aici în România.

— Aha! continuă oarecum nedumerit paracliserul. Şi ce planuri aveţi?

— Vom continua să ne întâlnim de două ori pe lună, când ne veţi preda mesajele. Întâlnirile le vom avea în restaurantul Gării de Nord. Schimbul de mesajele va face prin intermediul a două genţi identice pe care le veţi procura. Pentru probleme urgente, mă aşteptaţi, de fiecare dată, în cea de-a doua zi a lunii, la orele 17:00, în faţă la cofetăria „Scala”. Alte amănunte le vom mai stabili pe parcurs. Acum vreau să vă înmânez un semn al preţuirii de care vă bucuraţi „acolo”. Vi s-a acordat medalia „în

serviciul patriei", ca o recunoaştere a fidelităţii şi curajului pe care le-aţi dovedit. Vă felicit, domnule!

Paracliserul se ridică cu vioiciune, luă cutia acoperită cu catifea roşie, o deschise şi, pe roşul pluşat, văzu strălucind crucea argintie a decoraţiei. Era în culmea fericirii. Scoase medalia şi o sărută cu evlavie.

„Cât de găunos trebuie să fie omul acesta, care îşi trădează ţara şi care, pentru o simplă tinichea, este în stare să lăcrimeze", gândi Avrămuţ.

Spionul o mai admiră câteva clipe şi, apoi, desfăcu ascunzătoarea din pardoseală, pentru a ascunde documentele. Avrămuţ memoră totul şi, după câteva minute, condus de paracliser, părăsi biserica. La vreo trei kilometri depărtare, în apropierea unui han, îl aştepta Moraru.

— Am crezut că nu mai vii, măi Eugen. Mă luase cu frig, şi eram îngrijorat. Eram gata să intru să văd dacă nu ţi s-a întâmplat ceva.

Ultimul gong

Restaurantul Gării de Nord era plin. Paracliserul aşteptase destul de mult până să găsească o masă, într-un loc oarecum retras. Mai erau aproximativ zece minute până la ora de întâlnire cu operatorul radio. Folosi timpul, cercetându-i, discret, pe cei din jurul său, pentru a evita orice surpriză.

Limbile ceasului mare din perete se suprapuseseră pe cifrele orei amiezii, dar telegrafistul nu se arăta. Mai trecură alte cinci minute şi, în sfârşit, îl zări, împingând uşa batantă, căutând un loc unde să se aşeze. Nu făcu nici cel mai mic gest, convins că tânărul îl reperase. Continuă să stea nepăsător, chiar şi atunci când acesta se opri lângă masa sa şi îi solicită permisiunea să ocupe un scaun rămas liber. Paracliserul mai mult mormăi un răspuns şi gustă din paharul cu bere.

Cei doi păreau oameni care se văd pentru prima dată în viaţă. Paracliserul simţi, totuşi, nevoia ca, măcar din ochi, să-l salute pe acest bărbat, care-i dăduse noi speranţe prin posibilităţile ce i le oferea. Avrămuţ îi răspunse în acelaşi mod şi comandă ceva de băut. Era prima întâlnire pe care o avea cu spionul din seara în care îl vizitase la Giurgiu.

În planul operativ întocmit pentru finalizarea cauzei nu se prevedea prelungirea „jocului” cu paracliserul. I se mai rezervau

cel mult două-trei întâlniri, în care să fie verificate, încă o dată, sursele de informare pe care individul le avea în contact şi, eventual, dacă reuşise să-şi recruteze noi acoliţi, despre care încă nu se ştia.

Avrămuţ îşi termină coniacul, se uită la ceas şi, luând geanta pe care paracliserul o pusese pe scaun, plecă schiţând doar un rămas bun, printr-o uşoară plecare a capului. În spatele căptuşelii genţii erau hârtiile cu informaţii pe care operatorul radio ar fi trebuit să le transmită. Copii ale acestor informaţii plecaseră prin procedeul obişnuit până atunci, ascunse în binta de pe şlepul „Azur". Cele pe care i le înmânase lui Avrămuţ acum conţineau date de valoare şi, înainte de a fi codificate, Avrămuţ şi Moraru au avut grijă să le „facă toaleta". După aceea, împreună cu un operator radio, care se „familiarizase" cu stilul celui arestat, a fost asigurată transmiterea informaţiilor.

— Procedeul acesta cu magnetofonul este foarte eficace, remarcă operatorul, strângând aparatura. Va trebui să ne perfecţionăm şi noi metodele de folosire şi, bineînţeles, de a descoperi pe cei care, eventual, îl folosesc în scopuri ostile nouă. Nu-mi fac iluzii că ăsta pe care l-am „pitit" noi ar fi singurul care ar...

— Nici noi nu ne scăldăm în astfel de iluzii, dar sunt convins că, cel puţin pentru o vreme, ne vor ocoli.

Răspunsul la mesajul transmis fusese primit după trei zile, în aceeaşi manieră „rapidă". Sunetele codului Morse formau în transmisia aceea o melodie continuă, dar, la trecerea magnetofonului pe viteza normală de redare, se auzeau foarte distinct. Cele trei până la cinci minute, cât dura o astfel de emisie,

reducea aproape la minimum şansele descoperirii locului transmisiei prin mijloacele gonio.

— Vedeţi de ce este important ca noi, ofiţerii de contraspionaj, să ne facem cum trebuie meseria, să nu lăsăm nicio portiţă duşmanilor? sublinie colonelul Danciu, atunci când Avrămuţ îi prezentă raportul cu privire la realizarea momentului operativ al transmiterii informaţiilor.

Deşi mesajul recepţionat nu era prea lung, el a fost „îmbunătăţit" de Avrămuţ, care i-a adăugat „ordinul centralei" de a raporta situaţia surselor existente precum şi un studiu cu privire la posibilităţile de dezvoltare a reţelei, şi de scoaterea acesteia de sub controlul securităţii. Bineînţeles că şi aceste probleme au fost redactate în stilul obişnuit al celor de la „centrală."

Având toate problemele pregătite, Avrămuţ se duse la obişnuita întâlnire cu paracliserul. De data aceasta, ajunse înaintea acestuia şi ocupă el o masă pe una din laturile localului gării. Aşează pe scaunul liber geanta în care se găsea mesajul şi aşteptă. Paracliserul, însă, nu se prezentă la întâlnire. Faptul era de natură să-i alarmeze pe toţi.

„Dacă a prins de veste?" se tot frământa Avrămuţ şi, după mai bine de o oră de aşteptare, se hotărî să plece. Primul gând a fost să se îndrepte spre sediul direcţiei de securitate, însă înainte de a ajunge în staţia de autobuz îşi dădu seama că ar fi comis o gafă. Îndată îşi făcu alt plan de acţiune. „Dacă spionul n-a apărut, asta nu înseamnă că nu-mi poate urmări mişcările de undeva, din umbră. Este prea şiret vulpoiul ca să nu controleze dacă nu este tras pe sfoară. Lasă că-i dau eu şi de data asta planurile peste cap!" îşi continuă reflecţiile, în timp ce se îndrepta spre garajul Ministerului Transporturilor.

Intră pe la poarta de acces a celor de la garaj. Şi se duse la maistrul de serviciu. Îl cunoştea de când venise cu Moraru să-l aresteze în vederea cercetărilor pe mecanicul care lucrase în reţeaua comandorului. Maistrul, un bărbat destul de tânăr, puţin mai vârstnic decât Avrămuţ, îl recunoscu imediat.

— Cu ce vă putem fi de folos, tovarăşe...?

Dar când privirile li se întâlniră nu mai continuă. În ochii lui Avrămuţ citi avertizarea că nu trebuia să-i dezvăluie calitatea, întrucât prin preajmă mai erau şi alte persoane.

— Aş vrea să vă zic şi eu două vorbe.

— De acord! Poftiţi în aşa-zisul meu birou.

Eugen înţelese că se putea bizui fără rezerve pe acest om şi i se adresă deschis.

— Pentru a preveni activitatea ostilă a unui individ care încearcă să ne lovească, un element pe cât de feroce şi periculos, pe atât de abil, trebuie să par că sunt şofer aici. Vă rog să-mi încredinţaţi un camion cu care să fac o cursă mai mult de formă. La poartă, când ies, să-mi atrageţi atenţia, ca unuia care a avut mai multe întârzieri nejustificate. Nu pot să vă explic mai mult, dar vă rog să aveţi încredere. Deocamdată, atât!

— Perfect! Dar aveţi permis de conducere pentru...?

— Am. Iată-l!

— Să nu mai pierdem timpul, veniţi cu mine!

Avrămuţ îi mulţumi în gând fostului său şef, Alexiu, care fusese atât de exigent cerându-i lui şi celorlalţi să înveţe să conducă toate tipurile de maşini. „Un ofiţer de contraspionaj trebuie să ştie să facă de toate”, le tot spunea el, şi acum vedea, o dată mai mult, cât de folositoare îi erau cele învăţate atunci...

Îl urmă pe tânărul maistru care îl conduse la vestiar, unde îi dădu o salopetă de-a sa, destul de purtată. Avrămuţ o îmbrăcă, puse geanta pe scaunul de alături şi se urcă la volan. Răsuci cheia

şi motorul porni cu destulă uşurinţă. Aşteptă câteva minute ca să lucreze la regim normal şi ca maistrul să-i deschidă poarta, şi porni.

Portarul slăbi doar puţin lanţul care bara intrarea. Eugen nici nu apucă să introducă maneta în treapta de viteză că maistrul îi ceru să coboare. Cu vocea răsunătoare, acesta-i ţinu un „discurs" despre regulile exploatării normale a maşinii. Păşind foarte supărat, Avrămuţ se urcă la volan şi demară. Nu prea departe, la una din tarabele din piaţa alăturată, zări silueta paracliserului. Îi venea să sară în sus de bucurie pentru ideea pe care o avusese. Individul stătea pe bordura trotuarului şi îl aştepta. Îi făcu semn să oprească şi se urcă lângă Avrămuţ.

— Salut! îi zise ofiţerul, fără ca măcar să întoarcă privirea.

— Noroc! îi răspunse paracliserul, şi-l întrebă încotro se îndreaptă.

— Am o cursă până la Ploieşti.

— Te însoţesc, spuse, pe un ton ce nu admitea replică, paracliserul.

— N-ai decât! Dar de ce n-ai venit la întâlnire, aşa cum am stabilit?! Din vina ta am întârziat la serviciu şi era să iau o papară... Ce, mă verifici? N-ai încredere în mine, boşorogule? Lasă că-ţi arăt eu să-mi umbli cu machiavelisme d-astea.

— Nu umblu cu nimic, nu te verific. Dar am dreptul să-mi iau măsurile de siguranţă pe care le cred de cuviinţă. Pune-te în locul meu. Lucrezi atâta timp, crezând că-i duci pe toţi de nas, şi când colo tu eşti cel păcălit, căută să-l îmbuneze paracliserul, şi îi ceru o ţigară.

Avrămuţ avusese pregătit pentru întâlnirea din restaurantul Gării de Nord un pachet de ţigări nemţeşti, din cele găsite în bagajele radiotelegrafistului şi, bucuros, îl scoase, gândind că sunt mai valoroase decât o scrisoare de recomandare. Fumase

deja vreo patru ţigări în restaurant, cât îl aşteptase, şi inspiraţia de a le lua se dovedise salutară. Paracliserul luă ţigara, o mirosi, adulmecă parfumul tutunului şi o aprinse.

— S-au cam uscat, spuse, şi-l privi pe Avrămuţ, de data aceasta fără cea mai mică urmă de bănuială.

— Au fost în buzunarul salopetei şi salopeta lângă calorifer.

— Ai adus?

— Întrebi ca să te afli în treabă! Ia servieta!

— Bine! Ai aici informaţiile pe care trebuie să le transmiţi. Aş vrea să fiu şi eu atunci când ai să faci operaţiunea. De acord?

— N-am nimic împotrivă. Asta înseamnă că trebuie să amânăm până răspunzi la întrebările pe care şi le pun şefii şi, când ai tot materialul gata, facem o singură transmisie.

— Eşti nebun? Vrei să ne goniometreze ăştia?

Paracliserul nu pronunţa niciodată cuvântul securitate, aşa cum un superstiţios nu rosteşte numele dracului.

— Moşule, după cum se vede, eşti cam de modă veche. S-au schimbat vremurile acelea, când totul era meşteşugăresc. Poate n-ar strica să te duci la o reinstruire pe-acolo. Uite cum se procedează acum: branşezi un manipulator Morse la un magnetofon special şi imprimi pe bandă mesajul la o viteză normală, fără ca altcineva să te poată auzi sau detecta, indiferent cât de lung ar fi textul. Pricepi? Apoi intri în contact cu corespondentul de dincolo, semnalizezi intenţia de a transmite, conectezi magnetofonul la staţia de emisie şi când primeşti semnalul îi dai drumu', dar la viteza de derulare a magnetofonului. Cei de-acolo imprimă la aceeaşi viteză, dar ascultă la viteza la care tu ai înregistrat mesajul şi, astfel, ceea ce se transmitea acum câţiva ani într-o oră, nu durează astăzi nici cinci minute. Pricepi, moşulică model antebelic?

— Aşa se explică lungimea mesajului?

— Chestia asta te-a băgat la păreri, hai fii sincer!

— E drept! Mi se părea o ironie a soartei să lucrez şi cu tine. De fapt, mână în mână cu ei.

Avrămuţ nu-şi putu reţine un hohot de râs, atât de vesel era. Paracliserul nu făcuse altceva decât să relateze situaţia în care, de fapt, se afla.

Între timp, trecuseră de Baloteşti şi paracliserul îi spusese că vrea să coboare.

— Nu mai mergi până la Ploieşti?

— Nu, mă întorc să-mi văd de treburi. Drum bun!

Eugen îşi continuă drumul spre Ploieşti, gândind că şi această întoarcere din drum era tot un truc al paracliserului, făcut cu scopul de a verifica dacă nu este cumva tras pe sfoară. Dacă se întorcea imediat sau fără să aducă ceva de-acolo era, pur şi simplu, o prostie la fel de mare ca aceea de a se fi dus glonţ la securitate după întâlnirea ratată din gară. Aşa că îşi continuă drumul liniştit şi la Ploieşti luă legătura cu cei de la garaj, cerându-le să i se indice locul de unde ar fi putut ridica nişte marfă.

Se apropia înserarea când Avrămuţ trecu prin punctul în care coborâse paracliserul. Îl căută cu privirea, dar omul pe care îl zărise pe marginea drumului nu era spionul. Eugen se gândi că, negreşit, spionul îl aştepta undeva până la intrarea în garaj.

Paracliserul era, într-adevăr, în postul de observare, undeva pe traseu, dar în apropiere de garaj. Nu se mai arătase însă, convins deja.

— Am intrat la bănuieli, văzând că întârziaţi atât.

— Aş vrea să-mi cer scuze, iar dacă este nevoie de ceva, am să raportez şefilor mei să ia legătura cu cine trebuie ca să...

— Nu-i nevoie de nimic. Aţi făcut un transport şi ar trebui să fiţi trecut pe statul de plată.

— Nu pentru bani am făcut-o, ci...

— Înţeleg, dar o bere tot putem bea, nu-i aşa?

— Eugene, te-ai descurcat, e drept, dar pe lângă cuvintele de laudă, am şi o mustrare. Aspră. Trebuia să prevezi situaţia pentru că, uneori, inspiraţia ne poate juca feste, îl certă, pe un ton potolit, colonelul Danciu.

— Aveţi dreptate! De altfel, mi-am tot reproşat lucrul acesta. Am mai învăţat ceva. Dar lăsaţi-l pe mine, data viitoare o să-i pregătesc o surpriză de o să mă ţină, minte omul câte zile o mai avea!

— Care va fi surpriza?

— Cu aprobarea dumneavoastră, vă propun să tragem cortina sau, mai bine-zis, să dăm semnalul de tragere a cortinei. E vremea gongului final!

— Bine! Ai grijă, însă, să nu se audă prea departe!

De data aceasta, paracliserul fusese punctual la întâlnire. Purta pe chip, arborat ca un drapel, un zâmbet de mulţumire.

— Eşti pregătit?

— Ai tot materialul?

— Mai încape vorbă?

— Bine, atunci, hai!

Ieşiră din gară, merseră o bucată de drum până în apropierea fabricii de bere „Luther”[17], unde Avrămuţ avea parcat camionul împrumutat de la garaj. Urcară în cabină şi porniră spre Piteşti.

— O să mergem, prima dată, să înregistrăm mesajul pe bandă de magnetofon şi apei ieşim din oraş pentru a face transmisia.

— Unde mergem?

— La mine acasă.

— Unde ai aparatul?

— Ia uită-te la lada de scule care este la picioarele tale!

Paracliserul o ridică pe genunchi, o deschise, dar nu observă nimic deosebit. Avrămuţ, amuzat, îi spuse cum să desfacă închizătoarea ce zăvora ascunzătoarea, urmărindu-i, în acelaşi timp, mimica. Individul era uluit şi, încântat, în acelaşi timp. Tot cercetând aparatul, nu mai luă în seamă pe unde mergea maşina. Abia când aceasta opri brusc, întoarse privirea întrebător spre Avrămuţ.

— Să coborâm! îi spuse acesta.

Paracliserul deschise uşa, păşi pe scara cabinei, dar nu apucă să închidă bine uşa, când simţi în coaste ţeava unui pistol.

— Nicio mişcare, domnule rezident! În numele legii, eşti arestat! îi rosti uşor răstit Moraru.

Tonul hotărât îi tăie pofta de a riposta.

Ridică braţele, apoi, supus, le duse la spate, aşa cum i se ceruse, şi auzi clinchetul cătuşelor înainte ca răceala metalului să-i cuprindă încheieturile mâinilor. Îl căută cu privirea pe

[17] Fabrica de bere Griviţa – A fost situată în zona Gării Basarab şi era limitată de Şoseaua Orhideelor şi Strada Afluentului. A fost construită în anul 1869 de marele industriaş neamţ Erhard Luther, la capătul Bucureştilor, pe aşa-zisă şosea de centură, pe-atunci Şoseaua Basarabilor, în apropierea moşiei Grant. (n. hy.)

Avrămuţ. Acesta dăduse ocol maşinii şi privea încordat scena, gata să intervină. În mâna dreaptă ţinea pistolul.

— De ce ţi-a fost teamă, n-ai scăpat! îl repezi Eugen pe paracliser, înainte ca acesta să-şi plece privirea.

— Ah, dacă...

— Ştiu. Dar deocamdată ai de dat socoteală pentru toate acţiunile ostile, mai vechi şi mai noi, duse împotriva ţării noastre. Hai, urcă în maşină!

Vremea socotelilor

Mesajele lui „Frantz” stârneau adevărate efluvii de bucurie în centrală. Aranjamentul se dovedise atât de bine executat, încât nu se mai putea întrevedea niciun impediment. Aveau informaţii atât de precise, de amănunţite, că îşi propuneau chiar „să mai facă schimb” cu aliaţii, pentru a-şi putea acoperi alte „pete albe” de pe harta lor. Ceea ce era şi mai important, era faptul că informaţiile şi datele obţinute prin două surse independente se verificau şi, rareori, apăreau uşoare diferenţe, unele inadvertenţe de interpretare mai ales, care nu făceau decât să le sporească şi mai mult încrederea în spionii lor. Mesajele „containerizate” soseau „via Paris” cu regularitatea unui ceasornic, iar emisiunile radio erau de o calitate deosebită. Noul procedeu de emitere se dovedea a fi de mare eficienţă, motiv pentru care serviciul de spionaj condus de Ghelen intenţiona să-l doteze şi pe comandor cu un astfel de aparat, pentru a evita, pe viitor, folosirea celui pe care-l avea rezidentul.

Motive de satisfacţie aveau, evident, şi ofiţerii noştri de securitate. Ei le furnizau, după arestarea spionilor, toate datele şi informaţiile, însă, cu mare grijă, ca acestea să se potrivească cât mai bine. În mod intenţionat săvârşeau şi unele mici erori, pentru a nu stârni, totuşi, eventuale bănuieli. O dată „Frantz” şi-a

întrerupt brusc emisiunea. La reluare şi-a motivat întreruperea prin aceea că se apropiaseră de el nişte trecători. Altă dată, containerul a lipsit şi „comandorul" şi-a explicat întârzierea mesajului prin absenţa mecanicului de la serviciu, plecat fiind la o înmormântare în familie. Mai mult, se solicitaseră noi resurse financiare, fiindcă „reţeaua" se lărgise. Cererea era un mod de a verifica dacă centrala nu a prins de veste că este trasă pe sfoară. Răspunsul a fost mai mult decât prompt: Pachete cu bani şi bijuterii au venit în câteva rânduri prin canalul „Paris", iar comandorul a primit ordinul să remită o parte din sume şi bijuterii radiotelegrafistului.

„Frantz" confirmă preluarea „mărfii". Jocul putea continua, dar, între timp, se terminase ancheta celor arestaţi şi trebuia început procesul trădătorilor.

— Tovarăşe colonel, mai lipseşte unul dintre cei ce trebuie să ia loc pe banca acuzării.

— Cine, tinere?

— Waldy, neamţul care ne-a „vizitat" ţara şi a pus la punct noul mod de acţiune al reţelei paracliserului, cel care, cu câţiva ani în urmă, l-a recrutat pe Palade. Nu trebuie să dea şi el socoteală pentru acţiunile sale ostile?

— Ba da! Dar sunt curios dacă nu cumva îmi propui să te duci să-l aduci încoace.

— Nu mă duc eu după el, va veni el încoace, şi-l primim aşa cum se cuvine.

— De acord, treci la acţiune!

Ultimul mesaj transmis de „Frantz” fusese foarte scurt, atât de scurt, încât operatorului de la staţia terminus nici nu-i venea să creadă că durase numai o jumătate de minut.

— Ce dracu’ să se fi întâmplat?! se întrebă cu voce tare şi trecu magnetofonul pe viteza de lucru.

Cifrele de cod ale acestui mesaj neobişnuit nu acopereau nici jumătate din diagramă şi faptul acesta îl determinase pe operator să sublinieze cu două linii roşii indicativul de urgenţă tipărit în colţul din dreapta, sus. Îl trecu la compartimentul descifratorilor şi îi telefonă lui Waldy rugându-l să treacă pe la el.

— Cred că ceva nu e în ordine cu omul tău din România.

— Mesajul este atât de scurt. Încât îmi vine să cred că este un motiv de alarmare.

— Ce vorbeşti? Unde-i?

— La descifratori; vezi, poate l-au şi decodificat.

Waldy dorea să intre cât mai grabnic în posesia mesajului, dar sistemul foarte strict de circulaţie a documentelor nu lăsa loc unei asemenea iniţiative. Ceea ce reuşi să facă, fu doar faptul că urmări plicul în care era închisă hârtia. Aşteptă la uşa şefului serviciului, ca imediat ce acesta avea nevoie de el să intre. Gheara unei presimţiri rele îi strângea inima.

— Vă cheamă şefu’, îi zise secretara, după ce puse receptorul jos.

Intră în biroul întunecos, datorită draperiilor grele de pluş care acopereau ferestrele mari. Şi privi spre cercul de lumină aruncat de veioza de pe birou. Şeful serviciului lucra liniştit la masă şi lumina difuză a veiozei se reflecta în lentilele ochelarilor fără ramă.

— Stai jos! porunci acesta.

Waldy se supuse. Neliniştea din suflet îi crescu.

— Uite, se pare că avem ceva necazuri în România. Citeşte.

Îi întinse foaia albăstruie, pe care era scris la maşină mesajul după care umblase atât de agitat.

Waldy întoarse hârtia spre lumină şi îşi miji ochii, ca să poată distinge literele negre, de format mare.

„Rezidentul opune rezistenţă la ordinul dat de dumneavoastră privind preluarea reţelei. I-am arătat, de nenumărate ori, necesitatea realizării acestui fapt, dar ameninţă că nu va mai da niciun fel de informaţii. Nu acceptă sub nicio formă, iar până în prezent nu am putut stabili nici contacte cu agenţii săi. Ultima întâlnire a degenerat în ceartă. Aştept instrucţiuni", citi Waldy şi nu-şi putu domoli bătăile inimii. Se aştepta la ceva mult mai grav şi acum răsuflă un pic uşurat.

— Cum vezi ieşirea din situaţia aceasta?

— Trebuie să luăm legătura cu rezidentul şi să-i explicăm necesi...

— N-ai făcut lucrul acesta atunci când ai fost în România?

— Din păcate, am abordat prea puţin acest subiect.

— *Abordat*! îl îngână şeful. Nu i-ai zis nimic, precis, şi este şi firesc ca omul să fie necăjit. Tu n-ai fi?!

— ...

— Să-mi faci urgent propuneri pentru remedierea situaţiei. Asta ne mai trebuie nouă, scandal între agenţi, când securiştii sunt cu ochii pe ei?

— Singura soluţie rapidă şi acceptabilă este să plec neîntârziat în România. Eu le-am încurcat, eu să le descurc!

— Te-ai gândit bine?

— Da, răspunse hotărât Waldy.

— Bine, pregăteşte-ţi cele necesare şi la drum!

Când s-au hotărât să lanseze mesajul care avea menirea de a-l determina pe Waldy să vină în România, Avrămuţ şi Moraru au avut în vedere locul în care se afla şlepul „Azur", pe care lucra Emil Palade. Urmăreau prin aceasta ca evenimentele ulterioare, declanşate de încheierea acţiunii, să-l găsească pe marinarul român cât mai aproape de graniţele ţării, altfel nu ar fi fost exclus ca cei din serviciul de spionaj să încerce să se răzbune pe Palade.

— „Azurul" în cel mult o săptămână este acasă.

— Spune-mi care este situaţia exactă, Morarule, îi ceru colonelul Sandu.

— Mâine, aşa cum reiese din rapoartele şi graficele „Navromului", termină de încărcat marfa şi, ca atare, ridică ancora, îndreptându-se spre patrie.

— Pot interveni surprize în executarea acestui grafic?

— Deocamdată nu avem niciun fel de elemente care să ne ducă la o asemenea concluzie.

— Am înţeles!...

Cam aceeaşi grijă manifestară pentru situaţia „Azurului" şi Waldy, ca şi şeful Departamentului „Ost". Apelară, îndată ce aflară, la colegii lor din Austria unde se găseşte ancorată nava, şi acţiunea de încărcare a mărfii se prelungi mult, în ciuda încercării cârmaciului de a urgenta totul. Întârzierea era determinată, însă, de alte motive decât cele invocate de firma din Viena. Şlepul putea pleca mai departe numai după ce ajungea în apele româneşti ambarcaţiunea „Donau", pe care se găsea îmbarcat, ca marinar, Waldy. Se apreciase că-i trebuiau patru-cinci zile avans pentru ca navele să nu se întâlnească pe drum, întrucât Emil Palade ar fi fost singurul care l-ar fi putut recunoaşte pe spionul german.

Şi, astfel, se face că, în vreme ce Palade şi colegul său de şlep aşteptau nerăbdători ultimele baloturi de marfă, care nu mai

soseau, Waldy se apropia de ţărmurile româneşti, hotărât să-şi termine cât mai repede treaba ce o avea de făcut.

„Donau" trase la chei, dar Waldy nu coborî de pe vas decât a doua zi. Îi spusese cârmaciului că nu se simte bine. În schimb, el studia foarte atent împrejurimile, încercând să descopere vreun indiciu cu privire la prezenţa lucrătorilor de securitate. Moraru şi Avrămuţ, cărora le revenise sarcina de a finaliza acţiunea, prevăzuseră această mişcare şi nu se arătaseră, defel, prin port. Ofiţerul de grăniceri, care controlase paşapoartele celor de pe „Donau", îl recunoscuse pe Waldy şi înştiinţase că îşi făcuse apariţia acelaşi marinar despre care întrebaseră, cu câtva timp în urmă.

Am fi nedrepţi dacă l-am prezenta pe Waldy ca pe un novice, gata să se arunce în capcana întinsă de securitatea românească. Evident că nu ştia absolut nimic despre acţiunea întreprinsă pentru a fi adus în România, dar, ca profesionist în arta spionajului, nu ignora nici faptul că era posibil ca prezenţa sa să fi fost sesizată şi, tocmai de aceea, îşi luase măsuri suplimentare de precauţie. Paşaportul şi cartea de marinar îi atestau naţionalitatea daneză, iar barba blondă şi bogată îi schimba fizionomia destul de mult, nu, însă, într-atât, încât să nu poată fi recunoscut de ofiţerul de grăniceri, obişnuit să „vadă" şi dincolo de accesoriile ce aveau drept scop ascunderea adevăratei înfăţişări.

Waldy nu ignora nici posibilitatea ca paracliserul să fie mai bine supravegheat de organele româneşti. De aceea, se străduia să acţioneze astfel încât să nu lase nicio bănuială prin care să pericliteze siguranţa operatorului radio, chiar în situaţia în care reţeaua era scoasă definitiv din circuit. Ţinându-se seama de rolul ce i se rezervase, transmisionistul trebuia să rămână complet în afara oricărui pericol. Îşi pregătise, aşadar, cu grijă

modul în care va acţiona, gândind fiecare amănunt, punând, poate dintr-un instinct pe care fiecare dintre noi îl avem, înainte de toate, răul. Or, răul însemna acum, în aceste condiţii, arestarea şi trimiterea în faţa instanţei pentru activitate de spionaj pe teritoriul ţării noastre. Şi, toată munca lor s-ar fi dus de râpă. Gândul acesta negru îl încurcase atunci când sesizase privirea scormonitoare a grănicerului, care parcă trecea prin el. Niciodată n-ar fi crezut că poate încerca un simţământ atât de greu. „Era tare bine să iau acest lucru în calcul înainte de a mă fi hazardat!", îşi continuă reflecţiile, aşteptând ca întunericul să fie şi mai de nepătruns.

Printre picăturile dese de ploaie începuseră să cadă şi fulgi de zăpadă, iar vântul se înteţise. Waldy îşi ridică gulerul aspru al scurtei marinăreşti pe care o purta şi se strecură pe lângă garduri, nu atât din dorinţa de a se feri cât de cât de vântul rece, ci pentru a putea trece cât mai neobservat. Ştia adresa la care locuia rezidentul şi recunoscu traseul cel mai scurt, pe care ar fi putut ajunge acolo, pe unul dintre planurile directoare, întocmite de armata germană în vremea cât ne cotropiseră ţara, planuri pe care avusese grijă să le reactualizeze cu prilejul primei sale vizite. Memorase fiecare denumire, fiecare cotitură a străzilor, calculase lungimea fiecărui segment al traseului şi acum, în ciuda întunericului, mergea foarte sigur, ştiind că o să ajungă precis la ţintă. Din când în când, deşi ar fi vrut să nu zăbovească nicio clipă, încerca să descopere un eventual urmăritor aşteptând la pândă în umbra stâlpilor, accelerând ritmul mersului sau încetinindu-l şi împleticindu-se ca un om beat. Dar rarii trecători nu-i acordau nicio atenţie, văzându-şi mai departe de drumul lor.

Ajunse pe strada Cântecului, unde locuia paracliserul, şi pe stâlpul primei porţi citi numărul. Calculă repede că până la casa

unde voia să intre mai avea alte şase curţi, şi imediat mersul îi deveni ca al unei pisici care se apropie de o pasăre pe care vrea să pună gheara. Zări o fâşie de lumină la una dintre ferestrele ce dădeau spre stradă şi simţi o mare uşurare. Se opri în umbra porţii, se lipi de lemnul umed şi adulmecă în noapte, dar auzul său fin nu descoperi niciun semn de viaţă în afara răpăitului ploii, vrâstată tot mai des de fulgii de nea, care erau din ce în ce mai mari. Intră în curte şi se strecură pe lângă zid, până lângă geamul luminat. Ciocăni, abia auzit, în limbaj Morse W-62. Lăsă o pauză de o jumătate de minut şi repetă semnalul. Aproape în aceeaşi clipă primi răspunsul tot printr-un semnal, bătut ceva mai tare în tocul geamului. Auzindu-l, Waldy se bucură, simţind dintr-o dată frigul ce-i pătrundea trupul. Ideea unui adăpost cald şi mai ales a unui loc în care să se simtă cât de cât în siguranţă începu să-l obsedeze. Se îndreptă spre uşă şi, când auzi cheia răsucindu-se în broască, se grăbi să apuce de clanţa veche de alamă. În aceeaşi clipă, deschizând uşa din interior, Avrămuţ se dădu într-o parte pentru a-l lăsa pe Waldy să intre, dar lumina, izbucnită brusc, a unei lanterne-stilou, îl orbi pentru câteva secunde. Lui Waldy îi fuseseră, însă, de ajuns ca să-şi dea seama că era pe cale să cadă într-o capcană. Se răsuci brusc, pe ambele călcâie. În acel moment, lângă el răsărise, din noapte, Moraru. Waldy îl plesni năprasnic cu patul pistolului. Lovitura îl făcu pe ofiţer să-şi simtă umărul stâng plin de mii de ace dureroase, ce explodau în flăcări, care-i orbeau ochii. Reuşi, cu un ultim efort, să arunce cu cătuşele după Waldy şi icnitura acestuia îi dădu de veste că îl lovise.

Avrămuţ nu mai zăbovi să-şi ia haina, ci, aşa cum era, doar în flanelul de lână, porni prin ploaie, în urmărirea neamţului. Din doi paşi fu în stradă, dar prin pânza de ploaie şi ninsoare nu se vedea nimic. Dacă n-ar fi fost martor al întâmplării petrecute, ar

fi crezut că este victima unei farse. Nu era vreme de pierdut, pentru că, dacă nu-l prindeau pe agent înainte de a se urca pe vas, exista pericolul de a-l pierde definitiv. Waldy îşi dădea seama că, dacă reuşea cumva să se urce pe vas, ei nu aveau probe în baza cărora l-ar fi putut aresta, chiar dacă nu mai exista niciun dubiu că el este agent al unui serviciu de spionaj, venit cu intenţii de a organiza activitatea de culegere de informaţii de pe teritoriul ţării noastre. Era exact aspectul pe care îl ştiau foarte bine şi ei, Avrămuţ şi Moraru, care primiseră misiunea de a-l aresta, aspect pe care îl subliniase foarte tăios şi colonelul Danciu atunci când le aprobase detaliile acţiunii.

Avrămuţ îşi puse ordine în gânduri şi înţelese că singura modalitate de a repara lucrurile era nu să pornească orbeşte în noapte după neamţ, ci să-i ţină calea încă o dată, acolo unde acesta se aştepta mai puţin. Îi spuse lui Moraru, care se apropiase între timp de el, care era planul de acţiune, şi plecară imediat spre locul unde era ascunsă maşina.

Şoferul moţăia, dar deschise ochii imediat ce simţi mişcare în apropiere. Avrămuţ şi Moraru urcară, şi subofiţerul nu mai aşteptă să fie îndemnat.

— Spre port, cu toată viteza!

— Ceva grav? întrebă şoferul, împungând cu privirea întunericul umed al nopţii.

— Foarte grav! Individul ne-a scăpat. Ne laşi în port şi te duci imediat la colonelul Danciu şi-i raportezi că individul a reuşit să fugă. Îi mai raportezi că noi îl aşteptăm în port, pentru a preveni orice încercare a acestuia de a se face nevăzut, mai ales că acum este alertat. Eu îl voi aştepta pe ţărm, în apropierea vasului cu care a venit, şi cum nu este exclus ca spionul să aleagă şi o altă cale, Moraru va asigura închiderea celeilalte posibilităţi, păzind

accesul spre fluviu, într-o barcă. Îl aşteptăm cu întăriri. Ai reţinut?

— Totul.

— Nu uita că de tine depind multe! îi mai spuse Avrămuţ, şi coborî grăbit din maşină...

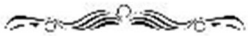

Waldy alerga prin ploaie şi se gândea cât de bine procedase atunci când îşi alesese şi un alt itinerar, de rezervă, în cazul în care ar fi fost nevoit să se retragă, în situaţie urgentă, cum se dovedise aceasta. Coti scurt, ieşind pe o altă stradă, şi, când intră în conul de umbră al unui bec, se opri să se convingă că nimeni nu era pe urmele sale. Apoi îşi reluă fuga. Apropiindu-se de centrul oraşului, care în ciuda vremii era, oricum, mai animat, trebui să renunţe. Merse cu pasul grăbit ca cel al tuturor celor care căutau să se ascundă de vremea rea. Se mai liniştise puţin. Până la port nu mai avea prea mult şi era aproape sigur că a reuşit să scape de urmăritori. Aproape se debarasase şi de senzaţia aceea sâcâitoare, pe care o încercase tot timpul călătoriei, de aşteptare a unui eveniment neplăcut. Acum se eliberase de nelinişti, însă îl obseda teama de a nu fi arestat. Oricum, era pregătit pentru orice surprize şi, mai ales, ştia că trebuie să acţioneze, şi hotărârea de a nu se lăsa prins îi dădu speranţe. Îşi explicase capcana, în care aproape căzuse, prin arestarea paracliserului şi nu putea să-şi închipuie măcar faptul că întreaga lui acţiune, ca şi a agenţilor pe care-i avea, fusese urmarea acţiunii organelor de securitate. Nu era în stare să emită o astfel de ipoteză şi îşi mai făcea iluzii că radiotelegrafistul este la adăpost şi că vor trebui găsite noi modalităţi pentru a pune pe picioare o altă reţea.

Dacă ar fi cunoscut adevărata situaţie, ar fi fost mai atent, ar fi dovedit mai multă grijă pentru drumul ce urma să-l aleagă pentru a se întoarce acasă. Fiindcă el continua să ignore faptul că cei de la securitate i-ar fi cunoscut calea folosită pentru a intra în ţară ca şi acoperirea sub care îşi camuflase identitatea. Din această cauză nu-i trecea prin minte că cineva l-ar fi putut aştepta din nou în port, că, deşi reuşise să iasă dintr-o capcană, era pe cale să cadă în alta, la fel de periculoasă pentru el, mai ales că nu avusese răgazul să-şi scoată măcar din ascunzătoarea secretă, din tocurile ghetelor marinăreşti, materialele pe care le avea în vederea instruirii reţelei de spionaj. Purta, de asemenea, în căptuşeala surtucului, mai multe pachete de bancnote româneşti şi ceva valută cu care să-şi plătească acoliţii pentru a le întări moralul. Mai avea asupra sa pistolul, pumnalul şi o capsulă de cianură de potasiu. Şeful său îi spusese că n-ar fi trebuit să le ia, dar el îşi făcuse socoteala că, pe lângă celelalte, nu mai contau mare lucru un pistol şi un pumnal, pe care, la urma urmei, le putea avea orice marinar.

„Cum ajung pe vas, arunc totul şi, adio România, plecăm urgent la noi", îşi zise aproape vesel, socotindu-se scăpat. Depăşise deja zona canalului şi prin pânza de apă zărea luminile vaselor trase la chei. Zori niţeluş pasul şi ar fi vrut să o rupă la fugă dar, din spatele său, Avrămuţ rosti cu glas hotărât:

— Domnule Waldy, în numele legii, sunteţi arestat!

Waldy se opri, încercă să se întoarcă, dar avertismentul lui Avrămuţ îi opri mişcarea. Ridică braţele, aşa cum i se ordonă. Fiecare simţ, fiecare muşchi îl avea încordat, gata să sară, gata să lovească. Voia să riposteze vehement pentru a fugi. Gândul că va fi umilit, bătut, învins, acum, când se afla la numai doi paşi de libertate, îl îngrozea. Scăpase de dracu' într-o încleştare şi dăduse peste mă-sa. Se decise să acţioneze, orice ar fi fost, chiar cu riscul

de a-şi pierde viaţa, dar nu putea să lase ultima şansă să-i treacă prin faţă fără a face ceva, fără a „ajuta” puţin norocul să lucreze pentru el.

Privi atât cât putea întoarce capul fără a i se sesiza mişcarea, şi văzu că cel ce-l somase era singur. Aşteptă să se apropie şi, când simţi ţeava pistolului în coastă, oftă ca un om care renunţă la orice speranţă. În următoarea fracţiune de secundă, se întoarse brusc, împingând cu braţul stâng mâna în care Avrămuţ ţinea pistolul, iar cu muchia palmei drepte lovi năprasnic peste încheietura mâinii ofiţerului. Auzi zgomotul metalic al pistolului căzut pe caldarâmul strălucitor din cauza ploii, însă lovitura teribilă pe care o primi în maxilar nu-i mai lăsă vreme să se bucure de reuşită. Datorită forţei loviturii, trebui să facă vreo doi paşi înapoi pentru a nu cădea pe spate, îndeajuns pentru ca Avrămuţ să fie peste el şi să-i prindă reverele scurtei cu mâinile încrucişate, executând ceea ce se cheamă „strângerea în cravată”. Waldy îşi reaminti imediat cele învăţate de la instructorul japonez de judo Takeo San, galbenul cu ochii ca o lamă de cuţit, care zâmbea tot timpul atât de enigmatic, şi încercă să scape din strânsoare. Îşi opri respiraţia pentru a nu fi cuprins de senzaţia de sufocare, prinse ferm braţele ofiţerului, încleştându-şi degetele în umerii lui Eugen, îndoi piciorul drept şi, fixându-i talpa în burtă, zvâcni puternic, trăgând, în acelaşi timp, cu braţele. Avrămuţ „zbură”, aruncat peste cap. Şi poate că nu s-ar mai fi sculat de jos dacă s-ar fi lăsat proiectat cu capul de caldarâm, dar se răsuci brusc în aer şi spinarea-i încovoiată „se rulă” pe piatra cubică a drumului, atenuând mult căderea.

În următoarea secundă erau amândoi în picioare, egali ca forţă şi abilitate, hotărâţi, şi unul şi altul, să câştige. Avrămuţ avea însă, o poliţă prea mare de plătit şi pentru el victoria însemna mult mai mult decât credea Waldy, care nu se aşteptase ca

adversarul să fie atât de puternic, să-i răspundă cu atâta îndârjire. În înfruntarea aceasta nu exista altă ieşire decât aceea ca unul să cadă. Numai că timpul nu lucra în favoarea spionului, ci a lui Avrămuţ, căruia trebuiau să-i sosească, din clipă în clipă, ajutoare. Waldy înţelesese acest lucru şi se decise să atace, nevoind să-şi piardă ultima şansă. Nu putea scoate pistolul, deşi îl avea foarte la îndemână, pentru că i-ar fi oferit astfel, adversarului său, secunda de care ar fi avut nevoie să-l lovească, găsindu-l fără gardă. Cu braţele uşor îndoite, gata să apuce sau să lovească, cu putere, fără milă, începu să-i dea târcoale ofiţerului. Fandă scurt, făcându-se că încearcă să apuce braţul stâng al lui Eugen, dar se răsuci fulgerător şi intră sub mâna dreaptă, pe care voia să o fixeze pe umărul său. O simplă apăsare pe încheietură şi durerea l-ar fi scos definitiv din luptă pe ofiţer. Avrămuţ, însă, intui mişcarea, îl lăsă să-i prindă braţul drept, dar îl trecu, la fel de rapid, pe sub subsuoara neamţului, şi, cu pumnul strâns, îi apăsă ceafa. În acelaşi timp, îi trecu mâna stângă peste gât şi, din nou, începu să-l strângă ca într-un cleşte pe spion, ridicându-l de la pământ, ca acesta să nu mai poată avea controlul respiraţiei.

Nici Waldy nu era un luptător prea lesne de doborât, iar spectrul capturării îi înzecea puterile. Cu un ultim efort, apucând iarăşi strâns braţele ofiţerului, se lăsă înainte, trăgându-l pe Avrămuţ după el, până ce ofiţerul îşi pierdu echilibrul, apoi îl lovi cu putere, cu tocul ghetei marinăreşti, sub genunchiul drept. Durerea fulgerătoare îl surprinse pe Avrămuţ, care îl scăpă din strânsoare. Waldy se întoarse ca un spiriduş, gata să lovească în plex, dar pumnul său nu întâlni nimic în cale, fiindcă Eugen se lăsase să cadă pe spate şi cu picioarele strânse în foarfecă, îl trânti la pământ pe spion.

Waldy îşi controlă căderea şi se sprijini pe braţul stâng, în timp ce, cu mâna dreaptă, scoase din buzunarul scurtei pistolul. Se rostogoli pe partea stângă, pentru a evita o nouă lovitură, şi, revenind pe spate, trase de la nivelul şoldului două focuri. Primul glonţ trecu vâjâind pe la urechea lui Avrămuţ, dar cel de-al doilea îi muşcă din muşchiul braţului drept, fără ca rana să fie prea gravă. Eugen simţi arsura glonţului şi înţelese că, dacă nu-l răpunea în următoarea secundă, el ar fi fost cel învins. Dintr-un şut bine plasat, aruncă pistolul din mâna neamţului înainte ca acesta să apuce să mai tragă şi se prăvăli peste el, fixându-l la pământ cu pulpele, în vreme ce cu mâinile îi imobiliză braţele. Durerea îi săgeta ascuţit braţul şi simţi cum îi slăbesc puterile, dar, în clipa aceea, farurile unei maşini, ce se apropia în viteză, măturară şirul de plopi desfrunziţi ce mărgineau şoseaua spre port.

Waldy zvâcni din nou, hotărât să scape, dar Eugen îi aplică o lovitură în bărbie şi spionul îşi pierdu cunoştinţa. Maşina stopă brusc lângă ei şi colonelul Danciu, însoţit de alţi trei ofiţeri, coborî.

Văzându-i, Avrămuţ se lăsă să cadă pe braţul stâng, epuizat de duritatea luptei. Doi ofiţeri îl preluară pe Waldy, ridicându-l şi fixându-i cătuşele pe mâini. Danciu, împreună cu celălalt ofiţer, îl ajutară pe Avrămuţ şi abia atunci observară că era rănit.

— E ceva grav?

— Nu cred, tovarăşe colonel.

— Repede cu Eugen la spital, îi ordonă şoferului, în timp ce ei se îndreptară spre clădirea căpităniei portului.

Moraru auzise zgomotul luptei şi, când văzuse şi fulgerele celor două focuri de pistol, al căror zgomot fusese absorbit de surdina pusă la armă, se grăbi să vină la mal. Îi luaseră, însă,

câtva timp manevrele de acostare a bărcii. Când coborâse din barcă totul era rezolvat.

— Unde-i Eugen? întrebă precipitat el.

— Este rănit. L-au transportat la spital.

— Grav?

— Nu cred.

Ar mai fi fost necesare vreo patru ore de muncă pentru umplerea calei şlepului şi „Azurul" ar fi putut ridica ancora. Palade, deşi era tare furios, nu părea. Această întârziere nu prea se arăta să fie de bun augur. Vremea se înrăutăţea cu fiecare ceas şi apele tot mai tulburi ale Dunării anunţau o iarnă timpurie şi foarte grea.

„Precis aici este mâna lor, pentru că altfel nu se explică de ce nu mai reuşesc să încarc odată şlepul", îşi tot spunea, şi norii, ce se buluceau pe cer, îi simţea adunându-i-se şi în suflet. „Şi Moraru nu dă niciun semn de viaţă! Oare să nu ştie nimic, să mă fi uitat, aici, la izbelişte?" se tot întreba. Nu putea să plece şi să lase nava încărcată cu mărfuri, nu-l răbda inima să facă acest lucru.

Moraru însă prevăzuse şi o asemenea situaţie şi îi spusese lui Palade că, atunci când va fi necesar, pentru a nu-i pune viaţa în pericol, sau când nu va mai exista altă posibilitate, o să-i trimită o telegramă, prin care i se va anunţa decesul unei rude apropiate. Cu prima cursă „Tarom", urma să sosească un cârmaci care va prelua nava, iar el avea să plece cu următorul avion în ţară. Aşteptase mereu semnalul acela, având un anume presentiment, pe care, ei, marinarii, întotdeauna îl iau în serios, dar ori de câte ori fusese la căpitănia portului, în afara scrisorilor de acasă şi a

unui telex de la „Navrom”, în legătură cu aprobarea unor mici reparaţii necesare a fi făcute şlepului, nu primi nimic.

Trecuse o săptămână şi nu ştia cum să-şi mai omoare timpul de plictiseală şi nelinişte, când unul dintre funcţionarii de la căpitănie îi aduse telegrama. Desfăcu formularul şi citi cele câteva rânduri în faţa curierului care i-o înmânase şi care stătea mai departe nemişcat, aşteptând, după obiceiul pământului, măcar nişte ţigări pentru deranjul lui. „A murit unchiul Tase. Vino urgent acasă! Avem mare nevoie de tine. Te aşteptăm la avionul de mâine. Adela şi copiii”.

Se duse imediat în cabină şi îşi strânse, în sacul de marinar, lucrurile pe care nu le putea lăsa pe şlep. Până la venirea avionului erau mai bine de două ceasuri şi cel care urma să-l înlocuiască nu putea sosi mai devreme de patru ore, aşa că Palade se apucă să-şi pună ordine în hârtii, pentru a-i lăsa omului toate treburile la punct. Acolo, în cabină, îl găsise Marin Iulică, vechi coleg şi prieten al său, care îşi întrerupsese concediul de odihnă să vină să-l schimbe, când auzise că Emil are necazuri.

— Ţi-am adus biletul de avion. Cursa de mâine. La ora nouă. Ai grijă să te duci din vreme, îl făcu atent Iulică şi se apucară să verifice starea vasului şi a mărfii...

Waldy se miră nespus când văzu cu câtă omenie este tratat de cei din securitatea românească. Îşi închipuia că va fi supus unor umilinţe şi brutalităţi fără seamăn, dar nimeni nu-i adresase nici cea mai mică insultă. Dimpotrivă, la cererea lui, i se aduseră de pe vas cele necesare pentru spălat, lenjerie, ţigări şi i se oferise o mâncare destul de bună.

„Te pomeneşti că vor să mă pună să lucrez pentru ei, altfel nu m-ar fi «curtat» atâta!", îşi zise, şi nu fără o undă de teamă, gândindu-se ce-i făcuseră ei lui Palade până îl determinaseră pe om să semneze angajamentul de recrutare.

„Am să fiu mai abil decât ei", îşi propuse în vreme ce un subofiţer îl escorta la camera de anchetă.

— Luaţi loc, domnule Waldy, îi spuse Moraru, arătându-i scaunul.

— V-am mai spus că nu mă numesc Waldy. Numele meu este Björn Andersen şi nu înţeleg de ce persistaţi în această greşeală, când există documente, acte în regulă, cu fotografii şi ştampile.

— Cinstit, aşa ca între oamenii de lume, aţi pierdut! Dacă veţi spune adevărul, nu mai aveţi ce pierde în plus, mai ales că noi ştim mai multe decât vă puteţi închipui dumneavoastră.

— Este un bluf de anchetator, zise râzând Waldy. Nu ştiţi nimic şi-mi „cântaţi" aşa, doar-doar eu voi juca după partitura voastră.

— Să discutăm cu cărţile pe faţă. De acord?

— Adică vreţi să le vedeţi pe ale mele, iar eu, în schimb, să nu pot arunca nici măcar o privire în ale adversarului, ca, până la urmă, să-mi daţi o cacialma şi să nu mai ştiu de mine. Asta vreţi? Ha!

— Nu, domnule Waldy, nu-i nicio cacialma sau, mai bine zis, păcăleala aceasta v-am tras-o noi mai de mult. Nu-i vorba să vă smulgem nişte informaţii. Şi fiindcă tot aţi pomenit de jocul de cărţi, aflaţi că noi avem în mână toţi aşii şi nicidecum, dumneavoastră, aşa cum v-aţi obişnuit să credeţi.

— N-aveţi nimic, rosti aproape răstit Waldy.

Dar, privind cu cât siguranţă vorbea ofiţerul de securitate, căzu pe gânduri. Avea atâta experienţă încât să-şi dea seama că numai un om aflat în posesia unor date certe poate fi atât de

degajat când conduce o anchetă. Dacă ar fi fost altfel, ar fi întins capcane, ar fi aşteptat, ar fi folosit o altă tactică. Se vedea clar că nici măcar timp nu voiau să câştige. Dimpotrivă, păreau destul de grăbiţi să finalizeze cazul.

— Ca să vă daţi seama câte ştim, am să vă spun un singur amănunt, foarte revelator, cred eu. Dumneavoastră aţi hotărât să veniţi în România, numai după ce aţi primit un anume raport, de la un operator radio, infiltrat clandestin în ţara noastră, cu privire la opoziţia pe care o făcea rezidentul grupării, controlate de noi, la ordinul de a i se prelua conducerea. Este exact?

— ?!

Waldy nu fu în stare să articuleze niciun cuvânt.

— Repet, este exact?

— N-are nicio importanţă dacă este exact sau nu. Vreau numai să ştiţi că, dacă nu plec în următoarele douăzeci şi patru de ore, omul dumneavoastră, Palade Emil, va fi arestat şi atunci veţi fi forţaţi să faceţi un schimb. Palade doar se află în mâna noastră, deşi este „la ancoră" pe cheiul Vienei.

— Nu facem niciun schimb. Dumneavoastră veţi fi judecat pentru spionaj.

— Atunci, la fel se va întâmpla şi cu Palade.

— Nu cred... Să intre martorul, ceru Moraru prin telefon.

În încăpere intră Palade, zâmbind larg. Îi strânse mâna lui Moraru ca unui vechi prieten şi îl salută, fără urmă de ranchiună, pe Waldy. Acesta, de emoţie, de surpriză, se prăbuşi în scaun.

— Când... când a venit Palade? îl întrebă pe Moraru, în vreme ce privea la Emil ca la un spectru.

— A avut întârziere avionul, Emile? întrebă pe marinar ofiţerul.

— Numai o jumătate de oră. În rest, toate bune! Poate şi „Azurul" va veni la vreme, să nu-l mai prindă iarna prin străinătăţuri.

— Vă rog să anunţaţi consulatul de arestarea mea, pentru a mi se asigura apărarea.

— Care consulat, domnule Waldy? Doar aţi zis că... nu-şi putu stăpâni o ironie Moraru.

Waldy îşi dădu seama că pierduse orice speranţă şi ceru hârtie şi stilou să-şi scrie declaraţia.

Emilian Botescu fu introdus în camera de anchetă. Zări imediat, pe biroul anchetatorului, mănuşile sale de piele de căprioară şi pistolul cu care trăsese asupra Laviniei. Un nod uscat i se pironi pe dată în gât.

— A venit vremea să lămurim şi chestiunea omorului făptuit în ziua de 20 august, a cărui victimă a fost Avrămuţ Lavinia. Ce aveţi de declarat?

— Nimic. Nu-mi puneţi mie în cârcă alte treburi. Eu m-am ocupat cu spionajul, nu cu...

— V-aţi ocupat cu destule, domnule *fost* comandor. Aţi trădat, aţi luptat în rândul forţelor armate inamice împotriva propriei ţări şi armate, aţi intrat clandestin în ţară, aţi organizat, prin mită, corupţie şi şantaj, o reţea de spioni, aţi pus la cale acţiuni subversive, aţi violat domicilii, aţi fost proxenet, exploatând, pentru interesele dumneavoastră, mai multe femei, pe care le-aţi şantajat apoi şi, pe lângă toate acestea, aţi ucis, cu premeditare, două femei. Acum, să lămurim prima crimă, cea despre care am amintit. Avem apoi timp şi pentru cealaltă. Vă invit să faceţi declaraţii exacte.

— Refuz orice fel de declaraţie. Şi, ca să nu mai pierdem vremea, nu aveţi cum să probaţi...

— Avem. Aici sunt mănuşile pe care le-aţi avut atunci. Aţi făcut prostia să le ţineţi într-o pungă de celofan, ascunse în casa lui Hotineanu, unde au fost găsite. În afara faptului că nu i se potrivesc, el purtând o măsură de două ori mai mică, fiind în celofan cum le vedeţi şi cum este specificat în procesul verbal de percheziţie, când au fost ridicate, au păstrat mirosul dumneavoastră. Orice potaie, chiar de vânătoare, nu neapărat un câine de urmărire, va da de cel ce le-a purtat. Apoi, despre uciderea Laviniei aţi raportat centralei de spionaj. Avem o mărturie în acest sens.

— Aveţi umor, domnule! Chiar dacă nu cred că aveţi acea mărturie de care vorbiţi, aveţi, totuşi, umor. Sunteţi grozav, domnule!

Anchetatorul nu răspunse. Se aşteptase la această replică, şi apăsă pe butonul soneriei. În cameră intră Waldy, care recapitulă cele declarate de el cu privire la asasinarea Laviniei, elemente reţinute din raportul trimis de spion şi pe care el, prin natura funcţiei sale, îl citise şi nu numai o singură dată.

— Ei, ce zici, domnule Botescu? Ţi-a plăcut gluma? Mie, nespus de mult.

— Nu mai are niciun rost...

Procesul grupului de spioni şi trădători începuse de două zile iar cei din organizaţia «Ghelen» nu luaseră cunoştinţă de acest lucru. Aşteptau încă veşti. Şi avionul sosi de la Bucureşti, abia aterizat la Paris, le „transportase", pentru ultima oară, containerul în care era o simplă notă, scrisă în limba română: „*Vă*

mulţumim pentru «colaborare». Dacă mai doriţi date cu privire la spionii voştri, le veţi găsi în presa din zilele următoare."...

Bucureşti, august-decembrie 1978

Versiune eBook: v1.0 hy_11/04/2011